

رئیس سازمان برنامه و بودجه خطاب به نمایندگان:

بودجه ۱۴۰۲ ناتراز است

روز گذشته نمایندگان مجلس شورای اسلامی میزبان رئیس سازمان برنامه و بودجه برای بررسی گزارش کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات در زمینه تحقق احکام تکلیفی منتخب قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور بودند. در این جلسه، رئیس سازمان برنامه و بودجه نسبت به ناترازی بودجه ۱۴۰۲ هشدار داد و خطاب به نمایندگان مجلس گفت: با عدم تصویب لایحه اصلاحیه بودجه ۱۴۰۲ دست دولت را برای پرداخت طلب گندمکاران بسته‌اید.

واکنش کارشناسان به تفاهمنامه طرح تجمیع کارت‌های بانکی در کارت ملی

این طرح راه به جایی نمی‌برد!

اماواگر اجرای طرح تجمیع کارت‌ها در روزهای اخیر خبر امضای تفاهمنامه‌ای میان بانک ملی و سازمان ثبت احوال رسانهای شد که در صورت اجرایی شدن آن، شهروندان می‌توانند به‌زودی از کارت ملی خود به‌عنوان کارت بانکی استفاده کنند. پیش از این نیز موضوع تجمیع کارت سوخت در کارت هوشمند ملی مطرح شده بود که واکنش‌های بسیاری را به همراه داشت.

هوشمند در کارت ملی تجمیع شوند. از میان کارت‌های موجود در کشور، کارت‌های بانکی بالاترین تعدد را دارند که تفاهمنامه اخیر این طرح نیز بین سازمان اسناد و بانک ملی ایران با هدف تجمیع کارت‌های بانکی در کارت ملی امضا شده است. بسیاری از کارشناسان حوزه فناوری نیز تجمیع کارت‌ها را از نظر فنی ممکن می‌دانند، اما می‌گویند این طرح چندان کاربردی نخواهد بود. با همه

چند سالی است که موضوع تجمیع کارت‌ها (اعم از کارت‌های بانکی، گواهینامه و...) در کارت ملی هوشمند مطرح است و هرازگاهی هم با امضای تفاهمنامه‌ای در این زمینه دوباره موضوع در صدر خبرها قرار می‌گیرد. موافقان اجرای این طرح معتقدند ارائه کارت‌های هوشمند متعدد توسط دستگاه‌های مختلف باعث هدررفت بودجه کشور می‌شود؛ از این رو بهتر است تمام کارت‌های

تعلل ۲۰ ساله در اجرای مصوبه ساماندهی دستفروشان
نزاع برای یک لقمه نان

عکس: آیدیا فریدی

سرمقاله

ثبت روز ملی کسب‌وکارهای خانوادگی

یادداشت‌های امروز

سند استراتژی کلید توسعه صنعتی

رخت آردی برای پیکر اقتصاد

تاثیر رمازها بر اقتصاد

بیمه اسبیر بند روز مرگی

گفت‌وگو

اقتصاد ایران رویه احتضار است

گزارش‌های روز

آرمان گرایی مانع از تحقق اهداف می‌شود
بگذارید انحصار شکسته شود

دروغی سبز برای جذب مشتری

انالله وانا الیه راجعون

همکار گرامی سرکار خانم مرزده پورزکی

با نهایت تأثر و تأسف در گذشت مادر گرامی تان را به شما و خانواده محترم تان تسلیت و تعزیت عرض نموده، از خداوند منان برای روح آن مرحومه علو درجات و مغفرت و برای خانواده محترم صبر عظیم خواهانیم.

ناصر بزرگمهر و همکاران موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صلوات

آگهی فراخوان (تجدید شده) شناسایی تأمین کنندگان

به شماره ۱۴۰۲/۰۲/۱۴۰۲/ف

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر (سهامی عام) در نظر دارد به منظور "تأمین سنگ آهن مگنتیت" اقدام به شناسایی تأمین کنندگان (اشخاص حقیقی و حقوقی) واجد شرایط نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد فراخوان (کسب اطلاع از مدارک مورد نیاز و سایر شرایط) به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را دانلود نمایند و پاکت خود را که حاوی مدارک خواسته شده جهت شناسایی تأمین کنندگان می‌باشد، حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۸ به نشانی دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران تحویل نمایند. شرکت در فراخوان حاضر و ارسال پاکت هیچگونه حقی جهت ارجاع کار ایجاد نمی‌نماید.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

با ماسک زندگی اقتصادی را گسترش دهید

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

www.Gostaresh.news

www.Gostaresh.news

بیمه عمر و تشکیل سرمایه روی زندگی سرمایه گذاری کن

- صدور آنلاین بیمه عمر و تشکیل سرمایه
- ارائه خدمات بیمه‌گری به صورت آنلاین (درخواست وام، بازخرید و برداشت از اندوخته)
- برداشت خودکار حق بیمه از حساب بانکی بیمه‌گذار (Direct Debit)

با اسکن QR Code بیمه‌نامه خود را دریافت کنید.

محمد بهارلو محمدرزاده، مشاور حاکمیت کسب و کار خانوادگی

ثبت روز ملی کسب و کارهای خانوادگی

کسب و کارهای خانوادگی سهم برجسته‌ای در رشد اقتصادی دارند و ستون فقرات آن را شکل می‌دهند، اما هنوز در تحصيلات دانشگاهی جایگاهی مستقل نیافته و باتوجه به سیستم‌های پیچیده و پویایی بسیار خاص، مدیریت یک کسب و کار خانوادگی نیازمند یک رویکرد چندرشته‌ای است. همچنین، جایگاه و وزن کسب و کارهای خانوادگی در اقتصاد، حاکی از استعداد درخور توجه آنها است. علاوه بر مسائل معمولی که هر کسب و کاری در تلاش برای بقا و شکوفایی، با آن روبرو است، کسب و کارهای خانوادگی با چالش‌های دیگری مواجهند که ناشی از پویایی خانواده و تعامل آنها با کسب و کار است. نمونه‌هایی از این چالش‌ها شامل جانشین‌پروری، مدیریت تفاوت‌های نسلی و ایجاد ساختارهایی است که نقش حاکمیت خانواده را سازماندهی و شفاف می‌سازند. شرکت‌های خانوادگی انعطاف‌پذیر، مبتکر و کارآفرین هستند و نگاهی بلندمدت در سرمایه‌گذاری دارند. همه کسب و کارهای خانوادگی بزرگی یا کوچک، دارای یک وجه مشترک بوده و اغلب یک داستان تجاری خانوادگی برای گفتن دارند. روایتی واقعی که با تاریخ و میراث در آمیخته و این جوهره و پیوند خانوادگی است که سرمایه‌گذاری می‌شوند. آنها تمایل دارند کمتر روی نوآوری سرمایه‌گذاری کنند، اما در سرمایه‌گذاری‌های سنتی کارآمدتر هستند. بنابراین سنت را به‌عنوان یک مزیت رقابتی بالقوه و دسترس دارند و درعین حال، انتقال موثر این کسب و کار به نسل‌های بعدی، نیازمند تداوم و پایداری بوده و مستلزم نوآوری است. سنت شامل انباشت دانش، مصنوعات، نمادها، آیین‌های فرهنگی و شیوه‌هایی است که از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود و هویت شرکت را شکل می‌دهد. حتی سنت می‌تواند به‌عنوان منبعی خاص و منحصر به فرد در نظر گرفته شود که توسط رقبا قابل تقلید نیست. از اساس شرکت‌هایی که برمنای سنت خود موفق به نوآوری می‌شوند، قابلیت ایجاد و حفظ مزیت رقابتی کامل‌تری دارند. البته برخی سنت را منبع مقاومت می‌دانند که مانع پیشبرد فرآیند نوآوری می‌شود. با این حال، نوآوری به‌عنوان فرآیندی که دانش جدید را تولید می‌کند، در صورت تثبیت در سنت، به‌اعتمادسازی ذی‌نفعان کسب و کار کمک می‌کند. باتوجه به موارد یادشده و به‌دلیل تاثیر کسب و کارهای خانوادگی در رشد اقتصادی، شایسته است در یک روز خاص از سال به‌عنوان «روز ملی کسب و کار خانوادگی» جشن بگیریم. روزی که برای شناسایی سهم ارزشمند کسب و کارهای خانوادگی در پیشرفت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور به‌ثبت می‌رسد. کسب و کارهای خانوادگی چه به‌عنوان یک تجارت چندنسلی که بنیان‌گذار آنها زن و شوهر یا خواهر و برادری پویا باشند، هر یک با ارزش‌ها و اخلاق خانوادگی در هم تنیده شده‌اند. کسب و کارهای خانوادگی فقط درصد کسب سود نیستند، با حمایت ذی‌نفعان، آنها در حال ساختن میراث و آینده‌ای برای خانواده و نسل‌های بعدی هستند. حضور در چنین رویدادی ملی برای جامعه مدنی خوشایند است. در طول این رویداد، شرکت‌کنندگان با مشارکت در کارگاه‌های آموزشی و میزگردها امکان تعامل با استادان، پژوهشگران، مشاوران و رهبران تجاری را خواهند داشت.

چنین رویدادی متمرکز بر به‌اشتراک‌گذاری دانش جدید و بحث درباره چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی کسب و کارهای خانوادگی و نیز ابزارها و رویکردهای جدید حاکمیت و مدیریت آنهاست. در این روز، می‌توان دربار چگونگی پیوند بین سنت و نوآوری در کسب و کارهای خانوادگی گفت‌وگو کرد. این رویداد می‌تواند توسط یک نهاد مردمی مسئول مدیریت به‌اشتراک‌گذاری نتایج تحقیقات، بررسی موضوع مدیریت کسب و کارهای خانوادگی و همچنین برقراری تعاملات بین مدیران این کسب و کارها و رهبران نسل بعدی برگزار شود. در چنین روزی، می‌توان از شرکت‌های خانوادگی در سراسر کشور به‌خاطر مشارکت در تولید درآمد و ایجاد ثروت در جامعه قدردانی کرد. با برگزاری چنین رویدادی، ندای کسب و کار خانوادگی از طرق مختلف (آنلاین و حضوری) به گوش همگان رسیده است و حمایت از فعالان این بخش با مشارکت بنیان‌گذاران، مباحثات و رهبران فعلی و نسل بعدی تقویت می‌شود. در صورت برگزاری هر ساله این رویداد، سهم جمعی شرکت‌های خانوادگی در اقتصاد کشور نمایان‌تر و زمینه‌تعالی و سرآمدی آنها بیش از پیش فراهم می‌شود.

هرچند هنوز آماري موثقی درباره این نوع از کسب و کار در کشور وجود ندارد، اما واضح است کسب و کارهای خانوادگی در ایران بر تعداد هستند و سهم آنها در اشتغالزایی و تولید ناخالص داخلی کشور بسیار برجسته است. بنابراین، برپای روز ملی کسب و کار خانوادگی، کمپینی است برای تجلیل از شرکت‌هایی که در قلب اقتصاد کشور جا دارند و نقطه کانونی بسیاری از شهرها و روستاها در سراسر ایران هستند. چنین کمپینی با هدف حمایت از خانواده‌های فعال در این کسب و کار، شرکت‌های خانوادگی و ذی‌نفعان آنها راه می‌افتد که برای دستیابی به اهداف موردنظر فعالان اقتصادی یادشده می‌توانند با استفاده از «هشتگ روز ملی کسب و کار» در جریان «تقویت صدای جمعی این بخش» مشارکت موثر داشته باشند. به‌هر حال، امروز تشکل‌های نوظهور فعالی در این عرصه وجود دارند که در ترویج کسب و کارهای خانوادگی متمرکز هستند و خدمت در این عرصه و حمایت و دفاع از پیشبرد اهداف آنها را برای خود یک امتیاز واقعی می‌دانند. همه افتخار می‌کنیم در قدرشناسی نسبت به سهم ارزشمند کسب و کارهای خانوادگی در اقتصاد و امور اجتماعی کشور سهیم باشیم و این دستاورد را جشن بگیریم. بنابراین، انتظار می‌رود یکی از روزهای سال، تحت‌عنوان «روز ملی کسب و کار خانوادگی» روز معرفی استعدادها و جامعه کسب و کارهای خانوادگی ایران و تعامل ذی‌نفعان این حوزه در سراسر کشور شود. اجرائی شدن این پیشنهاد، می‌تواند موجب ترویج فرهنگ تعالی کسب و کارهای خانوادگی را فراهم کند.

فید

موثقی نیا رئیس هیات‌عامل ایمیدرو شد

محمدرضا موثقی‌نیا با حکم عباس علی‌آبادی، وزیر صنعت، معدن و تجارت، به‌عنوان معاون وزیر و رئیس هیات‌عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) منصوب شد. به‌گزارش ایمیدرو، در حکم وزیر صنعت، معدن و تجارت آمده است: «نظر به تخصص، شایستگی و سوابق جنابعالی و به‌استناد صورتجلسه معمم عمومی عادی به‌طورفوق‌العاده سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران به‌موجب این حکم سمت معاون وزیر و رئیس هیات‌عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران منصوب می‌شود.»

در بخش دیگری از این حکم آمده است: «انتظار می‌رود با برنامه‌ریزی درست و اتخاذ تصمیمات اصولی و راهگشا، در راستای ایفای وظایف و تحقق اهداف و مأموریت‌های سازمان و در خدمت به مردم و کسب و کارها کوشا باشید.»

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران به‌منظور رفع نیاز کشور به محصولات و فرآورده‌های معدنی با تأکید بر بهینه‌سازی نظام اقتصادی کشور در بخش معادن و صنایع وابسته و همچنین اعمال نظارت

وزیر صمت با تأکید بر توسعه برقی‌سازی خودروها:

صنعت خودرو با سرعت فصلی مصرف سوخت به مشکل می‌خورد

حدود ۵۰ میلیون لیتر به مصرف فعلی روزانه اضافه کنیم؛ این نیاز به سوخت قرار است از کجا تأمین شود؟ مقام عالی وزارت صمت خاطرنشان کرد: بنابراین دنیا به‌سمت برقی شدن در حرکت است؛ در این شرایط، آدرس اصلی برای صنعت خودرو و راهکار درست، برقی شدن خودروهاست؛ چراکه حتی از منبع برقی خورشیدی و سایر منابع انرژی، نیز می‌توان برای تأمین برقی استفاده کرد.

البته انرژی است؛ باوجود اینکه از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان و صاحبان منابع انرژی هستیم، چنانچه قرار باشد با شدت فعلی در حوزه انرژی مصرف‌کننده باشیم، به‌زودی به شرایطی خواهیم رسید که دیگر امکان تأمین آن فراهم نخواهد بود و در این زمینه به مشکلات جدی برواهیم خورد؛ چراکه شدت انرژی در کشور ما به دلایل مختلف، بیش از همه استانداردهای مصرف دنیااست.

وی افزود: براساس برنامه‌ریزی‌ها اگر قرار باشد سالانه، ۲ میلیون دستگاه خودرو در کشور تولید و هر ساله به خودروهای موجود اضافه شود، به مسیر صعودی که مصرف سوخت خودروها در پیش دارد و با اضافه شدن مصرف بنزین خودروهای جدید، مصرف بنزین در کشور افزایش قابل‌ملاحظه‌ای خواهد داشت؛ چنانچه قرار باشد هر خودروی جدید حداقل ۵ لیتر در روز به مصرف بنزین کشور اضافه کند (که به‌طورقطع برای خودروهای کار کرده بیشتر از اینهاست)، به ۱۰ میلیون لیتر سوخت بیشتر نیاز است؛ بنابراین پس از ۵ سال، باید

وزیر صنعت، معدن و تجارت ضمن تأکید بر سرعت بالای مصرف‌کنندگی کشور در حوزه انرژی و تشریح مشکلاتی که در آینده‌های نزدیک در تأمین آن با سرعت فعلی ایجاد خواهد شد و صنعت خودرو را به بن‌بست خواهد رساند، آدرس درست و اصلی در این صنعت را تمرکز بر خودروهای برقی دانسته و از تلاش و برنامه‌ریزی وزارت صمت برای توسعه برقی‌سازی خودروها خبر داد.

عباس علی‌آبادی در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه در حوزه خودرو، آسیب‌شناسی‌ها صورت گرفته، تأکید کرد: در ابتدا باید مشخص شود که انتظارات از صنعت خودرو چیست؟ انتظاراتی که رهبری، دولت و مردم دارند و برای پاسخ به اینها چه ملزوماتی نیاز است و چگونه می‌توان این انتظارات را برآورده کرد تا براساس آن، بتوان اولویت‌ها را مشخص کرد. وزیر صنعت، معدن و تجارت تصریح کرد: واقعیت این است که در حوزه صنعت خودرو به‌سمت بن‌بست اساسی، در حرکت هستیم. این بن‌بست در حوزه سوخت و

رئیس سازمان بر نامه و بودجه خطاب به نمایندگان:

بودجه ۱۴۰۲ ناتراز است

روز گذشته، نمایندگان مجلس شورای اسلامی میزبان رئیس سازمان برنامه و بودجه برای بررسی گزارش کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات در زمینه تحقق احکام تکلیفی منتخب قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور بودند. در این جلسه، رئیس سازمان برنامه و بودجه نسبت به ناترازی بودجه ۱۴۰۲ هشدار داد و خطاب به نمایندگان مجلس گفت: با عدم تصویب لایحه اصلاحیه بودجه ۱۴۰۲ دست دولت را برای پرداخت طلب گندمکاران بن‌بست

معاون رئیس‌جمهوری اظهار کرد: میزان مالیات وصولی و سایر درآمدهای کشور در ۴ ماهه ابتدای سال رشد ۵۷ درصدی به نسبت سال گذشته داشته است. اما درباره واگذاری

فراتر از آن بوده است. معاون رئیس‌جمهوری اظهار کرد: میزان مالیات وصولی و سایر درآمدهای کشور در ۴ ماهه ابتدای سال رشد ۵۷ درصدی به نسبت سال گذشته داشته است. اما درباره واگذاری

رئیس سازمان برنامه و بودجه بیان کرد: در بحث درآمد نفتی رشد ۴۲ درصد داشته‌ایم که به نسبت سال گذشته ۵۷ درصد رشد درآمد نفتی تحقق یافته است. یکی از نکات فروش نفت براساس آنچه در قانون پیش‌بینی شده است، این بود که روزانه ۱.۴ میلیون بشکه نفت بفروش برسد که این فروش انجام می‌شود، اما به‌دلیل شرایط تحریم، تحقق درآمدها زمانبر است و تا درآمد فروش در اختیار ما قرار بگیرد، مسیری باید طی شود، با این حال، صادرات نفت و معیانات گازی بیش از ۱.۴ میلیون بشکه در روز انجام می‌شود.

وی با اشاره به درآمدهای واگذاری دارایی‌های مالی گزارش داد که سیاست این بود که امسال واگذاری دارایی‌های مالی، یعنی انتشار اوراق تنها برای طرح‌های تملک نیمه‌تمام و طرح‌های که امسال و سال آینده به‌بهره‌برداری می‌رسد، انجام گیرد، بنابراین حتی یک ریال برای امور اجرایی از اوراق عرضه هزینه نکرده، در ماه‌های گذشته ۲۰ هزار میلیارد اوراق برای طرح‌های تملک اختصاص داده‌ایم.

به‌گزارش خانه ملت، منظور با هشدار درباره تبصره (۱۴) گفت: تبصره (۱۴) بن‌بست است، این تبصره ناتراز بسته شده است. شما برای پرداخت گندم ۶۰ همت پیش‌بینی کرده‌اید، اما باید ۱۴۰ همت تأمین شود، از این‌رو چرا اعتراض می‌کنید، دولت مجبور است، بودجه ناتراز را اجرا کند، ما به‌دنبال اصلاح بودیم، اما شما دوفوریت لایحه اصلاح بودجه را رد کردید و وقتی اصلاحیه انجام نشود، پرداخت پول گندمکاران ممکن نیست.

صادرات بنزین ممکن نیست

رئیس سازمان برنامه و بودجه ادامه داد: نصف بودجه تبصره (۱۴) از صادرات فرآورده نفتی تأمین می‌شود، این در حالی است که به‌دلیل مصرف بالای بنزین، صادرات در این بخش ممکن نیست و برخی ماه‌ها نیاز به واردات هم داریم.

تلاش برای تأمین دارو

وی تأکید کرد: در زمینه تأمین دارو باید گفت دولت ۱۴ همت نقدینگی را در نظر گرفته و بدهی بیمه‌ها را پرداخت کرده است، از ۱۸۰ مورد داروی کمیاب در بازار به

پرداخت سود سهام عدالت دومر حله‌ای می‌شود

کالا به مردم را نداریم، اما این مسئولیت را احساس می‌کنیم که باید زیرساخت رشد اقتصادی و تأمین مالی ارتقا پیدا کند. وی افزود: از این منظر، دستورالعمل ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود از گام‌هایی است که از روی می‌گردیم آن را محقق کنیم، زیرا بخش مهمی از دارایی‌های شرکت‌های دانش‌بنیان پذیرفته نمی‌شد و تبدیل‌دانش به یک ارزش رسمی در صورت‌های مالی شرکت‌ها دغدغه بود. خاندن‌دوی گفت: در یکی دو ماه آینده، تبدیل اعتبار به ارزش اقتصادی را انجام خواهیم داد و خوش‌حسابی شرکت‌ها را به ارزش تبدیل می‌کنیم.

وی افزود: آن چیزی که برای شرکت‌ها اهمیت دارد و جای خالی آن احساس می‌شد، این بود که دارایی نامشهود شرکت‌ها چگونه تشخیص داده و در مرحله بعد چگونه ارزش‌گذاری می‌شود.

وزیر اقتصاد گفت: اگر مانند پارسال پرداخت سود برخی شرکت‌ها با تأخیر مواجه شود، در این صورت پرداخت سود سهام عدالت دومرحله‌ای خواهد شد. به‌گزارش مهر، سیداحسان خاندن‌دوی، وزیر اقتصاد و دارایی در حاشیه مراسم رونمایی از نظام جدید ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود در جمع خبرنگاران درباره زمان واریز سود سهام عدالت، اظهار کرد: صورت‌های مالی سال ۱۴۰۱ شرکت‌های سهام عدالت به‌تازگی رسیده است و اگر هم‌زمان سودها پرداخت شود، عدد آن افزایش می‌یابد.

وی افزود: اما اگر مانند سال گذشته سود برخی شرکت‌ها مانند پتروشیمی خلیج فارس با تأخیر مواجه شود، پرداخت سود سهام عدالت دومرحله‌ای خواهد شد. وزیر اقتصاد و دارایی همچنین در این مراسم گفت: در وزارت اقتصاد، مسئولیت ارائه

امضای قرارداد افزایش صادرات گاز ایران به ارمنستان

قراردادی مبنی بر افزایش حجم صادرات گاز ایران به ارمنستان بین مقام‌های ۲ کشور امضا شد. به‌گزارش شرکت ملی گاز ایران، این قرارداد در آیینی در ایروان با حضور مجید چگنی، معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، آرام غازاریان، مدیر نیروگاه برق حرارتی ایروان، وزیر مدیریت منطقه‌ای و زیرساخت‌های ارمنستان و مهدی سیحانی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در ارمنستان امضا شد.

ویژه‌تر از خبر

بررسی تفکیکی ثبت‌نام‌کنندگان داوطلبی مجلس شورای اسلامی حاکی از استقبال بانوان از داوطلبی در انتخابات مجلس دوازدهم و این کمی بیشتر از انتخابات سال ۹۸ است. به‌گزارش ایسنا، پیش‌ثبت‌نام از روز ۱۶ مرداد آغاز شد و در روز ۲۲ مرداد به‌پایان رسید، داوطلبان در ۱۷ روز از ساعت ۸ تا ۱۸ فرصت داشتند به سامانه‌ای که وزارت کشور معرفی کرده بود، مراجعه و مدارک خود را بارگذاری کنند. ۱۴ درصد متقاضیان زن و ۸۶ درصد آنها مرد هستند. بانوان ۲ درصد بیشتر از دوره گذشته انتخابات، ثبت‌نام کرده‌اند. استقبال بانوان از انتخابات در استان‌های البرز، تهران، قزوین، خراسان‌رضوی و خراسان‌شمالی بیشتر از سایر استان‌ها بوده است. در البرز، ۲۰ درصد، در تهران ۱۸ درصد، در قزوین ۱۷ درصد، در خراسان‌رضوی ۱۶ درصد، در خراسان‌شمالی ۱۶ درصد متقاضیان بانوان هستند. در مقابل در استان کهگیلویه‌بویر احمد ۵ درصد، در ایلام ۷ درصد، در اردبیل ۸ درصد، در کردستان و خوزستان فقط ۹ درصد متقاضیان خانم هستند. همچنین، ۳۵ درصد از داوطلبان بین ۳۰ تا ۴۰ سال، ۳۶ درصد بین ۴۰ تا ۵۰ سال، ۲۲ درصد بین ۵۰ تا ۶۰ سال و ۶ درصد بین ۶۰ تا ۷۵ سال دارند. ۷۰ درصد متقاضیان دارای کارشناسی ارشد، ۲ درصد حوزوی، ۱۶ درصد دکترا و ۱۱ درصد دارای مدرک کارشناسی با سابقه اپن‌گری و نمایندگی مجلس هستند.

سرخنگوی کمیسیون عمران مجلس با اشاره به نشست امروز این کمیسیون تأکید کرد: رئیس سازمان هواپیمایی قول داده است در صورت مشاهده تخلف در فرسوخ بلیت هواپیما در ایام ربیعین حسینی (ع)، با گرافروشان قاطعانه برخورد شود. عبدالجلال ایری در گفت‌وگو با ایسنا، ضمن تشریح جلسه کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی، بیان کرد: در این جلسه رئیس سازمان هواپیمایی کشور حضور یافته و گزارشی

بر خورد با ایرلاین‌های گر ان فروش در ایام ربیعین

از وضعیت ناوگان هوایی کشور و اقدامات این مجموعه درباره تسهیل سفر زائران ربیعین حسینی به اعضای کمیسیون ارائه کرده است. براساس این گزارش، نرخ بلیت رفت و برگشت هواپیما از مبدأ تهران به نجف و بغداد ۸ میلیون تومان و از مبدأ مشهد به نجف و بغداد به‌عنوان طولانی‌ترین مسیر پروازی ۹.۵ میلیون تومان تعیین شده است و تمامی ایرلاین‌ها موظف به رعایت این نرخ هستند.

بارش شهابی برسائوشی در چهارمحال و بختیاری

عکس: ایرنا

در حاشیه هجدهمین نمایشگاه بین المللی خودرو و مطرح شد

رشد ۷۵ درصدی مشارکت

هجدهمین دوره نمایشگاه بین‌المللی قطعات، لوازم و مجموعه‌های خودرو ۲۲ مرداد در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران آغاز به کار کرد. در هجدهمین دوره از نمایشگاه قطعات خودرو، ۵۸۰ شرکت داخلی، ۴۶۹ شرکت خارجی و ۱۵ شرکت دانش‌بنیان حضور

داشتند. نمایشگاه بین‌المللی قطعات خودرو از ۲۲ تا ۲۵ مرداد از ساعت ۸ تا ۱۵ پذیرای علاقه‌مندان به صنعت خودرو، قطعات و لوازم یدکی بود و امروز به پایان می‌رسد. آنچه در ادامه می‌خوانید، گذری بر هجدهمین نمایشگاه خودرو تهران است.

حاضران در افتتاحیه نمایشگاه امسال

هزار مترمربع و با حضور بیش از ۷۰۰ شرکت از ۱۵ کشور مختلف از جمله چین، ترکیه، هند و... و بیش از هزار تولیدکننده داخلی از ۲۲ تا ۲۵ مرداد برگزار شد. در تازه‌ترین دوره از برگزاری این نمایشگاه، ۸۰ شرکت دانش‌بنیان و دانشگاه‌های صنعتی از نقاط مختلف کشور، در راستای ایجاد زمینه‌های ارتباط دانشگاه و صنعت حضور یافتند.

هجدهمین نمایشگاه قطعات، لوازم و مجموعه‌های خودرو با حضور محمدمهدی برداران معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، محمدرضا نجفی‌منش دبیر انجمن قطعه‌سازان و برخی از متخصصان و فعالان این حوزه افتتاح شد. این نمایشگاه توسط شرکت بازرگانی بین‌المللی ایدرو و با حمایت انجمن قطعه‌سازان در مساحتی حدود ۸۰

گروه قطعات یدکی، پیش‌تاز رشد تولید صنعتی

معاون وزیر صمت در حاشیه هجدهمین دوره از نمایشگاه بین‌المللی قطعات، لوازم و مجموعه‌های خودرو اظهار کرد: رشد تولید قطعات اصل و قطعات داخلی باتوجه به اینکه بازار قطعات قاچاق و تقلبی محدود شده، توسعه پیدا کرده است. محمدمهدی برداران با اشاره به افزایش کیفیت قطعات و لوازم یدکی خودرو تولید داخل گفت: با توجه به شرایط موجود نظارت‌ها را در تولید و هم در عرضه و ضمانت ادامه می‌دهیم تا به‌نوعی رضایت عمومی مردم حاصل شود و مطمئن شویم هیچ کالای تقلبی و قاچاقی در سطح بازار عرضه نمی‌شود. معاون صنایع عمومی وزارت صمت با بیان اینکه کالاها دارای ضمانت، کیفیت لازم و استاندارد هستند، افزود: استانداردهایی که در این زمینه مدنظر است با همکاری سازمان ملی استاندارد بعد از ۱۰ سال بروزرسانی شده است.

ضمانتنامه دریافت کنند و این شناسه فروش، تبدیل به شناسه ضمانت کالا می‌شود که باعث رشد این صنعت، همچنین موجب شده خریداران کالاهای دست دوم و با آلیاژ پایین را از نو تشخیص دهند. برداران با اشاره به اینکه این اقدامی بسیار تاثیرگذار است، گفت: با توجه به اینکه توانسته‌ایم برخی از اقلام کالایی را به کشورهای صنعتی جهان صادر کنیم، با این‌وجود برخی‌ها به خاطر سوداگری، همان محصول را با کمترین کیفیت وارد می‌کنند که به مال و جان مردم ضربه می‌زند.

معاون وزیر صمت، نمایشگاه بین‌المللی خودرو را نتیجه طرح شفافیت کالا و شناسه‌گذاری دانست و افزود: در این نمایشگاه ضمانت و کیفیت کالا مد نظر قرار گرفته شده است. در یک سال اخیر توانسته‌ایم در حوزه شناسه کالا ۳۹۲ هزار قطعه یدکی خودرو را ساماندهی کنیم.

معاون وزیر صمت با بیان اینکه نمایشگاه امسال در مقایسه با نمایشگاه سال گذشته رشد کمی و کیفی مناسبی داشته است، افزود: در این نمایشگاه هزار و ۵۰ شرکت‌کننده حضور داشتند که از این تعداد ۴۶۶ شرکت خارجی و ۱۵ شرکت دانش‌بنیان بودند. معاون صنایع عمومی وزارت صمت گفت: در این میان، تعدادی از تولیدکنندگانی که قبلاً در قالب تولیدکنندگان غیررسمی تولید می‌کردند با همیاری اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان قطعات یدکی خودرو به تولیدکنندگان اصلی پیوسته‌اند.

برادران افزود: نمایشگاه اهداف اقتصادی خوبی را دنبال می‌کند و تلاش‌ها در این راستا انجام می‌شود که بازار را به سمت شفافیت بیشتر و افزایش تولید کیفی سوق دهد و باعث عمق‌بخشی به تولید داخل شود.

نیازمند حمایت دولت و مجلس

محمدرضا نجفی‌منش، دبیر انجمن قطعه‌سازان نیز در حاشیه برگزاری این نمایشگاه در پاسخ به خبرنگار گسترش نیوز، پایگاه خبری-تحلیلی موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صنایع مینا بر تاثیر برگزاری این نمایشگاه بر رونق صنعت خودرو و قطعه‌سازی گفت: نمایشگاه جایگاهی است که توانمندی‌های داخل کشور را به منصفه ظهور می‌رساند و امکان صادرات را فراهم می‌کند. نمایشگاه در گذشته بیشتر جنبه خرید داشت و ما باید از این مرحله عبور و به سمت فروش حرکت کنیم. از آنجا که نمایشگاه‌ها بیشتر جنبه فروش و صادرات محصولات دارند باید علاوه بر شرکت در نمایشگاه‌های داخلی، در نمایشگاه‌های خارجی هم حضور داشته و محصولات خودمان را به فروش برسانیم. وی ادامه داد: ویژگی دیگر برگزاری نمایشگاه برای دولتمردان و نمایندگان مجلس داخل است که متأسفانه حضور کم‌رنگی در این بخش دارند.

بازار روسیه، فرصت خوبی برای صادرات

نایب رئیس انجمن صنایع همگن نیرو محرکه و قطعه‌سازی کشور با اشاره به اینکه در شرایط کنونی، بازار روسیه، یکی از بازارهای پر ظرفیت برای صادرات است، گفت: براساس تصمیم جدیدی که در راستای بازنگری در تامین ارز سازندگان وسایل نقلیه انجام‌شده ضروری است که ما بازارهایی پیدا کنیم تا بتوانیم قطعات خود را صادر کنیم.

به گزارش ایسنا، مهدی مطلب‌زاده در حاشیه هجدهمین نمایشگاه بین‌المللی قطعات و مجموعه‌های خودرو، در نشست هم‌اندیشی با قطعه‌سازان کشور و مجموعه‌های مرتبط با این حوزه، در آستانه برگزاری دومین نمایشگاه اتوموبیلیتی روسیه با مجوز رسمی سازمان توسعه تجارت ایران، از ۲۱ تا ۲۴ اوت ۲۰۲۳ (۳۰ مرداد تا دوم شهریور) با حضور مقامات و مدیران بلندپایه دولتی و بخش خصوصی ایران و روسیه برگزار می‌شود، اظهار کرد: نمایشگاه سال گذشته، باوجود اینکه تجربه اول انجمن در برگزاری نمایشگاه بود، اما بسیار موفقیت‌آمیز بود و با قرارداد خوبی که منعقد شد، تاکنون بخش قابل توجهی از قطعات ایرانی طی یک سال اخیر صادر شده است که برای تجربه و اقدام اول، بسیار تجربه خوب و موفقی بود.

نایب‌رئیس انجمن صنایع همگن نیرو محرکه و قطعه‌سازی کشور، خاطرنشان کرد: در نمایشگاه‌ها این‌گونه نیست که در اولین بازارهایی بسیار موفق باشند، بلکه دوام این بازارهایی‌ها می‌تواند ما را در جایگاه موفقیت قرار دهد. یکی از بازارهای با ظرفیت برای ما، بازار روسیه است و نیاز به قطعات ما دارند، چراکه خودروسازی روسیه به غرب وابسته بود؛ بنابراین پس از حمله اوکراین به روسیه و مسائل سیاسی که پیش آمد، تمام خودروسازان خارجی از روسیه خروج کردند. همچون اتفاقی که با تحریم‌ها برای ایران افتاد، اما صنعت قطعه‌سازی داخل ایران، آنقدر قوی بود که بتواند در گام نخست تحریم‌ها را دور بزند و ساخت داخل را توسعه دهد.

وی افزود: در شرایط کنونی، بازار روسیه، یکی از بازارهای پر ظرفیت برای صادرات است.

عکس: آیدو فریدی

واقعیت این است که همیشه تولید داخل سرکوب شده، اما اگر این نمایندگان در این نمایشگاه‌ها حضور داشته باشند و از نزدیک با شرکت‌ها و قطعه‌سازان ارتباط بگیرند، متوجه می‌شوند که قطعه‌سازان توانمندی‌های لازم را برای تولید داخلی دارند. دبیر انجمن قطعه‌سازان در پایان گفت: نقدی که امسال به نمایشگاه وارد است این است که زمان مناسبی را برای برگزاری نمایشگاه انتخاب نکرده‌اند و در فصل تابستان و گرما نمایشگاه برگزار شده است. امیدواریم با صحبت‌هایی که با مسئولان نمایشگاه داشتیم، سال آینده در فصل پاییز و در شرایط آب و هوایی بهتری نمایشگاه برگزار شود.

از سوی دیگر براساس تصمیم جدیدی که در راستای بازنگری محل تامین ارز خطاب به ۳ انجمن خودروسازان، موتورسیکلت‌سازان و دوچرخه‌سازان انجام‌شده، ضروری است ما بازارهایی پیدا کنیم که بتوانیم قطعات خود را صادر کنیم. همچنین با توجه به شرایط موجود و امکاناتی که ایجاد شده که یک بانک ایرانی و یک بانک روسیه فراهم و توافقاتی که انجام‌شده، عملاً یک نوع سونویف بدون دخالت خزانه‌داری امریکاست تا پول بین کشور منتقل شود؛ بنابراین فرصت خوبی فراهم شده است.

سخن پایانی

اطلاعات رسمی حاکی از آن است که ۴۶۹ شرکت حاضر در این نمایشگاه از جمله کشورهای ایتالیا، آلمان، هند، چین، ترکیه، امارات، کره جنوبی، تایوان و اندونزی بودند و مشارکت‌کنندگان در این نمایشگاه نسبت به دوره قبل رشد ۷۵ درصدی داشته‌اند. بنابر آمار اعلامی بانک مرکزی تولید این گروه کالایی نسبت به یک سال گذشته ۵۸ تا ۹۵ درصد افزایش داشته و همچنین برخی قطعات خودرو مانند لنت از ایران به کشورهای مانند آلمان و ژاپن صادر می‌شود. نکته قابل توجه در افتتاحیه این نمایشگاه، تاکیدات مکرر وزارت صمت بود. نکته قابل توجه دیگر در مراسم افتتاحیه این نمایشگاه، تاکیدات مکرر محمدمهدی برداران بر تاثیر قیمت‌گذاری دستوری بر کیفیت محصولات بود. معاون صنایع عمومی وزارت صمت چند بار درباره محصولات مختلف اظهار داشت که کمبود کیفیت در این محصولات به علت قیمت‌گذاری دستوری است.

آگهی مزایده فروش ماشین‌آلات

شرکت غلطک‌ها و لاستیک‌های صنعتی مبارکه - میر کو (سهامی خاص)

شرکت غلطک‌ها و لاستیک‌های صنعتی مبارکه (میر کو) طبق مصوبه هیات‌مدیره در نظر دارد تعداد ۸ دستگاه ماشین‌آلات با مشخصات ذیل را از طریق مزایده به فروش برساند. متقاضیان در صورت تمایل می‌توانند حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۸ نسبت به ارائه قیمت پیشنهادی اقدام نمایند. آدرس تحویل مدارک و مستندات و پاکت ارائه قیمت پیشنهادی شهرک صنعتی سه‌راهی مبارکه فاز دوم، خیابان دهم، پلاک ۳ می‌باشد.

زمان بازدید ماشین‌آلات از تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۶ به مدت ۱۰ روز کاری از ساعت ۹ لغایت ۱۴ در محل‌های ذکر شده می‌باشد.

جلسه کمیسیون مزایده روز **یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۲** ساعت ۱۰ صبح برگزار می‌شود.

فروشنده در رد یا قبول یک و یا همه پیشنهادها مختار می‌باشد.

فروش هر ردیف از ماشین‌آلات به صورت جداگانه انجام خواهد گردید.

خریدار موظف است حداکثر طی مدت ۴۵ روز کاری نسبت به انتقال سند اقدام نمایند.

ساعت پاسخگویی از ساعت ۸ الی ۱۶ می‌باشد.

شماره تماس ۰۲۱-۳۱۵۲۳۷۳۳۴۷۶ - داخلی ۲۳ و شماره همراه ۰۹۱۳۸۶۶۰۹۹۱ آقای عسکری

ردیف	نوع ماشین‌آلات	مدل	رنگ	مکان بازدید
۱	دستگاه تراش بلغاری ۳ متری	۱۹۸۰	-	شهرک صنعتی سه‌راهی مبارکه
۲	دستگاه تراش روس ۵ متری	۱۹۷۳	-	بندر عباس منطقه ویژه اقتصادی کارگاه میر کو
۳	دستگاه تراش روس ۳ متری	۱۹۷۴	-	بندر عباس منطقه ویژه اقتصادی کارگاه میر کو
۴	لیفتراک ۳ تن سه‌سند مستعمل	DV۳۰	-	شهرک صنعتی سه‌راهی مبارکه
۵	لیفتراک ۳ تن سه‌سند مستعمل	-	-	شهرک صنعتی سه‌راهی مبارکه
۶	جرثقیل خاور ۳-۶۰۸ تن	۱۲۷۹	نارنجی	شهرک صنعتی سه‌راهی مبارکه
۷	مینی‌لودر هیوندای مستعمل	۲۰۰۷	-	منطقه صنعتی امیرکبیر گاراژ فولاد
۸	کامیونت هیوندای مسقف فلزی ۵,۵ تن	۱۳۸۵	آبی	شهرک صنعتی سه‌راهی مبارکه

هیات‌مدیره شرکت غلطک‌ها و لاستیک‌های صنعتی مبارکه (میر کو)

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۰۰۰۲۰۱۲-۱۰۰۳۳۴۰-۲۴۰۲۶-۱۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۶ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بندر گناوه تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای/خانم سیده‌ساجده حسینی فرزند سیدمحمدرضا به شماره شناسنامه ۵۶۴۰-۵۶۹۰-۵۶۴۰ کد ملی ۵۶۹۰۰۵۶۴۰ صادره از دهم رانسیبت به شناسنامه عرصه و اعیان یک باب خانه به مساحت ۱۲۸/۱ مترمربع در قسمتی از پلاک ۹۱۷ اصلی واقع در امامزاده گناوه خریداری مع‌الواسطه از آقای سیدحیات موسوی و شرکاء محرز تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۵/۱۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۵/۲۶

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۰۰۰۲۰۱۲-۱۰۰۳۳۴۰-۲۴۰۲۶-۱۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۶ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بندر گناوه تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای مصطفی زارعی فرزند ناصر به شماره شناسنامه ۵۳۹ کد ملی ۲۵۲۹۶۶۳۱۶ صادره از گناوه رانسیبت به شناسنامه عرصه و اعیان یک قطعه زمین کشاورزی مشهور به تل‌قاش به مساحت ۲۸۸۳۶/۸۵ مترمربع در قسمتی از پلاک ۱۲۸۲ اصلی واقع در قریه گمارون گناوه خریداری مع‌الواسطه از آقای/خانم سبکینه بیگم‌موسوی تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۵/۱۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۵/۲۶

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۰۰۰۲۰۱۲-۱۰۰۳۳۴۰-۲۴۰۲۶-۱۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۶ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بندر گناوه تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای مصطفی زارعی فرزند ناصر به شماره شناسنامه ۵۳۹ کد ملی ۲۵۲۹۶۶۳۱۶ صادره از گناوه رانسیبت به شناسنامه عرصه و اعیان یک قطعه زمین کشاورزی مشهور به کال‌خوص به مساحت ۲۷۹۸۳۷/۴۷ مترمربع در قسمتی از پلاک ۱۳۸۲ اصلی واقع در قریه گمارون گناوه خریداری مع‌الواسطه از آقای/خانم سبکینه بیگم‌موسوی تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۵/۱۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۵/۲۶

سند استراتژی
کلید توسعه صنعتیابوالفضل روغنی گلیاگانی
کارشناس حوزه صنعت

تدوین سند استراتژی توسعه صنعتی کشور از جمله موارد بسیار مهمی بود که چند سال به‌طور جدی به‌دنبال نهایی شدن و به نتیجه رسیدن آن بودیم و بارها در نشست‌ها و گفت‌وگو با رسانه‌های گوناگون درباره آن از جنبه‌های مختلف صحبت‌هایی مطرح شد و در نهایت به نتیجه نرسید.

این فرآیند بعد از سال‌ها تبدیل به یک کلاف سردرگم شده که صنعت و اقتصاد کشور را در مسیر بی‌برنامگی قرار داده است.

برای اینکه راهبردهای بخش صنعت و تولید در چارچوب مشخصی پیش برود تا به موفقیت برسد، نخست باید یک سند بالادستی به‌عنوان سند توسعه استراتژی اقتصاد کشور که به‌نوعی کلید توسعه اقتصاد به‌شمار می‌رود، وجود داشته باشد که بخشی از آن می‌تواند سند استراتژی توسعه صنعت کشور باشد.

اگر سند توسعه استراتژی صنعت را سند بالادستی در نظر بگیریم، بعد از انقلاب در راستای صنعتی شدن کشور برنامه‌هایی اجرا شده‌اند و شاهد تغییراتی بوده‌ایم. در بخشی از برنامه‌هایی که در راستای توسعه صنعتی کشور دنبال می‌شد، صنایع کشور به گروه‌های متفاوتی تقسیم شدند.

یکی از تقسیم‌بندی‌های براساس شرایط جغرافیایی بود که مطابق آن در برخی استان‌های کشور، صنایع سنگین و در برخی دیگر، صنایع متوسط، سبک و کوچک مستقر شدند. البته بعد از انقلاب، شاهد به‌هم‌ریختگی در این زمینه هستیم.

رشد صنعتی، نه براساس آمایش سرزمین دنبال شده و نه براساس یک سند راهبردی و در این بخش، بیشتر اقدامات به‌دلیل منطقه‌ای، سیاسی و لابی‌های استانی یا مجلسی‌ها بوده است.

به‌عنوان نمونه، استان ایلام، منطقه برخوردار برای احداث پتروشیمی نبود، اما در نهایت، برای راه‌اندازی یک واحد پتروشیمی هزاران کیلومتر حمل‌وراک انجام شد.

نیود یک سند استراتژی دقیق و کارشناسی شده، منجر به ایجاد فضای انتقاد و به‌هم‌ریختگی اسناد تدوینی هر دولت می‌شود.

در واقع می‌توان گفت تا امروز در سطح کلان براساس برنامه مشخص و مدونی حرکت نکرده‌ایم و هر دولتی از سندی به‌عنوان سند استراتژی توسعه صنعتی کشور، رونمایی کرده و در نهایت دولت بعدی، به این بهانه که سند کارآمد نیست، آن را کنار گذاشته و تدوین سند دیگری را شروع کرده است.

در این میان، از حدود ۴ سال پیش در دولت روحانی و حتی در دولت سیزدهم هم پیشنهاد شد، دبیرخانه برنامه‌ریزی استراتژی توسعه صنعتی در اتاق بازرگانی تشکیل و از نظرات کارشناسی بخش خصوصی نیز در این زمینه استفاده شود، اما راه به جایی نبردیم.

در تدوین برنامه استراتژیک توسعه صنعتی موفق نیستیم، چون نگاه ما بیشتر سیاسی است تا اقتصادی و صنعتی. به‌عنوان نمونه، یکی از مشکلات بزرگ ما نداشتن پاسخ برای سوالات مهمی است، مانند اینکه آیا چیدمان ما برای صنعت باید در خوشه‌های صنعتی باشد؟ محل استقرار صنایع سنگین براساس آمایش سرزمین کجا باشد؟ در چه صنایعی مزیت داریم و در چه صنایعی مزیت نداریم؟ نبود پاسخ مشخص برای این سوالات هم نشأت‌گرفته از نداشتن یک سند استراتژی کلان بوده که در نهایت هزینه اداره کشور را بالا می‌برد.

برای موفقیت در این مسیر باید نگاه ملی داشت و قوای سه‌گانه به‌طور هماهنگ در تصمیم‌سازی‌ها ورود کنند.

البته در حال حاضر، حدود ۱۲ پیشران اقتصادی انتخاب شده و مبنای برنامه‌ریزی صنعتی قرار گرفته‌اند و صنعت براساس آنها حرکت می‌کند.

سازمان تجارت جهانی با تقسیم‌بندی کشورها براساس آمایش سرزمین، شرایط جغرافیایی، سیاسی و اقتصادی، به تعیین مزیت‌های هر کشور پرداخته و مسیر توسعه و رشد اقتصادی هر کشور را مشخص کرده و استفاده از نظرات بین‌المللی برعهده کشور هدف است.

با تمام اینها به‌نظر می‌رسد در کشور ما مسیر حرکت توسعه، متأسفانه باری به هر جهت است، چراکه از سند و برنامه خاصی پیروی نمی‌کند و بدیهی است بدون استراتژی صنعتی توسعه محقق نخواهد شد.

در این مسیر همکاری قوای سه‌گانه، صنعت و دانشگاه لازم و ضروری است. این تکلیف تا زمانی که قانون نشود و تنها در حد یک سند صرف، تدوین و ابلاغ شود، ضمانت اجرایی ندارد و به‌نتیجه نمی‌رسد.

البته الزام تدوین سند استراتژی توسعه صنعتی در تمام برنامه‌های ۵ ساله توسعه‌ای و سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ پیش‌بینی شده، اما هیچ‌کدام عملیاتی نشده است.

بررسی دلایل تاخیر در تدوین و اجرای استراتژی صنعتی

آرمان‌گرایی مانع از تحقق اهداف می‌شود

این یک اصل اقتصادی تجربه‌شده است که مهار تورم با افزایش تولید رقم می‌خورد و افزایش تولید نیازمند استراتژی صنعتی است؛ از این رو برای تحقق توسعه صنعتی انتظار می‌رود صنعت در یک چارچوب مشخص حرکت کند. هرچند طی ۳ دهه گذشته، ۴ سند با موضوع سیاست توسعه صنعتی در ایران تدوین شده، اما متأسفانه هیچ‌یک از آنها مورد حمایت واقع نشده‌اند. با توجه به اینکه توسعه اقتصادی از مسیر صنعت می‌گذرد، اینکه این بخش مهم و شاخص، بی‌برنامه و در مسیری بدون مقصد حرکت کند که اتفاقاً از آن انتظار معجزه هم می‌رود، پذیرفتنی نیست. به‌نظر می‌رسد دلایل این غفلت بزرگ، عمیق باشد که باید آن را در لایه‌های عمیق تر اقتصاد و سیاست‌گذاری‌های کلان جست‌وجو کرد. در این میان، شاید سوال اصلی این باشد که چرا باوجود اینکه به ظاهر رویکرد صنعتی ما توسعه‌گراست، به اصل موضوع یعنی تدوین یک استراتژی کلان صنعتی و اجرای آن بی‌توجه هستیم.

در این گزارش در گفت‌وگو با کارشناسان حوزه صنعت به بررسی موانع تدوین استراتژی جامع پرداخته و آن را از جنبه‌های گوناگون دیده است که در ادامه می‌آید.

شهاب صفایی
editor@smtnews.ir

عکس: سمنه

توسعه پایدار از مسیر توسعه صنعتی می‌گذرد

استراتژی صنعتی، هیچ‌کدام از برنامه‌های ما پایدار و بلندمدت نیست. دلیل دیگری که در تدوین سند استراتژی صنعتی به نتیجه نمی‌رسیم این است که به‌دنبال تدوین یک استراتژی صنعتی تمام و کمال هستیم و این کمال‌گرایی افراطی، ما را از داشتن یک استراتژی کارآمد محروم کرده است. باید بپذیریم برای داشتن یک برنامه صنعتی بلندمدت و قابل ارجاع، تدوین یک استراتژی ساده، قابل‌فهم و اجرا که با مشارکت صاحب‌نظران دانشگاهی و بخش خصوصی تدوین و اجرایی شود هم کفایت می‌کند.

غزنیی ادامه داد: سال‌هاست قراردادهایی برای تدوین استراتژی صنعتی می‌بندیم و گروه‌های اقتصادی مختلف در این زمینه وارد عمل می‌شوند و در حالی که روند ساده و مشخص است، موفق نمی‌شویم. درست این است که با ایجاد یک کمیته متشکل از صاحب‌نظران دانشگاهی، فعالان صنعتی و مجریان اقدام به تدوین استراتژی صنعتی کنیم و در تدوین استراتژی هر بخش، از پیش‌قراوان آن بخش دعوت و از نظرات آنها استفاده کنیم. مثلاً در تدوین استراتژی صنعت لبنیات، نظر تولیدکنندگان بزرگ لبنیات را در نظر بگیریم.

وی افزود: با توجه به پیشینه‌ای که برای تدوین استراتژی صنعتی داشته‌ایم شاید بتوان گفت به حدی تدوین استراتژی توسعه صنعتی برای خودمان بزرگ کرده‌ایم که هیچ‌وقت قادر به حل آن نخواهیم شد. هم در تدوین استراتژی مشکل داریم و هم اینکه اجرای آن به نوعی با مدت زمان فعالیت هر دولت گره خورده و تحت‌تأثیر تغییر دولت‌ها قرار می‌گیرد. البته این هم راه‌حل دارد؛ اگر بعد از تدوین استراتژی صنعتی یک بخش حقوقی مانند کمیسیون صنایع آن را تصویب کند، ضمانت اجرایی بیشتری ایجاد می‌شود و استراتژی تدوین‌شده با تغییر دولت‌ها کنار گذاشته نمی‌شود.

این فعال حوزه صنعت ادامه داد: همان‌گونه که مطرح شد نگاه آرمانی به تدوین این سند، امکان تحقق آن را کم می‌کند. اگر سند استراتژی ساده باشد، برنامه‌ریزی برای تدوین و همچنین اقدام برای اجرای آن امکان‌پذیرتر خواهد بود.

نقشه‌راه یا سند استراتژی

غزنیی با بیان اینکه آنچه تاکنون به‌عنوان سند استراتژی صنعتی معرفی شده، بیشتر نقشه راه و برنامه وزارتخانه‌هاست، افزود: برنامه‌های راهبردی برای بخش صنعت بیشتر محدود به دوره فعالیت یک دولت یا وزیر است که گاه حتی در دوره همان دولت و وزیر هم اجرایی نمی‌شود. استراتژی صنعتی به‌معنای واقعی راهبردی است

تمرکز کلی بر توسعه صنعت نیست

اینکه جنس این صنایع باجنس سایر حوزه‌های اقتصادی متفاوت است، سرریز خاصی برای بخش‌های دیگر ندارند و گویسی حصار می‌دور این صنایع کشیده شده است. آسیب بعدی، بی‌توجهی به سرمایه انسانی است. وقتی کشور را به‌راستی بتواند به ارز حاصل از فروش منابع تولید یابد، دیگر انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاری روی منابع انسانی خود ندارد و آنها را هدر می‌دهد. حال آنکه کشورهایی که درآمد ارزی حاصل از فروش منابع نداشتند، مجبور بودند از سرمایه انسانی خود برای رشد بخش‌های مختلف اقتصاد بهره بگیرند. مجموع این رویدادها منجر به تضعیف بخش تولیدی به‌ویژه صنایع می‌شود.

دام بزرگ توزیع رانت

جعفر تاش امیری درباره اینکه چرا راهبردهای حمایت از صنعت به‌درستی اجرایی نمی‌شود، اظهار کرد: گاهی دولت‌ها برای حفظ حمایت بخش گسترده‌ای از جامعه، اقدام به توزیع گسترده رانت برای گروه‌های مختلف می‌کنند. این در حالی است که توزیع رانت باعث کسری بودجه و در نتیجه بی‌ثباتی اقتصاد کلان شده و در نهایت بر بخش تولید فشار می‌آورد و دیگر منبعی برای حمایت واقعی از تولید باقی نمی‌ماند.

رویکرد حاکم بر اقتصاد جهان

جعفر تاش امیری با اشاره به رویکرد صنعتی حاکم بر اقتصاد جهان افزود: رویکرد حاکم بر اقتصاد جهان سیاست‌های حامی بازار است که

بی‌توجهی به سرمایه انسانی

عضو مجمع کارآفرینان ایران افزود: مشکل دیگر اقتصادهای منبع‌محور، انحصارگرایی است. در این اقتصادها صنایع استخراجی و صناعی که حول محور منابع شکل گرفته‌اند به‌گونه‌ای چشمگیر رشد می‌کنند. در این صنایع تخصص‌ها و حقوق‌ها بسیار بالاست، اما به علت

پرسی الگوهای جهانی

که در تدوین آن، مجریان این بخش یعنی صنعتگران و صنایع پیشران دخیل باشند. واقعیت این است که در سیاست‌گذاری‌های کلان صنعتی در کشور ما تاکنون این‌گونه نبوده و اگر هم اقدامی شده در حد یک دولت و وزارتخانه بوده؛ در حالی که بخش‌های اقتصادی باید درگیر تدوین این سند شوند. باید چند نماینده از سازمان برنامه‌بودجه، وزارت اقتصاد، وزارت صمت، وزارت کار و همچنین نمایندگان از صنایع پیشران و دانشگاهی حضور داشته باشند تا نسبت به تدوین سند اقدام شود و البته بخش‌های مربوطه مکلف باشند که ظرف مدت زمان مشخصی، سند را تنظیم کنند.

وی با اشاره به اینکه در بررسی استراتژی صنعتی کشورهای بزرگ جهان به داده‌ها و اطلاعات بسیار خوبی رسیده‌ایم و براساس آنها راحت می‌توان یک سند استراتژی صنعتی خوب را تدوین کرد، ادامه داد: به‌واسطه نداشتن برنامه و راهبردی کلی برای صنعت از دنیا عقب مانده‌ایم و تا این سند را تدوین کنیم، فاصله ما از جهان بیشتر هم خواهد شد. در حالی که دنیا در حال عبور از انقلاب صنعتی چهارم است که براساس آن سهم مواد اولیه را در نرخ محصول نهایی کاهش دهند، ما هنوز در انقلاب صنعتی اول و دوم مانده‌ایم.

دبیرکل مجمع کارآفرینان ایران در ادامه اظهار کرد: امسال سال مهار تورم نامیده شده که ما برای تحقق آن چاره‌ای نداریم؛ جز اینکه به تولید انبوه برسیم. وقتی به تولید انبوه برسیم، موضوع تورم نیز قابل حل خواهد شد. در این میان چون برنامه‌ای برای تولید انبوه نداریم و مذاکره‌ای هم با شرکت‌های تولیدکننده و حتی کارآفرینان نشده به نتیجه‌ای نمی‌رسیم. در این شرایط مهار تورم هم محقق نخواهد شد.

غزنیی در پایان اظهار کرد: توسعه اقتصاد کشور اتفاق نمی‌افتد؛ مگر از مسیر توسعه صنعتی؛ موضوعی که در دنیا ثابت شده است. برای حرکت در مسیر توسعه صنعتی یا باید علم آن را داشته باشیم و به‌کار بگیریم یا از تجربه سایر کشورها استفاده کنیم. با توجه به اقداماتی که تاکنون انجام داده‌ایم و نتایج چندانی نداشته و گاهی هم تأثیر معکوس داشته، بهتر است ببینیم کشورهای صنعتی دنیا چه کرده‌اند، دست‌کم آنها را بومی‌سازی کنیم و اقدامی هرچند کوچک در این زمینه انجام دهیم.

حضور نهادهایی مانند سازمان خصوصی‌سازی و شسورای رقابت و بحث‌هایی همچون بهبود فضای کسب‌وکار، تنظیم‌گری و شفافیت، نمونه‌ای از تسلط این سیاست‌ها در کشورمان است. این کارشناس حوزه صنعت ادامه داد: یکی از دلایلی که اقبال چندانی به سیاست صنعتی نداشتیم نیز به قدرت رویکرد حاکم بر اقتصاد جهان بازمی‌گردد. بنابر آنچه گفته شد، مجموع سه موضوع فقدان منابع، استقرار سیاسی و رویکرد مسلط اقتصاد جهانی سبب شده در ایران نیز به سیاست‌های صنعتی کلان در قالب استراتژی صنعتی توجه زیادی نشود. در نتیجه، به‌دلیل هدایت رانت به‌سوی صنایع منابع‌محور و میل گروه‌های ثروت و قدرت به سرمایه‌گذاری در صنایع استخراجی، صنایع منابع‌محور توسعه زیادی پیدا کرده‌اند و بخش تولید تضعیف شده است. جعفر تاش امیری در پایان اظهار کرد: در چنین اکوسیستمی که تحت‌تأثیر یک‌سری الگوهای کلان اقتصادی است اولویت‌بندی‌ها بدون توجه به لایه‌های عمیق راه به جایی نمی‌برد، چون اولاً پولی برای حمایت از دیگر بخش‌ها مانند صنایع وجود ندارد، زیرا به سمت پارانها، خدمات اجتماعی و نهادهای فرهنگی یا به سمت صنایع منابع‌محور رفته و دوم اینکه تمرکز کلی نیز بر توسعه تولید و صنایع نیست.

سخن پایانی

کشور شده است. در این میان با توجه به اهمیتی که توسعه صنعتی برای نجات اقتصاد از نابسامانی‌هایی که گرفتار آن شده دارد، انتظار می‌رود در این زمینه اقدامی جهادی انجام شود و صنعت کشور از این سردرگمی نجات یابد.

آب دریا به فلات مرکزی می‌رسد

اگر پروژه انتقال آب خلیج فارس گامی بزرگ در مسیر مقابله با بحران کم‌آبی با پراکندگی جغرافیایی بسیار زیاد است. انتقال آب خلیج فارس با تمرکز بر ۳ بخش طرح‌های برداشت و استفاده از آب دریا بدون نمک‌زدایی در استان‌های ساحلی برای مصارف آبی‌پروری و خشک کردن برج‌های نیروگاه‌ها، طرح‌های برداشت آب دریا و نمک‌زدایی آن برای انتقال به استان‌های غیرساحلی اجرایی می‌شود و با توجه به قرار گرفتن ایران در منطقه‌ای خشک و نیمه خشک و پراکندگی جغرافیایی و جمعیتی نامتوازن ناچار به انتقال آب دریا از مناطق پربره به مناطق کم‌برخوردار اقدام کرده است. از سوی دیگر، قرار گرفتن کشورمان در مسیر صنعتی شدن، الزام بر رفع نیازهای داخلی و حضور در بازارهای صادراتی و جلوگیری از بحران‌های ناشی از بی‌آبی و همچنین برقراری تعاملات جهانی و بهره‌وری بهینه از منابع داخلی در حوزه صنعت، استفاده از منابع آبی داخلی کشور را برای ایران ضروری ساخته است. اینک آب دریا در مسیر رسیدن به شهرهای تشنه فلات مرکزی ایران است و به زودی به کرمان، خراسان جنوبی و زاهدان می‌رسد.

آب در مسیر کارخانه تغلیظ مس دره آلو

با شروع فعالیت و بهره‌برداری از مجتمع مس دره آلو، فصلی جدید در توسعه و ارتقای تولیدات، سودآوری و اشتغالزایی شرکت ملی صنایع مس ایران رقم خواهد خورد. مدیرعامل شرکت تامین و انتقال آب خلیج فارس (WASCO)، گفت: انتقال آب به کارخانه تغلیظ مس دره آلو، با انشعاب از خط یک طی ۱۸ ماه آینده، انجام می‌شود. احسان انصاری که در نشست مدیران عامل شرکت‌های انتقال آب سواحل جنوبی با رئیس هیات عامل ایمیدرو سخن می‌گفت، با اشاره به اینکه خط یک انتقال آب از خلیج فارس به فلات مرکزی، در همه بخش‌ها فعال است، تصریح کرد: در نظر داریم طرح فوق را حتی پیش از موعد راه‌اندازی کنیم. وی با اشاره به همکاری سهامداران خط یک (گل‌گهر، چادرمو و ملی مس) اظهار کرد: تاکنون همکاری مناسبی در افزایش سرمایه داشته‌ایم اما برنامه بعدی افزایش میزان سرمایه از ۱۴ هزار میلیارد فعلی به ۲۰ هزار میلیارد تومان است. انصاری تأکید کرد: دریافت مطالبات این شرکت، نقش بزرگی در اجرا و تکمیل پروژه‌ها ایفا می‌کند. وی افزود: منابع مالی این شرکت از صندوق توسعه ملی، تسهیلات بانکی و آورده سهامداران است. مدیرعامل شرکت تامین و انتقال آب خلیج فارس در عین حال، ارائه مشوق به سرمایه‌گذاران را جزو عوامل تأثیرگذار در تامین مالی و بازپرداخت بدهی‌ها دانست.

همچنین محمد حسن اسدی مدیرعامل شرکت تامین آب صنایع معدن (IMWASCO) نیز گزارشی از گام نخست تامین آب زاهدان ارائه کرد. وی افزود: گام بعدی تامین پایدار آب استان‌های نوار شرقی از دریای عمان است که طراحی آن انجام و عملیات اجرایی شروع شده است. اسدی تصریح کرد: شهریور سال آینده، آب دریای عمان به زاهدان خواهد رسید.

برقراری توازن در عرضه و تقاضای آب

مس. تامین به‌موقع آب برای این برنامه اهمیت ویژه‌ای دارد. موفقی‌نیا همچنین با اشاره به اهمیت و اولویت تامین آب برای استان سیستان و بلوچستان، راه‌های کوتاه مدت و بلندمدت را با حضور مدیران عامل شرکت‌های انتقال آب مورد بررسی قرار داد. رئیس هیات عامل ایمیدرو، به موضوع ساخت داخل تجهیزات و استفاده از تجربه خط یک اشاره و تأکید کرد: با بازبینی برنامه‌ها، موانع موجود با همکاری دولت و بخش خصوصی رفع شود.

عامل ایمیدرو با اشاره به حمایت‌های ایمیدرو از طرح‌های انتقال آب به فلات مرکزی (خط یک) و برنامه‌های انتقال آب به استان‌های نوار شرقی و نیز اصفهان، اظهار کرد: تولید تجهیزات با نگاه به ساخت داخل، نرخ و هزینه تمام‌شده، نرخ فروش و... در خطوط انتقال آب اهمیت حیاتی دارد. معاون وزیر صمت همچنین به موضوع تامین آب خط بردسیر-دره آلو استان کرمان اشاره کرد و گفت: با توجه به اینکه کارخانه تغلیظ مس دره آلو راه‌اندازی شده، عدم‌التفیع کمبود آب برای این کارخانه، رقم قابل توجهی است که این امر ضرورت تسریع در تکمیل این طرح را بیش از پیش ضروری می‌کند. وی افزود: به توجه به طرح‌های توسعه صنعت

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، خواستار ارائه برنامه‌های برای ایجاد توازن در تامین آب صنایع معدنی، بازبینی برنامه‌های تامین آب از سواحل جنوبی کشور و تسریع در عملیات اجرایی آن شد. به گزارش ایرنا از سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، محمدرضا موفقی‌نیا در نشست با مدیران شرکت‌های تامین‌کننده آب از سواحل جنوبی (خطوط یک، ۲ و ۳)، تأکید کرد: باید بر اساس نیاز آبی صنایع معدنی، برنامه‌های تامین آب از خلیج فارس و دریای عمان، چگونگی تامین مالی، مشارکت سرمایه‌گذاران و برنامه‌های افزایش سرمایه مورد بازنگری قرار گیرد و طرح‌های به‌روز شده ارائه شود. رئیس هیات

ورود آب به معدن طلای هیرد

از مشکلات این حوزه برطرف می‌شود. جلالیان، توسعه فعالیت‌های معدنی در مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته از جمله خراسان جنوبی را یکی از اهداف شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران عنوان کرد و گفت: در این راستا تلاش می‌شود با ایجاد پروژه‌های زیرساختی و توسعه فعالیت‌های اکتشافی و به تبع آن کاهش ریسک سرمایه‌گذاری، میزان رغبت در سرمایه‌گذاران بخش خصوصی برای حضور در حوزه فعالیت‌های معدنی استان افزایش یابد. به گفته وی پیش‌بینی می‌شود این پروژه تا پایان آذر امسال به بهره‌برداری کامل برسد. معدن طلای هیرد شامل ۴ ناحیه (تارگت) در ۱۵۰ کیلومتری جنوب غرب مرکز استان واقع شده که در حال حاضر بهره‌برداری از یکی از تارگت‌های این معدن با ذخیره قطعی ۵ میلیون

مدیر مجتمع معدنی خراسان جنوبی نیز با اشاره به اهمیت تامین آب معادن اظهار کرد: انجام تست‌های اولیه فاز نخست پروژه انتقال آب مجموعه معادن هیرد به‌عنوان یکی از پروژه‌های زیرساختی در حوزه معدن و صنایع معدنی خراسان جنوبی است. به گزارش دنیای معدن، علیرضا جلالیان گفت: با پایان یافتن عملیات اجرایی و آبگیری مخازن، فاز نخست خط انتقال آب مجموعه معادن هیرد به طول ۳۲ کیلومتر به بهره‌برداری رسید. وی هزینه‌کرد این پروژه را بالغ بر ۹۰۰ میلیارد ریال اعلام کرد و افزود: این پروژه یکی از مهم‌ترین پروژه‌های زیرساختی این مجتمع بود که با اجرای آن در فاز نخست آب مورد نیاز صنایع فراوری طلا در منطقه هیرد تامین شد. مدیر مجتمع معدنی خراسان جنوبی با بیان اینکه نبود زیرساخت‌ها از جمله آب و برق یکی از مشکلات و موانع جدی در بخش فعالیت‌های معدنی استان است گفت: با اجرای این پروژه آب مورد نیاز مجموعه معادن هیرد و همچنین پروژه‌های اکتشافی این منطقه تامین و بخش مهمی

تن کانسنگ طلا با مشارکت بخش خصوصی در حال انجام و فعالیت‌های اکتشافی در سایر بخش‌های محدوده طلای هیرد نیز در دست اقدام است.

سخن پایانی

فلات مرکزی ایران به‌عنوان یکی از مناطق مهم اقتصادی و جمعیتی کشور با مشکلات بسیاری در حوزه آب مواجه است. اجرای موفق طرح بلندمدت انتقال آب خلیج فارس به فلات مرکزی ایران می‌تواند به رفع کمبود و تامین آب مورد نیاز برای کشاورزی و صنایع در استان‌های هرمزگان، کرمان، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، یزد، اصفهان و سیستان و بلوچستان کمک کند. اما از آنجا که ابتدا مشکلات و خطرات زیست‌محیطی برای این طرح پیش‌بینی شده بود، جای آن دارد که امروز و در مرحله بهره‌برداری برای رفع این نگرانی‌ها شفاف‌سازی کافی صورت گیرد.

بانک توسعه تعاون
TOOBE TAJIKHON BANK

تجدید آگهی مزایده عمومی سهام

مهلت زمانی دریافت اسناد مزایده از سامانه: از تاریخ انتشار تا ساعت ۱۳:۰۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۳۱

مهلت زمانی ارائه مستندات: ساعت ۱۳:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۳

زمان گشایش پاکت ها: ساعت ۱۰:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۸

اطلاعات تماس و آدرس دستگاه مزایده گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص مزایده: تهران- خیابان ولیعصر - خیابان بزرگمهر- نبش خیابان برادران مقفر- پلاک ۱۴ - بانک توسعه تعاون - اداره کل تدارکات و خدمات- دایره قراردادهای مناقصات و مزایده اقدام نمایند. تلفن ۰۲۱-۳۲۲۲۵۶۱۰

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: ۱۴۵۶

شناسه آگهی: ۱۵۴۲۱۵۵

م الف / ۱۹۶۴

با حضور مدیر عامل فولاد هرمزگان انجام شد؛ تست میدانی شن سیلیسی فعال شده آب شیرین کن برای اولین بار در کشور

برای نخستین بار در کشور، تست میدانی شن سیلیسی فعال شده آب‌شیرین‌کن فولاد هرمزگان که یکی از جدیدترین تکنولوژی‌ها در این زمینه محسوب می‌شود، با حضور مدیرعامل فولاد هرمزگان صورت گرفت.

به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، در حاشیه مراسم تست میدانی شن سیلیسی فعال شده آب‌شیرین‌کن، عطاالله معروفخانی در گفت‌وگو با خبرنگار روابط عمومی بیان کرد: رویکرد فولاد هرمزگان همواره حمایت از طرح‌های دانش‌بنیان بوده و خوشبختانه اتخاذ این رویکرد در بسیاری از موارد با موفقیت همراه است. نمونه این حمایت را می‌توان در تست میدانی شن سیلیسی فعال شده آب‌شیرین‌کن مشاهده کرد که یک طرح ابتکاری بوده و استفاده از آن موجب افزایش راندمان تولید و بهبود کیفیت پیش‌تصفیه آب دریا با کاهش هزینه خواهد شد.

وی با اشاره به اینکه تامین، ارزیابی و تست میدانی شن سیلیسی فعال شده برای اولین بار در سطح منطقه و همچنین کشور در شرکت فولاد هرمزگان در حال انجام است، افزود: استفاده از تکنولوژی‌های جدید و بررسی راهکارهای اصلاحی موفق در سطوح داخلی و خارج از کشور، همواره به عنوان راهکاری جهت بهبود مستمر فرآیندهای داخلی فولاد هرمزگان مد نظر بوده است. حمایت از تکنولوژی‌های نوین، بستری را در اختیار کارشناسان فنی مجموعه قرار داده است تا با شناسایی و انجام ارزیابی‌های فنی محصولات جدید و نوآورانه در سطوح بین‌المللی، بتوانند کمک بسزایی به افزایش کمی و کیفی تولید و کاهش هزینه‌ها و به تبع آن به اقتصاد کشور داشته باشند.

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان خاطر نشان کرد: در همین راستا یک نوع شن سیلیسی فعال شده که ماهیت بازیافتی داشته و در تولید آن از انرژی‌های تجدیدپذیر استفاده شده و دوست‌دار طبیعت است، طی بررسی‌های فنی و ارزیابی نتایج فرنی‌های ارائه شده در کشورهای مختلف شناسایی شد که در مقایسه با شن و سیلیس‌های متداول که در سیستم‌های تصفیه آب دریا مورد استفاده قرار می‌گیرد، دارای مزایای بیشتری و راندمان بهتر از جمله سطح تماس و طول عمر بیشتری است و از منظر فنی توانایی تصفیه آب با کیفیت مطلوب‌تری را دارد.

معروفخانی با اشاره به مزیت دیگر این طرح، ادامه داد: مزیت دیگر این نوع شن سیلیسی فعال شده، کمک به کاهش مصرف مواد شیمیایی و افزایش طول عمر فیلترها و ممبران‌های شیرین‌سازی است. مزیت‌های

شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند

آگهی فراخوان تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

شماره ۱۴۰۲/۱۸

تحت عنوان انجام حجم خدمات کنترل کیفیت روغن ترانسفورماتورهای قدرت از طریق آنالیز روغن

شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند در نظر دارد خدمات موضوع صدرالاشاره را از طریق تجدید مناقصه عمومی طبق اسناد مناقصه به پیمانکار واجد شرایط و اگادار نماید. شرکت‌های متقاضی می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر و شرایط شرکت در مناقصه به سایت اینترنتی شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند به نشانی WWW.IKORC.IR مراجعه نمایند.

۱- موضوع مناقصه:
شرح مختصر:

ردیف	شماره مناقصه	موضوع مناقصه	مدت زمان	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه (ارقام به ریال)
۱	۱۴۰۲/۱۸	انجام حجم خدمات کنترل کیفیت روغن ترانسفورماتورهای قدرت از طریق آنالیز روغن	یکسال شمسی	۵۶۱,۰۰۰,۰۰۰

(ب) برآورد هزینه انجام موضوع مناقصه ۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

می‌باشد.

(ج) تضمین مورد قبول شامل: ضمانتنامه بانکی / چک تضمینی / چک بین بانکی / واریز وجه نقد

(د) شرکت در رد یا قبول هر یک با تمام پیشنهادها بدون آنکه محتاج به ذکر دلیل باشد مختار است.

۲- کلیه مشخصات حقوقی واجد شرایط می‌توانند مطابق تاریخ‌های ذیل جهت دریافت اسناد استعلام ارزیابی به آدرس اینترنتی فوق‌الذکر مراجعه نمایند و پس از دریافت اسناد و مطالعه آن، مستندات ارزیابی کیفی را در قالب لوح فشرده در مهلت مقرر به آدرس ذیل ارسال نمایند. بدیهی است پیشنهادهایی که با شرایط مندرج در فراخوان اختلاف داشته و ارسال مدارک مناقصه از سوی متقاضیان بعد از مهلت مقرر قابل پذیرش نمی‌باشد. پس

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۵/۲۵
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۵/۲۵

روابط عمومی شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند

این گروه از کارکنان شرکت فولاد هرمزگان در حاشیه مراسم تست میدانی شن سیلیسی فعال شده آب‌شیرین‌کن، عطاالله معروفخانی در گفت‌وگو با خبرنگار روابط عمومی بیان کرد: رویکرد فولاد هرمزگان همواره حمایت از طرح‌های دانش‌بنیان بوده و خوشبختانه اتخاذ این رویکرد در بسیاری از موارد با موفقیت همراه است. نمونه این حمایت را می‌توان در تست میدانی شن سیلیسی فعال شده آب‌شیرین‌کن مشاهده کرد که یک طرح ابتکاری بوده و استفاده از آن موجب افزایش راندمان تولید و بهبود کیفیت پیش‌تصفیه آب دریا با کاهش هزینه خواهد شد.

وی با اشاره به اینکه تامین، ارزیابی و تست میدانی شن سیلیسی فعال شده برای اولین بار در سطح منطقه و همچنین کشور در شرکت فولاد هرمزگان در حال انجام است، افزود: استفاده از تکنولوژی‌های جدید و بررسی راهکارهای اصلاحی موفق در سطوح داخلی و خارج از کشور، همواره به عنوان راهکاری جهت بهبود مستمر فرآیندهای داخلی فولاد هرمزگان مد نظر بوده است. حمایت از تکنولوژی‌های نوین، بستری را در اختیار کارشناسان فنی مجموعه قرار داده است تا با شناسایی و انجام ارزیابی‌های فنی محصولات جدید و نوآورانه در سطوح بین‌المللی، بتوانند کمک بسزایی به افزایش کمی و کیفی تولید و کاهش هزینه‌ها و به تبع آن به اقتصاد کشور داشته باشند.

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان خاطر نشان کرد: در همین راستا یک نوع شن سیلیسی فعال شده که ماهیت بازیافتی داشته و در تولید آن از انرژی‌های تجدیدپذیر استفاده شده و دوست‌دار طبیعت است، طی بررسی‌های فنی و ارزیابی نتایج فرنی‌های ارائه شده در کشورهای مختلف شناسایی شد که در مقایسه با شن و سیلیس‌های متداول که در سیستم‌های تصفیه آب دریا مورد استفاده قرار می‌گیرد، دارای مزایای بیشتری و راندمان بهتر از جمله سطح تماس و طول عمر بیشتری است و از منظر فنی توانایی تصفیه آب با کیفیت مطلوب‌تری را دارد.

معروفخانی با اشاره به مزیت دیگر این طرح، ادامه داد: مزیت دیگر این نوع شن سیلیسی فعال شده، کمک به کاهش مصرف مواد شیمیایی و افزایش طول عمر فیلترها و ممبران‌های شیرین‌سازی است. مزیت‌های

در گزارش **صفت** درباره فرصت‌ها و چالش‌های خصوصی سازی در حوزه معدن مطرح شد

بگذارید انحصار شکسته شود

گفته می‌شود بخش خصوصی یکی از اجزای حیاتی اقتصاد است که فرصت‌های بسیاری را در اختیار دارد و می‌تواند به توسعه و رشد پایدار کشورها کمک کند. این بخش، محرک اصلی ایجاد اشتغال، نوآوری و تولید بهینه معرفی می‌شود که با توانمندی‌های تجاری، آزادی عمل در تصمیم‌گیری‌ها و امکان دسترسی به منابع مالی باعث ایجاد فرصت‌های جذاب در جذب سرمایه می‌شود. با این حال، خصوصی‌سازی با چالش‌های متعددی نیز مواجه است. رقابت شدید و تغییرات سریع در بازارها و توجه به نوآوری و تطابق با فناوری‌های جدید را ضروری می‌سازد. همچنین، مسائل مربوط به محیط زیست، اخلاق تجاری و نیاز به توازن بین سودآوری و مسئولیت‌پذیری اجتماعی نیز از جمله چالش‌های این بخش محسوب می‌شوند.

در گزارش امروز صفحه معدن صمت، تلاش کردیم فرصت‌ها و چالش‌های خصوصی‌سازی بخش معدن را از منظر ۲ تن از کارشناسان و فعالان بخش خصوصی بررسی کنیم. آنچه در پی می‌آید، دیدگاه شهرام شریعتی، عضو هیات‌رئیس کمیسیون معدن خانه صنعت، معدن و مسعود کیانی، رئیس انجمن صنفی گوهرسنگ ایران در این زمینه است.

رخت آزادی برای پیکر اقتصاد

کارشناس اقتصاد
سعید باستانی

در تعریف مفهوم عدالت اجتماعی، نظرات مختلفی وجود دارد. عدالت این نیست که تک‌تک افراد جامعه به‌طور یکسان از همه چیز برخوردار باشند و از اساس چنین مفهومی در اقتصاد تعریف نشده است و نمونه‌ای را نمی‌توان سراغ گرفت که همه افراد یک جامعه به‌نسبت مساوی به عرصه‌های اقتصادی وارد شوند و منافع کاملاً برابر داشته باشند، اما وقتی بر مبنای تخصیص بهینه منابع ارزش تولید می‌شود، سطح رفاه جامعه بالا می‌رود و تمامی افراد از منافع نهایی آن بهره‌مند خواهند شد که عامل بسط و گسترش رفاه و عدالت اجتماعی خواهد شد. به‌عبارت‌دیگر، وقتی سازکار اقتصاد آزاد بر بازار حاکم است، آنقدر ارزش‌افزوده ایجاد می‌شود و منافع و خروجی‌ها به‌اندازه‌ای برتر است که همه افراد یک جامعه از آن برخوردار خواهند شد.

البته، در هر شرایطی، بین سقف و کف برخورداری و انتفاع افراد جامعه حتماً نابرابری‌هایی وجود خواهد داشت، اما ایجاد فرصت‌ها، افزایش ارزش‌افزوده، ارتقای رفاه و در نهایت، خروجی‌ها در اقتصاد آزاد بیشتر و این مهم‌ترین تفاوتی است که بین اقتصاد آزاد و دولتی وجود دارد.

اما اقتصاد آزاد چگونه شکل می‌گیرد؟ به‌طور کلی می‌توان گفت اقتصادی که دولت در آن دخالتی نداشته باشد، در قالب اقتصاد آزاد تعریف می‌شود و در این سازکار، ذی‌نفعان بازار اعم از تولیدکنندگان، فروشندگان و مصرف‌کنندگان محدودیتی برای تولید، عرضه و تهیه کالاها نخواهند داشت و وظیفه دولت تنها تدوین و نظارت بر بستری حقوقی است که در آن هیچ نگاه ویژه، حمایت خاص و امتیاز متفاوتی برای هیچ‌کدام از عرصه‌ها و مولفه‌های اقتصادی ایجاد نشود، آزادی عمل برای تمام فعالیت اقتصادی به‌صورت یکسان وجود داشته باشد و رقابتی آزادانه در عرصه اقتصادی به‌وجود آید. بنابراین دولت فقط وظیفه بسترسازی حقوقی را برعهده خواهد داشت و فعالیت اقتصادی هم بر مبنای عرضه و تقاضا شکل می‌گیرد و در نهایت اقتصاد آن کشور طبق قواعد و قوانین بازار آزاد رشد و تکامل پیدا می‌کند.

از آنجایی که حوزه‌های مختلف اقتصادی با رشته‌های مختلفی به‌هم‌پیوسته‌اند، در عمل امکان ندارد یک بخش از اقتصاد را به‌صورت آزاد اداره کرد و سایر بخش‌ها دولتی باشند. برای مثال، فقط بخش معدن استثنا شده و براساس مولفه‌های اقتصاد آزاد اداره شود، اما بخش صنعت، کشاورزی و... دیگر مانند قبل تحت‌نظارت دولت باشند، زیرا حوزه‌های مختلف برای مثال بخش معدن با صنایع پایین‌دستی یا بالادستی و با بازارهای سرمایه هم‌پوشانی دارند. وقتی مداخله دولتی، حتی در یکی از زیرمجموعه‌های اقتصاد کلان کشور وجود داشته باشد، ردیابی آن در همه زیرساخت‌ها دیده می‌شود و در قوانین، ضوابط، ارتباطات مالی، بازار سرمایه و... تابع آن است. بنابراین، اقتصاد آزاد باید بخش‌ها و زیربخش‌های مختلف اعم از تولید، خدمات، صنعت، معدن و کشاورزی را دربرگیرد تا در قالب یک پیکره واحد اقتصادی عمل کند. البته برای جلوگیری از سوءتفاهمی که می‌تواند این موضوع ایجاد کند، بعضی از مولفه‌ها در ارتباط با اقتصاد آزاد، باید تعیین‌تکلیف شوند و واژه‌هایی مانند مالکیت خصوصی، انحصار و مانند آن مورد بازتعریف قرار گیرند.

به‌عبارت‌دیگر، در این مدل اداره اقتصاد، هدف اصلی این است که منابع به‌صورت بهینه تخصیص داده شود و وقتی چنین اتفاقی رخ دهد، بازار فارغ از مناقشات و مداخلات دولتی شود و بستر حقوقی مناسبی برای فعالان عرصه‌های گوناگون به‌وجود آید. موضوع انحصار دیگر محلی از اعراب نخواهد داشت و عدالت در سایه تولید ارزش‌افزوده بهتر خواهد شد.

گاهی شنیده می‌شود که اقتصاد آزاد را عامل اشرافیت و رنج بیشتر فقر معرفی می‌کنند که اشتباهی مبالغه‌آمیز است. در هر جامعه‌ای که در نظر بگیرید، تعدادی از افراد در طیف کم‌درآمد تا فقیر و تعدادی نیز در طیف پردرآمد تا اشراف وجود دارند و بخش اعظم جامعه جایی در میانه طیف و در طبقه متوسط قرار دارند. نکته اینجا است که کفه‌های این ترازو به کدام سمت سنگین‌تر است. برای یافتن پاسخ این سوال باید به بررسی مقایسه‌ای پرداخت و با توجه به شواهد و قرائن در کشورهای که براساس اقتصاد آزاد اداره می‌شوند، حداقل درآمد و سطح رفاه جامعه بالاتر است و مردم از خروجی چنین سازکاری بیشتر منتفع می‌شوند.

در اقتصاد آزاد زیرمجموعه‌های دولتی باید به‌سمت‌وسویی بروند که بستر حقوقی مناسب را برای رقابت آزاد فراهم کنند تا همه بتوانند در این رقابت شرکت کنند. به‌طبع این تسهیلگری و بسترسازی برای توسعه کسب‌وکار نقش خود را ایفا می‌کند و در تأمین اجتماعی، حوزه‌های مختلف قوانین کار و کاری - کارفرمایی نمود می‌یابد. اگر قرار باشد شیوه مدیریت اقتصادی کشور براساس الگوی اقتصاد آزاد بازتعریف شود، تمامی اجزای سیاست‌گذاری باید تغییر رویه دهند. قوانین و موارد حقوقی عرصه کسب‌وکار به‌نوعی طراحی شوند که آزادی رقابت را بین فعالان اقتصادی برقرار کنند و سرمنشأ همه اینها در نهاد قانون‌گذاری یا مجلس است تا بستری حقوقی را در کل کشور ساری و جاری و براساس المان‌های اقتصاد آزاد، فرصتی برابر برای همه فعالیت‌ها در عرصه اقتصادی کشور ایجاد کند.

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

واگذاری‌های بزرگ، شرکت‌های قوی می‌خواهد

اینکه با درپیش گرفتن سیاست‌های تشویقی، شرکت‌های بزرگ بین‌المللی را برای ورود به ایران ترغیب کنیم، بیشتر به‌نظر می‌رسد ما تعدادی کارخانه فرآوری داریم که در کنار آن، یک‌سری تجهیزات معدنی قرار داده‌ایم که مواد اولیه را استحصال کنند. برای ورود شرکت‌های خارجی می‌توان با برگزاری مزایده‌های بزرگ و بین‌المللی، زمینه ورود شرکت‌های مطرح بین‌المللی و سرمایه‌گذاری خارجی در کشور را فراهم کرد. با برگزاری مزایده‌های بین‌المللی، بخش خصوصی واقعی ایجاد و از به‌وجود آمدن شرکت‌های خصولتی و واگذاری امور به این بخش‌ها نیز جلوگیری خواهد شد.

آسیب‌شناسی بخش خصوصی

من همیشه طرفدار بخش خصوصی بوده و هستم و همیشه سعی کرده‌ام از منافع این بخش دفاع کنم، اما می‌خواهم به‌طور شفاف بگویم تا زمانی می‌توان از بخش خصوصی حمایت کرد که اصول، روش‌ها و خط قرمزها را محترم نگه دارد. متأسفانه گاهی دیده می‌شود که به هر دلیلی این خط قرمزها شکسته می‌شود و کار از سودجویی به منفعت‌طلبی می‌رسد.

شهرام شریعتی - عضو کمیسیون معدن خانه صمت ایران: به‌نظر می‌رسد معدن، به‌ویژه معدن بزرگ می‌تواند سود بسیار بیشتری ایجاد کند، اما از آنجایی که بدنه دولت چابکی لازم را ندارد، ارزشی کمتر از ظرفیت‌های موجود این معدن حاصل می‌شود. بنابراین، شاید با واگذاری معدن بزرگ به بخش خصوصی بتوان به ارزش‌آوری بیشتری رسید، اما نکته در واگذاری به بخش خصوصی واقعی است و از سوی دیگر، توان این شرکت‌ها، در بسیاری از موارد، شرکت‌های بخش خصوصی توان اداره و مدیریت چنین مجموعه‌های عظیمی را ندارند. در اصل، ما شرکت‌هایی که بتوانند ارزش معدن را شناسایی و با کمترین ضایعات ذخیره معدن را استحصال کنند، نداریم. بنابراین، درخواست برای در اختیار گرفتن چنین معدنی، محلی از اعراب ندارد.

جذب سرمایه‌گذاران بین‌المللی

به‌طور قطع در ایران حتی یک شرکت هم در مقیاس یک‌پنجاهم ریوتینتو، واله و گلیتکو نداریم. وقتی ما از چنین امکاناتی بی‌بهره هستیم، باید سعی کنیم که ادعاها و گلابه‌هایمان را هم کمتر کنیم. برای افزایش بهره‌وری از معدن بزرگ چاره‌ای نداریم، جز

به‌عنوان مثال، سخت‌ترین نوع کار در تمام دنیا معدنکاری است. البته این درباره فردی که تخصص دانشگاهی دارد، مدیرعامل یک شرکت معدنی است و در دفتر خود نشسته، مصداق ندارد، منظور آن کسی است که کار پدی معدن را انجام می‌دهد، در دل زمین و در بدترین شرایط زیر آفتاب، در سرما و گرما فعالیت می‌کند و چرخ تولید را می‌چرخاند؛ کار این افراد جزو مشاغل سخت و زیان‌آور است و هر قدر به رفاه آنها اهمیت داده شود، باز هم کم است، اما این امکانات رفاهی برای کارگران بخش معدن ما وجود ندارد و متأسفانه دیده می‌شود بخش خصوصی در این زمینه اهمال می‌کند.

پیش از این هم اشاره کرده‌ام که به‌اعتقاد من، سودجویی کار بسیار خوبی است و از اساس تولید یعنی سودجویی. به‌عبارت‌دیگر، اگر کسی جوینده سود نباشد، به‌طور قطع نگاهش با مشکل مواجه می‌شود، اما سودجویی با منفعت‌طلبی متفاوت است. بنابراین، منفعت‌طلبی و مفت‌خوری، گام برداشتن عکس منافع ملی است.

به‌عنوان مثال، اگر به موضوع گوهرسنگ از زاویه‌ای فراسازمانی نگاه کنیم، صنعتی بسیار پرسود و اشتغال‌زا است و باید فضای ورود بخش خصوصی به این صنعت ایجاد شود.

در بسیاری از کشورهای دنیا، مناطق یا شهرهای خاصی را به گوهرسنگ اختصاص داده‌اند. برای مثال، ایالت‌های حیدرآباد و گجرات در هند، شهر توسکان در آمریکا، گوانگجو و شنزن در چین، دویی در امارات، استانبول در ترکیه، زوریخ در سوئیس، آنتورپ در بلژیک و... همه مرکز گوهرسنگ شده‌اند. ما هم می‌توانیم کیش و چابهار را که منطقه آزاد هستند و از معافیت‌های تعرفه‌های گمرکی و مالیات برخوردارند، به‌عنوان قطب، یا هاب گوهرسنگ معرفی کنیم.

یا کشورهایی مانند ترکیه، سوئیس، بلژیک، قطر یا دیگر کشورهای حاشیه خلیج فارس و... باوجود اینکه هیچ‌یک معدن الماس ندارند، اما سنگ راف را از کشورهایمانند روسیه، آفریقای جنوبی، آمریکا، کانادا، استرالیا و... وارد کرده و با فرآوری زمینه ارزآوری و اشتغال‌زایی ایجاد می‌کنند.

به این ترتیب، کشوری مانند امارات، سالانه ۶ میلیون قیراط ورودی الماس راف دارد و کشوری مانند تایلند در زمینه گوهرسنگ‌ها توانسته ۶ میلیون فرصت شغلی ایجاد کند یا هند که ۸۰ درصد الماس دنیا را از نظر حجمی تراش می‌دهد. اگر تجربه هند را در نظر بگیریم، این کشور محدودیتی برای ورود گوهرسنگ و طلا و جواهر به‌صورت خام ندارد، فضای کسب‌وکار در این زمینه را رونق داده و تعرفه‌های گمرکی را برای صادرات پایین آورده است. به این شکل، رونقی در کشور ایجاد شده و کمابیش ۷۸ میلیارد دلار گردش مالی دارد و چیزی در حدود ۵۰ میلیون نفر در این صنعت فعال هستند.

سخن پایانی

اشتغال، تولید برتر و رشد اقتصادی به کار گرفته شود و از سوی دیگر، ضرورت تطابق با تغییرات سریع بازارها، مسائل محیط‌زیستی و حفظ اخلاق تجاری، به‌عنوان چالش‌های مملوس، نیازمند استراتژی‌ها و رویکردهای منعطف و هوشمندانه از سوی این بخش است.

بستر سازی در مسیر هدف

کسب منافع اقتصادی توجه دارند و مدیریت امور کارآفرینانه را به بخش خصوصی واگذار می‌کنند. از طرف دیگر، فرصت و امکانات لازم برای خلاقیت کارآفرینانه را در اختیار ندارند و در بهترین حالت، تنها اشتغال ایجاد می‌کنند. از این‌رو، بهترین راه‌حل برای توسعه اقتصادی و اجتماعی، تشویق کارآفرینی در بخش خصوصی واقعی است.

البته نمی‌توان کتمان کرد که برخی کارخانه‌ها به دلیل نداشتن مدیران کارآمد، با مشکلات مدیریتی روبه‌رو هستند. این مسئله باعث از بین رفتن اشتغال و ایجاد ارزش‌افزوده در کشور می‌شود. این مشکلات ممکن است به دلیل نداشتن توان ریسک‌پذیری و تفکر کارآفرینانه در مدیران مجموعه باشد.

چالش تضاد منافع

انحصارگرایی یکی از موانع این مسیر است. برای مثال، آیا فرصتی که در بهره‌برداری از فیروزه شهرریاک که در معدن مس میدوک وجود دارد، به بخش خصوصی واگذار می‌شود؟ پاسخ منفی است. فیروزه شهرریاک در معدن مس به‌ویژه معدن مس میدوک در داخل سنگ‌های آذرین تشکیل شده و به‌دلیل همراهی آن با مس، استخراج و بهره‌برداری آن مورد کم‌توجهی قرار گرفته است و به‌عنوان یک محصول فرعی برداشت می‌شود. با توجه به اینکه تمام مراحل استخراج در معدن مس میدوک، برای استخراج مس برنامه‌ریزی شده است، در عملیات انفجاری مقدار قابل توجهی از فیروزه از بین می‌رود یا کیفیت خود را از دست می‌دهد.

با این‌همه، همچنان برقراری استخراج ساختارمند و اصولی میسر نیست. در معدن دیگر هم، این مشکل صادق است و فرصت بهره‌برداری از گوهرسنگ، عناصر کمیاب و... از بخش خصوصی گرفته می‌شود.

جور دیگر باید دید

درخواست فعالان بخش خصوصی، رفع مشکلات و انحصارگرایی است. دولت نباید رقیب بخش خصوصی شود.

بهترین راه‌حل
برای توسعه
اقتصادی
و اجتماعی،
تشویق
کارآفرینی در
بخش خصوصی
واقعی است

دولت نباید
وارد عرصه
بنگاهداری
شود و با فعالان
اقتصادی بخش
خصوصی رقابت
کند. این رقابت
عادلانه نیست
و منجر به حذف
بخش خصوصی
خواهد شد

اقتصاد سینما
در یک نگاه

۱۳۹۳

قیمت بلیت / تومان

۴۰۰۰

تعداد مخاطبان

۱۲.۶۹۰.۲۴۴

فروش سال / تومان

۵۵۲.۸۴۰.۷۴۴.۵۰۰

۱۳۹۴

قیمت بلیت / تومان

۵۰۰۰

تعداد مخاطبان / نفر

۱۳.۳۷۳.۰۳۸

فروش سال / تومان

۷۷۷.۷۲۸.۰۴۷.۰۰۰

۱۳۹۵

قیمت بلیت / تومان

۶.۵۰۰

تعداد مخاطبان / نفر

۲۵.۸۴۷.۴۸۳

فروش سال / تومان

۱.۶۵۲.۷۸۰.۲۹۳.۰۰۰

۱۳۹۶

قیمت بلیت / تومان

۸۰۰۰

تعداد مخاطبان / نفر

۲۲.۸۵۶.۰۹۷

فروش سال / تومان

۱.۸۰۵.۱۴۵.۵۶۱.۸۵۰

۱۳۹۷

قیمت بلیت / تومان

۹۰۰۰

تعداد مخاطبان / نفر

۲۸.۵۳۷.۴۱۰

فروش سال / تومان

۲.۵۰۷.۷۱۹.۴۹۸.۰۰۰

۱۳۹۸

قیمت بلیت / تومان

۱۱۰۰۰

تعداد مخاطبان / نفر

۲۶.۳۱۰.۳۸۴

فروش سال / تومان

۲.۹۴۷.۴۳۷.۴۶۷.۰۰۰

۱۳۹۹

قیمت بلیت / تومان

۱۵۰۰۰

تعداد مخاطبان / نفر

۶۵۹.۱۸۴

فروش سال / تومان

۹۷.۹۵۴.۰۷۷.۸۸۶

۱۴۰۰

قیمت بلیت / تومان

۲۳۰۰۰

تعداد مخاطبان / نفر

۷.۱۹۷.۱۸۴

فروش سال / تومان

۱.۶۴۲.۹۰۱.۴۳۹.۸۶۸

۱۴۰۱

قیمت بلیت / تومان

۳۲۰۰۰

تعداد مخاطبان / نفر

۱۳.۵۰۰.۰۰۰

فروش سال / تومان

۴.۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰

نخستین انتخابات کشور با استفاده از «هوش مصنوعی» برگزار شد

عضویت ۳۵۰ شرکت ایرانی در اتاق کوالامپور

آسیا و جمعیتی ۲ میلیاردی شرق آسیا دسترسی خواهیم داشت. مصطفوی که خود از تولیدکنندگان بخش کشاورزی است، با بیان اینکه در این مجموعه از هم‌افزایی و تجربیات پیشکسوتان صنایع مختلف در راستای بهبود مستمر سایر اعضای انجمن بهره می‌بریم، عنوان کرد: ما به این نتیجه رسیدیم که هم‌صدایی از هر صدایی شیواتر و همراهی از هر راهی هموارتر است. بهره‌مندی از تجارب پیشکسوتان که اصالت صنعت هستند و توان جوانان که جوهر صنعت به شمار می‌روند برای ما چراغ راه است. بدون تردید خلق آینده پایدار، توسعه ماندگار و صنعت استوار در گرو توجه به این ایده آینده‌دار است. یقیناً ایجاد و توسعه صنایع تبدیلی، فرآوری و بسته‌بندی به منظور توسعه صادرات امری مهم و ضروری است. سرمایه‌گذاری روی ایجاد واحدهای کوچک و بزرگ در حوزه فرآوری و صنایع تبدیلی زیرساختی مهم در جهت ایجاد ارزش افزوده بوده که ضمن تولید مواد غذایی و سایر فرآورده‌های با ارزش، موجبات بهره‌وری بیشتر از منابع را فراهم می‌کند. مصطفوی با گلایه از تناقضات سیاستگذاری در توسعه صادرات کشور گفت: معمولاً ما در کشورمان دچار دو اشکال هستیم، گاهی قانونی خوب است اما بد اجرا می‌شود و گاهی برنامه‌ای بد، خوب اجرا می‌شود. این هر دو برای مدیریت اقتصاد کشور مضر است. رفع تعهد ارزی از آن قوانینی است که نیازمند تجدیدنظر است. هم‌اکنون با نزدیک شدن قیمت‌های پایه صادراتی به قیمت‌های واقعی کمی اوضاع بهتر شده است اما به عنوان یک اصل کلی باید نگاه به این سمت بروید که صادرکننده، برای صادرات محصولش که البته با زحمات جوانان و صنعتگران این آب و خاک تولید و جلوه و تجلی یافته است، انگیزه کافی و وافی داشته باشد. ملاک در تدوین و قوانین باید این باشد که آیا این طرح انگیزه‌ها را تقویت می‌کند یا گلایه‌ها را، قطعاً با این نگاه خیلی مسائل حل خواهد شد. در ادامه این مراسم تفاهم‌نامه سه‌جانبه مشترک میان انجمن فرانگران نوین، کانون کارآفرینان خراسان رضوی و خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان خراسان رضوی امضا شد.

است، «خیری بن عمر» سفیر مالزی در ایران، گواهی عضویت این انجمن در اتاق بازرگانی بین‌المللی کوالامپور را به طرف ایرانی تحویل داد. سفیر مالزی در ایران با بیان اینکه مفتخرم در این جمع حضور دارم، گفت: این اولین تجربه حضور من در جمع فعالان اقتصادی بخش خصوصی ایران است، بهترین احترامات را از طرف مردم مالزی تقدیم شما می‌کنم و مفتخرم که وارد سرمایه‌گذاری در این کشور شدیم. بین عمر با بیان اینکه مالزی نسبت به تسهیل سرمایه‌گذاری میان ایران و مالزی خوش‌بین بوده و خواستار توسعه روابط اقتصادی بین دو کشور است، اظهار کرد: با امضای این تفاهم‌نامه، در آینده خبرهای خوشی را در حوزه سرمایه‌گذاری بین دو کشور شاهد خواهیم بود. هادی شهپر، رئیس شورای تجاری ایران در اتاق بازرگانی کوالامپور نیز طی سخنانی در این مراسم گفت: پس از تعامل با مجموعه فرانگران و تلاش‌های تیم شورای ایران در اتاق بازرگانی کوالامپور، مجموعه فرانگران به عنوان اولین عضو ایرانی اتاق بازرگانی کوالامپور معرفی شد و این مجموعه به عضویت انجمن کسب‌وکارهای پایدار مالزی درآمد. احسان مصطفوی، مدیرعامل انجمن فرانگران نوین در پاسخ به این سوال «دنیای اقتصاد» که عضویت انجمن فرانگران نوین در بازار کسب‌وکار مالزی، چه فرصت‌هایی را پیش روی شرکت‌های داخلی قرار می‌دهد، گفت: مالزی از موفق‌ترین اقتصادهای جنوب شرق آسیاست. از جمله مزایای توسعه روابط تجاری با مالزی، عضویت این کشور در اتحادیه کشورهای جنوب شرق آسیا (آ.سه.ان) است و چنانچه بتوانیم روابط خودمان را با این کشور توسعه دهیم، به بازار ۱۰ کشور جنوب شرق

«فرانگران نوین»، با مجوز رسمی اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی و با هدف ایجاد هم‌افزایی علمی و کاربردی در بین جوانان، کارآفرینان، صنعتگران و فعالان اقتصادی، وارد چهاردهمین سال فعالیت خود شده است. اجلاس سراسری «فرانگران نوین» به منظور تجدید میثاق و انتخاب اعضای هیئت‌مدیره و بازرسان برگزار شد. هفتمین دوره انتخابات هیئت‌مدیره و بازرسان فرانگران نوین در غالب این رویداد بزرگ، برای نخستین بار در کشور با استفاده از هوش مصنوعی و حضور بیش از ۳۰۰ نفر از اعضای فرانگران، فعالان حوزه اقتصادی، صنعت، تولید و چهره‌های شاخص ملی و بین‌المللی برگزار شد. در این رویداد بزرگ، تفاهم‌نامه سه‌جانبه میان «فرانگران نوین»، خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان خراسان رضوی و کانون کارآفرینی استان، با حضور مسئولان استانی، کشوری و سفیر مالزی منعقد شد. اهدای گواهی عضویت «فرانگران نوین» در اتاق بازرگانی بین‌المللی کوالامپور، رخداد دیگری بود که در اجلاس بزرگ با حضور سفیر کشور مالزی و جناب آقای محمد بهشتی‌منفرد، رئیس نمایندگی وزارت امور خارجه در شمال و شرق کشور، به صورت رسمی به سیداحسان مصطفوی، مدیرعامل فرانگران نوین همچنین در این رویداد فاخر، «فرانگران نوین» به عضویت انجمن کسب‌وکارهای پایدار مالزی درآمد.

در هفتمین دوره انتخابات اعضای هیئت‌مدیره و بازرسان انجمن فرانگران نوین که سازمانی مردم‌نهاد متشکل از صاحبان صنایع و برندهای شناخته‌شده خراسان رضوی

تعلل ۲۰ ساله در اجرای مصوبه ساماندهی دستفروشان

نزاع برای یک لقمه نان

عکس: آیدان فریدی

هنوز از پله‌های مترو پانزده‌خرداد بالا نیامده و چند متری مانده تا پا در این خیابان بگذاری، صدای همهمه و فریاد دستفروشان و بساط‌گسترانی که پیاده‌رو بازار را قرق کرده‌اند، به گوش می‌رسد. در بین آنها از کودک تا پیرمرد و پیرزن دیده می‌شوند و هر کالایی که تصور کنی عرضه می‌کنند، در بسیاری از مواقع نیز چند تکدی‌گر لابه‌لای بساطی‌ها جا خوش کرده‌اند. این احوالات «قلب تهران» است؛ بازار بزرگ تهران.

نکته جالب توجه احساس مالکیت این دستفروشان به پیاده‌رو بی‌هزینه بازار تهران است که در رفتارشان کاملا نمایان است. این در حالی است که کسبه غیر از پول اجاره و آب و برق و گاز، هزینه‌های دیگری مانند مالیات، اصناف و اتحادیه، عوارض و چندین و چند قبض دیگر دارند. با این اوصاف کسبه رسمی درآمدی کمتر از دستفروشان دارند، زیرا اجناس بساطی‌ها باتوجه به هزینه کمترشان با نرخ پایین‌تری به فروش می‌رسد. بر همین اساس ساماندهی دستفروشان، موضوعی است که به‌گفته خود مسئولان شهری در اولویت‌های مدیریت شهری قرار گرفته است. **سازمان** در این گزارش به بررسی موضوع ساماندهی دستفروشان پرداخته است.

ساماندهی

است: «کمیته مذکور موظف است حسب موضوع به‌منظور انجام هماهنگی لازم با سایر دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط به‌ویژه پلیس راهنمایی و رانندگی تهران بزرگ، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان جهاد کشاورزی استان تهران هماهنگی لازم را مبذول کند.» کمیته برنامه‌ریزی مشاغل سیار و بی‌کانون نیز تشکیل شد تا برای تصمیم‌گیری در ارتباط با هر یک از مناطق شهرداری تهران از شهردار منطقه ذی‌ربط به‌منظور هماهنگی‌های لازم دعوت به عمل آورد.

کار و معرفی مکان‌هایی که تحت اختیار این حوزه است، برای دریافت غرفه برعهده دارد. اقبال آسیب‌پذیر یا دستفروشان که با سد معبر در سطح شهر مشغول دستفروشی هستند با حضور در این ستاد یا از طریق معرفی مناطق به این ستاد، تحت پوشش قرار گرفته‌اند. پس از آن نیز شورای شهر تهران در دوره‌های مختلف مصوباتی برای ساماندهی دستفروشان داشت که آخرین آن به مصوبه ۲۳ بهمن سال ۱۳۹۷ برمی‌گردد. در این مصوبه با عنوان ساماندهی مشاغل سیار و بی‌کانون در شهر تهران آمده

حدود ۲ دهه است که ساماندهی دستفروشان تهران شکل جدی‌تری به خود گرفته است. به‌استناد مصوبه شورای شهر تهران در اواخر سال ۱۳۸۳ در راستای ساماندهی دستفروشان و اشتغال مددجویان، ستادی تحت عنوان «ستاد بازارها» در شهرداری تهران تشکیل شد.

این ستاد مسئولیت ساماندهی دستفروشان، بانوان سرپرست خانوار، اقبال آسیب‌پذیر و تحت پوشش موسسات حمایتی مثل کمیته امداد، بهزیستی و خانواده‌های یتیم‌گر و شهدا را در زمینه

کمی خود را جای کسبه بگذاریم

بهروز هوشنگر حوزه بازار

بازار تهران با ۱۱۲ هکتار وسعت از ۶۰ هزار واحد صنفی تشکیل شده و بیش از ۵۰۰ سراه، پاساژ و تیمچه دارد و قلب تپنده اقتصاد کشور است. ۶۰ هزار واحد صنفی در بازار تهران فعالیت می‌کنند و روزانه نزدیک یک‌ونیم تا ۲ میلیون نفر برای دادوستد وارد این منطقه می‌شوند. نخستین آمار بازار مربوط به دوره قاجار است که نشان می‌دهد بازار تهران ۱۵ هزار نفر جمعیت مسکونی و تجاری داشته است.

حالا این جمعیت ثابت در بازار به یک‌ونیم میلیون نفر رسیده است. مدت‌هاست متأسفانه در بازار تهران با معضلی به‌نام بساط‌گستران روبه‌رو هستیم که امنیت اقتصادی ۶۰ هزار واحد صنفی را تحت‌الشعاع قرار داده‌اند و انواع زه‌های اجتماعی ذیل همین بساط‌گستری صورت می‌گیرد.

بیش از یک دهه است که از سد‌معبر در بازار می‌گذرد و دستفروشان در بازار ۱۵ خرداد رها شده‌اند و در ۲ سال اخیر نیز اقدامات جدی برای جمع‌آوری دستفروشان از سوی مسئولان صورت نگرفت. این در حالی است که وجود بساط‌گسترها برای اصناف و شهروندان به یک پاشنه آشیل تبدیل شده، چراکه شاهد انواع بزها و آشفتگی در خدمات‌رسانی به‌واسطه حضور نامنظم بساط‌گستران هستیم.

در پی این ماجرا امنیت اقتصادی قسمتی از بازار و امنیت اجتماعی کل بازار تحت‌الشعاع قرار گرفته است. البته برای مدتی با کمک دادستانی منطقه ۱۲، بساط‌گستران جمع شدند اما این موضوع کاملا موقتی بود. در واقع مشکل اصلی این است که سعی می‌کنیم با مسکن‌های موقتی این مشکل را حل کنیم.

اگر بخواهیم این موضوع را به یک سرطان تشبیه کنیم، باید بگوییم در ۲ سال اخیر این سرطان شناسایی شد اما اهمیتی برای شروع دوران شیمی‌درمانی داده نشد؛ در نتیجه متأسفانه ایجاد شد که جمع کردن آن سخت است. البته باتوجه به وضعیت اقتصادی فعلی، جمع‌آوری بساط‌گسترها حتی ممکن است با خطراتی همراه باشد.

تا زمانی که ساماندهی بساط‌گستران رخ ندهد، جمع‌آوری بساط‌گسترها یک دروغ بزرگ است. در واقع ساماندهی و جمع‌آوری بساط‌گستران لازم و ملزوم یکدیگر هستند.

بی‌شک تأمین معیشت افراد فعال در حوزه دستفروشی، موضوعی مهم است و نمی‌توان به‌راحتی از این موضوع عبور کرد، اما بساط‌گستری هم نیازمند چارچوب و ضوابط خاصی است تا از یک پدیده قاعدا آسیب‌رسان به یک پدیده تأثیرگذار تبدیل شود. قاعدا در بین بساط‌گستران هم افراد سودجو حضور دارند و هم افرادی که معیشت آنها در گرو دستفروشی است، اما بهتر است کمی خود را جای کسبه بگذاریم و این را بدانیم که تا ساعت ۷ شب کاسی برای کسبه‌ای است که مالیات و اجاره پرداخت می‌کند.

متولی ساماندهی دستفروشان کیست؟ در جمع‌آوری و ساماندهی بساط‌گسترها مدیریت شهری، فراجا، بازار، اصناف و... وظیفه دارند. ۸۰ درصد بازار استیجاری است و باوجود تورم همه افراد از اجاره‌های سنگین باخبر هستند.

شرکتی به‌عنوان شرکت ساماندهی مشاغل در شهرداری وجود دارد که هیچ تبدیری برای جمع‌آوری دستفروشان نکرده یا اگر غیر این است برای ما مشخص نیست.

در دو مدیریت شهری قبلی به‌سرعت ساماندهی دستفروشان صورت گرفت و افراد سودجو از میان آنها جدا و افراد نیازمند برای تأمین معیشت خود در خیابان ناصرخسرو ساماندهی شدند. در زمینه ساماندهی دستفروشان لازم است آسیب‌شناسی شود تا با شناسایی افراد خاطی برخورد قانونی با آنها صورت گیرد.

همچنین تعامل جدی فراجا در این موضوع بسیار ضروری است؛ تا کلانتری و سرکلانتری مختص بازار ایجاد نشود، بسیاری از این مسائل قابل حل نیست.

سد معبر در همه کشورها وجود دارد، اما دستفروشان به‌طور ساماندهی شده در یک ساعت مشخص در شب در یک مکان مشخص به فعالیت می‌پردازند. پس بهتر است بررسی کنیم که چگونه دستفروشان در کشورهای مختلف ساماندهی شدند. اگر به جمع‌آوری بساط‌گستری نپردازیم، مصداق بارز این است که امنیت اقتصادی کسبه را مختل کرده‌ایم. با بررسی بازار طلا به این نتیجه رسیدیم که هر زمان که بساط‌گستری افزایش می‌یابد، فروش در این صنف به‌شدت کاهش پیدا می‌کند، چراکه مردم به‌دلیل حضور بیش از حد دستفروشان مایل به مراجعه به بازار نیستند، زیرا با حضور بساط‌گسترها طی مس ۵ دقیقه‌ای بیش از ۴۰ دقیقه طول می‌شود.

در مجموع هر زمان بساط‌گستری در محدوده‌ای جمع شود، بین ۱۵ تا ۳۰ درصد در میزان فروش تغییر ایجاد می‌شود.

اکنون بازار عودالجان با ۳۵۰ متر طول به‌دلیل تغییر صنف پاخور ندارد. در نتیجه می‌توان این تهدید را به فرصت تبدیل کرد و دستفروشان را در یک ساعت مشخص در این محدوده ساماندهی کرد.

جدال ناتمام بساط گستران و کسبه!

جدال بین دستفروشان و کسبه همیشه برقرار بوده و هر بار پس از ساماندهی کوتاه‌مدت بساط‌گستران، دوباره مشکلات این بخش از اقتصاد آغاز می‌شود، اما ظاهراً این بار شرایط متفاوت است. چند روزی کسبه بازار برای پیگیری جدی مطالبات خود که جمع‌آوری بساط‌گستران این محدوده است، دست به اعتراض زده و مغازه‌های خود را باز نکرده بودند، اما با میانجی‌گری برخی ارگان‌ها شرایط کمی ساماندهی شده و بازار به روال عادی بازگشته است. براساس آنچه پیش از این شهردار تهران اعلام کرده بود، تهران حدود ۳۰ هزار دستفروش دارد که در حال حاضر یک‌ششم آنها در بازارهای محلی فعال هستند و طی دوره اخیر شهری، شمار این بازارها افزایش ۲ برابری داشته است. به‌گفته علیرضا زاکانی، نزدیک ۳۰ هزار دستفروش در تهران فعالیت می‌کنند که بخش عمده‌شان داخل مترو و یک بخش از این فعالان هم در خیابان و معابر هستند و ساماندهی فعالیت این گروه در دستور کار شهرداری است. این در حالی است که عملاً دستفروشی شغل تأمین‌کننده معیشت خانوار این گروه است و نمی‌توان این صورت‌مسئله را پاک کرد؛ بنابراین راهی جز ساماندهی باقی نمی‌ماند.

البته دستفروشان هم با مشکلاتی همچون فعالیت باندهای مافیایی اجاره پاتوق به دستفروشان مواجهند. در این فرآیند افرادی به‌عنوان سرشکه، هر قطعه از پاتوق‌های دستفروشی شهر را به دستفروشان اجاره می‌دهند و بخشی از درآمد را به عوامل شهرداری‌ها می‌پردازند. پرداخت اجاره زمین برای بساط‌گستری نیز داستانی است که پیش از این نیز بسیار گفته و شنیده شده است. به‌علاوه اینکه براساس قانون، شهرداری موظف به رفع سد معب و جلوگیری از دستفروشی در معابر برتردد، البته به‌شرط ساماندهی دستفروشان در فضاهای آزاد است.

ساماندهی، نیازمند برنامه‌ریزی اصولی

رحیم گلزاده، معاون دادستان و سرپرست دادسرای ناحیه ۱۲ تهران درباره وضعیت بازار پس از اعتراض برخی کسبه برای مقابله با دستفروشان محدوده بازار **سازمان** گفت: اکنون بازار در وضعیت مطلوبی به‌سر می‌برد و آرامش برقرار است. همچنین جلسات متعددی بین ارگان‌های مربوطه مانند شهرداری، اصناف، نمایندگان بازار و... برگزار شده تا هرچه سریع‌تر به موضوع بساط‌گستران رسیدگی شود. در این زمینه کسبه و بازاریان نیز همکاری خوبی با ما داشتند.

وی ضمن تأکید بر اینکه جمع‌آوری دستفروشان وظیفه شهرداری است، افزود: بساط‌گستری و ساماندهی آن در حوزه اختیارات شهرداری است و این نهاد باید براساس مقررات موجود اقدام به برقراری نظم و در صورت لزوم ساماندهی دستفروشان کند. در عین حال یکی از رسالت‌های اصلی دادستانی، مراقبت و احیای حقوق عامه و پیشگیری از بزه و آسیب‌های اجتماعی است و برای رسیدن به این هدف، هر ساختاری که لازم باشد، ایجاد خواهیم کرد. حقوق عامه شامل هر چیزی است که در ارتباط با حقوق مردم و نظم عمومی جامعه و بازار و توسعه اقتصادی باشد.

مشکلات اقتصادی و اجتماعی سد معبر

گلزاده با اشاره به اوضاع نامطلوب اقتصادی فعلی بیان کرد: در اینکه بساط‌گستری تخلف است شکی نیست، اما باتوجه به شرایط اقتصادی جامعه، برخی برای تأمین معیشت چاره‌ای جز این ندارند. با این همه باید توجه داشت سد معبر علاوه بر ایجاد مشکلات اقتصادی، مسائل اجتماعی بسیاری را نیز ایجاد می‌کند. در این راستا، فروردین ۱۴۰۲ کارگروه ایمنی بازار و شعبه ویژه صلح و سازش در شورای حل اختلاف منطقه ایجاد شد. تلاش ما این است که با همکاری همه دستگاه‌های دخیل، دستفروشان ساندھی شوند و فضایی مناسب برای فعالیت آنها در نظر گرفته شود. هر بار با ورود و پیگیری دادستانی برای مدتی دستفروشان بازار سامان می‌گیرند، اما پس از مدتی دوباره شاهد حضور غیرنظام‌مند آنها در عرصه‌های عمومی هستیم.

وی افزود: براساس آنچه در مذاکرات مطرح‌شده، فعلاً برنامه خاصی برای معرفی فضایی به‌منظور ساماندهی دستفروشان در دست نیست، اما در هر صورت معرفی این فضا برعهده شهرداری است که نیاز به بررسی و برنامه‌ریزی دارد.

معضل اصلی چیست؟

معاون دادستان و سرپرست دادسرای ناحیه ۱۲ تهران ضمن تأکید بر لزوم هماهنگی بیشتر بین نهادهای دولتی و خصوصی گفت: حمایت از تولید و توسعه اقتصادی برای ما بسیار مهم است؛ در نتیجه از اسفند

هنگامی که ترک فعلی از ناحیه مسئول مربوطه رخ دهد، بی‌شک دادستانی ورود پیدا خواهد کرد و حتی تا پیگیری کفیری فرد مسئول نیز پیش خواهیم رفت

ساماندهی دستفروشان موضوعی پیچیده و دارای ابعاد گسترده است و اگر رها شود، بعداً کار سخت‌تر می‌شود

مدیریت شهری، مسئول ساماندهی دستفروشان است

تجربش، جنب امامزاده صالح (ع) و همچنین در منطقه ۱۹ تجربه شد که قریب به اتفاق دستفروشان از محل‌های تعریف‌شده استقبال نکردند. این موضوع اخیراً با ریاست شورای شهر تهران نیز مطرح و عنوان شد تجربه خوبی در این زمینه نداریم و باید برای ساماندهی دستفروشان با برنامه‌ریزی دقیق اقدام کنیم. برای مثال در ضلع شمال غربی پارک لاله تعدادی غرفه‌ها برای اسکان موقت دستفروشان تشکیل شد که سال‌هاست باقی مانده و دیگر قابل جابه‌جایی نبود و به یکی از معضلات منطقه ۶ تبدیل شده بود. دستفروشان که قرار بود به‌طور موقت از این غرفه‌ها استفاده کنند، با گذشت زمان برای خودشان حق قائل شدند. ادوار مختلف شهرداری تهران هم نتوانسته این معضل را حل کند؛ بنابراین به‌نظر می‌رسد اختصاص زمین و محل‌های ثابت برای بساط‌گران چنین مشکلاتی را برای مناطق دیگر شهر هم ایجاد کند؛ مگر اینکه بازارهای موقت مثل روزبازارها برای این کار در نظر گرفته شود. البته آن‌طور که من مطلعم ستاد ساماندهی مشاغل شهرداری پیگیر بررسی تجربیات روز کشورهای دیگر و اجرای آن هستند.

سخنگوی شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به مشکلات موجود در مسیر شهرداری برای ساماندهی بساط‌گستران بیان کرد: تعداد بی‌شمار دستفروشان و شیوه سنتی اشتغال خیابان به‌دست برخی از دستفروشان طی سال‌های گذشته چالش بزرگی برای مدیریت شهری ایجاد کرده است. در برخی از موارد برای جمع‌آوری

علیرضا نادعلی، سخنگوی شورای اسلامی شهر تهران درباره برخورد با دستفروشان **سازمان** گفت: یکی از وظایف مجموعه مدیریت شهری این است که در زمینه موضوع سد معبر در گذرهای عمومی اقدام و بساط‌گستران را از معابر و مکان‌های عمومی جمع‌آوری و ساماندهی کند.

وی با اشاره به ساماندهی دستفروشان در مناطقی از شهر اظهار کرد: در ابتدای فعالیت دوره ششم شورای شهر تهران به‌دلیل خسارت‌های وارده به مشاغل در پی شیوع کرونا در موضوع ساماندهی بساط‌گستران صبوری و اغماض شد، اما اکنون این پدیده باید به‌طور جدی مدیریت شود.

نادعلی با اشاره به اقدامات شورای شهر در این زمینه گفت: شورای شهر درباره ساماندهی دستفروشان مطالبات خود از شهرداری تهران را بارها بیان کرده و شهرداری نیز اقدامات بسیاری را در این زمینه انجام داده، اما روند ساماندهی دستفروشان به‌گونه‌ای نبوده که بتوانیم نسبت به اقدامات صورت‌گرفته امیدوار باشیم. مشکلات شیوع پدیده دستفروشی در میادین شهرها و ایستگاه‌های مترو به‌وضوح نمایان است. آنچه مسلم است موضوع ساماندهی دستفروشان موضوعی پیچیده و دارای ابعاد گسترده است و اگر رها شود، بعداً کار سخت‌تر می‌شود.

وی درباره معرفی مکان‌های جایگزین برای ساماندهی دستفروشان گفت: در سال اول مدیریت شهری دوره ششم، موضوع ساماندهی و اجرای طرح اسکان دستفروشان در مناطقی از شهر مانند میدان

۱۴۰۰ بعد از بازدیدهایی که از بازار داشتیم و کارشناسی‌های انجام‌شده این نتیجه حاصل شد که عدم تعامل و همکاری بین سازمان‌ها و نهادهای دولتی دلیل اصلی معضلات بازار تهران است. بر همین اساس باوجود راهکارهایی که ارائه می‌شود، در نهایت مشکلات برطرف نمی‌شود.

واقعیت این است که هیچ همکاری و تعاملی بین ارگان‌های درگیر ماجرا وجود ندارد که همین امر باعث شده مشکلات دستفروشان تا امروز ادامه یابد و حل نشود. به‌علاوه اینکه موضوع ساماندهی دستفروشان موضوعی فرامتنطق‌های است و به‌نظر می‌رسد همراهی استانداری تهران زیر ضروری است.

گلزاده افزود: استانداری وظیفه هماهنگی بین ادارات گوناگون و نظارت بر عملکرد آنها را برعهده دارد. اگر بین ادارات گوناستی وجود دارد و شاهد بی‌نظمی‌هایی در این بخش هستیم، می‌توانیم با همکاری استانداری شرایط را تغییر دهیم.

بر خورد با مسئولان متخلف

گلزاده با اشاره به برخورد جدی با مسئولان مربوطه برای ترک‌فعل‌های صورت گرفته، افزود: قطعاً در صورتی که ترک وظایف قانونی مدیران، مسئولان و رؤسای دستگاه‌های اجرایی یا تأخیر ناموجه آنها در انجام اقدامات فوری امدادی یا نحوه مدیریت سوانح و بلایای طبیعی موجب تضییع حقوق عمومی یا ایراد صدمه و خسارت به اموال عمومی، منابع بیت‌المال، حقوق اساسی ملت یا سلامت و امنیت جامعه شود، اقدامات قانونی مقتضی از قبیل تذکر، اخطار و تشکیک پرونده کیفری اعمال خواهد شد. در واقع هنگامی که ترک‌فعلی از ناحیه مسئول مربوطه رخ دهد بی‌شک دادستانی ورود پیدا خواهد کرد و حتی تا پیگیری کیفری فرد مسئول نیز پیش خواهیم رفت. البته تأکید می‌کنم مشارکت و حضور مردم می‌تواند از بسیاری از آسیب‌ها جلوگیری کند.

ماfiایی وجود ندارد

معاون دادستان و سرپرست دادسرای ناحیه ۱۲ تهران درباره وجود مافیای پشت ماجرای بساط‌گستران گفت: مافیایی پشت پرده موضوع دستفروشان وجود ندارد و این می‌تواند یک سیاه‌نمایی از سوی افرادی باشد که نمی‌خواهند بساط‌گستری جمع شود. در حقیقت این گونه نیست که ماجرای خطرناکی پشت پرده این پدیده باشد و با کمی پیگیری و استمرار در اقدامات حل می‌شود.

دستفروشان شاهد درگیری‌هایی هستیم که منجر به ورود نیروی انتظامی به موضوع می‌شود. در نتیجه بهترین راهکار این است که نیروی انتظامی نیز همیاری لازم را با شهرداری داشته باشد.

نادعلی درباره وجود باندهایی پشت پرده موضوع بساط‌گستری گفت: باندهای مافیایی پشت پرده دستفروشی وجود دارد و بسیاری از دستفروشان در محدوده‌های مشخص جغرافیایی با پشتیبانی این گروه‌ها ادامه حیات می‌دهند. در کل به‌نظر می‌رسد موضوع بسیار پیچیده‌تر از جمع‌آوری دستفروشان از سطح شهر است.

سخن پایانی

در اینکه با اوضاع اقتصادی فعلی دستفروشان ناچار به اشتغال در این شغل هستند شکی نیست، اما در عین حال باید به کسبه‌ای که اجاره مغازه کلان و مالیات‌های سنگین پرداخت می‌کنند نیز بابت اعتراض به شیوع دستفروشی حق داد، زیرا در بسیاری از مواقع فروش کسبه بسیار کمتر از دستفروشان به‌ویژه در منطقه بازار بزرگ تهران است. در هر حال تنها راه، ساماندهی دستفروشان و بساط‌گستران است.

در بررسی فرصت‌های همکاری با اقتصادهای نوظهور عنوان شد

در دور باطل تهاتر مانده‌ایم

عکس: ماسون

شکل‌گیری فرصت تجارت و تعامل اقتصادی با کشورهای در حال توسعه یا در اصطلاح اقتصادهای نوظهور، به‌نظر کارشناسان یکی از تحولات مهم طی دهه‌های اخیر است. اقتصادهای نوظهور، توصیفی است که بیشتر برای کشورهای عضو بریکس به‌کار می‌رود. با عبور از زمان سلطه‌گری غرب به‌عنوان قدرتمندترین اقتصاد جهانی و ورود چین در جایگاه رقیب جدی آن در بازار، کشورهای دیگر نیز به این صرافت افتادند تا بتوانند زیر سایه چندپارچه شدن اقتصاد جهانی، رشد کنند. این هدف، باعث شد دولت‌ها به‌دنبال حضور در بازارهای جدید باشند و تعامل خود با کشورهای خواهان پیشرفت و توسعه را افزایش دهند. مجموعه این فعالیت‌ها را می‌توان به‌عنوان بازار اقتصادهای نوظهور توصیف کرد. اقتصاد بازار نوظهور، اقتصاد کشوری در حال توسعه است که در هنگام رشد و شکوفایی، مشارکت بیشتری در بازارهای جهانی دارد. مشخصات مذکور، نشان می‌دهد این کشورها ظرفیتی چندجانبه برای صادرات و هم واردات دارند. به‌دلیل وجود این ظرفیت، کارشناسان معتقدند که ایران باید ضمن تقویت روابط خود با اقتصادهای نوظهور، برنامه‌ریزی جدی و هدفمند برای استفاده از فرصت‌های تجاری شکل گرفته، داشته باشد.

در این گزارش، به بررسی ظرفیت‌های افزایش مرادات تجاری با اقتصادهای نوظهور، بسترها و الزامات آن با کارشناسان اقتصادی به‌گفت‌وگو پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

اهمیت توسعه تجارت با بریکس

گروه بریکس اکنون یک‌چهارم تولید ناخالص ملی و حدود یک‌سوم خاک جهان را در اختیار دارد. ماموریت مهم بریکس و آنچه بریکس را از G7 متمایز کرده، حذف دلار در مبادلات تجاری است. این ویژگی به کشورهای نوظهور در اقتصاد، این اجازه را می‌دهد که برای رهایی از تعاملات تجاری را برای کشور بلوک شرق شود. ایران نیز در فراز و فرود تحریم‌های ظالمانه غرب، نتوانسته ائتلاف اقتصادی با اروپا و آمریکا داشته باشد. بریکس این امکان را به ایران می‌دهد که اقتصاد خود را با کشورهای نوظهور در اقتصاد، متحول کند. همچنین گلدمن ساکس مدعی شده است

وقتی از اقتصاد نوظهور جهان صحبت می‌کنیم، اذهان معطوف می‌شود به کشورهایی مثل چین، هند، برزیل، آفریقای جنوبی و... . در چند دهه گذشته، اقتصاد جهان با محوریت آمریکا و متحدان خود می‌چرخید و به کشورهای خارج از این دایره اجازه ورود داده نمی‌شد، اما اقتصاد نوظهور «بریکس» در حال دوقطبی کردن اقتصاد جهان است. بریکس نام اختصاری است که در سال ۲۰۰۱ با نام BRIC توسط جیم اونیل (یک اقتصاددان گلدمن ساکس) برای برزیل، چین، هند و روسیه ابداع شد. بعداً در سال ۲۰۱۰، آفریقای جنوبی به بریکس اضافه شد.

اهمیت مستحکم کردن روابط اقتصادی

حمیدرضا جیحانی، کارشناس اقتصاد بین‌الملل در گفت‌وگو با **سنت**، با نگاهی کلان به توسعه تجارت ایران، درباره اهمیت آن گفت: فرصت تجارت و تعامل اقتصادی با کشورهای نوظهور مسئله‌ای است که طی چند وقت اخیر در عرصه‌های جهانی بسیار به آن تاکید شده، اما به‌طور کلی، افزایش همکاری‌های بین‌المللی یک اصل تقویت اقتصاد کشورها است. طی چند سال اخیر، دولت سیزدهم به‌سمت مستحکم کردن روابط خود با کشورهای منطقه و فرمانطقه رفت. بهبود روابط تجاری ایران با کشورهای عضو اتحادیه‌های اقتصادی و همچنین حضور در پیمان‌های بین‌المللی، نه‌تنها باعث رشد تجارت و صادرات کشور خواهد شد، بلکه فعالیت تجاری بازرگانان با سرعت و سهولت بیشتری همراه و در مقیاس کلی، منجر به رشد تولید ناخالص داخلی می‌شود، چراکه در این شرایط، جذابیت ایران برای سرمایه‌گذاری بیشتر شده و در نهایت اتفاقات روشن اقتصادی متعددی را شاهد خواهیم بود. وی ادامه داد: دولت سیزدهم تا به امروز برنامه‌های متعددی را برای توسعه تجارت ایران با سایر کشورها مطرح کرده است که بخش زیادی از آنها، تمرکز بر بهبود روابط و تقویت همکاری‌ها دارد. گسترش فعالیت‌ها زیرسایه امنیت روابط دیپلماتیک، دارای ثمرات مثبت زیادی است. اما این کار به‌تنهایی منجر به رشد صادرات ایران نخواهد شد. حتی اگر کشورهای طرف معامله، کشورهای در حال توسعه یا ضعیف‌تر از ایران باشند نیز، توسعه تجارت وابسته به مولفه‌هایی است که باید آن را رعایت کنیم.

از ضعف دیگران استفاده کنیم

جیحانی به مزیت‌های رقابتی ایران در منطقه اشاره کرد و گفت:

آلبرت بزغیان، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با **سنت** تنوع بخشیدن به بازارهای صادراتی را مهم عنوان کرد و گفت: برخی افراد معتقدند تلاش‌های اخیر ایران برای توسعه روابط با کشورهای آفریقایی، روسیه، چین و امثال آنها، به‌منظور ایجاد رابطه با کشورهای در حال توسعه یا توسعه‌یافته و استفاده از ظرفیت آنها است. اما به‌نظر من، اولویت ایران، تعدد همکاری‌ها و یافتن بازارهای صادراتی است و توسعه‌یافتگی و توسعه‌نیافتگی کشورها اهمیتی ندارد. دیپلماسی، تنها مربوط به مسائل سیاسی نیست و فعالیت‌های اقتصادی را نیز شامل می‌شود. برنامه ایران برای افزایش همکاری‌ها با کشورهای مختلف و حضور در اتحادیه‌های اقتصادی، به‌منظور بهبود روابط اقتصادی در سایه کاهش تنش‌های سیاسی است.

وی ادامه داد: مهم‌ترین استراتژی ایران برای تقویت همکاری‌ها، دور زدن تحریم‌ها و پیدا کردن بازارهای مناسب برای صادرات است. یافتن مقصد صادراتی که بتوان معاملات تجاری را با تنش و محدودیت کمتر انجام داد و از گزند تحریم‌های حداکثری دور بود، از اهداف ایران برای توسعه روابط خود با کشورهای منطقه است. اما نکته اساسی اینجاست که تنها یافتن شریک تجاری، ایران را از شرایط فعلی و محدودیت‌های موجود رها نخواهد کرد. مشکل مهم ایران، دستیابی به منابع ارزی و درآمدهای حاصل از صادرات است. تا به امروز، صادرات انجام‌شده، درآمدهایی جدی برای ایران نداشته و ارزهای حاصل از فروش کالاها را دیر یا به‌صورت غیرمالي دریافت کرده‌ایم. تا زمانی که این مشکل را برطرف نکنیم، نمی‌توانیم توسعه روابط تجاری را دستاورد جدی محسوب کنیم.

هدف، یافتن شریک تجاری است

بزرگان بازرگانی از راه‌های صادراتی را مهم و اساسی دانست و گفت: بهترین رویکردی که دولت می‌تواند در رابطه با تعاملات تجاری داشته باشد، برقراری راهی مطمئن و پایتاث برای بازرگانی درآمدهای صادراتی است.

وی با اشاره به مشکلات تعاملات مالی در توسعه تجارت ایران گفت: در حال حاضر ایران کالاهای ارزشمند خود چه نفتی و چه غیرنفتی را به کشورهای مختلف صادر می‌کند، اما بازرگانی درآمدهای حاصل از آن، با تاخیر چندساله و موانع زیادی همراه است. حتی در بسیاری از موارد، این دارایی‌ها در فرآیند تهاتر و واردات کالا به کشور بازمی‌گردند.

وی ادامه داد: برخی معتقدند ایران باید از نیازهای فعلی کشورهای منطقه و کشورهای در حال توسعه، برای تقویت صادرات غیرنفتی خود استفاده کند. آنها بر این باور هستند که کشورهای در حال توسعه می‌توانند نیازهای وارداتی ایران را تامین کنند و در عوض، ما صادرات محصولات فناورانه به این مقاصد داشته باشیم. نمونه بارز نوع تعامل کشورهای در حال توسعه را می‌توان در نیازهای کشورهای آفریقایی دید. این کشورها در تولید اقلام استراتژیک مانند گندم و ذرت، توانایی دارند، اما برای ساخت شهری خود نیازمند محصولات حوزه ساختمانی، راه‌شهرسازی، تولید برق و سایر موارد این‌چنینی هستند.

این کارشناس اقتصادی خاطر نشان کرد: ایران می‌تواند در حوزه‌های مختلف صنعتی به کشورهای در حال توسعه صادرات داشته باشد، اما این صادرات زمانی ارزشمند است که برای کشور،

اقتصاد جهانی تا سال ۲۰۵۰ تحت‌سلطه ۴ اقتصاد BRIC خواهد بود. دلیل اصلی چنین ادعایی این است که چین، هند، برزیل، روسیه و آفریقای جنوبی در زمره سریع‌ترین اقتصادهای بازار در حال رشد و نوظهور قرار گرفته‌اند. این کشورها به‌دلیل هزینه‌های پایین نیروی کار، جمعیت مطلوب و منابع طبیعی فراوان در میان سریع‌ترین اقتصادهای بازار در حال رشد جهان، هستند. بنابراین، توسعه روابط تجاری با این کشورها بدون شک به‌نفع اقتصاد ایران خواهد بود، به‌شرطی که توان بهره از ظرفیت‌های این تجارت را داشته باشیم.

فرصت پیش‌آمده، صادرات غیرنفتی کشور به رونقی جدی دست خواهد یافت.

افزایش بهره‌وری با استفاده از فناوری

این کارشناس اقتصاد بین‌الملل در ادامه صحبت‌های خود، به اهمیت واردات فناوری برای کشورهای در حال توسعه تاکید کرد و گفت: فناوری، یکی از مولفه‌های اصلی افزایش راندمان و بهره‌وری در تمامی حوزه‌های اقتصادی است. به این دلیل، کشورهای در حال توسعه و حتی توسعه‌یافته نیز به‌دنبال محصولات فناورانه و وارد کردن دانش به‌روز برای تقویت خط تولید و صنایع خود هستند. ایران تا به امروز نشان داده است از ظرفیت خوبی در حوزه تولید محصولات فناورانه برخوردار است.

حرکت به‌سمت حضور علم در صنایع مختلف، در بخش تولید ایران جریان گرفته و با توجه بیشتر به ظرفیت‌های موجود در داخل، می‌توان در این حوزه پیشرو بود.

جیحانی خاطر نشان کرد: لازمه شکل‌گیری حضور ایران در بازارهای صادراتی حوزه فناوری، افزایش توانمندی در مجموعه تولیدکنندگان است. نباید به‌منظور ارزآوری، تنها فناوری و دانش را به‌صورت مستقیم صادر کنیم. باید دانش و علم به‌دست‌آمده، در قالب کالای قابل‌عرضه قرار گیرد و به‌عنوان محصولی با ارزش افزوده بالا صادر شود. در نهایت، مجموعه این اقدامات، ظرفیت ایران را برای افزایش تعاملات اقتصادی با سایر کشورهای منطقه و جهان، بالا می‌برد.

آورده اقتصادی به‌همراه داشته باشد. کشورهای آفریقایی کالایی ندارند که بتوانند در مقابل صادرات فناوری، به ایران بپردازند.

دنبال صادرات ارزآور باشیم

بزغیان در پایان صحبت‌های خود، هزینه‌بر بودن انتقال ارز در تعاملات تجاری را نقطه ضعف برای ایران دانست و توضیح داد: به‌طور کلی حفظ روابط با سایر کشورها، بهتر از انزوا است. اما نکته اصلی در اینجاست که چه میزان می‌توانیم از تجارت خارجی درآمد ارزی مستقیم کسب کنیم. زمانی که منبع مالی تنها خود را به‌طور مستقیم و سهل‌الوصول داشته باشیم، هرچقدر کالای فناورانه‌تر بفروشیم یا حتی خام‌فروشی کنیم، باز هم عایدی برای کشور نخواهد داشت. بنابراین، باید در ابتدا پیش از ایجاد روابط و امضای تفاهننامه‌ها، به‌دنبال رفع محدودیت‌های بانکی و بازرگانی ارزهای حاصل از صادرات باشیم.

وی ادامه داد: مشکلات بانکی تنها بر صادرات اثرگذار نبوده و برای واردات نیز چالش ایجاد کرده است. بنابراین، مهم است تا کاهش تنش‌های دیپلماتیک و در ادامه، پیدا کردن راهکار مطمئن برای رفع محدودیت‌های بانکی را مدنظر قرار دهیم. در این صورت، هزینه‌های وارداتی ایران نیز تامین خواهد شد. نباید فراموش کرد برای واردات، نیاز به تامین ارز داریم و این منبع مالی تنها از راه صادرات تامین می‌شود. بنابراین، بازرگانی ارزهای صادراتی، اهمیتی استراتژیک برای کشور دارند.

تاثیر رمز ارزها بر اقتصاد

علی بابک‌نیا
کارشناس اقتصاد

رمزارز (یا ارز رمزپایه) گونه‌ای پول دیجیتال است که در آن تولید واحد پول و تایید اصالت تراکنش پول با استفاده از الگوریتم‌های رمزگذاری کنترل می‌شود و معمولاً به‌صورت نامتمرکز (بدون وابستگی به یک مرجعیت مرکزی) کار می‌کند. با توجه به تعدد تعاریف و تغییرات در مصادیق رایج رمزارز این عبارت از نظر حقوقی دقت کافی ندارد.

در جایی دیگر، رمزارز این‌گونه تعریف شده است: «هرگونه ارزی که تنها به‌صورت دیجیتالی وجود دارد، معمولاً صادرکننده یا تنظیم‌کننده مرکزی ندارد، اما از سامانه توزیع‌شده برای ذخیره تراکنش‌ها و مدیریت انتشار واحدهای جدید استفاده می‌کند و برای ممانعت از جعل و تراکنش‌های متقلبانه بر رمزنگاری تکیه دارد». همچنین، در واژه‌نامه آکسفورد ابتدا در سال ۲۰۱۴ رمزارز همان ارز دیجیتالی تعریف شده بود که در آن از فنون رمزنگاری برای قانون‌گذاری تولید واحدهای جدید ارز و تایید انتقال وجوه استفاده می‌کند و مستقل از یک بانک مرکزی وجود دارد، اما امروزه هرگونه سامانه پول الکترونیک را که برای خریدوفروش آنلاین استفاده شود و نیازی به بانک مرکزی نداشته باشد، رمزارز تعریف می‌کنند.

تاثیر رمزارزها بر اقتصاد، از ۲ منظر حائز توجه است: در نگاه نخست، نقش تبادلات کریپتوکارنسی‌ها در اقتصاد خرد و در نگاهی دیگر، رد صنایع ماینینگ در فعالیت‌های کلان است. اگر بخواهیم درباره نقش رمزارزها در تجارت کلان صحبت کنیم، به‌طبع باید تمرکز بر بازار رمزارزها داشته باشیم. کریپتوکارنسی ظرفیت آن را دارد تا بخشی از حجم تبادلات تجاری در سطح بین‌المللی را به‌دوش بکشد. از سوی دیگر، صنعت ماینینگ عمق و نفوذ کمتری در معاملات کلان و بین‌المللی دارد.

استخراج رمزارزها بیشتر در بحث تجارت خرد و نیازهای داخلی بازار تاثیرگذار است، بنابراین در تحلیل‌های آثار این ۲ بخش، باید نگاهی تفکیک‌شده داشته باشیم. در ایران به‌دلیل ۲ اتفاق، بحث اقتصاد رمزارز و صنعت ماینینگ بیشتر مورد توجه عموم و دولت قرار گرفته است. در زمان تلاش‌ها برای صرفه‌جویی در مصرف برق هنگام بیک مصرف آن و تلاش برای ساماندهی به برق‌های بارانه‌ای اعطاشده به برخی واحدهای تولیدی، فعالیت‌های ماینینگ و اقتصاد آن در اذهان پرنرگ‌تر شد. علاوه بر آن، بحث نیازهای بازار به رمزارزها، باعث شد تا توانایی داخل در تولید و تامین این نیازها بیشتر مورد بررسی قرار گیرد. نیاز فعالان اقتصاد دیجیتال به رمزارزها، بیشتر از میزان تولید داخل در بخش ماینینگ است، اما با بررسی‌های انجام‌شده، دریافتیم که ظرفیت صنعت ماینینگ داخل، توان تامین حداقل ۳۰ الی ۵۰ درصد نیاز رمزارزی را دارد. در ادامه، حتی می‌توانستیم مازاد تولید را به‌سمت بازارهای بین‌المللی روانه کنیم، اما تمام ظرفیت‌های اقتصادی صنعت رمزارز و اقتصاد کریپتوکارنسی‌ها از سوی دولت دیده نشد و در عوض این بخش، به‌عنوان حوزه‌ای برای جبران بدهی‌ها و کمبودهای صنعت برق شناخته شد. بحث تامین درآمدهای دولت از صنعت ماینینگ در بالای زنجیره تامین مدیریت این بخش قرار گرفت و در نهایت، بهای برق برای این صنعت افزایش یافت. در ماه‌های ابتدایی تغییر قیمت‌ها، باوجود فشارهای سنگین قیمتی به صنعتگران، فعالیت‌ها همچنان ادامه داشت، اما استمرار افزایش قیمت‌ها تا جایی بود که هزینه برق مصرفی، بیشتر از بهای نهایی تولید و عرضه شد. باید تاکید کرد که هیچ صنعتی نمی‌تواند با ناترازی اقتصادی به حیات خود ادامه دهد. افزایش جدی نرخ برق، باعث شد تا امروز با خاموش بودن صنعت ماینینگ در کشور روبرو باشیم. نبود نگاهی صحیح به صنعت ماینینگ و قرارگیری به‌عنوان منبع درآمد برای دولت، باعث تعطیل شدن این صنعت شده است.

در کنار ایجاد محدودیت‌های سنگین برای فعالیت ماینرها، برخی مدیران دولتی عقیده دارند که رمزارزها می‌توانند به‌عنوان ابزار دور زدن تحریم‌ها در تجارت خارجی به‌کار گرفته شوند.

در ابتدا باید گفت که حجم تولید (در زمانی که صنعت ماینینگ کشور فعال بود) و بازار رمزارزها، به‌گونه‌ای نیستند که بتوانند بار مشکلات اقتصاد کلان به‌ویژه چالش‌های تجاری را به‌دوش بکشند. از سوی دیگر، در عرصه جهانی نیز بازار اقتصاد دیجیتال، بلوغ و بالندگی لازم برای پذیرش تبادلات اقتصادی گسترده را ندارد، به این دلیل اغلب کشورها تنها به‌عنوان بازاری که تبادلات مالی خرد و نیازهای عموم مردم در سطح کم تا برطرف کند، به آن نگاه می‌کنند. هرچند روسیه در چند وقت اخیر تغییر رویه داده و در تلاش است تا فشارهای تحریمی خود را با استفاده از رمزارزها بشکند. اما به‌طور کلی نمی‌توان رمزارزها را ناجی تجارت و راه دور زدن تحریم‌های بانکی در عرصه‌های بین‌المللی توصیف کرد. با این وجود، اگر دولت خواهان استفاده از ظرفیت رمزارزها در تجارت خارجی است، باید بسترهای مناسب شکوفایی این بخش را فراهم کند. در حال حاضر تحریم‌های داخلی برای صنعت ماینینگ و اقتصاد رمزارزها وجود دارد. این فشارها به‌نفع اقتصاد و صنعت رمزارزها نیست و با ادامه این روند، نمی‌توان آینده روشنی را در این زمینه پیش‌بینی کرد.

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

فناوری، یکی از مولفه‌های اصلی افزایش راندمان و بهره‌وری در تمامی حوزه‌های اقتصادی است

هزینه‌بر بودن انتقال ارز در تعاملات تجاری یک نقطه ضعف جدی برای ایران به‌شمار می‌رود

سخن پایانی

بانک‌ها، چالشی است که نمی‌توان نسبت به آن بی‌تفاوت بود. بنابراین، ایران باید ضمن برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری صحیح برای افزایش تعاملات اقتصادی با اقتصادهای نوظهور و کشورهای در حال توسعه، فکری به حال گروه‌های تجاری خود کند و هرچه سریع‌تر، راهکاری اجرایی را در دستور کار خود قرار دهد.

خدمت از سوی ایران نیست. بازرگانی ارزهای حاصل از صادرات و انتقال هزینه‌های وارداتی با کمترین ریسک، بزرگ‌ترین مشکل ایران در عرصه تجارت خارجی است، حتی اگر کشورهای طرف تعامل، بدون توجه به برخی محدودیت‌ها به تجارت با ایران بپردازند، اما تحریم‌های بین‌المللی

بسیاری از فعالان تجاری بر این باور هستند که تعامل با اقتصادهای نوظهور، یک مرآده دوسر برد است. آنها بازار این کشورها را به‌عنوان فرصتی بکر برای توسعه تجارت ایران معرفی می‌کنند؛ هرچند ایران می‌تواند با برنامه‌ریزی‌های مدون، سهم خود در این بازار را توسعه دهد، اما ایران تنها بر سر تولید و عرضه کالا و

تکالیف بانک‌ها در برنامه هفتم

مدتی است که موضوع ناترازی بانک‌ها و اضافه‌برداشت برخی بانک‌ها به دغدغه جدی و زمینه‌ساز اختلال در نظام بانکی بدل شده است و به گفته مسئولان، کارشناسان بانک مرکزی و وزارت اقتصاد موظف به بررسی و اصلاح این وضعیت هستند. حتی رئیس‌جمهوری نیز در سخنرانی‌های متعددی به موضوع ناترازی و اضافه‌برداشت برخی بانک‌ها به‌عنوان یک دغدغه جدی و زمینه‌ساز اختلال در نظام بانکی اشاره و اظهار کرد: هیچ تاخیری در تعیین تکلیف و رسیدگی به عملکرد چند بانک متخلف پذیرفته نیست.

رئیس‌ی تکلیف‌دار دارد که بانک مرکزی و وزارت اقتصاد موظف هستند در یک بازه زمانی مشخص برای اصلاح این وضعیت برنامه‌ریزی و اقدام کنند. در همین حال، سخنگوی کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه مجلس شورای اسلامی نیز از تصویب برخی مواد مربوط به انتظام‌بخشی به بانک‌ها از جمله امکان انحلال بانک‌های غیرقابل‌احیا خبر داده است.

محسن زنگنه باشا
به مصوبات بانکی
کمیسیون تلفیق برنامه
هفتم توسعه بر الزام
بانک‌ها برای ثبت
املاک خود در سامانه
املاک بانک‌ها تاکید
داشت و گفت: براساس

مواد مصوب در کمیسیون تلفیق برنامه هفتم مجلس، بانک‌های دولتی امکان افزایش سرمایه از طریق تجدید ارزیابی دارایی‌های خود را پیدا کردند. همچنین، بانک‌ها ملزم شدند در یک بازه زمانی مشخص، املاک خود را در سامانه املاک بانک‌ها ثبت کنند؛ در غیر این صورت، این املاک به شرکت مدیریت دارایی بانک‌ها منتقل و این اموال از مالکیت بانک خارج می‌شود.

انحلال بانک‌های زیانده
وی افزود: اگر بانک‌ها نتوانند این املاک خود را در دوره زمانی مشخص به فروش برسانند، شرکت مدیریت دارایی بانک‌ها ملزم به فروش آنهاست. زنگنه ادامه داد: دولت مکلف شده است برای بانک‌های غیرقابل‌احیا در یک دوره گریز، مسیر انحلال آنها را فراهم کند.

وی دیگر مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه هفتم را لزوم افشای صورت‌های مالی بانک‌ها عنوان و اظهار کرد: براساس مصوبه کمیسیون تلفیق برنامه هفتم مجلس، انجام هر گونه فعالیت‌های صرافی، واسطه‌گری و تصدی سمت رکن در نهادهای مالی از سوی بانک‌ها ممنوع است. سخنگوی کمیسیون تلفیق برنامه هفتم مجلس بیان کرد: بانک‌ها ملزم هستند که اطلاعات مالکان سهام حتی یک درصد را در سامانه مربوطه ثبت کنند؛ همچنین، حساب‌های را که باید تعیین تکلیف شوند.

زنگنه گفت: یکی از عوامل خلق نقدینگی در کشور، بانک‌ها هم از خصوصی و عمومی هستند؛ بنابراین، اگر این لایحه در صحن علنی مجلس تصویب شود، انتظام‌بخشی به بانک‌ها افزایش می‌یابد و به بانک مرکزی برای نظارت بیشتر بر بانک‌ها قدرت بیشتری داده می‌شود.

بانک مرکزی، مسئول مهار تورم می‌شود
وی خاطر نشان کرد: بانک مرکزی مسئول مهار تورم خواهد شد و هر سال تا ماه مهر باید برنامه مهار تورم را اعلام کند؛ دستگاه‌ها هم ملزم به اجرای این برنامه برای مهار تورم خواهند بود.

سخنگوی کمیسیون تلفیق گفت: در این کمیسیون مقرر شد نسبت تسهیلات به سپرده بانک‌ها برای شهرهای محروم ۲۰ درصد بیشتر شود و در حال حاضر بیشتر تسهیلات از محل سپرده‌های بانکی، به شهرهای بزرگ داده می‌شود.

وی یکی دیگر از بندهای مهم مصوب در کمیسیون تلفیق برنامه هفتم مجلس را درباره ربح مرکب دانست و ادامه داد: نمایندگان عضو این کمیسیون اخذ سود بر سود یا سود بر وجه التزام را از سوی بانک‌ها ممنوع اعلام کردند.

ممنوعیت اخذ سود از وام‌های قرض الحسنه
زنگنه با بیان اینکه برنامه دولت، افزایش تسهیلات قرض‌الحسنه بود، تصریح کرد: در کمیسیون تلفیق برنامه هفتم، دولت از اخذ سود بر وام‌های قرض‌الحسنه منع شد.

وی خاطر نشان کرد: در حوزه درآمد‌ها، دولت مکلف شد تا تمام وجوهی که بابت جرایم و تخلفات می‌ستاند، به خزانه اداره کل واریز کند و ایجاد هر گونه درآمد اختصاصی جدید برای دستگاه‌ها جز دانشگاه‌ها ممنوع شد.

ممنوعیت کمک به بخش‌های غیردولتی
این نماینده مجلس یادآور شد: یکی از بی‌نظمی‌ها، اعطای کمک‌ها به بخش‌های غیردولتی بود که ادامه این روند ممنوع شد. همچنین، ایجاد بار مالی توسط شوراهای و مجموعه‌های مختلف برای دولت ممنوع شد و نباید مصوبات شوراهای عالی جز فضای مجازی و انقلاب فرهنگی بار مالی برای دولت داشته باشند. در بودجه حق نداریم برای صندوق‌های بازنشستگی بار مالی ایجاد کنیم. در بخش‌های عمرانی و طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیز، پروژه‌های جدید باید مجوزهای لازم را اخذ کنند.

وی بیان کرد: شرایطی ایجاد شده است که دولت نتواند پروژه‌های قابل‌ارائه به بخش خصوصی را به این بخش‌ها واگذار کند. پروژه‌های نیمه‌کاره خیرساز که نیمی از آن انجام شده اما راگت است، اجازه داده شده تا آخرین آنها را تکمیل کنند و هزینه‌های مازاد آنها به‌عنوان دیون و بدهی‌های مالیاتی منظور شود.

یک عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق (ع) درباره کاهش رشد نقدینگی و تورم به گفت‌وگو می‌گوید: «تورم اگر ناگهان به صفر درصد هم برسد، هر چند یک اتفاق خوب و مهم است، اما به خوشبختی مردم منجر نمی‌شود. مزدبگیر ایرانی که در ۵ سال گذشته تورم‌های فزاینده را تجربه کرده و در این مدت هرگز قدرت خریدش متناسب با افزایش هزینه‌ها بالا نرفته، همین امروز هم با مشکلات اقتصادی مواجه است و اگر تورم هم از بین برود، باز هم مشکل خواهد داشت. دولت اگر

این روزها بانک مرکزی در گزارشی اعلام کرده که نرخ رشد نقدینگی به ۲۷ درصد کاهش یافته است. برخی این امر را در کنار کاهش تورم در آمارهای مرکز آمار، حرکت به سمت ثبات اقتصادی می‌دانند. به نظر شما آیا اقتصاد ایران به سمت ثبات حرکت می‌کند؟

اینکه کشور به سوی ثبات می‌رود یا خیر، قبل از هر چیز نیاز به توضیح مفهوم ثبات اقتصادی وجود دارد. ثبات را اگر ثابت ماندن شرایط موجود در نظر بگیریم، ثبات یادشده از نظر مسئولان، معنی نمی‌دهد چون وضعیت فعلی نامطلوب و حتی نگران‌کننده است. ثبات در درون خود، یک نرخ هدف دارد که با دستیابی به آن می‌توان ادعا کرد که اقتصاد به وضعیت پایداری رسیده است. متأسفانه اغلب از بیان این نرخ هدف خودداری می‌شود.

در جهان برای نرخ تورم چه نرخ‌ها به‌عنوان نرخ هدف در نظر می‌گیرند؟

در جهان امروز، وقتی در کشورهای پیشرفته یا در حال پیشرفت، آن ثبات قیمت‌ها و بازارها صحبت می‌شود، پیش از هر چیز به معنای آن است که یک نظام سیاسی تصمیم گرفته تا نرخ تورم را به‌اندازه نرخ جهانی آن که کمتر از ۵ درصد است، کاهش دهد. بیان حرکت به سمت ثبات، چیزی جز این نیست که سیاست‌گذاران قصد دارند کشور را به سمت کاهش نرخ تورم در کانال یک تا ۵ درصدی ببرند. اینکه برای هر کشور چه نرخ معقول است، وابسته به این است که وضعیت آن کشور چگونه است، اما در هر حال، نرخ تورم هدف باید کمتر از ۵ درصد باشد.

چقدر این هدف‌گذاری درباره ایران امروز صدق می‌کند؟
در این باره اظهارات مختلفی مطرح می‌شود که من ترجیح می‌دهم صحبت‌های سیاست‌گذار پولی یا همان بانک مرکزی را مبنای قرار دهم. این نهاد در ابتدای سال، هدف‌گذاری کنترل نرخ تورم را رسیده به نرخ ۳۰ درصدی اعلام کرده، هر چند در این هدف‌گذاری مشخص نکردند که منظور آنها تورم نقطه به نقطه است یا سالانه و بحث‌های فنی و تخصصی که در رابطه با آن مطرح بود و در نهایت هم، به‌طور رسمی جواب نگرفتند.

به هر روی، رئیس کل بانک مرکزی در ادامه باز هم هدف خود را تورم ۳۰ درصد و رشد نقدینگی ۲۵ درصدی اعلام کرد. پس در واقع، مفهوم تثبیت اقتصادی در ایران معنای متفاوتی از جهان دارد. در حقیقت، هدف‌گذاری مطلوب سیاست‌گذار در ایران از حداکثر هدف‌گذاری سیاست‌گذاران جهان (تورم ۵ درصد) ۶۰۰ درصد بیشتر است.

نمی‌توان گفت چنین هدفی در بیشتر کشورهای جهان به معنای بحران است؟

دقیقا همین‌طور است. رسیدن تورم در آمریکا یا آلمان به حدود ۱۰ درصد منجر به اتخاذ تصمیمات جدی در آن کشورها شد و اگر تورم به ۳۰ درصد برسد، احتمالا بحران سیاسی و اجتماعی آنها را در بر خواهد گرفت.

شمار رسیدن به این هدف را تا چه اندازه می‌توانید حرکتی مثبت بدانید؟

از نظر من و فکر می‌کنم بسیاری از افراد و کارشناسان، تورم ۳۰ درصدی حتما بهتر از تورم ۶۰ درصدی است، اما هرگز رسیدن به تورم ۳۰ درصدی را توفیق نمی‌دانم. چرا که وقتی می‌گوییم تورم ۶۰ درصدی به ۳۰ درصد رسیده، از افزایش به‌روزی مردم سخن نمی‌گوییم، بلکه فقط اعلام می‌کنیم که مردم با سرعتی کمتر دچار فقر و تنگدستی می‌شوند. مردم برای اینکه گشایش در امور را حس کنند، نباید شتاب مشکلات‌شان کم شود، بلکه باید راه‌های بهبود اوضاع را برای‌شان گسترش داد. فراموش نکنیم که جهان امروز مدت‌ها است وارد مرحله ریشه‌کن‌سازی فقر شده است.

از یک طرف، رئیس کل بانک مرکزی «تثبیت» شرایط و سیاست‌های انقباضی را ضروری می‌داند و از سوی دیگر، برخی حذف قیمت‌گذاری را مطرح می‌کنند که سیاستی انبساطی است. پارادایم حاکم بر این سیاست‌های کلان چیست؟
به‌طورمثال، اکنون رکورد دو سرعت در جهان حدود ۹ ثانیه است و ایران در این رشته ضعیف است. بنابراین رئیس فدراسیون دوومیدانی اگر یک ایرانی در ۵ دقیقه این مسیر را طی کند، نمی‌تواند ادعا کند که موفقیتی حاصل شده است. تورم ۳۰ درصدی در این حد نسبت به استانداردهای امروز جهان، ناچیز است.

یک استاد دانشگاه در گفت‌وگو با گفت‌وگو:

اقتصاد ایران رو به احتضار است

امیر عباس آذروند
editor@smtnews.ir

تورم را به صفر هم برساند (که البته چنین چیزی نه مطلوب است و نه ممکن) باید به فکر وضعیت بهبود معیشت باشد. «کامران ندری، کارشناس حوزه پولی، در ادامه درباره الزامات بهبود وضعیت اقتصاد، تاکید کرد: «باید در ارائه آمارهای مربوط به کاهش نسبی رشد نقدینگی یا تورم عجلانه رفتار کرد و همه موارد را به‌عنوان دستاورد جلوه داد. حال اقتصاد ایران خوب نیست. پس اگر درمان موثری پیدا نمی‌شود، لاقال القا نکنیم که مسکن، درمان بیماری است. من معتقدم

از سوی دیگر، ساختار اقتصاد سیاسی ایران به‌گونه‌ای است که نمی‌توان تنها از مسئولان بانک مرکزی انتظار چندانی داشت. به هر حال شاهد بودیم که در سال ۱۴۰۰ یکی از مهم‌ترین وزرای اقتصادی، وعده تکرر می‌شدن تورم تا پایان ۱۴۰۰ را داد. این وعده‌ها را چطور تعبیر می‌کنیم؟

ساختار اقتصاد سیاسی ایران به وضعیتی دچار شده است که امکان تکرر می‌شدن نرخ تورم وجود ندارد و کسانی که این وعده‌ها را می‌دهند، در هر جایگاهی که باشند، در بهترین حالت خاک به چشم حقیقت می‌باشند.

هر نگاهی که به وضعیت فعلی داشته باشیم، تورم بیماری قدیمی اقتصاد ایران است و در تمام سال‌های گذشته تورم شده است. حتی در بهترین سال‌ها در دوره دولت اصلاحات نیز، نرخ تورم تکرر می‌شد. در طول اقتصاد ایران، تنها ۴ بار این اتفاق افتاد و نرخ تورم تکرر می‌بود که بیش از اینکه اصلاحات اقتصادی مسبب آن باشند، شرایط آن را محقق کرد. در ساختار فعلی، بعید است تورم تکرر می‌شود و باید نگران افزایش بیشتر آن بود. امروز هدف تعیین‌شده برای نرخ تورم از سوی سیاست‌گذار پولی کشور ۳۰ درصد است و یک دهه پیش میانگین نرخ تورم ۱۵ تا ۱۷ درصد بود. پس ما در بن‌بستی قرار گرفتیم که سیاست‌گذاران را هم مستاصل کرده و تورم ۳۰ درصدی را به‌عنوان دستاورد به‌حساب آوردن، ترجمانی از این استیصال است.

به نظر می‌رسد رئیس کل فعلی بانک مرکزی در مقایسه با دیگر مقامات، وعده‌های بزرگ نمی‌دهد. شما به‌عنوان عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق (ع) که بسیاری از مسئولان دولتی از آن می‌آیند، بیان وعده‌های بزرگ غیر عملی را مناسب‌تر می‌دانید یا دستاورد شمردن اقدامات ناچیز را؟

طبیعی است که اگر رسیدن به تورم ۳۰ درصدی دستاورد نباشد که نیست، لاقال رئیس کل بانک مرکزی را در چشم مردم ناصداق جلوه نمی‌دهد. به‌نظر من، مشی آقای فرزین، از این بابت که به دور از شعارهای غیرواقعی، رفتار می‌کند، مشی بهتری از بسیاری مدیران فعلی اقتصاد کشور است.

فکر می‌کنید رسیدن به هدف تورم ۳۰ درصدی چقدر عملی است؟

فکر می‌کنم محقق‌شدنی است و بانک مرکزی اگر درست عمل کند و شانس داشته باشد، چنین نرخ محقق می‌شود. به هر حال، فراموش نکنید آزادسازی منابع و دارایی‌های بلوکه ایران در سایر کشورها، ولو به‌شکل فعلی برای بانک مرکزی فرصتی ایجاد کرد. بنابراین، اگر کشور با تنش‌های سیاسی یا بحران منطقه‌ای مواجه نشود، من فکر می‌کنم رسیدن به تورم ۳۰ درصدی و حتی ۲۵ درصدی تا پایان سال ممکن است. در این میان، نباید مرتکب یک اشتباه بزرگ شد؛ تورم اگر ناگهان به صفر درصد هم برسد، هر چند یک اتفاق خوب و مهم است، اما به خوشبختی مردم منجر نمی‌شود. مزدبگیر ایرانی که در ۵ سال گذشته تورم‌های فزاینده را تجربه کرده و در این مدت هرگز قدرت خریدش متناسب با افزایش هزینه‌ها بالا نرفته، همین امروز هم فقیر است و مشکل اقتصادی دارد. اگر تورم هم از بین برود، باز هم دچار همین شرایط خواهد بود. دولت اگر تورم را به صفر هم برساند (که البته چنین چیزی مطلوب است و نه ممکن) باید به فکر وضعیت دهک‌های آسیب‌پذیر ایران که امروز تعدادشان بیش از هر زمانی است، باشد. ایران در تمام دوران تحریم تنها توانست حامیان خود را از مشکلات نجات دهد که به خصلت حامی‌پروری آن مرتبط است. کاسیان تحریم نیز از این وضعیت حداکثر سود را بردند و این عموم مردم ایران بودند که هر روز یک مشکل جدید را تجربه کردند.

مشکل اقتصادی در حدود ۳۱ درصد ایرانیان زیر خط فقر بودند. من این رقم را خوش‌بینانه می‌دانم و فکر می‌کنم در ۲ سال گذشته باز هم صف افراد حاضر در دهک‌های پایینی جامعه طولانی‌تر شده است. ضعف اقتصادی در خانوار که از سال ۹۰ آغاز شد، با روندی صعودی، بحرانی‌تر فرایگیر را به‌وجود آورده است. امروز می‌گویند برای اینکه یک جوان بتواند مالک یک واحد مسکونی ۶۰ متری باشد، باید حداقل ۵۰ سال کار کند و حداقل دستمزد خویش را پس‌انداز کند. اگر تورم روی صفر هم بماند، باز هم باید جوان مذکور به مدت نیم قرن همه درآمدش را پس‌انداز کند. پس کنترل تورم تنها با سیاست‌هایی که رفاه عمومی و اشتغال را افزایش می‌دهد، می‌تواند به بهبود وضعیت مردم منجر شود.

شانس هم مهم است و ممکن است یک بیمار رو به مرگ هم ناگهان حالش خوب و معجزه شود. در این وضعیت اگر اقتصاد ایران بتواند بر بیماری غلبه کند، از نظر من بیش از اینکه عملکرد هر دولتی باشد، ناشی از معجزه الهی است.»

متن کامل این گفت‌وگو را در ادامه بخوانید.

برخی انتقال منابع بلوکه‌شده به قطر را یک موفقیت می‌نامند و در پاسخ به دلیل کاهش پول ایران، دولت روحانی و عبدالناصر همتی را متهم می‌کنند. آقای همتی نیز در یادداشتی، از آنها خواسته «شارلاتانیسم» را کنار بگذارند. در این مسئله چه کسی مقصر کاهش ارزش پول منابع مردم ایران شده است؟

به‌نظر من، در این موضوع هم باز می‌توان تفاوت آقای فرزین با حامیان دولت را متوجه شد. او بدون برخوردی سیاسی حقیقت را گفت و حتی توضیح داد که چه عواملی موجب کاهش ارزش منابع بلوکه‌شده ایران شده است و اینکه پولی وارد ایران نخواهد شد. به‌نظر می‌رسد رئیس کل بانک مرکزی بیش از آنکه بخواهد خودنمایی کند یا مقامات پیش از خود را متهم کند، سعی می‌کند دقیق حرف بزند.

جمهوری اسلامی در شرایطی قرار داشت که امکان نگهداشتن دلاری منابع خویش را نداشت. این مسئله در اختیار دولت روحانی یا دیگران نبوده و ناشی از تحریم‌هایی بوده که فدرال رزرو علیه ایران تصویب کرده بود. از سوی دیگر، ارزش وون کره نسبت به گذشته کاهش پیدا کرد که این را هم نمی‌توان به روحانی و دولت قبلی نسبت داد. پس از پایان کرونا و به دلیل افزایش نرخ تورم، فدرال رزرو تصمیم گرفت تا نرخ بهره را بالا ببرد. این اقدام هر زمانی که در دستور باشد، نرخ برابری دلار در مقابل ارزهای دیگر را افزایش می‌دهد. پس نه دولت روحانی نقشی در این ماجرا داشت و نه حتی دولت‌مردان کره جنوبی که بدون تورم کشور را اداره می‌کردند.

به این ترتیب نمی‌توان قسوری را به دولت وقت نسبت داد؟
نه تنها قسوری مرتکب شدند که اگر بخواهیم واقع‌بینانه بنگریم، کسانی دچار خطا شدند که پیش از تصمیم به افزایش نرخ بهره بانکی امریکا، اقدام به بازگرداندن منابع نکردند. همه می‌دانیم که در اردیبهشت ۱۴۰۰ شرایط برای بازگشت منابع ایران از کره و ژاپن فراهم بود و در آن زمان تمام طلب ایران به‌شکل نقدی پرداخت می‌شد. کسانی که اجازه ندادند این اتفاق بیفتد، باعث این مشکلات هستند. صریح بخواهم بگویم مقصر این وضعیت بیش از آنکه همتی باشد، دولت سیزدهم است که حامیانش به آدرس غلط دادن ادامه می‌دهند.

باتوجه به اینکه منابع بلوکه‌شده به کشور بازنگشتند و تنها برای خرید دارو و غذا می‌توان آنها را هزینه کرد، چقدر می‌توانیم این اتفاق را گشایش در نظر بگیریم؟
همان‌طوری که گفتیم، از نظر اقبال، آقای فرزین خوش‌شانس بود، چون منابع در اختیار بانک مرکزی بیشتری شده است. گرچه گفته شما را هم نفی نمی‌کنم که اگر این منابع به‌شکل نقدی وارد ایران می‌شد، اثر بیشتری داشت، اما این را هم نایده‌نگریم که اقتصادی با ابعاد و مشکلات ایران، با ۶ میلیارد دلار، مشککش حل نخواهد شد. اقتصاد ما امروز چون بیماری است که در حال احتضار است و با تزریق مسکنی، در چند ساعت پایانی عمرش حال بهتری دارد. ممکن است برخی اطرافیان شما امیدوار به بهبود حال او شوند، اما این توهمی بیش نیست. از همین زاویه است که وقتی می‌گویند نرخ تورم ماهانه ایران نزدیک به صفر شده، من آن را درمان موثر نمی‌دانم، زیرا کاهش تورم یا آزادسازی منابع به این شکل باعث تغییر در چیزی نشده است. اقتصاد ایران جز این به‌اصطلاح آزادسازی، تغییر جهت خاصی نداشته که بخواهیم امیدوار شویم که جسم رنجور اقتصادی در حال غلبه بر مشکلات است. بدون تغییر در میزان سرمایه‌گذاری، رفع ناترازی بانک‌ها و حل مشکلات صندوق‌های بازنشستگی نمی‌توانیم تصور کنیم درمان موثری انجام شده است. در حال حاضر این منابع چون مسکن موقتی هستند که برای دقایقی شرایط را تسهیل می‌کنند. ضمن اینکه فراموش نکنیم که بنگاه‌های بزرگ صادراتی ایران به دلیل تحریم و تورم، مشکلات زیادی دارند و با جهش‌های نرخ ارز است که موفق به حفظ خود شده‌اند. اگر دولت بی‌احتیاط عمل کند، کنترل نرخ ارز موجب رکود این شرکت‌های بزرگ و تعیین‌کننده خواهد شد. بهتر است بی‌احتیاطی نکنیم و درباره ارائه آمارهای کاهش نسبی رشد نقدینگی یا تورم عجلانه تصمیم نگیریم و آنها را دستاورد جلوه ندهیم. حال اقتصاد ایران خوب نیست. پس از درمان موثری را پیدا نمی‌کنند، لاقال القا نکنند که مسکن درمان بیماری است. من معتقدم شانس هم مهم و ممکن است یک بیمار رو به مرگ هم ناگهان حالش خوب شود که معجزه است. در این وضعیت، اگر اقتصاد ایران بتواند بر بیماری غلبه کند، از نظر من بیش از اینکه عملکرد دولت سیزدهم، آن را محقق کرده باشد، ناشی از معجزه الهی بوده است.

در تحلیل سه‌شنبه از عملکرد ابزارهای کنترل نوسان مالی مطرح شد

تعیین سقف برای برداشت از دلارهای نفتی

امیرعباس آذرمنوند: در کشورهای صادرکننده منابع طبیعی مانند نفت و گاز، تثبیت سهم دولت از محل این منابع پرنوسان اهمیت ویژه‌ای دارد. در کشور ما و در برنامه‌های سوم و چهارم توسعه، این موضوع با ایجاد حساب ذخیره ارزی و طراحی یک قاعده مالی میان‌مدت دنبال شد. در این قاعده، سقف بهره‌مندی دولت از منابع نفتی در سال‌های برنامه تعیین و مازاد آن به حساب ذخیره ارزی واریز می‌شد. در برنامه‌های پنجم و ششم توسعه و با تأسیس صندوق توسعه ملی، موضوع تثبیت به‌حاشیه رفت و قاعده مالی میان‌مدت جای خود را به تعیین میزان بهره‌مندی دولت از منابع نفتی در بودجه سنواتی داد. انگیزه دولت برای بیش‌برآورد منابع نفتی در بودجه و استفاده هرچه بیشتر از این منابع، سرریز منابع به حساب ذخیره ارزی در دوران وفور درآمد را به‌حداقل رساند تا در دوران کاهش این درآمدها، دولت‌ها برای جبران کسری بودجه به برداشت‌های بی‌رویه از صندوق توسعه ملی اقدام کنند. ارتقای جایگاه صندوق توسعه ملی و دستیابی به اهداف آن در زمینه سرمایه‌گذاری و توسعه، مستلزم ایجاد و پایبندی به یک قاعده مالی میان‌مدت در زمینه میزان بهره‌مندی دولت‌ها از منابع نفتی است. این تجارب نشان می‌دهد که در برنامه هفتم به تعیین سقف ثابت دلار (برای مثال ۲۰ میلیارد دلار) به‌عنوان سقف بهره‌مندی سالانه دولت از منابع نفتی در دوران برنامه تعیین و واریز مازاد منابع به حساب صندوق توسعه ملی اقدام کند.

ثروت‌های زیرزمینی بین نسلی هستند

بررسی ابعاد این مسئله و راه‌های فرارفتن از این مشکل پرداخته است. مدیریت درآمدهای ارزی حاصل از منابع طبیعی مانند نفت، یکی از مسائلی است که در ادبیات اقتصادی کلان به تفصیل به آن پرداخته شده است. نوسانات شدید نرخ نفت و ورود حجم بزرگی از منابع ارزی به اقتصاد

از قدیم بنا بود تا بخشی از درآمدهای حاصل از فروش نفت، از آنجایی که ثروت‌های زیرزمینی بین‌نسلی هستند، در حساب ذخیره ارزی یا صندوق توسعه ملی ذخیره و منابع آن، صرف توسعه اقتصاد شوند. این مهم به‌ویژه پس از اعمال تحریم‌ها از ابتدای دهه ۹۰ دशوارتر از هر زمانی شد. مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی به

حساب ذخیره ارزی پا گرفت

همین موضوع سبب شد تا مسئله استفاده بهینه از این منابع بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد. به‌این‌منظور و به پشتوانه بند «۲۲» سیاست‌های کلی برنامه پنجم، نهاد جدیدی به نام «صندوق توسعه ملی» شکل گرفت. این صندوق گرچه نقشی درباره تثبیت منابع بودجه دولت نداشت، اما به‌دلیل توجه به ملاحظات جلوگیری از سرکوب نرخ ارز، از تبدیل منابع ارزی به ریال منع شد. ماموریت اصلی صندوق، تبدیل بخشی از عواید نفتی به ثروت‌های ماندگار، مولد و سرمایه‌های زاینده اقتصادی و نیز حفظ سهم نسل‌های آینده از راه سرمایه‌گذاری در بازارهای پولی و مالی یا اعطای تسهیلات به بخش‌های غیردولتی بود. از سوی دیگر، ماموریت تثبیت منابع ورودی به بودجه دولت برعهده حساب ذخیره ارزی باقی ماند.

این امر موجب شد که تمرکز برنامه‌های توسعه کشور در حوزه مدیریت درآمدهای نفتی از مسئله تثبیت به مسئله بهره‌گیری هرچه بیشتر آن در راه سرمایه‌گذاری و توسعه تغییر یافت. یکی از عوامل این تغییر نگاه به مدیریت منابع حاصل از صادرات نفت خام را می‌توان در روند نرخ نفت خام در بازارهای جهانی جست‌وجو کرد.

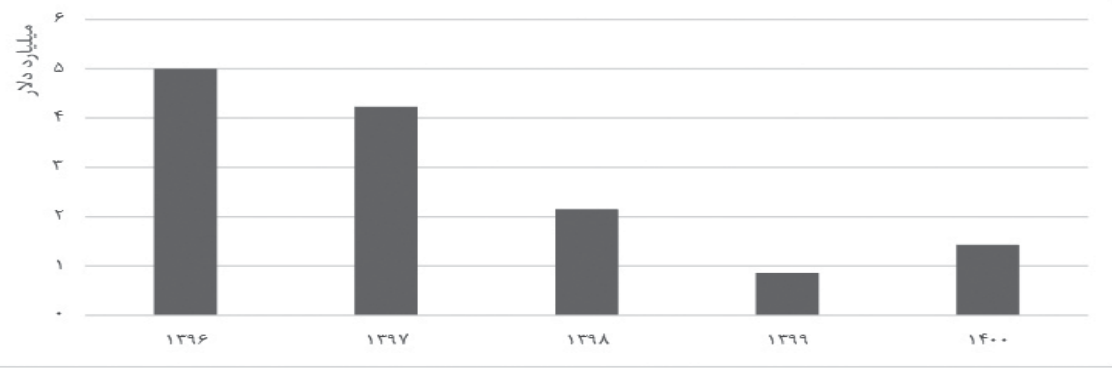

برنامه ششم با شکست مواجه شد.

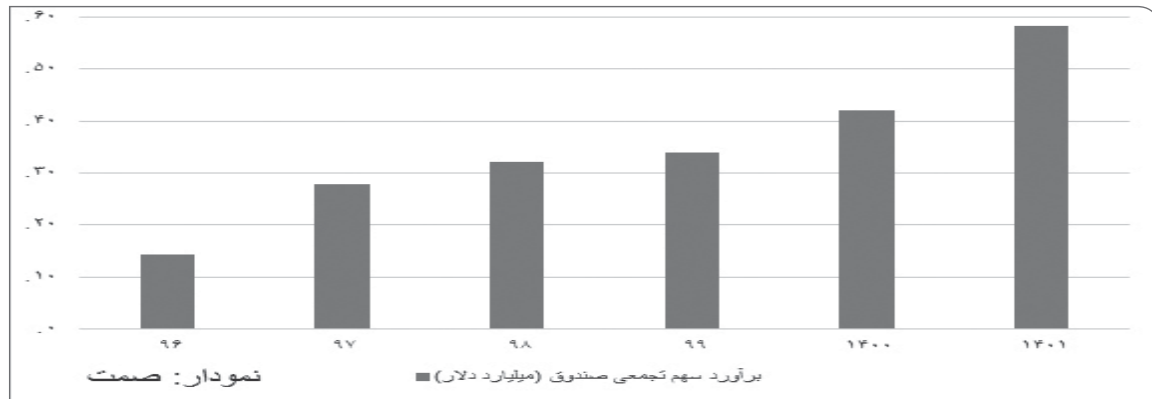
به‌طورمثال، در زمینه میزان تسهیلات این صندوق به بخش‌های غیردولتی و به‌صورت ارزی، می‌توان دریافت که عمده منابع صندوق صرف ارائه وام به بخش دولتی و تأمین مصارف بودجه‌ای شده و سهم تسهیلات دریافتی توسط بخش‌های غیردولتی، چیزی در حدود یک‌چهارم منابع صندوق بوده است. در سال‌های اجرای برنامه ششم توسعه در مجموع، حدود ۱۳.۷ میلیارد دلار تسهیلات ارزی پرداخت شده است.

در برنامه ششم با آسیب‌شناسی برنامه پنجم، بند «۱۰» سیاست‌های کلی برنامه ششم، ضمن دائمی کردن اساسنامه صندوق توسعه ملی تنفیذ اساسنامه موجود، به برخی آسیب‌ها پرداختند. از جمله استقلال مدیریت حساب‌ها با بانک مرکزی، ارائه تسهیلات از منابع صندوق به بخش‌های غیردولتی به شکل ارزی، جدا کردن منابع صندوق از تکالیف بودجه‌ای و سپرده‌گذاری ارزی حداکثر ۲۰ منابع ورودی صندوق نزد بانک‌های عامل در قبال اخذ خط اعتبار ریالی از این بانک‌ها. در هر ۴ محور فوق عملکرد

مجموع تسهیلات پرداخت شده در هر سال از محل قراردادهای عاملیت ارزی

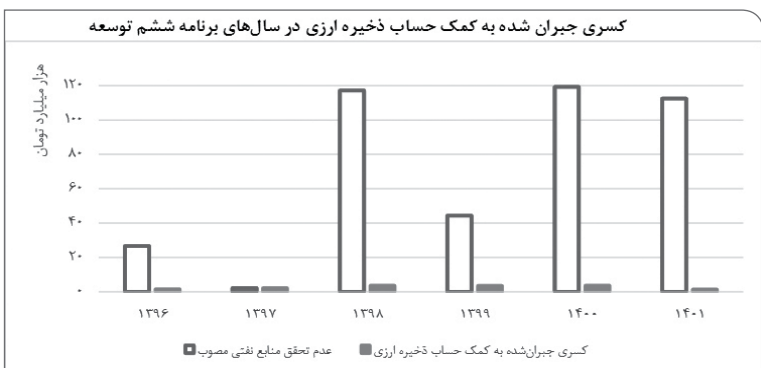
سال‌های ۹۴ تا ۱۴۰۱ حدود ۵۸ میلیارد دلار بوده است. در حالی که در همین بازه و در دوران دولت‌های دوازدهم و سیزدهم، حداقل ۵۷ میلیارد دلار از محل منابع صندوق برداشت و صرف مصارف دولتی و حاکمیتی شده است.

منابع صندوق شده است. با این وجود، ریشه اصلی این مسئله را نه در عملکرد صندوق، بلکه باید در نبود راهکاری کارآمد برای تثبیت منابع نفتی ورودی به دولت جست‌وجو کرد.

به این ترتیب، مهم‌ترین آسیب در عملکرد صندوق توسعه ملی، عدم استقلال آن از مصارف دولتی است که به‌موجب قوانین بودجه، قوانین عادی یا مجوزهای خاص منجر به از دست رفتن بخش مهمی از

دولت تمایلی به پس‌انداز ندارد

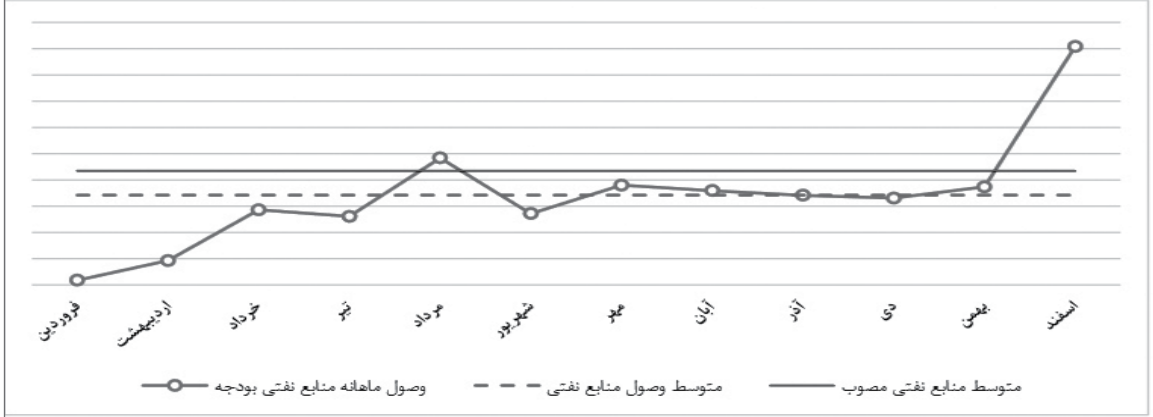
ششم توسعه، محدود به اعطای تسهیلات به بخش‌های غیردولتی با عاملیت بانک‌ها بوده و این رویکرد فعالی در سرمایه‌گذاری بخش بزرگی از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز کشور، موجب شده است تا بخش قابل توجهی از منابع صندوق به‌صورت موجودی نقدی باقی بماند و از سوی دیگر، نسبت آن با برنامه‌های توسعه کشور و اهداف کلان دولت‌ها نامشخص باشد. به‌تعبیر دیگر، در صورت شفاف شدن راهبردهای سرمایه‌گذاری صندوق و اتخاذ روش‌های فعالانه در سرمایه‌گذاری، بخشی از دغدغه‌های دولت درباره توسعه و تقویت زیرساخت‌های اقتصادی و مولد کشور رفع شده است و نگاه دولت به صندوق از وضعیت کنونی به وضعیت مطلوب تغییر خواهد کرد.

چالش‌های برنامه هفتم توسعه

پرداخت می‌شود که در صورت متغیر بودن منابع نفتی از ماهی به ماه دیگر، این تغییرات به همه ذی‌نفعان منتقل می‌شود. باتوجه به اینکه براساس این حکم، صندوق موظف است سهم دولت از منابع نفتی را که در بودجه تعیین می‌شود، به‌صورت یک‌دوازدهم و ماهانه در اختیار دولت قرار دهد، نوسانات درون‌دوره‌ای منابع نفتی به صندوق منتقل و بودجه دولت هم از این نوسانات مصون می‌شود.

در لایحه برنامه هفتم از ۲ منظر به مسئله صندوق توسعه ملی پرداخته شده است. یکی از این مسائل، قاعده تسهیم درآمدهای نفتی میان صندوق و دولت است. در این زمینه مهم‌ترین نکته، ابهاماتی است که درباره آن مطرح می‌شود. از مهم‌ترین پرسش‌ها در زمینه منطبق واریز منابع به حساب صندوق توسعه ملی و سپس واریز آن به حساب دولت است. گفته می‌شود در ابتدا سهم هریک از ذی‌نفعان به حساب مربوطه

وصولی ماهیانه منابع حاصل از نفت و گاز و میعانات گازی در سال ۱۴۰۱

مالی دولت، این موضوع نامحتمل به‌نظر می‌رسد، شاید بهینه دوم آن باشد که برخی از دارایی‌های بالقوه دولت، نظیر سهم دولت در برخی میادین جدید نفت و گاز، به صندوق توسعه ملی واگذار شود.

در یکی از بندهای لایحه آمده است: «به دولت اجازه داده می‌شود به‌منظور تسویه بدهی‌های خود به صندوق توسعه ملی، از طریق وزارت نفت نسبت به عقد قرارداد توسعه و بهره‌برداری از میادین جدید نفت و گاز مشترک با صندوق توسعه ملی اقدام کند. صندوق مکلف است با جذب سرمایه‌های مردمی و سرمایه‌گذاری خارجی و از راه شرکت‌های غیردولتی اکتشاف، توسعه، استخراج و تولید دارای صلاحیت به توسعه و بهره‌برداری از این میادین بپردازد، مشروط بر آنکه سرمایه‌گذاری صندوق کمتر از ۵۰ درصد باشد و در ۵ تا ۱۰ سال پس از بهره‌برداری، نسبت به واگذاری سهم خود به بخش غیردولتی اقدام کند.»

مهم‌ترین نکته در این‌باره این است که گرچه در صدر آن به موضوع تسویه بدهی‌های دولت به صندوق توسعه ملی اشاره شده است، اما در محتوا نه‌تنها سازکار تسویه بدهی‌ها مشخص نیست، بلکه برای مصارف صندوق توسعه ملی نیز تعیین تکلیف صورت گرفته است. به بیان دیگر، مشخص نیست عقد قرارداد با صندوق توسعه ملی و سرمایه‌گذاری این صندوق در میادین جدید نفت و گاز چگونه قرار است به تسویه مطالبات صندوق از دولت منجر شود.

بررسی‌ها نشان می‌دهند اگرچه تبدیل جریان ورودی منابع نفتی به بودجه در طول سال از یک جریان پرنوسان به جریانی ثابت و قابل‌برنامه‌ریزی، انضباط مالی دولت را افزایش می‌دهد، اما باید در نظر داشت که باتوجه به اینکه منابع نفتی به‌طورمعمول در قوانین بودجه سنواتی بیش‌برآوردی دارد، در عمل پرداختی صندوق به بودجه دولت بیش از میزان سهم واقعی دولت از این منابع خواهد شد. به این ترتیب، این رویکرد مبنایی قانونی برای تخلیه منابع باقیمانده در صندوق توسعه ملی خواهد بود.

علاوه بر این موارد، این رویکرد هرچند در تثبیت درون‌سال‌ی منابع نفتی بودجه موثر باشد، اما درباره تثبیت بین‌سال‌ی این منابع راهکاری ندارد. به این ترتیب، موضوع تثبیت «میان‌مدت» جریان منابع نفتی ورودی به بودجه در برنامه هفتم توسعه نیز مغفول مانده و تکرار تجربیات ناموفق حساب ذخیره ارزی و صندوق توسعه ملی در برنامه هفتم هم بسیار محتمل خواهد بود.

ضمن اینکه حدود دوسوم منابع صندوق توسعه ملی به‌شکل مطالبات این صندوق از دولت درآمده، بنابراین تعیین تکلیف نحوه تسویه این مطالعات اهمیت زیادی دارد، اگرچه بهینه اول در زمینه تسویه حساب بدهی‌های دولت به صندوق، واگذاری بخشی از منابع ارزی یا دارایی‌های دولت به صندوق است، اما باتوجه به اینکه در شرایط کنونی و در تنگنای

نهاد حساب ذخیره ارزی و صندوق توسعه ملی را ایجاد کرده است. از آنجا که برنامه‌های توسعه به‌نوعی خاستگاه هردو نهاد یادشده هستند، شناسایی نقاط قوت و ضعف الگوهای پیاده‌شده برای مدیریت درآمدهای نفتی، می‌تواند دلالت‌های مهمی در مسیر تدوین و تصویب برنامه پنج‌ساله هفتم توسعه داشته باشد.

در بررسی نقش دانش بنیان‌ها در توسعه استان‌ها مطرح شد

واگذاری ارزیابی دانش بنیان‌ها به نهادهای استانی

به گفته بسیاری از کارشناسان اقتصادی، شرکت‌های دانش بنیان با تحول در عرصه علم و دانش و کشف یافته‌ها و نتایج جدید اقتصادی در رشد و توسعه استان‌ها تأثیر زیادی دارند به طوری که رهبر معظم انقلاب اسلامی چندی قبل در دیدار با نخبگان و فعالان شرکت‌های دانش بنیان بر اهمیت نقش این شرکت‌ها در رونق اقتصادی و اقتصاد مقاومتی تأکید و آنها را موثرترین مولفه‌های تحقق پایدار اقتصاد توصیف کردند. گفتنی است، پایین بودن خلایقیت، نوآوری و ضعف فناوری در نگاه‌های اقتصادی در استان‌های مختلف موجب افزایش وابستگی صنعت و اقتصاد کشور به فناوری‌های خارجی شده و این برای کشور ما که از منابع سرشار اقتصادی برخوردار است یک ضعف مهم به شمار می‌رود. همچنین با توجه به اینکه بیکاری به ویژه در قشر تحصیل کرده به یک دغدغه مهم تبدیل شده است، شرکت‌های دانش بنیان از ظرفیت غنی توسعه و اشتغالزایی برخوردارند. در واقع با توجه به شرایط و زیرساخت‌های مناسب استان‌های کشور مانند نیروی کار تحصیل کرده و وجود دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی بستر خوبی برای فعالیت این شرکت‌ها فراهم شده است.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

سنگ اندازی بانک‌ها پیش پای صنایع

محمد تقی خالقیه، رئیس کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی یزد در نخستین جلسه کمیسیون صنعت با اشاره به فعالیت جدید این کمیسیون در این دوره از اتاق، گفت: تلاش می‌کنیم با برنامه‌ریزی مناسب، ارتباط موثری با انجمن و تشکل‌های صنایع برقرار و چالش‌های این حوزه را پیگیری کنیم. به گزارش خبرنگار **سنت** از استان یزد در این جلسه که نمایندگان انجمن‌های مختلف صنعت نیز حضور داشتند، خالقیه با اشاره به وضعیت اقتصادی کشور گفت: برخی بانک‌ها، نگاه صنعتی ندارند و این مسئله باعث بروز مشکلاتی برای صنایع می‌شود. به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی یزد، وی افزود: از شورای هماهنگی بانک‌ها در استان درخواست داریم انعطاف بیشتری برای تولیدکنندگان و صنایع نشان دهند تا در این وضعیت دشوار اقتصادی، صنعت استان بتواند تحرک مناسبی داشته باشد. وی با اشاره به ضرورت همراهی و همدلی در بین انجمن و تشکل‌های حوزه صنعت، گفت: در کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی یزد، از حضور این تشکل‌ها حمایت و تلاش می‌کنیم در کمیته‌های تخصصی، مشکلات صنایع را استخراج و راهکارهایی برای حل آن پیشنهاد دهیم. در این جلسه که مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان، مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان و نمایندگان تعدادی از تشکل‌های حوزه صنعت حضور داشتند، برخی چالش‌های حوزه صنعت از جمله چالش رفع تعهد ارزی، چالش قطع برق و صنایع بحث و تبادل نظر شد.

روی خط خبر

ارزیابی‌ها صلاحیت محور می‌شود

تغییراتی ایجاد شده که همه این تغییرات از منظر توسعه زیست‌بوم فناوری و نوآوری و افزایش کارایی و کارآمدی اقدامات در حوزه حمایت از بازیگران این زیست‌بوم اعمال شده است. در واقع حدود ۱۰ سال معاونت علمی در زمینه گفتمان‌سازی برای این عرصه تازه‌نفس فعالیت کرده و زمان آن رسیده بود که تغییراتی در رویکردها و سیاست‌ها ایجاد شود.

معاون توسعه شرکت‌های دانش بنیان معاونت علمی ادامه داد: تلاش می‌کنیم ارزیابی‌های استانی را به نهادهای اثرگذار و ذی‌ربط استانی واگذار کنیم و در این کار مزیت‌ها و محدودیت‌های مناطق مختلف را نیز در نظر بگیریم. در دور جدید ارزیابی‌ها صلاحیت‌محور خواهد بود نه برندمحور. وی افزود: در ارزیابی‌های جدید، شاخص‌هایی چون اشتغالزایی، امکان صادرات محصولات و خدمات، افزایش بهره‌وری، کاهش تقاضا و... مدنظر است و شرکت‌های دانش بنیان برای بقا در زیست‌بوم فناوری و نوآوری باید این شاخص‌ها را داشته باشند.

رضا اسدی‌فرد، معاون توسعه شرکت‌های دانش بنیان معاونت علمی، چندی پیش در نشستی با اشاره به اینکه در شاخص‌های جدید ارزیابی شرکت‌های دانش بنیان، محدودیت‌های ملی نیز لحاظ شده است، گفت: امروز زمان ریل‌گذاری برای شرکت‌های دانش بنیان فناوری است که ظرفیت اتصال به بدنه اقتصادی کشور را دارند و می‌توانند در توسعه علمی و فناوری کشور نقش آفرینی بزرگ‌تر و جدی‌تری داشته باشند. در ارزیابی‌های جدید برای شرکت‌های دانش بنیان، شاخص‌ها و محدودیت‌های ملی نیز در نظر گرفته‌ایم تا توان این مجموعه‌ها به حل مسائل کلان کشور کمک بیشتری کند.

آبگیری سد بلوین زنجان در اسفند ۱۴۰۲

مدیرعامل آب منطقه‌ای زنجان از آبگیری سد بلوین تا پایان امسال خبر داد و گفت: این سد بعد از گذشت ۱۰ سال از آغاز عملیات اجرایی آب ۲ شهر و ۹۲ روستا را تامین خواهد کرد. به گزارش خبرنگار **سنت** از استان زنجان، اکبر باقری در حاشیه بازدید خبرنگاران از سد بلوین با اشاره به آغاز عملیات اجرایی این سد از سال ۹۲ اظهار کرد: این سد تأمین آب شهر حلب و زرین آباد و ۹۲ روستای حوزه شهرستان را تأمین خواهد کرد. وی افزود: این سد تأمین آب ۳.۵ میلیون متر مکعب آب شرب و ۶ میلیون متر مکعب آب صنعت و ۶ میلیون متر مکعب آب منطقه‌ای در زنجان حجم مخزن سد را ۳۰ میلیون متر مکعب و حجم آب تنظیمی را ۱۷.۵ متر مکعب، ارتفاع از بستر رودخانه را ۴۷ متر و ارتفاع روز پی را ۷۳ متر ذکر کرد. وی طول تاج سد را ۲۹۵ متر، حجم اراضی تملک برای سد را ۱۱۶ هکتار عنوان کرد و افزود: این سد اسفند امسال به آبگیری خواهد رسید. این مسئول با اشاره به اینکه سد بلوین ۷۵ درصد پیشرفت فیزیکی دارد گفت: اعتبار مورد نیاز این سد ۹۰۰ میلیارد تومان است و ۱۴۰ میلیارد تومان نیز مطالبات پیمانکار از کارفرماست. وی با بیان اینکه ارتفاع اولیه سد ۴۷ متر از بستر رودخانه بوده و در بازنگری‌های بعدی ۱۰ متر کاهش داشته است. تاکنون ۲۶ هکتار از اراضی تملک شده و برای تملک اراضی باقیمانده ۷۰ میلیارد تومان مورد نیاز است. مدیرعامل آب منطقه‌ای زنجان در پاسخ به سؤالی در خصوص تاریخی بودن سد گفت: سد بلوین از آثار تاریخی کشف نشده و مطلبی از میراث فرهنگی در این خصوص گزارش نشده است. وی با تأکید بر اینکه این طرح جزء طرح‌های اولویت‌دار آب منطقه‌ای است گفت: بر این اساس ۲۰۰ میلیارد تومان برای ردیف اعتباری سد بلوین اختصاص می‌یابد.

در استان اردبیل ۴۲ شرکت دانش بنیان در حال فعالیت هستند. در بسیاری از موارد خروجی فعالیت آنها در راستای حل مسائل فناوریانه تخصصی بوده و ماهیت تولید انبوه ندارد

توسعه اردبیل با توان دانش بنیان‌ها

و حتی در صورت کپی‌سازی، با درصد بالایی بومی‌سازی شده است، اشاره کرد. به گفته وی، ضعف در حوزه تجاری‌سازی، ضعف در حوزه تبلیغات و بازاریابی، عدم آشنایی و احاطه بر قوانین حمایتی در زمینه شرکت‌های دانش بنیان، نداشتن برنامه استراتژیک و بلندمدت برای توسعه آتی شرکت، ضعف در شبکه‌سازی و ایجاد ارتباط و همکاری با شرکت‌ها و کسب‌وکارهای دیگر از جمله ضعف‌های این شرکت‌ها هستند.

نوع تولیدی (یک و ۲) و تولیدی مستعد دانش بنیان مدنظر قرار گیرد ۱۱ شرکت در مرحله تولیدی دانش بنیان قرار دارند. وی افزود: ۷ شرکت در حوزه کشاورزی، فناوری زیستی و صنایع غذایی، ۴ شرکت در حوزه دارو و فرآورده‌های پیشرفته حوزه تشخیص و درمان، ۳ شرکت در حوزه مواد پیشرفته و محصولات مبتنی بر فناوری‌های شیمیایی، ۸ شرکت در حوزه ماشین‌آلات و تجهیزات پیشرفته، ۳ شرکت در حوزه وسایل، ملزومات و تجهیزات پزشکی، ۱۲ شرکت در حوزه سخت‌افزارهای برق و الکترونیک، لیزر و فوتونیک، ۳ شرکت در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات و نرم‌افزارهای رایانه‌ای و ۲ شرکت در حوزه خدمات تجاری‌سازی فعالیت می‌کنند؛ بنابراین حوزه برق الکترونیک با تعداد ۱۲ شرکت و سهم بیش از ۲۸ درصدی بالاترین میزان شرکت‌های دانش بنیان را به خود اختصاص داده‌اند و حوزه ماشین‌آلات و تجهیزات پیشرفته با تعداد ۸ شرکت و سهم ۱۹ درصدی در جایگاه دوم قرار دارد. عباسپور گفت: از جمله نقاط قوت این شرکت‌ها می‌توان به مواردی همچون برخورداری از منابع انسانی ماهر و دانشی، پیچیدگی فنی بالای محصولات، ارائه محصولات متناسب با نیازهای فناورانه کشور، مسئولیت اجتماعی و کسب دانش توسط نیروی انسانی شرکت‌ها

به گفته رئیس پارک علم و فناوری استان اردبیل، به نظر می‌رسد در استان اردبیل به دلیل عدم تکمیل زنجیره ارزش در درون استان بخش بزرگی از فرصت‌های اقتصادی آن، که می‌تواند به افزایش GDP آن منجر شود از طریق سایر استان‌ها تصاحب می‌شود. قسمت اعظمی از محصولات کشاورزی استان که منابع اولیه ایجاد صنایع بزرگ و کوچک کشاورزی هستند به‌صورت خام و بدون فرآوری از استان خارج شده و در نتیجه بخش مولد ثروت زنجیره ارزش حوزه‌های اقتصادی استان در سایر نواحی کشور اتفاق می‌افتد. براین اساس درونی‌سازی زنجیره ارزش بخش‌های اقتصادی استان که از مزیت نسبی و رقابتی ملی و بین‌المللی برخوردار است از طریق تقویت و جهت‌دهی شرکت‌های دانش بنیان می‌تواند به افزایش سهم GDP آن منجر شود. یوسف عباسپور، در گفت‌وگو با سیناپرس درباره وضعیت شرکت‌های دانش بنیان این استان گفت: هم اکنون در استان اردبیل ۴۲ شرکت دانش بنیان در حال فعالیت هستند که ۳ شرکت نوپا نوع یک، ۲۳ شرکت نوپا نوع دو، یک شرکت تولیدی نوع یک، ۹ شرکت تولیدی نوع ۲، یک شرکت تولیدی مستعد دانش بنیان و ۵ شرکت نوپا مستعد دانش بنیان هستند. اگر معیار مجوز دانش بنیان

بهره از هوش مصنوعی برای نوآوری در صنعت

مصرف کننده، کاهش تأمین مالی از طریق بانک‌ها، بالا بودن نرخ سود تسهیلات و در نتیجه افزایش نرخ هزینه‌های تولید، کاهش روند روزرسانی خطوط تولید در صنایع را از دیگر مشکلات صنعت عنوان کرد.

قطعات تا مرحله تولید محصول نهایی و تحویل به موقع به بازار عرضه و مصرف همانند حلقه‌های بهم پیوسته یک زنجیره است که هرگونه تصمیم اشتباه، متغیرهای تأمین انرژی پایدار و مواد اولیه، نوسانات نرخ ارز و تلاطم بازار مصرف و کاهش قدرت خرید مصرف‌کننده، هر کدام به تنهایی می‌تواند باعث اختلال در عملکرد این اکوسیستم شده و اثرات مخربی بر اشتغال، اقتصاد و صنعت ایجاد کند. رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت گیلان در ادامه با بیان اینکه دردلد‌های یک صنعتگر؛ شکایت و گله‌مندی نیست، ادامه داد: بیان معضلاتی که هم اکنون با آنها مواجهیم در واقع حکایت صنعت است و همچنان برای حل آنها امیدواریم. پورعلی با انتقاد از برنامه‌های قطعی برق صنایع گفت: همانطور که گفته شد تولید یک اکوسیستم است و با قطعی برق ضرر و زیان‌های جبران ناپذیری بر صنعت وارد می‌شود و این در حالی است که هیچ سازمان و نهادی جوابگوی تأمین و جبران این ضررها نیست. رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت گیلان کاهش قدرت خرید

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان گیلان گفت: سرمایه‌گذاری و بکارگیری هوش مصنوعی راهکاری برای نوآوری در صنعت است. به گزارش ایلنا، فرحمن پورعلی در نخستین مراسم تجلیل از واحدهای صنعتی رشت با رویکرد فناورانه گفت: این مجموعه عظیم صنعتی یکی از ۵ شهر صنعتی بزرگ کشور است که تماماً توسط بخش خصوصی مدیریت و راهبری می‌شود. پورعلی در ادامه تصریح کرد: در بدو تأسیس و راهاندازی این شهر صنعتی شاهد سرمایه‌گذاری‌های ارزشمندی در فناوری‌های نوین بودیم ولی به دلایلی همچون نوسانات و افزایش شدید نرخ ارز و تحریم‌های ظالمانه علیه ایران تکنولوژی در بسیاری از شرکت‌ها روزرسانی نشده و برخی از شرکت‌های بزرگ تولیدی همچنان با تکنولوژی و خطوط تولید قدیمی در تلاش هستند تا بازار مصرفی اشتغال آفرینی خود را حفظ کنند. وی چرخه تولید را اکوسیستمی بزرگ با اجزایی متصل و بهم پیوسته عنوان کرد و افزود: در مرحله تولید و تأمین مواد اولیه و

۷۷ شرکت دانش بنیان در کرمانشاه فعالیت دارند و پرونده ۴۰ شرکت دیگر برای اخذ رتبه دانش بنیان به معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری ارسال شده است

رشد صادرات کالا در هرزگان

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت هرزگان از رشد ۷۸ درصدی تناژ صادراتی این استان در ابتدای امسال در همسنجی با مدت مشابه در سال گذشته خبر داد. به گزارش خبرنگار **سنت** از استان هرزگان، خلیل قاسمی افزود: با توجه به گزارش گیری وضعیت شرکت‌های تولیدی و صادراتی استان که محصولات و تولیدات خود را در سامانه جامع تجارت ثبت کرده‌اند، شرکت فولاد کاوه جنوب کیش در صدر جدول صادرات کالای استان قرار گرفته است. وی گفت: تمامی فعالان اقتصادی استان باید محصولات و تولیدات خود را در سامانه جامع تجارت بارگذاری کنند و شرکت فولاد کاوه جنوب کیش با صادرات شمش فولادی به میزان ۱۸۹ هزار تن و ثبت آن در سامانه جامع تجارت، رشد چشمگیری در صادرات امسال داشته است. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت هرزگان ضمن تأکید به ثبت تولید و فروش محصولات توسط واحدهای تولیدی اظهار کرد: کلیه واحدهای تولیدی موظف به ثبت میزان تولید، فروش، خرید مواد اولیه و... خود در سامانه هستند و هرگونه فعالیت خارج از سامانه، تخلف محسوب می‌شود.

دانش بنیان‌ها، اولویت اصلی در توسعه استانی

گفتنی است، هم اکنون ۷۷ شرکت دانش بنیان در استان کرمانشاه فعالیت می‌کنند و پرونده ۴۰ مدارک ۴۰ شرکت دیگر برای اخذ رتبه دانش بنیان به معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری ارسال شده است. استان کرمانشاه با ۲ میلیون نفر جمعیت دارای بیش از ۳۵۰ هزار دانش آموز و بیش از ۱۰۰ هزار دانشجو است.

باشد تا براساس آن بتوان برنامه‌ریزی مناسبی برای رشد و توسعه آنها انجام داد. استاندار کرمانشاه تأکید کرد: بعد از مشخص شدن تعداد و خوشه‌بندی این مجموعه‌ها می‌توان اولویت‌ها را برای رشد شرکت‌های دانش بنیان برای کمک به توسعه فضای کارآفرینی در استان تعیین کرد. وی ادامه داد: بعد از تعیین اولویت‌ها ضرورت دارد که تسهیلات و امکانات لازم را برای توسعه این مجموعه‌ها به کار بگیریم. بنابراین باید هرچه سریع‌تر این نقشه راه با محوریت نوع فعالیت و مهارت شرکت‌های دانش بنیان تهیه شود.

استاندار کرمانشاه اعلام کرد: یکی از اولویت‌های کاری استان توجه ویژه به توسعه و گسترش شرکت‌های دانش بنیان است اما قبل از هر نوع برنامه‌ریزی باید به تصویر روشن از آمایش، توان و تخصص آنها برسیم. به گزارش ایرنا، محمدرضا صحرایی چندی پیش در دیدار با تعدادی از کارآفرینان و صنعتگران جوانان استان، با بیان اینکه یکی از دغدغه‌ها و پیگیری‌های جدی مدیریت ارشد استان کمک به توسعه فضای کسب و کار و رشد شرکت‌های دانش بنیان به منظور افزایش اشتغالزایی و غلبه بر مشکل بیکاری است، افزود: باید طی فرآیندی مشخص و دقیق، اطلاعات کاملی از جامعه آماري شرکت‌های دانش بنیان و نوع دسته‌بندی و خوشه‌بندی آنها ایجاد شود. وی با اشاره به ضرورت تهیه و دسته‌بندی مشخصات فعالیت شرکت‌های دانش بنیان برای استفاده از توانمندی و کمک به رشد این مجموعه‌ها تصریح کرد: این اطلاعات باید شامل نوع عملکرد این شرکت‌ها اعم از فعال و نیمه فعال بودن و همچنین راکد بودن

سخن پایانی

که اقتصاد وابسته به نفت دارد، به سمت اقتصاد دانش بنیان حرکت کنند؛ چراکه در این صورت یک مدل اقتصادی پایدار در بلند مدت ایجاد می‌شود، مشکل نابرابری در کشور کاهش می‌یابد و همچنین کارگران محدود نمی‌شوند و می‌توانند با افزایش مهارت‌های‌شان دستمزد بالاتری دریافت کنند.

اقتصاد دانش بنیان موضوعی است که از دیرباز به عنوان شاهراه اساسی تولید در کنار اشتغال پایدار و توسعه اقتصادی کشور مطرح شده است تا بتوانیم به جای وابستگی به سایر کشورها، فناوری خود را تولید و یک مدل اقتصادی پایدارتر در بلند مدت ایجاد کنیم. به گفته کارشناسان ضروری است تا کشورها به ویژه ایران

سودجویی

از طبیعت‌دوستی

سوکل جوانبخش
کارشناس حوزه مد

در سال‌های اخیر به دلیل تشدید انتشار آلاینده‌ها در جو زمین، آگاهی مردم نسبت به محیط‌زیست بیشتر و این باعث شده است که آحاد زیادی از جوامع، خواهان استفاده از محصولاتی باشند که ردپای کربن کم‌رنگ‌تری برجای گذاشته و میزان آلاینده‌های کمتری را به جو زمین وارد کرده‌اند.

به این ترتیب، شرکت‌های بزرگ صنعت مد و لباس هم که یکی از آلوده‌کننده‌ترین صنایع در جهان به حساب می‌آیند، به این فکر افتادند که به افق‌های مشتریان در بحث حفاظت از محیط‌زیست بپردازند و بسیاری از شرکت‌ها به دنبال روش‌هایی از بازاریابی رفتند که در نهایت مشتریان را مجاب می‌کرد که کالای موردنظر آسبیبی به محیط‌زیست وارد نکرده است. در حالی که آنها به موارد گفته‌شده در تبلیغات خود اتکالی نداشتند و به آنها عمل نمی‌کردند.

در اینجا بسیاری از مشتریان نمی‌دانستند که چنین روندهایی تنها برای تبلیغات است و واقعیت ندارد. بی‌شک تغییری در شیوه تولید برندها اتفاق نیفتاده است. گفتنی است، ایالات‌متحده آمریکا، چین و هند که جزو آلوده‌کننده‌ترین کشورها به حساب می‌آیند، در بحث سبزشویی پیشرو هستند.

تحقیقات نشان داده است که ۶۶ درصد مصرف‌کنندگان در سطح دنیا حاضر هستند که بابت کالایی که در فرآیند تولیدش، آسیب کمتری به منابع طبیعی وارد شده است، پول بیشتری بپردازند، اما به هر حال باز هم صاحبان برندها از این احساسات سوءاستفاده کرده و این تبلیغات بیشتر در حد حرف باقی مانده است و کم پیش می‌آید که به تعهدات خود در تبلیغات وفادار باشند.

در سبزشویی معمولاً از برچسب‌های دروغین استفاده می‌کنند. البته ناگفته نماند که هستند برندهای بزرگی که در دنیا تاحدی در این حوزه شفاف‌سازی کردند و گام‌های مهمی را برداشتند.

حتی برخی رسانه‌های جهان هم به‌منظور شناسایی این برندها اقدامات موثری را در پیش گرفتند. برندهای بزرگی مانند زارا، اچ اند ام، نایک، آدیداس و ... در تلاش برای شفاف‌سازی هستند. ناگفته نماند که سبزشویی تنها مربوط به حوزه مد و لباس نمی‌شود، بلکه در صنایع لوازم الکترونیک و لوازم‌خانگی و حتی لوازم‌په‌داشتی هم، چنین روندی مشاهده می‌شود.

به‌اعتقاد من، چند روش برای شناسایی محصولات دوستدار محیط‌زیست وجود دارد که افراد می‌توانند به‌منظور پیشگیری از محیط‌زیست آنها را پیگیری کنند. ابتدا اینکه افراد می‌توانند با بررسی وب‌سایت برندها، پی ببرند که فرآیند تولید برندها در درباره معیارهای زیست‌محیطی که تولیدکنندگان از تولید شفاف‌سازی کرده‌اند، بدانند. در واقع، درباره تهیه مواد اولیه تا فرآیندهایی که منجر به تولید محصول نهایی شده است، می‌توانند در وب‌سایت‌های برندهای بزرگ بخوانند. برخی شرکت‌ها حتی دارای توافقه‌هایی هستند که افراد می‌توانند با خواندن آنها به فعالیت برندها پی ببرند؛ این روش حتی برای برندهای داخلی هم کارساز است.

دومین راهکار این است که به‌دنبال شواهد دقیق علمی باشند. در واقع از نظر کارشناسان بهره بگیرند و بیشتر درباره کالاهای دوستدار محیط‌زیست جست‌وجو و شناخت بیشتری از آنها کسب کنند.

برای مثال، آنها می‌توانند گزارش‌هایی را از هر برندی که منتشر شده است، پیدا کنند و بخوانند، چراکه اغلب این گزارش‌ها از سوی شخص سوم نوشته می‌شود و صداقت بیشتری دارد. همچنین، برخی وب‌سایت‌ها وجود دارند که افراد می‌توانند با چوب‌بند به آنها بفهمند که چه برندی یا چه شرکت بزرگی، چه میزان به محیط‌زیست اهمیت می‌دهد و ردپای کربن آن چقدر است. برای مثال، در وب‌سایتی به نام گود آن یو «good on you» افراد می‌توانند با جست‌وجوی هر برند در آن، اطلاعاتی را که می‌خواهند، کسب کنند. اینکه مشتریان درباره برندهایی که خریداری می‌کنند، اطلاعات کافی به دست آورند، یک روش مهم است.

در واقع، همه مردم باید بدانند که پول‌شان صرف خرید چه کالایی می‌شود و آن کالا چقدر برای محیط‌زیست‌شان هزینه‌ساز و ضرر‌بار بوده است. این یکی از حقوق مشتریان در بحث خرید کالاها است.

یک روش دیگر هم این است که افراد باید گواهینامه‌های برندها را بررسی کنند و بدانند که شرکت‌ها چه گواهینامه‌هایی، در چه زمینه‌هایی دریافت کرده‌اند. حتی مشتریان می‌توانند با مسئولان روابط‌عمومی در شرکت‌های بزرگ و کوچک ارتباط برقرار کنند و سوالات خود را در بحث محیط‌زیست از آنها بپرسند.

یکی از نمودهای اصلی سبزشویی که به‌شدت موجب فریب مردم می‌شود چرم‌های گیاهی است؛ بسیاری از افراد تصور می‌کنند این نوع چرم آسبیبی به محیط‌زیست وارد نمی‌کند. با اینکه مواد اولیه این چرم حیوانی نیست، اما بیشتر از آنکه از گیاهان استفاده شده باشد، از پلاستیک استفاده شده و برپایه سوخت فسیلی است و آلاینده زیادی را وارد محیط‌زیست می‌کند.

در نتیجه، نمی‌توان انتظار وگان بودن از این چرم‌ها را داشت و چندان هم برپایه گیاه نیستند. بنابراین، باید خیلی مراقب انتخاب‌های مان باشیم و حواس‌مان باشد که گول برندها را نخوریم و انتخاب آگاهانه و هوشمندانه‌تری داشته باشیم.

بررسی صنعت از راهکارهای جلوگیری از سبزشویی صنایع

دروغی سبز برای جذب مشتری

اگر به کره زمین اهمیت می‌دهید، به‌احتمال زیاد به‌دنبال راه‌هایی برای خرید کالاهایی سازگار با محیط‌زیست هستید، اما ممکن است تمام تلاش‌های شما برای خرید از شرکت‌هایی که به انتخاب‌های بهتر برای محیط‌زیست افتخار می‌کنند، به هدر رود و نداشته باشند، چراکه ترفندهای تبلیغاتی برای فروش کالا و خدمات بسیار است. «سبزشویی» یک ترفند بازاریابی رایج است که از سال ۱۹۸۶ برای پایداری جلوه دادن محصولات از آنچه واقعاً هستند، طراحی شده است. این ترفند از اساس راهی برای متقاعد کردن مشتریانی بود که در فرآیند خرید کالا انتخاب‌های زیست‌محیطی مثبتی را در پیش می‌گیرند. چنین کاری اغلب از طریق نشان دادن طبیعی‌تر، سالم‌تر یا عاری از سموم محصول نسبت به رقبا انجام می‌شود. شرکت‌هایی از سبزشویی استفاده می‌کنند تا مشتریانی را که به محیط‌زیست اهمیت می‌دهند، جلب کنند. برای شرکت‌هایی که سبزشویی می‌کنند، معمول است که زمان و پول بیشتری را صرف بازاریابی «محیط‌زیست‌پسند» بطورمشخص کاهش هزینه خشکشویی و مصرف آب، مدعی شد که شست‌وشوی حوله‌ها به محیط‌زیست آسیب می‌رساند؛ بنابراین بهتر است مشتریان حوله‌های خود را چندبارمصرف کنند. از همان زمان، اصطلاح «گرین‌واشینگ» یا سبزشویی وارد ادبیات کسب‌وکار و شرکت‌های بزرگ تولیدی و صنعتی جهان شد. وی افزود: از این به بعد، شمار زیادی از شرکت‌های فعال در عرصه مد و فشن و البته دیگر فعالان صنعتی تلاش کردند تا با استفاده از آن در فرآیند بازاریابی و تبلیغات، محصولات خود را در قالب کالاهایی معرفی کنند که در روند تولید به محیط‌زیست آسیب نزنند. همچنین، شرکت‌های تولیدکننده محصولات آرایشی و بهداشتی هم چند سالی می‌شود که از این شیوه برای جذب مشتری استفاده می‌کنند. گفتنی است، شرکت‌های نفتی هم برای کاهش حجم‌های رسانه در بحث محیط‌زیست تلاش می‌کنند تا با استفاده از سبزشویی از این همه‌ها بکاهند.

سبزشویی در صنایع پرداخته است.

گول برندها را نخورید

دومین راهکار، به برچسب‌ها و گواهینامه‌های معتبر شرکت‌ها برمی‌گردد که باید با درج برچسب‌هایی روی محصولات به مشتریان این آگاهی داده شود که محصول یا خدمت خریداری‌شده تا چه میزان به محیط‌زیست آسیب زده و به‌عبارت‌روشن‌تر، چقدر کربن منتشر کرده است.

محیط‌زیستی‌ها قدرت کافی ندارند

گل‌زاری درباره صلاحیت سازمان‌های دولتی کشور در ارائه برچسب ردپای کربن گفت: در اغلب کشورهای توسعه‌یافته، برچسب ردپای کربن روی محصولات درج شده است؛ بنابراین این برچسب می‌تواند معیار دقیقی برای کسب آگاهی مشتریان باشد. اینکه کدام مرجع یا سازمان صلاحیت ارائه این برچسب‌ها را در کشورمان برعهده دارد، خود موضوع مهمی است. متأسفانه در ایران توان فنی و دانش لازم در ارائه چنین برچسبی از سوی نهادهای متولی محیط‌زیست وجود ندارد و فقدان قدرت کافی هم به‌شدت در این سازمان‌ها احساس می‌شود. بنابراین، نمی‌توان انتظار داشت که حتی سازمان محیط‌زیست بتواند اقدامی مهمی در راستای ارائه برچسب‌های ردپای کربن به محصولات انجام دهد. به‌همین دلیل من معتقدم باید سازمان برنامه و بودجه نقش نظارتی و عملکردی را در ارائه برچسب ردپای کربن، برعهده بگیرد.

به‌گفته این کارشناس، از آنجایی که این سازمان به‌عنوان نهاد بالادستی شناخته می‌شود و از طرفی هم، منابع مالی کافی را در اختیارش دارد، نهاد مناسب‌تری برای شنجش و ارزیابی شرکت‌ها در بحث حفاظت از محیط‌زیست است.

بی‌شک روند اعتمادسازی در بحث حفاظت از محیط‌زیست در اغلب کشورهای دنیا دشوار است و متأسفانه در سال‌های اخیر اعتماد مردم کشورمان از سازمان‌ها و نهادهای دولتی کاهش یافته؛ بنابراین تنها راه این است که اگر بخواهیم در بحث پیشگیری یا جلوگیری از سبزشویی اقدامی کنیم، پیگیری آن از طریق سازمان برنامه و بودجه مناسب می‌نماید.

گل‌زاری گفت: ناگفته نماند که سازمان جهانی محیط‌زیست شایستگی این را دارد که برای محصولات تولیدشده، استاندارد ردپای کربن ارائه دهد، اما به‌شکل معمول حکومت‌ها و دولت‌ها پذیرای آن نیستند، چراکه بر این عقیده استوارند که یک نهاد

ایفای مسئولیت اجتماعی، وظیفه هر صنعتگری است

در بحث ساخت کیف و کفش چرم، بی‌شک یکی از سخت‌ترین کارها است؛ اما یکی از موضوعاتی که در ساخت کیف و کفش چرم به‌شدت پیگیری آن هستیم و در دستور کار خود قرار داده‌ایم، یکی است که به‌ویژه در بحث مواد اولیه، کالاهای خود را تا جایی که کمترین آسیب را به منابع طبیعی برزند، به مرحله تولید برسانیم. گل‌زاری گفت: یکی از استانداردهایی که در تلاش هستیم آن را رعایت کنیم، این است که از موادی بهره ببریم که در فرآیند تولید آن، آسبیبی به محیط‌زیست زده نشده است. نظیر ساخت چرم‌های

در ادامه احمد گل‌زانی، رئیس اتحادیه کیف و کفش چرم استان همدان به **سبز** گفت: در واقع، مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها تعهداتی است که یک بنگاه اقتصادی یا شرکت تجاری در قبال جامعه دارد. از اواخر قرن ۲۰ ادبیاتی مبنی بر اینکه شرکت‌ها غیر از مسئولیت‌های اقتصادی به‌عنوان یک شخصیت حقوقی، تکالیفی در قبال پیشرفت و توسعه جامعه دارند، در سیاست‌های جهانی وارد شد و به این شکل بود که مسئولیت اجتماعی موردتوجه قرار گرفت. وی افزود: صحبت کردن درباره حفاظت از محیط‌زیست،

نمونه‌ای از یک دروغ سبز

به‌نوعی به بحران آلودگی پلاستیکی دامن می‌زند.

صلح سبیز، سازمان AEPW از عاملی برای حواس‌پرتی از برنامه‌های توسعه BIG OIL نامیده است.

در ماه نوامبر، AEPW مطلبی را با عنوان اینکه چرا مدیریت صحیح زباله مهم‌تر از زباله‌های عاری از پلاستیک است، در وب‌سایت خود منتشر کرد که در واقع مخالف ممنوعیت‌ها یا سایر روش‌های کاهش تولید پلاستیک است. تام پیکوک - نایزلی، یکی از بنیان‌گذاران بنیاد Seven Clean Seas که یک سازمان پاکسازی اقیانوس است، در سایت لینکدین اظهار کرده که مقاله AEPW تنها یک مقاله تبلیغاتی است.

اتحاد برای پایان دادن به زباله‌های پلاستیکی (AEPW)، یک سازمان غیرانتفاعی مستقر در سنگاپور است که در سال ۲۰۱۹ توسط شرکت‌های بزرگ نفتی و شیمیایی مانند شل، اکسون موبیل و داو، راه‌اندازی و حمایت شده و پایگاه مسئولیت‌اجتماعی شرکت‌ها در ایران نوشته است. این سازمان ادعا می‌کند که ۱.۵ میلیارد دلار برای پاکسازی زباله‌های پلاستیکی در کشورهای در حال توسعه هزینه می‌کند، اما تحقیقات روبرنز در ژانویه نه‌تنها شکست یکی از پروژه‌های شاخص این سازمان را در رودخانه گنگ در هند نشان داد، بلکه این واقعیت را نیز روشن کرده است که این شرکت‌ها در حال برنامه‌ریزی برای افزایش چشمگیر تولید پلاستیک هستند که خود

مهتاب دمی‌چی
editor@smtnews.ir

خارجی نباید ارزیابی روی کالاهای تولیدی در کشور داشته باشد.

مردم بیشتر بخوانند و بدانند

وی در ادامه، درباره دیگر راهکارهای جلوگیری از سبزشویی گفت: راهکار بعدی، اعتماد مردم به حقایق علمی است؛ خوب است مردم اشراف کافی روی حقایق علمی در بحث محیط‌زیست داشته باشند تا قدرت تشخیص اینکه تبلیغات صورت‌گرفته برای یک کالا چیزی جز سبزشویی نیست را داشته باشند. گفتنی است، راهکار بعدی به حمایت از شرکت‌هایی برمی‌گردد که الزامات محیط‌زیستی را در جریان تولید کالا و خدمات‌شان ارائه داده‌اند. در واقع، باید حمایت کافی از شرکت‌هایی انجام شود که تصمیمات اصولی می‌گیرند و به توسعه پایدار و محیط‌زیست پایبند هستند. بخش مهمی از این حمایت برعهده مجامع دانشگاهی و رسانه‌ها است.

بگذارید مردم نظر بدهند

وی ادامه داد: در نهایت، آخرین راهکار هم درج انتقاد و بازخورد مشتریان در وب‌سایت‌های شرکت‌های تولیدکننده است؛ به‌عبارت‌روشن‌تر، اگر شرکتی ادعا می‌کند که در فرآیند تولید، اقدامات سودبخش و دوستدار محیط‌زیست را در پیش گرفته است؛ باید فضایی را برای درج انتقادات و نظرات مشتریان در نظر بگیرد تا مردم به‌راحتی بتوانند بازخوردهای خود را از کالاها و خدمات در آنجا ارائه دهند.

همه چیز به پول برمی‌گردد

وی افزود: متأسفانه این جریان در اغلب کشورهای دنیا وجود دارد که بیشتر شرکت‌های تولیدی و صنعتی برای افق مخاطب، سبزشویی می‌کنند. شرکت‌های بزرگ نفتی با شواقت‌ها و دادن گرنت‌هایی به برخی سازمان‌های دیگر، در تلاش برای تفهیم اذهان عمومی در راستای محیط‌زیست می‌دهند، اما این چیزی جز سبزشویی نیست. دولت‌ها به‌دلیل اینکه معمولاً این شرکت‌ها از منابع مالی کافی و بالا برخوردارند، چندان به آنها هشدار و تذکر نمی‌دهند و موردنظارت سختگیرانه قرار نمی‌گیرند.

منابع طبیعی وارد کند و صنعت کیف و کفش چرم میرا از این جریان نیست.

سخن پایانی

بی‌شک شرکت‌هایی که سبزشویی می‌کنند، ممکن است از عباراتی استفاده کنند که اگرچه از نظر فنی درست است، اما درک نادرستی از محصولاتی که مصرف‌کننده می‌خرد، به او می‌دهد. به‌عنوان مثال، یک شرکت پوشاک ممکن است، اعلام کند که پیراهن‌هایش «کنون با ۵۰ درصد الیاف بازیافتی ساخته می‌شوند» در صورتی که این مقدار از ۲ تا ۳ درصد از کل لباس را تشکیل داده است. ادعای این شرکت تاحدی درست، اما به‌عنوان یک مزیت دارای اغراق است. با نگاهی به مطالعات موردی شرکت‌های

سازمان حفاظت محیط‌زیست که متولی اصلی و قانونی محیط‌زیست در کشور است، توان فنی لازم را در بحث جلوگیری از سبزشویی ندارد

یکی از وظایف هر صنعتگری که به تولید کالا و محصولات می‌پردازد، این است که تلاش کند کمترین آسیب به منابع طبیعی وارد شود

یکی از وظایف هر صنعتگری که به تولید کالا و محصولات می‌پردازد، این است که تلاش کند کمترین آسیب به منابع طبیعی وارد شود

واکش کارشناسان به تفاهنامه طرح تجمیع کارت‌های بانکی در کارت ملی:

این طرح راه به جایی نمی‌برد!

تقلا برای توجیه هوشمندسازی کارت‌های ملی

چند سالی است که موضوع تجمیع کارت‌ها (اعم از کارت‌های بانکی، گواهینامه و...) در کارت ملی هوشمند مطرح است و هراز گاهی هم با امضای تفاهنامه‌های در این زمینه دوباره موضوع در صدر خبرها قرار می‌گیرد. موافقان اجرای این طرح معتقدند ارائه کارت‌های هوشمند متعدد توسط دستگاه‌های مختلف باعث هدررفت بودجه کشور می‌شود؛ از این رو بهتر است تمام کارت‌های هوشمند در کارت ملی تجمیع شوند. از میان کارت‌های موجود در کشور، کارت‌های بانکی بالاترین تعداد را دارند که تفاهنامه اخیر این طرح نیز بین سازمان اسناد بانک ملی ایران با هدف تجمیع کارت‌های بانکی در کارت ملی امضا شده است. این در حالی است که بسیاری از کارشناسان بانکداری الکترونیک می‌گویند بانک مرکزی از ابتدا با اجرای این طرح مخالف بوده و قوه قضاییه برای توجیه هزینه‌های صرف شده برای هوشمندسازی کارت‌های ملی بر تجمیع کارت‌ها تاکید دارد. بسیاری از کارشناسان حوزه فناوری نیز تجمیع کارت‌ها را از نظر فنی ممکن می‌دانند، اما می‌گویند این طرح چندان کاربردی نخواهد بود. با همه اماو اگرهای اجرای طرح تجمیع کارت‌ها در روزهای اخیر خبر امضای تفاهنامه‌های میان بانک ملی و سازمان ثبت احوال رسانهای شد که در صورت اجرایی شدن آن، شهروندان می‌توانند به زودی از کارت ملی خود به عنوان کارت بانکی استفاده کنند. پیش از این نیز تجمیع کارت سوخت در کارت هوشمند ملی مطرح شده بود که واکنش‌های بسیاری را در خبرگزاری‌ها و فضای مجازی به همراه داشت.

سیرانوش موسوی
editor@smtnews.ir

بیمه، اسبیر بند
روزمرگی

اگر بخواهیم از نظر عددی بازار بیمه ایران را بررسی کنیم، طبق آخرین سالنامه که مربوط به سالنامه سال ۱۴۰۰ است حدود ۱۲۵ هزار میلیارد تومان حق بیمه داشتیم که پارسال این عدد به حدود ۱۸۰ تا ۱۹۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. البته این عدد رسمی و قطعی نیست اما تقریباً ۴۰ تا ۵۰ درصد با رشد همراه بوده است.

مقایسه این عدد با حجم اقتصاد ایران نشان می‌دهد این مقدار، مقدار خیلی کوچکی بوده و ضریب نفوذ بیمه در ایران خیلی کم است. در واقع نمی‌توانیم بگوییم نقش بیمه در ایران خیلی پررنگ بوده و جدی گرفته شده است. به طور کلی در صنعت بیمه توسعه‌ای صورت نگرفته و این عدم توسعه دلایل زیادی داشته است. یکی از این دلایل، عدم توجه حاکمیت است.

اگر اجبار از بحث بیمه‌هایی مانند بیمه شخص ثالث یا بیمه درمان برداشته و اختیاری شود، اهمیت آن نزد مردم بیش از پیش از بین می‌رود، زیرا حدود ۶۰ تا ۶۴ درصد صنعت بیمه را این دو بیمه شکل می‌دهند. بیمه‌نامه شخص ثالث حدود ۳۰ تا ۳۵ درصد و بیمه‌نامه درمان حدود ۲۴ تا ۲۵ درصد صنعت بیمه را تشکیل می‌دهد. اینکه اهمیت بیمه در زندگی برای مردم جا نیفتاده، می‌تواند عوامل مختلفی داشته باشد. یکی از این عوامل، بحث آموزش و پرورش و دیگری بحث گردش مالی است. یعنی اینکه این صنعت چندان در بحث اقتصاد کشور تعیین کننده نیست.

در واقع بیمه و اقتصاد مانند یک چرخه به هم متصل هستند؛ وقتی بیمه ضریب نفوذ بالایی نداشته باشد، در اقتصاد خیلی تاثیرگذار نخواهد بود و به همین دلیل به آن نیز توجهی نمی‌شود. عامل دیگر این است که مردم بیمه را نمی‌شناسند یا اینکه حکومت خیلی به مسئله بیمه نپرداخته و آن را مهم جلوه نداده است.

در خیلی از مواقع بیمه‌های ناقص به مردم فروخته می‌شود. برای مثال در قیوض برق، بیمه‌نامه حوادث طبیعی را به مردم می‌فروشند و ماهی ۲ هزار تومان از آنها بابت این بیمه دریافت می‌کنند، اما درباره جزئیات این نوع بیمه چیزی به مردم نمی‌گویند.

همین موضوع باعث می‌شود اگر اتفاقی رخ دهد، بیمه حدود ۳۰ میلیون تومان از خسارت وارد شده را پوشش می‌دهد، در حالی که این ۳۰ میلیون تومان حتی برای خرید یک تلویزیون هم کافی نیست؛ بنابراین با پوشش خسارت ناقلی که انجام می‌شود این دیدگاه در میان مردم شکل می‌گیرد که بیمه‌ها خسارت نمی‌دهند. این باعث نوعی زدگی در مردم می‌شود.

بیمه باید تعیین کننده باشد؛ باید به آن قدرت و استقلال داده شود، اما متأسفانه به آن توجه نمی‌شود و این مسئله باعث می‌شود فرهنگ بیمه در جامعه جا نیفتد و مردم اهمیت بیمه را در زندگی حس نکنند. اینها همگی عواملی هستند که باعث می‌شوند بیمه آن گونه که در کشورهای توسعه یافته جایگاه دارد، رشد نکند و در نتیجه ظرفیت آن نادیده گرفته شود.

بحث دیگر، بحث دانشگاه‌ها ما است. در دانشگاه‌های دولتی رشته بیمه خیلی انگشت‌شمار است. ما در این زمینه به برنامه‌ریزی مشخص و ملموس احتیاج داریم. همچنین مطالعات شرکت‌های بیمه خیلی زیاد است. همان طور که مردم اولویت آخرشان بیمه است، حتی سازمان‌های خصوصی و دولتی هم اولویت آخرشان بیمه است. یعنی در شرایطی، اجبار باعث می‌شود بیمه بخردند و وقتی می‌خرند هم به شرکت‌های بیمه بدهکارند. برای رشد صنعت بیمه، بحث آموزش باید جدی گرفته و اهمیت بیمه در جامعه نشان داده شود.

همچنین شرایط اقتصادی مردم هم بسیار حائز اهمیت است. اکثر مردم در جامعه، طبقه متوسط و رو به پایین هستند، به همین دلیل اولویت آخرشان بیمه است، زیرا قدرت اقتصادی‌شان باعث می‌شود نتوانند بیمه‌نامه خریداری کنند. به‌طور کلی فرهنگ بیمه و قدرت اقتصادی در جامعه وجود ندارد و همه اینها در کنار هم باعث می‌شود به این نتیجه برسیم که کم بودن عدد صنعت بیمه با این شرایط خیلی هم بیهوده و غیرمنطقی نیست.

توانایی و فرهنگ مردم، قدرت بیمه مرکزی و سیاست‌گذاری دولت روی صنعت بیمه تاثیر دارد. علم و دانش هم می‌تواند روی این صنعت تاثیرگذار باشد، در حالی که در حوزه بیمه مکتوبات زیادی وجود ندارد. کتاب‌های موجود در زمینه بیمه بیشتر ترجمه هستند و کتاب‌های تالیفی نیز مطالب تکراری دارند. به‌طور کلی گردش اطلاعات در حوزه بیمه در کشور ما ضعیف است. اگر در این زمینه فکر اساسی نکنیم و بخواهیم با همین سیستم پیش برویم و همین روال ادامه داشته باشد، صنعت بیمه آینده خیلی روشنی نخواهد داشت.

شرکت‌های بیمه فقط می‌خواهند تاسیس شوند و اسم‌شان باشد، اما هیچ کار فرهنگی و بیمه‌ای و همچنین هیچ کاری برای توسعه و افزایش ضریب نفوذ بیمه انجام نمی‌دهند. اگر بخواهیم وضعیت صنعت بیمه را با ۱۰ سال گذشته مقایسه کنیم هیچ پیشرفتی در آن وجود نداشته است. یعنی شرکت‌های بیمه بدون تولید ظرفیت‌های جدید، مانند سایر بخش‌های اقتصادی ما صرفاً تاسیس شده‌اند. موارد یادشده در کنار هم منجر به زیاده‌ی صنعت بیمه شده و صورت مالی شرکت‌های بیمه در بازار سرمایه نیز نشان از نبود ارزش افزوده بالا در فعالیت این شرکت‌ها دارد؛ بنابراین برای تغییر این روند و سودآوری این صنعت راهی جز برنامه‌ریزی دقیق در این حوزه نداریم.

یک کارت ملی به جای تمام کارت‌های خدماتی

احوال چیاخته بانک ملی چاپ کارت‌های ملی هوشمند را در دستور کار قرار داده تا به‌عنوان دستگاه همکار این خدمات را به شهروندان ارائه کند. همچنین سرمایه‌گذاری در پروژه‌های آتی و مشترک در بحث‌های هویتی و سبسی-نسبی به‌صورت مشترک با سازمان ثبت احوال انجام خواهد شد تا در جهت تحقق دولت الکترونیک

کارشناسان بر این باورند که هر کدام از کارت‌های موجود در دست مردم، متعلق به یک سازمان یا شرکت خاص است و در حال حاضر مدیریت یکپارچه‌ای که بتوان از طریق آن تجمیع کارت‌ها را انجام داد در کشور وجود ندارد. چاپ و عرضه کارت ملی هوشمند یکی از دغدغه‌های سال‌های گذشته بوده که با تدبیر سازمان ثبت

تجربه ناموفق تجمیع کارت‌های بانکی

استفاده کنیم؟ امروز بسیاری از کشورها از عنیبه چشم به‌جای پاسپورت استفاده می‌کنند. به‌گفته این کارشناس اقتصاد دیتا بدن افراد است و لازم نیست برای آن هزینه اضافی کرد؛ کافی است که نرم‌افزارهای درست طراحی و به‌موقع از آنها استفاده کرد.

وی بانک مرکزی را جزو مخالفان اصلی طرح تجمیع کارت‌های بانکی معرفی کرد و افزود: از سال‌ها پیش این بحث مطرح و بانک مرکزی از ابتدا به استناد به اینکه نسبتی بین قوه قضاییه و بانکداری وجود ندارد، از پذیرش آن امتناع و موضع مخالف را در رابطه با این طرح انتخاب کرد. ممکن است بانک‌های مختلف با قوه قضاییه لابی کنند و بخواهند این طرح را اجرایی کنند، اما آنچه مسلم است این حرکت ملی و رسمی نیست.

این کارشناس بانکداری الکترونیک با تاکید بر اینکه قوه قضاییه می‌خواهد کاربری فراگیری برای کارت‌های هوشمند ایجاد کند، اضافه کرد: قوه قضاییه تا امروز در این مسیر موفق نبوده و فقط هرازگاهی خبری در این زمینه آمده است.

امیرشکاری در پایان بیان کرد: تجمیع کارت‌ها از نظر فنی شدنی است، اما کاربردی نیست و به درد کسی نمی‌خورد. به‌نظر می‌رسد یک یا دو بانک ناگزیر در این مسیر قدم بگذارند، اما با این اقدام کاربر به نتیجه مشخصی نخواهد رسید و روزه جدیدی پیش رویش باز نخواهد شد.

کارت‌های بانکی پایه تراشه ندارند
وی با تاکید بر اینکه کارت‌های بانکی در ایران پایه تراشه ندارند، افزود: کارت‌های بانکی در ایران مگنتی و کارت‌های هوشمند ملی تراشهای هستند. بی‌تردید بهتر است کارت‌های بانکی تراشهای شوند، اما باز هم این کارت‌ها نسبتی با کارت‌های هوشمند ملی ندارند و هر بانکی با کمک بانک مرکزی می‌تواند به شبکه شتاب و شاپرک متصل شود و تراشه را بپذیرد و کارت تراشه‌دار را که از نظر اقتصادی به‌صرفه است، وارد چرخه کاری خود کند.

بانک مرکزی مخالف تجمیع کارت‌هاست
این کارشناس بانکی قوه قضاییه را پیگیر اجرای این طرح معرفی کرد و ادامه داد: به‌نظر می‌رسد قوه قضاییه می‌خواهد با طرح چنین طرح‌هایی کارت ملی هوشمند را توجیه‌پذیر کند. در جریان قرار دادن کارت‌های هوشمند ملی هزینه بالایی را به کشور تحمیل کرد؛ از این‌رو آنها می‌خواهند برای دکمه‌ای که پیدا کردند یک کت بدوزند تا اگر این پرسش مطرح شد که چرا کارت‌های ملی را هوشمند کردند؟ بتوانند توجیهی برای آن بیان کنند و بگویند حجمی از هزینه‌های که این سال‌ها به دولت تحمیل شده بیهوده نبوده است.

امیرشکاری در پاسخ به این پرسش که فرض را بر این بگیریم که کارت‌های ملی هوشمند برای همه افراد صادر شود آیا زیرساخت‌های اتصال ایسن کارت‌ها به بانک‌ها وجود دارد؟ گفت: دنیا از فیزیک به سمت الکترونیک حرکت کرده و این سوال مطرح است که وقتی اثر انگشت، عنیبه چشم و ابزارهای بدن وجود دارد چرا باید از تراشه

نیما امیرشکاری، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با **سنت** برشمرده موانع پیش روی اجرای طرح تجمیع کارت‌های بانکی در کارت ملی هوشمند، بیان کرد: تجمیع همه کارت‌های بانکی یک فرد در یک کارت هوشمند دیگر، در هیچ جای دنیا تجربه نشده است. نخستین چالش پیش روی اجرای این طرح این است که تاریخ اعتبار و گشایش حساب‌های بانکی افراد در بانک‌های مختلف متفاوت است؛ از این رو نمی‌توان دیتاهای این کارت‌ها را یک کارت تجمیع کرد. وی با بیان اینکه دلایل افتتاح حساب در بانک‌های مختلف متفاوت است، تصریح کرد: کاربردها و تاریخ انقضای کارت‌های بانکی متفاوت است و مشتریان هنگام گشایش حساب، مصارف تجاری و کاربری مختلفی را مدنظر دارند؛ از این‌رو نباید ابزار مشخص و یکسانی برای کارکردهای متفاوت در نظر گرفته شود؛ به همین دلیل است که در هیچ جای دنیا شاهد اجرای این طرح نیستیم.

امیرشکاری تاکید کرد: کارت‌های هوشمند ملی به‌لحاظ فنی می‌توانند همه کارت‌ها را در خود جای دهند، اما برای تجمیع کارت‌ها این اصل کافی نیست، زیرا از نظر عملی هر سازمان یا بانکی از فرآیندهایی خاص برای صدور و احراز هویت کاربران خود استفاده می‌کند.

همچنین از نظر تجاری طرف‌های قرارداد مختلف هستند و ممکن است یک مشتری با یک بانک خصوصی یا دولتی طرف قرارداد شود. در واقع هیچ کدام از این بانک‌ها طرف‌های تجاری یکسانی ندارند که بخواهیم از یک جا تعدیه شوند و به‌نظر می‌رسد یکسان کردن قراردادهای آنها در واقع انجام کاری بی‌منطق است.

شاید کاسبی جدیدی در راه است

این در حالی است که تا امروز حتی یک کارت مشخص برای ارائه این خدمات صادر نشده است؛ بنابراین به‌نظر می‌رسد طرح تجمیع همه کارت‌ها در کارت ملی نیز قابلیت اجرا نداشته باشد. این کارشناس بانکداری الکترونیک در پایان افزود: ممکن است برای تصویب و پیگیری این طرح بودجه تصویب شود و شرکتی به‌صورت پروژه این طرح را پیگیری کند و حتی ۵ تا ۶ سال نیز سرگرم آن شویم، اما در نهایت به چیزی نخواهیم نرسید. ما تجربه پروژه‌های سلامت، کارت ملی املاک و... را داریم که متأسفانه در آخر چیزی عاید ما نشد.

هم نخواهد داشت؟
خمسده در پاسخ به این پرسش که ممکن است یک مشتری در ۲ بانک افتتاح حساب کرده باشد، آیا با کارت ملی می‌توانم دسترسی به حساب‌های همه بانک‌های طرف قراردادمان داشته باشم؟ گفت: در سال‌های اخیر هرازگاهی از هر گوشه‌ای خبرهایی از این دست رسانهای می‌شود که قرار است کارت ملی با کارت گواهینامه و کارت بانکی و... یکی شود؛ این در حالی است که در هیچ جای دنیا این مهم عملیاتی نشده و در ایران نیز اجرایی نخواهد شد.
وی بیان کرد: به‌نظر می‌رسد از رهگذر این تغییر عده‌ای منتفع شوند یا دکان جدیدی برای کاسبی راه بیفتد. در ایران بیش از ۲۵ سال است که ارائه خدمات «ام‌وی» برای کارت‌های بانکی اجباری شده،

سخن پایانی

نظام بانکی و صدور کارت باید به سمت‌وسویی برود که در نهایت هر فرد بتواند با کارت ملی خود به‌عنوان کارت بانکی خرید کند؛ این در حالی است که کارشناسان حوزه بانکداری الکترونیک بر این باورند که به لحاظ تکنولوژیکی امکان اجرایی شدن این طرح در یک یا چند بانک وجود دارد، اما نمی‌توان آن را به همه بانک‌ها تسری داد، چراکه زمان افتتاح و تاریخ انقضای هر کارت بانکی متفاوت است.

بانک مرکزی و پلیس فتا هرازگاهی نسبت به اجاره حساب یا کارت‌های بانکی به افراد غیر هشدار می‌دهند و اعلام می‌کنند به هیچ عنوان کارت خود را در اختیار افراد دیگری قرار ندهید و توجه داشته باشید که در صورت اجاره کارت بانکی‌تان، در جراحی که با آن کارت انجام شود، سهم خواهید بود.
بر این اساس پلیس در کنار هشدار نسبت به اجاره کارت‌های بانکی، راهکاری را برای مقابله با این اقدام ارائه و اعلام کرده بود

نخستین چالش
اجرای طرح
تجمیع همه
کارت‌های بانکی
در یک کارت،
متفاوت بودن
تاریخ اعتبار
و گشایش
حساب‌های
بانکی افراد در
بانک‌های مختلف
است و نمی‌توان
دیتاهای این
کارت‌ها را در یک
کارت تجمیع کرد

تاکنون تجمیع
خدماتی در کارت
ملی در هیچ جای
دنیا عملیاتی
نشده و در ایران
نیز اجرایی
نخواهد شد

عکس‌ها: آیدآ خریدی

دستفروشی یا تراژدی سرنوشت

آیدآ خریدی: بیابید یک بار دیگر به یک فرد دستفروش فکر کنیم. افرادی که بارها و هر روز از کنارشان عبور کرده‌ایم، با این تصور که دستفروش بخشی از پازل یک جامعه است. آیا دستفروشی نوعی سرنوشت غم‌انگیز، یا نتیجه جبر سرمایه‌داری است؟ دستفروشی موضوع اقتصادی، اجتماعی یا زیستی تازه‌ای نیست و مثل بسیاری از مسائل معیشتی دیگر در کشورهای کمتر توسعه یافته گستره بیشتری دارد. آرتور میلر، نویسنده آمریکایی در فوریه ۱۹۶۹ نمایشنامه «هرگ دستفروش» را روی صحنه برد؛ نمایشنامه‌ای که با استقبال روبه‌رو و به زبان‌ها و در کشورهای مختلف ترجمه و اجرا شد. این نمایشنامه داستان غم‌انگیز مردی به نام «ویلی» است که کمرش زیر بار مشکلات زندگی خم شده است. تراژدی یک انسان که اختیار زندگی‌اش را از دست داده و سرمایه‌داری پا بر گلویش گذاشته است. اما در کشور ما گویا دستفروشی در دایره‌المعارف مشاغل جایگاه عجیبی یافته و تبدیل به نوعی شغل دوم و ثابت برای کارگران کم‌دستمزد، بازنشستگان و افرادی شده که از شهرهای کوچک وارد پایتخت شده‌اند و حالا حاشیه خیابان‌ها را فرصتی برای یافتن اندکی سود می‌دانند. دستفروشی در خیابان‌های تهران به‌طور کلی مسئله‌ای است که یک سمت آن تنگنای معیشتی و سمت دیگر آن مهاجرت‌های گسترده به پایتخت، بحران تورم و اشتغال است. هر سال موضوع ساماندهی دستفروش‌ها در خیابان‌ها، معابر و بازار تهران سرفصل اخبار و موضوع جلسات شورای شهر و شهرداری مناطق مختلف پایتخت است. گزارش تصویری این شماره صمت را به همین بهانه به موضوع دستفروشی اختصاص داده‌ایم.

مشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه منعت معدن تجارت www.smtnews.ir/about.html	
صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «منعت»	
مدیرمسئول: عاطفه خسروی	
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۷۲۲۲ - ۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱ ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmail.com	
تلفن: ۸۲۱۹۰ - شماره (داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰ امور مشترکین: ۸۸۷۲۷۲۲۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۲۰۹ توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۷۲۲۷ تهران: خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۲۳۸۱۱ روابط عمومی: pr@smtnews.ir امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir چاپخانه: صمیم	
www.smtnews.ir telegram.me/smtnews	info@smtnews.ir instagram.com/smtnews tozi.smtnews@gmail.com
عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی عضو انجمن مدیران رسانه عضو تعاونی مطبوعات	روزنامه منعت با رتبه ۱ در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

طرح: حسین عزیزاده

بدون شرح

دست‌ها به هزار زبان به ما اشارت دارند!

و کارکردهای نشانه‌شناسی هم می‌رسیم، انگشت اشاره یا سبابه که از واژه عربی دشنام گرفته شده است (تهدید کردن، اجازه گرفتن، اشاره کردن و...)، انگشت شست (رو به پایین منفی و معادل مرگ، رو به بالا تصدیق و مثبت و پیروزی)، انگشت میانی (که برای توهین کاربرد دارد)، انگشت انگشتری و کوچک. در اهمیت دست و معانی حرکات و اجزای آن همان بس که با اثر انگشت اشاره‌مان شناسایی می‌شویم،

بابک دوشان - منتقد عکس: دست و هم‌ترازی‌اش با انسان و همانندی جزء به جزءش با پیکره آدمی دارای تاریخ و فرهنگ مستقل خودش است و حتی دارای زبان بدن (بادی لنگویج - انگلیسی) نیز هست. از مشت کردن (نشانه خشم و قدرت) کف زدن (شادی و تشویق)، سلام‌های نظامی (سلام نازی و...) گرفته تا نشانه‌های مودت و ارادت (دست دادن و دست بر سینه گذاشتن). در ادامه این نقش مهم به نام‌گذاری انگشتان

رأی می‌دهیم و... .

پس بیاییم ببینیم دست‌ها در عکس‌ها با ما با چه زبانی سخن می‌گویند.

که دست‌ها به هزار زبان به ما اشارت دارند.

تا دست به اتفاق بر هم زنییم

پای ز نشاط بر سر غم زنییم

عکاس: شهلا جان پور
نقاد: علی خرم

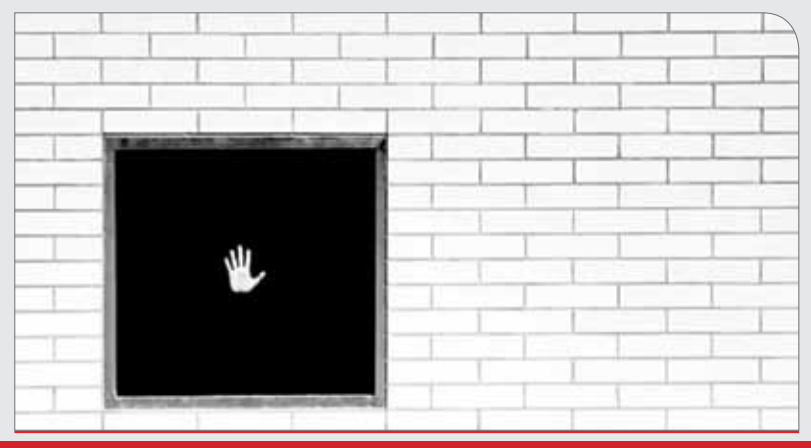
عکس سیاه و سفید با کادری عمودی، سمت راست کادر کمی خالی است. عکسی مستند و واقعی.

عکاس سعی کرده است که جز دو دست عنصر دیگری در کادر وجود نداشته باشد. گویا وجود این دو دست را برای انتقال بیان مفاهیم خود کافی دانسته است.

در تصویر دستی مردانه، کار کرده، کمی بزرگ تر از اندازه دست‌های معمولی، با پوستی سیاه و زبر و خشن که رد سرد و گرم روزگار بر آن نقش بسته است می‌بینیم که انگشت اشاره آن در دستان کوچک سفید و معصوم کودکی است که هنوز با زندگی رو در رویی مستقیمی نداشته است. عکس دارای چندین تضاد (کنتراست) است: بین دست بزرگ و کوچک. بین دستی با پوست سیاه شده بر اثر کار کردن در سرما و گرما با دستی سفید و زیبا که هنوز گذر زمان نقشی بر آن نبسته، بین دستان فردی پا به سن گذاشته و فردی کم سن و سال. دست کوچک کودک، که دور انگشت دست بزرگ و مهربانی حلقه زده تا محبت خود را نثار آن کند، از او راهنمایی خواهد یا به او کمک کند. عکس از جنبه برانگیختن احساسات متفاوت و نشان دادن دو دنیای متفاوت، عکس موفق است. عکاس با حذف رنگ توانسته در انتقال دید و احساس خود به کمک تصویر، کمک بیشتری به دریافت این دید و حس به مخاطب کند.

عکاس: حمید مرادی

عکسی کارگردانی شده، سیاه و سفید، کادر افقی، پنجه دست چپ، یک مربع سیاه (پنجره یا چارچوب!)، محصور حدود ۱۵۰ آجر یا سرامیک! نخستین برخورد دیداری مخاطب با دست گشوده‌ای در میان رنگ سیاه و متعارض رنگ روشن اتفاق می‌افتد و سپس توجهش به کف دست که در فضای محصور اما بی‌انتهای معطوف می‌شود. از ویژگی‌های عکس کار با یکی از مهم‌ترین آثار هنر معاصر همانا مربع سیاه (اثری پر آوازه از نقاش روس کازیمیر مالویچ) است بی‌آنکه اثر تحت تاثیر و سیطره‌اش قرار گیرد در عین آنکه از ژرفا و معنایش نیز بهره‌مند شده است. توازن بین ایده دست و مباحث هستی‌شناسی با هم‌پوشانی فرم همراه شده و در توضیح نقش فرم کافی است به جایگیری اثر کارکتر دست = انسان (در نقطه طلایی) توجه کرده و تصویر دست را در جای دیگر در نظر بگیریم. ارتباط ارگانیک بین اجزا و جهت‌های متضاد خطوط با یکدیگر، مربع و نمادشناسی‌اش، و در نهایت غلبه قدرت پنجه در جهت عمودی بر سایر خطوط افقی آنچنان نیرومند است که نگاه را هم به بالا و هم درون سیاهی فروری برد. حال نقش و جایگاه پنجه در فرهنگ و ادبیات و باورها خود نیز بحث مفصلی است که دیگر در باورهای مذهبی نمود عینی دارد (علم‌ها و کاسه‌های سفاخانه‌ها و...) و هم در فرهنگ کوچه معادل زیبایی (پنجه خورشید) و هم‌ردیف مرگ دانستن (دستش از دنیا کوتاه، دست اجل) و... است. اینک برای ادامه مسیر پنجه در پنجه تصویری دیگر می‌افکنیم تا ببینیم به کجا می‌رسیم.

عکاس: محمد فتوحی

عکس سیاه و سفید، کادر افقی، یک جفت دستکش کارگری بر زمینهای سپید با اندکی سایه. پوشش چیزی (در اینجا دستکش) و جایگزینی‌اش به‌جای خود آن چیز (دست) جرقه نخستین برای توجه بیننده به عکس است خصوصا راه بودن نشان در مکانی بی‌نشان، که شاید بشود سرزمین هرزش (منظومه‌ای از توماس اسپنسر الیوت - انگلیسی) نامید، خلوتی اطراف تنهایی را بیشتر القا می‌کند با همه انرژی که در چین و چروک دستکش‌ها موج می‌زند، حس بودن دست‌ها در دستکش‌ها چنان عینی و زنده جلوه می‌کند که حتی می‌شود آنها را نه تنها به فالگیر بلکه به همگان نشان داد تا خلاف همیشه نه آینده موهوم بلکه زیست واقعی و عینی صاحبش را بازخوانی کند. اینها آینه‌هایی هستند که می‌شود تلاش‌ها و زخم‌ها و رنج‌ها را به‌خوبی در آنها مشاهده کرد. با توجه به نحوه قرار گیری دستکش‌ها در تصویر، نوک انگشتان به سمت جلو و سیاهی میچ‌ها در انتهای دستکش‌ها می‌تواند نشانه انسداد و جدا افتادگی آفرینشگر از ساخته‌هایش در دنیای واقعی اشاره داشته باشد. بهره‌مندی‌های فرمی و خلوتی صحنه عامل اصلی توجه ما به این اثر است، حسی که به‌سرعت تبدیل به معنا و مفهوم می‌شود و به‌واسطه خوانش مخاطب غنا و ادامه می‌یابد. باری من از این شیارهای رنج چون سیزیفی بالا می‌روم، هرچند باره و بارها به پایین بغلتم!

عکاس: جمشید فرچوند

عکس رنگی، کادر عمودی و بسیار بسته، دست‌هایی بانشانه بیماری پروانه‌ای که یکی باندپیچی شده (دست راست)، کیسه نایلونی با دو ماهی قرمز. عکس دارای چندین نشانه پنهان و آشکار است. ماهی‌ها که به احتمال قوی برای سفره هفت سین و عید نوروز است (نماد شادی و امید و...) از یک سو و از سوی دیگر نشانه عمل می‌کنم (حمل وسایل با دستانی اینچنینی) پس هستم و امید و بودن بخش مهم پیام تصویر است. آنهم در این دوران تیره و با موضوعی چنین تلخ و رنج آور که در لایه بیرونی‌اش آشکار است. امید پرنده جهانیست که بر شانه همه ملل می‌نشیند و قابل شناسایی است. او همان جا مانده در جعبه پاندورا (جعبه‌ای است که تمامی بلاها، بیماری، مرگ و... به همراه امید در آن نگهداری می‌شدند - اسطوره یونانی) است که در تصویر به‌صورت ماهی‌ها و توان نگهداری‌شان با آن دست‌ها تصویر شده است. نمای فشرده و تمرکز بر دست‌ها، تیرگی نیمه پایین عکس برای نمایش بهتر و برجسته ماهی‌ها، حفظ رنگ و... نکات فرمی هستند که ایده را برجسته و متن درون تصویر را خواندنی‌تر می‌کنند.

اصل اول هنر: رنگ را بزن تا چشم و گوش و حواسم

میان این همه فریاد و هیاهو برخاسته از رنج آماده

شنیدن نغمه، آن پرنده کوچکی شود که نامش امید

است و این رنگ چند بار نواخته شده است. باشد که

پس از شنیدنش حداقل رو صدلی‌مان جابه‌جا شویم.

هنر تکانه است.

شیرجه در دریای عمیق و بی‌پایان

این روزها بحث ان.اف.تی، حسایی داغ است. تکنولوژی جدید و پرزرق و برق، با قابلیت‌هایی بالا که هم هنرمندان نسل جدید را کنجکاو می‌کند و هم نوید آرمان‌شهری را می‌دهد که هنرمندان آثار خود را هزاران دلار می‌فروشند.

با این حال ان.اف.تی بیشتر از اینکه یک چیز جادویی باشد که زندگی‌ها را یک‌شبه از این رو به آن رو کند، چالشی نو برای هنرمندان است، درک و پذیرش ماهیت آن و یادگیری کار با این فضا یک‌طرف، پذیرش ریسک ورود به آن خود بحث مفصلی است که جلوتر به آن خواهیم پرداخت.

نمی‌توان منکر شد که ایده ان.اف.تی نه تنها درخشان است بلکه روز به روز بیشتر مورد استقبال کمپانی‌های بزرگ دنیا قرار می‌گیرد. خبرگزاری CNN، شرکت پورشه، سازمان فضایی امریکا، کمپانی فاکس، NBA، اینستاگرام، بخشی از شرکت‌هایی هستند که روی خوش به ان.اف.تی نشان داده‌اند. اما اوضاع برای یک هنرمند جوان ایرانی چگونه است؟

مهم‌ترین چیزی که باید درباره فروش ان.اف.تی آثارتان بدانید این است که میان شما و خریدار هیچ واسطه‌ای وجود ندارد. اساسا یکی از اهداف کریپتوآرت همین مرکزیت زدایی و حذف واسطه است. اگر در هنر سنتی گالری مسئولیت عرضه آثار شما را داشت، اینجا فقط خودتان هستید و مشتری و این معنی زیادی دارد. اول از همه اینکه جایی برای اثر شما تبلیغ نمی‌کند. کسی هم برای شما خریدار پیدا نخواهد کرد. پلتفرم‌هایی که ان.اف.تی عرضه می‌کند، تنها کار شما را نمایش می‌دهد، اما برای بیشتر دیده شدنش خودتان، باید تلاش کنید. این بر عهده شماست که برای اثرتان خریدار پیدا کنید.

باید بتوانید کار خود را در شبکه‌های اجتماعی به نمایش بگذارید تا

کالکتورها و خریداران بیشتری آن را ببینند. بنابراین:

قانون اول: اگر در بازاربایی چندان موفق نیستید یا طرفدارهای

زیادی ندارید که هنر شما دنبال کنند و نشر دهند، بهتر است

محتاطانه‌تر به این عرصه ورود کنید. حذف واسطه‌ای مثل گالری

اگرچه کار فروش را دشوار می‌کند اما در عوض مزایایی غیرقابل انکار

دارد. نخست، پول قابل توجهی که گالری یا دلال هنر از فروش اثر

به‌دست می‌آورد حذف می‌شود. البته خود بسترهای عرضه ان.اف.تی

درصد کمی از نرخ اثر را بعد از فروش آن بر می‌دارند. اما این مقدار

قابل مقایسه با مبلغی که سایر واسطه‌ها دریافت می‌کنند نیست و

در ضمن شما از مبلغی که هنرتان به فروش رفته است اطمینان

خواهید داشت. در ضمن تا همیشه می‌توانید اثر خود را ردیابی کنید

و ببینید سرنوشتش چه خواهد شد، خریداران آن را به چه کسی

و به چه قیمتی فروخته است و مشتری که مالک قبلی، کار را به او

فروخته، تصمیم دارد با آن اثر هنری چه کند و چه قیمتی برایش در

نظر بگیرد. این دسترسی و شفافیت نه فقط برای هنرمند اثر، بلکه

برای هرکسی وجود دارد. این‌گونه تمام گمانه‌زنی‌هایی که در خصوص

انتقال پول‌های غیرمتعارف در خرید و فروش اثر هنری رد و بدل

می‌شود، فسخ خواهد شد. زیرا ان.اف.تی هر اثر، آدرسی یکتا برای

احراز هویت دارد و هرکسی می‌تواند به تاریخچه مالکان اثر دسترسی

داشته باشد. قضیه تنها به اینجا ختم نمی‌شود. اثر شما برای همگان

نمایش داده می‌شود و هرکسی می‌تواند از روی آن کپی کند و یک اثر

جعلی بسازد اما به یمن وجود همین آدرس یگانه، خریدار به سادگی

می‌تواند اصالت اثر هنری را بسنجد.

هرچند وجود آدرس منحصر به فرد می‌تواند مشکل جعلی بودن

اثر را برطرف کند اما هنوز نمایش هنر دیجیتال برای عموم، یک

مشکل بزرگ دیگر دارد: این اثر در دسترس و قابل دانلود است. اگرچه

درنهایت حق مالکیت‌اش متعلق به خریدار آن خواهد بود اما این یعنی

هرکسی از هر جای دنیا می‌تواند کار شما را دانلود کند، پرینت بگیرد و

یا روی تیشرت، ماگ یا بوم چاپ کند و به فروش برساند و در بسیاری

از موارد شما هرگز متوجه آن نخواهید شد.

وقتی اثر خودتان را تبدیل به ان.اف.تی می‌کنید، دیگر محدود به

یک گالری، یک شهر و کشور نیستید. حالا می‌توانید دنبال‌کننده‌هایی

از سراسر دنیا داشته باشید و این هم یعنی به اندازه تمامی آدم‌های

فعال در این عرصه سلیقه و خریدار وجود دارد.

تکنولوژی همیشه هیجان‌انگیز بوده است. ایده بستری که تمام

هنرمندان بتوانند فارغ از جایگاه حرفه‌ای و ملیت‌شان با یکدیگر تعامل

داشته باشند و آثار هنری خود را برای فروش به نمایش بگذارند،

درخشان است اما بهتر است همیشه در مواجهه با دنیای مجازی کمی

بدبین باشیم.

شاید مهم‌ترین ویژگی ان.اف.تی‌ها که هر هنرمندی مشتاق است

بیشتر درباره‌اش بداند، جنبه اقتصادی آن است. آیا ورود به این عرصه،

صرفه اقتصادی دارد؟ پاسخ این سوال برای هنرمند ایرانی اهمیت

بیشتری دارد، چرا که در دنیای رمز ارزها همه چیز به دلار حساب

می‌شود. نخستین چیزی که باید بدانید این است که ورود به این

عرصه به هیچ عنوان ارزان نیست. در واقع یکی از معایب اصلی این

تکنولوژی همین است. تنها برای اینکه اجازه داشته باشید اثرتان را

به نمایش بگذارید باید مبلغی پرداخت کنید، چیزی در حدود ۵۰ تا

۱۰۰ دلار که این پول تنها با ارز دیجیتال (معمولا اتریوم) قابل پرداخت

است. شما باید این ارز دیجیتال را ابتدا از یک صرافی مرتبط خریداری

کنید و سپس از طریق کیف پول مجازی به حساب بستری که در

آن اثر خود را آپلود می‌کنید، واریز کنید. طراحان و صاحبان این

تکنولوژی قول این را داده‌اند که در آینده این امکان برای هنرمندان

ارزان‌تر خواهد شد و البته راهکارهایی هم برای کاهش این هزینه هم

وجود دارد، اما درنهایت شما باید مبلغ ورودی نسبتا زیادی پرداخت

کنید.

اما این روند یک حسن هم دارد. در هنر سنتی شما فقط یکبار

می‌توانید اثرتان را بفروشید و بعد از اینکه خریدار شما مبلغ را کامل

پرداخت کرد دیگر هرگز پولی اضافه بر آن برای هنرتان دریافت

نخواهید کرد حتی اگر خریدار اولیه اثر را به نرخ دو برابر به شخص

دیگر بفروشد. اما در ان.اف.تی‌ها اوضاع شکل دیگری است. می‌توانید

از همان ابتدا تعیین کنید که هر بار مالک اثر، کار را به خریداری جدید

بفروشد، درصدی از نرخ نهایی به حساب شما واریز شود. این‌گونه

تا هروقتی که هنرتان بین مجموعه‌داران و خریداران دست به‌دست

بشود، شما هم سودی می‌برید.

روی هم رفته بسیار بعید به نظر می‌آید که این تکنولوژی به این

زودی‌ها از بین برود به‌ویژه حالا که حمایت کمپانی‌های بزرگ را

با خود دارد. هرچند هنوز زود است که تخمین بزنییم این امکانات

دیجیتال تا چه حد می‌تواند در خدمت اقتصاد هنر باشد و زمان،

مشخص خواهد کرد که این بستر تا چه حد مورد اقبال قرار می‌گیرد.

در واقع ورود به این دنیا، شیرجه زدن در دریایی عمیق و بی‌پایان

است.

جمع بندی

«کمتر بیشتر، کمتر غنی‌تر» به‌سوی ما بازگشته است. در آثار پیش رو مینیمال بودن (مرکزیت و عمده بودن دست) نقطه و

نکته مشترک است و همین موضوعیت و مرکزیت داشتن دست و خلوت بودن آثار از سایر المان‌ها و دیگر عناصر، باعث جلب توجه

و تمرکز مخاطب بر ایده مطرح از سوی هنرمند می‌شود.

باری:

«پیرهن چاک و غزل خوان و صراحی در دست»

باشد که دست به‌کاری زنییم غصه سر آید

رئیس سازمان برنامه و بودجه خطاب به نمایندگان:

بودجه ۱۴۰۲ ناتراز است

روز گذشته نمایندگان مجلس شورای اسلامی میزبان رئیس سازمان برنامه و بودجه برای بررسی گزارش کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات در زمینه تحقق احکام تکلیفی منتخب قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور بودند. در این جلسه، رئیس سازمان برنامه و بودجه نسبت به ناترازی بودجه ۱۴۰۲ هشدار داد و خطاب به نمایندگان مجلس گفت: با عدم تصویب لایحه اصلاحیه بودجه ۱۴۰۲ دست دولت را برای پرداخت طلب گندمکاران بسته‌اید.

واکنش کارشناسان به تفاهمنامه طرح تجمیع کارت‌های بانکی در کارت ملی

این طرح راه به جایی نمی‌برد!

اماواگر اجرای طرح تجمیع کارت‌ها در روزهای اخیر خبر امضای تفاهمنامه‌ای میان بانک ملی و سازمان ثبت احوال رسانهای شد که در صورت اجرایی شدن آن، شهروندان می‌توانند به‌زودی از کارت ملی خود به‌عنوان کارت بانکی استفاده کنند. پیش از این نیز موضوع تجمیع کارت سوخت در کارت هوشمند ملی مطرح شده بود که واکنش‌های بسیاری را به همراه داشت.

هوشمند در کارت ملی تجمیع شوند. از میان کارت‌های موجود در کشور، کارت‌های بانکی بالاترین تعدد را دارند که تفاهمنامه اخیر این طرح نیز بین سازمان اسناد با بانک ملی ایران با هدف تجمیع کارت‌های بانکی در کارت ملی امضا شده است. بسیاری از کارشناسان حوزه فناوری نیز تجمیع کارت‌ها را از نظر فنی ممکن می‌دانند، اما می‌گویند این طرح چندان کاربردی نخواهد بود. با همه

چند سالی است که موضوع تجمیع کارت‌ها (اعم از کارت‌های بانکی، گواهینامه و...) در کارت ملی هوشمند مطرح است و هرازگاهی هم با امضای تفاهمنامه‌ای در این زمینه دوباره موضوع در صدر خبرها قرار می‌گیرد. موافقان اجرای این طرح معتقدند ارائه کارت‌های هوشمند متعدد توسط دستگاه‌های مختلف باعث هدررفت بودجه کشور می‌شود؛ از این رو بهتر است تمام کارت‌های

تعلل ۲۰ ساله در اجرای مصوبه ساماندهی دستفروشان

نزاع برای یک لقمه نان

عکس: آیدیا فریدی

سرمقاله

ثبت روز ملی کسب‌وکارهای خانوادگی

یادداشت‌های امروز

سند استراتژی کلید توسعه صنعتی

رخت آردی برای پیکر اقتصاد

تاثیر رمازها بر اقتصاد

بیمه اسیر بند روز مرگی

گفت‌وگو

اقتصاد ایران رویه احتضار است

گزارش‌های روز

آرمان گرایی مانع از تحقق اهداف می‌شود

بگذارید انحصار شکسته شود

دروغی سبز برای جذب مشتری

انالله وانا الیه راجعون

همکار گرامی سرکار خانم مرزده پورزکی

با نهایت تأثر و تأسف در گذشت مادر گرامی تان را به شما و خانواده محترم تان تسلیت و تعزیت عرض نموده، از خداوند منان برای روح آن مرحومه علو درجات و مغفرت و برای خانواده محترم صبر عظیم خواهانیم.

ناصر بزرگمهر و همکاران موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صلوات

آگهی فراخوان (تجدید شده) شناسایی تأمین کنندگان

به شماره ۱۴۰۲/۰۲/۱۴۰۲/ف

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر (سهامی عام) در نظر دارد به منظور "تأمین سنگ آهن مگنتیت" اقدام به شناسایی تأمین کنندگان (اشخاص حقیقی و حقوقی) واجد شرایط نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد فراخوان (کسب اطلاع از مدارک مورد نیاز و سایر شرایط) به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را دانلود نمایند و پاکت خود را که حاوی مدارک خواسته شده جهت شناسایی تأمین کنندگان می‌باشد، حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۸ به نشانی دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران تحویل نمایند. شرکت در فراخوان حاضر و ارسال پاکت هیچگونه حقی جهت ارجاع کار ایجاد نمی‌نماید.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

با ماسک زندگی اقتصادی را گسترش دهید

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

www.Gostaresh.news

www.Gostaresh.news

بیمه عمر و تشکیل سرمایه روی زندگی سرمایه گذاری کن

- صدور آنلاین بیمه عمر و تشکیل سرمایه
- ارائه خدمات بیمه‌گری به صورت آنلاین (درخواست وام، بازخرید و برداشت از اندوخته)
- برداشت خودکار حق بیمه از حساب بانکی بیمه‌گذار (Direct Debit)

با اسکن QR Code بیمه‌نامه خود را دریافت کنید.

جهت کسب اطلاعات بیشتر و مشاوره رایگان می‌توانید به وبسایت شرکت بیمه سامان به نشانی www.s4.ir مراجعه یا با شماره تلفن ۸۱۳۳ - ۰۲۱ تماس حاصل فرمایید.

ثبت روز ملی کسب و کارهای خانوادگی

محمد بهارلو محمدرزاده، مشاور حاکمیت کسب و کار خانوادگی

کسب و کارهای خانوادگی سهم برجسته‌ای در رشد اقتصادی دارند و ستون فقرات آن را شکل می‌دهند، اما هنوز در تحصيلات دانشگاهی جایگاهی مستقل نیاخته و باتوجه به سیستم‌های پیچیده و پویایی بسیار خاص، مدیریت یک کسب و کار خانوادگی نیازمند یک رویکرد چندرشته‌ای است. همچنین، جایگاه و وزن کسب و کارهای خانوادگی در اقتصاد، حاکی از استعداد درخور توجه آنها است. علاوه بر مسائل معمولی که هر کسب و کاری در تلاش برای بقا و شکوفایی، با آن روبرو است، کسب و کارهای خانوادگی با چالش‌های دیگری مواجهند که ناشی از پویایی خانواده و تعامل آنها با کسب و کار است. نمونه‌هایی از این چالش‌ها شامل جانشین‌پروری، مدیریت تفاوت‌های نسلی و ایجاد ساختارهایی است که نقش حاکمیت خانواده را سازماندهی و شفاف می‌سازند. شرکت‌های خانوادگی انعطاف‌پذیر، مبتکر و کارآفرین هستند و نگاهی بلندمدت در سرمایه‌گذاری دارند. همه کسب و کارهای خانوادگی بزرگی یا کوچک، دارای یک وجه مشترک بوده و اغلب یک داستان تجاری خانوادگی برای گفتن دارند. روایتی واقعی که با تاریخ و میراث در آمیخته و این جوهره و پیوند خانوادگی است که آنها را خاص می‌کند. به‌جرات می‌توان گفت آنها مولدهای مهم اقتصادی هستند و باید از آنها به‌عنوان موتورخانه اقتصاد یاد کرد. کسب و کارهای خانوادگی به‌عنوان «نتایج بیشتر با منابع کمتر» شناخته می‌شوند. آنها تمایل دارند کمتر روی نوآوری سرمایه‌گذاری کنند، اما در سرمایه‌گذاری‌های سنتی کارآمدتر هستند. بنابراین سنت را به‌عنوان یک مزیت رقابتی بالقوه و دسترس دارند و درعین حال، انتقال موثر این کسب و کار به نسل‌های بعدی، نیازمند تداوم و پایداری بوده و مستلزم نوآوری است. سنت شامل انباشت دانش، مصنوعات، نمادها، آیین‌های فرهنگی و شیوه‌هایی است که از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود و هویت شرکت را شکل می‌دهد. حتی سنت می‌تواند به‌عنوان منبعی خاص و منحصر به فرد در نظر گرفته شود که توسط رقبا قابل تقلید نیست. از اساس شرکت‌هایی که برمنای سنت خود موفق به نوآوری می‌شوند، قابلیت ایجاد و حفظ مزیت رقابتی کامل‌تری دارند. البته برخی سنت را منبع مقاومت می‌دانند که مانع پیشبرد فرآیند نوآوری می‌شود. این حال، نوآوری به‌عنوان فرآیندی که دانش جدید را تولید می‌کند، در صورت تثبیت در سنت، به‌اعتمادسازی ذی‌نفعان کسب و کار کمک می‌کند. باتوجه به موارد یادشده و به‌دلیل تاثیر کسب و کارهای خانوادگی در رشد اقتصادی، شایسته است در یک روز خاص از سال به‌عنوان «روز ملی کسب و کار خانوادگی» جشن بگیریم. روزی که برای شناسایی سهم ارزشمند کسب و کارهای خانوادگی در پیشرفت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور به‌ثبت می‌رسد. کسب و کارهای خانوادگی چه به‌عنوان یک تجارت چندنسلی که بنیان‌گذار آنها زن و شوهر یا خواهر و برادری پویا باشند، هر یک با ارزش‌ها و اخلاق خانوادگی در هم تنیده شده‌اند. کسب و کارهای خانوادگی فقط درصد کسب سود نیستند، با حمایت ذی‌نفعان، آنها در حال ساختن میراث و آینده‌ای برای خانواده و نسل‌های بعدی هستند. حضور در چنین رویدادی ملی برای جامعه مدنی خوشایند است. در طول این رویداد، شرکت‌کنندگان با مشارکت در کارگاه‌های آموزشی و میزگردها امکان تعامل با استادان، پژوهشگران، مشاوران و رهبران تجاری را خواهند داشت.

چنین رویدادی متمرکز بر به‌اشتراک‌گذاری دانش جدید و بحث درباره چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی کسب و کارهای خانوادگی و نیز ابزارها و رویکردهای جدید حاکمیت و مدیریت آنهاست. در این روز، می‌توان دربار چگونگی پیوند بین سنت و نوآوری در کسب و کارهای خانوادگی گفت‌وگو کرد. این رویداد می‌تواند توسط یک نهاد مردمی مسئول مدیریت به‌اشتراک‌گذاری نتایج تحقیقات، بررسی موضوع مدیریت کسب و کارهای خانوادگی و همچنین برقراری تعاملات بین مدیران این کسب و کارها و رهبران نسل بعدی برگزار شود.

در چنین روزی، می‌توان از شرکت‌های خانوادگی در سراسر کشور به‌خاطر مشارکت در تولید درآمد و ایجاد ثروت در جامعه قدردانی کرد. با برگزاری چنین رویدادی، ندای کسب و کار خانوادگی از طرق مختلف (آنلاین و حضوری) به گوش همگان رسیده است و حمایت از فعالان این بخش با مشارکت بنیان‌گذاران، مباحثران و رهبران فعلی و نسل بعدی تقویت می‌شود. در صورت برگزاری هر ساله این رویداد، سهم جمعی شرکت‌های خانوادگی در اقتصاد کشور نمایان‌تر و زمینه‌تعالی و سرآمدی آنها بیش از پیش فراهم می‌شود.

هرچند هنوز آماري موثقی درباره این نوع از کسب و کار در کشور وجود ندارد، اما واضح است کسب و کارهای خانوادگی در ایران بر تعداد هستند و سهم آنها در اشتغالزایی و تولید ناخالص داخلی کشور بسیار برجسته است. بنابراین، برپای روز ملی کسب و کار خانوادگی، کمپینی است برای تجلیل از شرکت‌هایی که در قلب اقتصاد کشور جا دارند و نقطه کانونی بسیاری از شهرها و روستاها در سراسر ایران هستند. چنین کمپینی با هدف حمایت از خانواده‌های فعال در این کسب و کار، شرکت‌های خانوادگی و ذی‌نفعان آنها راه می‌افتد که برای دستیابی به اهداف موردنظر فعالان اقتصادی یادشده می‌توانند با استفاده از «هشتک روز ملی کسب و کار» در جریان «تقویت صدای جمعی این بخش» مشارکت موثر داشته باشند. به‌هر حال، امروز تشکل‌های نوظهور فعالی در این عرصه وجود دارند که در ترویج کسب و کارهای خانوادگی متمرکز هستند و خدمت در این عرصه و حمایت و دفاع از پیشبرد اهداف آنها را برای خود یک امتیاز واقعی می‌دانند. همه افتخار می‌کنیم در قدرشناسی نسبت به سهم ارزشمند کسب و کارهای خانوادگی در اقتصاد و امور اجتماعی کشور سهیم باشیم و این دستاورد را جشن بگیریم. بنابراین، انتظار می‌رود یکی از روزهای سال، تحت عنوان «روز ملی کسب و کار خانوادگی» روز معرفی استعدادها و جامعه کسب و کارهای خانوادگی ایران و تعامل ذی‌نفعان این حوزه در سراسر کشور شود. اجرائی شدن این پیشنهاد، می‌تواند موجب ترویج فرهنگ تعالی کسب و کارهای خانوادگی را فراهم کند.

فید

editor@smtnews.ir

موثقی نیا رئیس هیات‌عامل ایمیدرو شد

محمد رضا موثقی نیا با حکم عباس علی‌آبادی، وزیر صنعت، معدن و تجارت، به‌عنوان معاون وزیر و رئیس هیات‌عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) منصوب شد. به‌گزارش ایمیدرو، در حکم وزیر صنعت، معدن و تجارت آمده است: «نظر به تخصص، شایستگی و سوابق جنابعالی و به‌استناد صورتجلسه معمم عمومی عادی به‌طورفوق‌العاده سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران به‌موجب این حکم سمت معاون وزیر و رئیس هیات‌عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران منصوب می‌شود.»

در بخش دیگری از این حکم آمده است: «انتظار می‌رود با برنامه‌ریزی درست و اتخاذ تصمیمات اصولی و راهگشا، در راستای ایفای وظایف و تحقق اهداف و مأموریت‌های سازمان و در خدمت به مردم و کسب و کارها کوشا باشید.»

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران به‌منظور رفع نیاز کشور به محصولات و فرآورده‌های معدنی با تأکید بر بهینه‌سازی نظام اقتصادی کشور در بخش معادن و صنایع وابسته و همچنین اعمال نظارت

وزیر صمت با تأکید بر توسعه برقی‌سازی خودروها:

صنعت خودرو با سرعت فصلی مصرف سوخت به مشکل می‌خورد

حدود ۵۰ میلیون لیتر به مصرف فعلی روزانه اضافه کنیم؛ این نیاز به سوخت قرار است از کجا تأمین شود؟ مقام عالی وزارت صمت خاطرنشان کرد: بنابراین دنیا به‌سمت برقی شدن در حرکت است؛ در این شرایط، آدرس اصلی برای صنعت خودرو و راهکار درست، برقی شدن خودروهاست؛ چراکه حتی از منبع برقی خریداری و سایر منابع انرژی، نیز می‌توان برای تأمین برقی استفاده کرد.

علی‌آبادی تأکید کرد: امروز وزارت صمت تلاش می‌کند با برنامه‌ریزی برای توسعه برقی‌سازی خودروها، علاوه بر اینکه تاثیر زیست‌محیطی بسیار خوبی ایجاد و مشکلات محیط‌زیستی را برطرف کند، بر موضوع انرژی و ذخیره‌سازی آن نیز تمرکز داشته باشد. البته همه مشکلات آلودگی هوا ناشی از دود منتشره خودروها نیست؛ بلکه زمانی که نزدیک به ۱۴۰ میلیون لیتر سوخت در یک روز در سطح کشور سوزانده می‌شود، این معضل احتراق، گرما در فضا هم ایجاد می‌کند که این افزایش گرما، شرایط اقلیمی را بر هم می‌زند و شرایط ترمودینامیکی هوای شهرها را مختل می‌کند.

البته انرژی است؛ باوجود اینکه از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان و صاحبان منابع انرژی هستیم، چنانچه قرار باشد با شدت فعلی در حوزه انرژی مصرف‌کننده باشیم، به‌زودی به شرایطی خواهیم رسید که دیگر امکان تأمین آن فراهم نخواهد بود و در این زمینه به مشکلات جدی برواهیم خورد؛ چراکه شدت انرژی در کشور ما به دلایل مختلف، بیش از همه استانداردهای مصرف دنیااست.

وی افزود: براساس برنامه‌ریزی‌ها اگر قرار باشد سالانه، ۲ میلیون دستگاه خودرو در کشور تولید و هر ساله به خودروهای موجود اضافه شود، به مسیر صعودی که مصرف سوخت خودروها در پیش دارد و با اضافه شدن مصرف بنزین خودروهای جدید، مصرف بنزین در کشور افزایش قابل‌ملاحظه‌ای خواهد داشت؛ چنانچه قرار باشد هر خودروی جدید حداقل ۵ لیتر در روز به مصرف بنزین کشور اضافه کند (که به‌طورقطع برای خودروهای کار کرده بیشتر از اینهاست)، به ۱۰ میلیون لیتر سوخت بیشتر نیاز است؛ بنابراین پس از ۵ سال، باید

وزیر صنعت، معدن و تجارت ضمن تأکید بر سرعت بالای مصرف‌کنندگی کشور در حوزه انرژی و تشریح مشکلاتی که در آینده‌های نزدیک در تأمین آن با سرعت فعلی ایجاد خواهد شد و صنعت خودرو را به بن‌بست خواهد رساند، آدرس درست و اصلی در این صنعت را تمرکز بر خودروهایی برقی دانسته و از تلاش و برنامه‌ریزی وزارت صمت برای توسعه برقی‌سازی خودروها خبر داد. عباس علی‌آبادی در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه در حوزه خودرو، آسیب‌شناسی‌ها صورت گرفته، تأکید کرد: در ابتدا باید مشخص شود که انتظارات از صنعت خودرو چیست؟ انتظاراتی که رهبری، دولت و مردم دارند و برای پاسخ به اینها چه ملزوماتی نیاز است و چگونه می‌توان این انتظارات را برآورده کرد تا براساس آن، بتوان اولویت‌ها را مشخص کرد. وزیر صنعت، معدن و تجارت تصریح کرد: واقعیت این است که در حوزه صنعت خودرو به‌سمت بن‌بست اساسی، در حرکت هستیم. این بن‌بست در حوزه سوخت و

رئیس سازمان بر نامه و بودجه خطاب به نمایندگان:

بودجه ۱۴۰۲ ناتراز است

۴۰مورد رسیدند؛ ثبات بازار دارو را در حال کنترل و نظارت داریم. تمام رویکرد دولت این است که آنچه در قانون بودجه پیش‌بینی شده، انجام شود. وی درباره پرداخت یارانه نقدی بیان کرد: این یارانه در موعد مقرر پرداخت می‌شود، افراد تحت پوشش سازمان‌های حمایتی موردتوجه دولت قرار دارند و افزایش ۴۰ درصدی مستمری افراد تحت پوشش کمیته امداد را دنبال می‌کنیم که ۲۰ درصد آن انجام شده و ۲۰ درصد دیگر باید از منابع LPG صورت گیرد که منتظر تأمین آن از سوی وزارت نفت هستیم، بنابراین عقب‌افتادگی مستمری‌ها را جبران می‌کنیم و بابت این تأخیر عذرخواه هستیم.

دفاع از عملکرد ماهه

وی با دفاع از عملکرد دولت در تأمین بودجه ۴ ماهه نخست سال توضیح داد: در ۴ ماهه اول امسال عملکرد شایسته‌ای داشته‌ایم، ابتدا به نسبت وصول درآمد کل که ۲ میلیارد ۸۲ هزار و ۸۲ همت است توانسته‌ایم در ۴ ماهه، ۴۴۸ همت را وصول کنیم که البته طبق نسبت بودجه باید رقم ۸۰۷ همت خلق منابع می‌شد، با این حال ۶۳۵ درصد منابع به نسبت آن خلق شده است. وصول شده است. منظور تأکید کرد: در همین ارتباط، باید گفت منابع درآمدی ما ۳ قسمت درآمدهای مالیاتی و گمرکی، واگذاری درآمدهای سرمایه‌ای و واگذاری درآمدهای مالی است که در بخش درآمدها در ۴ ماهه ابتدای سال، درآمد این بخش ۸۴۸ درصد تحقق داشته، این در شرایطی است که طی ۳ سال گذشته رشد سالانه درآمد مالیاتی ۵۵ و ۵۸ درصد بوده که امسال در بودجه رشد درآمد مالیاتی ۵۵ درصد پیش‌بینی شده بود، بنابراین عملکرد نظام مالیاتی منطبق بر پیش‌بینی‌ها و

روز گذشته، نمایندگان مجلس شورای اسلامی میزبان رئیس سازمان برنامه و بودجه برای بررسی گزارش کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات در زمینه تحقق احکام تکلیفی منتخب قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور بودند. در این جلسه، رئیس سازمان برنامه و بودجه نسبت به ناترازی بودجه ۱۴۰۲ هشدار داد و خطاب به نمایندگان مجلس گفت: با عدم تصویب لایحه اصلاحیه بودجه ۱۴۰۲ دست دولت را برای پرداخت طلب گندمکاران بن‌بست.

اجرائی تبصره (۱۴) یعنی این است

به‌گزارش خانه ملت، منظور با هشدار درباره تبصره (۱۴) گفت: تبصره (۱۴) بن‌بست است، این تبصره ناتراز بسته شده است. شما برای پرداخت گندم ۶۰ همت پیش‌بینی کرده‌اید، اما باید ۱۴۰ همت تأمین شود، از این‌رو چرا اعتراض می‌کنید، دولت مجبور است، بودجه ناتراز را اجرا کند، ما به‌دنبال اصلاح بودیم، اما شما دوفوریت لایحه اصلاح بودجه را رد کردید و وقتی اصلاحیه انجام نشود، پرداخت پول گندمکاران ممکن نیست.

صادرات بنزین ممکن نیست

رئیس سازمان برنامه و بودجه ادامه داد: نصف بودجه تبصره (۱۴) از صادرات فرآورده نفتی تأمین می‌شود، این در حالی است که به‌دلیل مصرف بالای بنزین، صادرات در این بخش ممکن نیست و برخی ماه‌ها نیاز به واردات هم داریم.

تلاش برای تأمین دارو

وی تأکید کرد: در زمینه تأمین دارو باید گفت دولت ۱۴ همت نقدینگی را در نظر گرفته و بدهی بیمه‌ها را پرداخت کرده است، از ۱۸۰مورد داروی کمیاب در بازار به

پرداخت سود سهام عدالت دومر حله‌ای می‌شود

کالا به مردم را نداریم، اما این مسئولیت را احساس می‌کنیم که باید زیرساخت رشد اقتصادی و تأمین مالی ارتقا پیدا کند. وی افزود: از این منظر، دستورالعمل ارزش‌گذاری درآمدهای نامشهود از گام‌هایی است که از روی می‌گردیم آن را محقق کنیم، زیرا بخش مهمی از درآمدهای شرکت‌های دانش‌بنیان پذیرفته نمی‌شد و تبدیل‌دانش به یک ارزش رسمی در صورت‌های مالی شرکت‌ها دغدغه بود. خاندن‌دوی گفت: در یکی دو ماه آینده، تبدیل اعتبار به ارزش اقتصادی را انجام خواهیم داد و خوش‌حسابی شرکت‌ها را به ارزش تبدیل می‌کنیم.

وی افزود: آن چیزی که برای شرکت‌ها اهمیت دارد و جای خالی آن احساس می‌شد، این بود که دارایی نامشهود شرکت‌ها چگونه تشخیص داده و در مرحله بعد چگونه ارزش‌گذاری می‌شود.

وزیر اقتصاد گفت: اگر مانند پارسال پرداخت سود برخی شرکت‌ها با تأخیر مواجه شود، در این صورت پرداخت سود سهام عدالت دومرحله‌ای خواهد شد. به‌گزارش مهر، سیداحسان خاندن‌دوی، وزیر اقتصاد و دارایی در حاشیه مراسم رونمایی از نظام جدید ارزش‌گذاری درآمدهای نامشهود در جمع خبرنگاران درباره زمان واریز سود سهام عدالت، اظهار کرد: صورت‌های مالی سال ۱۴۰۱ شرکت‌های سهام عدالت به‌تازگی رسیده است و اگر هم‌زمان سودها پرداخت شود، عدد آن افزایش می‌یابد.

وی افزود: اما اگر مانند سال گذشته سود برخی شرکت‌ها مانند پتروشیمی خلیج فارس با تأخیر مواجه شود، پرداخت سود سهام عدالت دومرحله‌ای خواهد شد. وزیر اقتصاد و دارایی همچنین در این مراسم گفت: در وزارت اقتصاد، مسئولیت ارائه

امضای قرارداد افزایش صادرات گاز ایران به ارمنستان

قراردادی مبنی بر افزایش حجم صادرات گاز ایران به ارمنستان بین مقام‌های ۲ کشور امضا شد. به‌گزارش شرکت ملی گاز ایران، این قرارداد در آیینی در ایروان با حضور مجید چگنی، معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، آرام غازاریان، مدیر نیروگاه برق حرارتی ایروان، وزیر مدیریت منطقه‌ای و زیرساخت‌های ارمنستان و مهدی سبحانی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در ارمنستان امضا شد.

ویژه‌تر از خبر

آمار تفکیکی از ثبت‌نام‌کنندگان داوطلبی مجلس

بررسی تفکیکی ثبت‌نام‌کنندگان داوطلبی مجلس شورای اسلامی حاکی از استقبال بانوان از داوطلبی در انتخابات مجلس دوازدهم و این کمی بیشتر از انتخابات سال ۹۸ است. به‌گزارش ایسنا، پیش‌ثبت‌نام از روز ۱۶ مرداد آغاز شد و در روز ۲۲ مرداد به پایان رسید، داوطلبان در این روز از ساعت ۸ تا ۱۸ فرصت داشتند به سامانه‌ای که وزارت کشور معرفی کرده بود، مراجعه و مدارک خود را بارگذاری کنند. ۱۴ درصد متقاضیان زن و ۸۶ درصد آنها مرد هستند. بانوان ۲ درصد بیشتر از دوره گذشته انتخابات، ثبت‌نام کرده‌اند. استقبال بانوان از انتخابات در استان‌های البرز، تهران، قزوین، خراسان‌رضوی و خراسان‌شمالی بیشتر از سایر استان‌ها بوده است. در البرز ۲۰ درصد، در تهران ۱۸ درصد، در قزوین ۱۷ درصد، در خراسان‌رضوی ۱۶ درصد و در خراسان‌شمالی ۱۶ درصد متقاضیان بانوان هستند. در مقابل در استان کهگیلویه‌بویر احمد ۵ درصد، در ایلام ۷ درصد، در اردبیل ۸ درصد، در کردستان و خوزستان فقط ۹ درصد متقاضیان خانم هستند. همچنین، ۳۵ درصد از داوطلبان بین ۳۰ تا ۴۰ سال، ۳۶ درصد بین ۴۰ تا ۵۰ سال، ۲۲ درصد بین ۵۰ تا ۶۰ سال و ۶ درصد بین ۶۰ تا ۷۵ سال دارند. ۷۰ درصد متقاضیان دارای کارشناسی ارشد، ۲ درصد حوزوی، ۱۶ درصد دکتری و ۱۱ درصد دارای مدرک کارشناسی با سابقه اپن‌گری و نمایندگی مجلس هستند.

برخورد با ایرلین‌های گر انرفوش در ایام اربعین

سخنگوی کمیسیون عمران مجلس با اشاره به نشست امروز این کمیسیون تأکید کرد: رئیس سازمان هواپیمایی قول داده است در صورت مشاهده تخلف در فرسوخ بلیت هواپیما در ایام اربعین حسینی (ع)، با گرفتاری و برگشت هواپیما از مبدأ تهران به نجف و بغداد ۸ میلیون تومان و از مبدأ مشهد به نجف و بغداد به‌عنوان طولانی‌ترین مسیر پروازی ۹.۵ میلیون تومان تعیین شده است و تمامی ایرلاین‌ها موظف به رعایت این نرخ هستند.

عکس: ایرنا

بارش شهابی برسائوشی در چهارمحال و بختیاری

در حاشیه هجدهمین نمایشگاه بین المللی خودرو و مطرح شد

رشد ۷۵ درصدی مشارکت

هجدهمین دوره نمایشگاه بین المللی قطعات، لوازم و مجموعه های خودرو ۲۲ مرداد در محل دائمی نمایشگاه های بین المللی تهران آغاز به کار کرد. در هجدهمین دوره از نمایشگاه قطعات خودرو، ۵۸۰ شرکت داخلی، ۴۶۹ شرکت خارجی و ۱۵ شرکت دانش بنیان حضور

داشتند. نمایشگاه بین المللی قطعات خودرو از ۲۲ تا ۲۵ مرداد از ساعت ۸ تا ۱۵ پذیرای علاقه مندان به صنعت خودرو، قطعات و لوازم یدکی بود و امروز به پایان می رسد. آنچه در ادامه می خوانید، گذری بر هجدهمین نمایشگاه خودرو تهران است.

حاضران در افتتاحیه نمایشگاه امسال

هزار مترمربع و با حضور بیش از ۷۰۰ شرکت از ۱۵ کشور مختلف از جمله چین، ترکیه، هند و... و بیش از هزار تولیدکننده داخلی از ۲۲ تا ۲۵ مرداد برگزار شد. در تازه ترین دوره از برگزاری این نمایشگاه، ۸۰ شرکت دانش بنیان و دانشگاه های صنعتی از نقاط مختلف کشور، در راستای ایجاد زمینه های ارتباط دانشگاه و صنعت حضور یافتند.

هجدهمین نمایشگاه قطعات، لوازم و مجموعه های خودرو با حضور محمدمهدی برداران معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، محمدرضا نجفی منش دبیر انجمن قطعه سازان و برخی از متخصصان و فعالان این حوزه افتتاح شد. این نمایشگاه توسط شرکت بازرگانی بین المللی ایدرو و با حمایت انجمن قطعه سازان در مساحتی حدود ۸۰

گروه قطعات یدکی، پیشواز رشد تولید صنعتی

معاون وزیر صمت در حاشیه هجدهمین دوره از نمایشگاه بین المللی قطعات، لوازم و مجموعه های خودرو اظهار کرد: رشد تولید قطعات اصل و قطعات داخلی باتوجه به اینکه بازار قطعات قاچاق و تقلبی محدود شده، توسعه پیدا کرده است. محمدمهدی برداران با اشاره به افزایش کیفیت قطعات و لوازم یدکی خودرو تولید داخل گفت: با توجه به شرایط موجود نظارت ها را در تولید و هم در عرضه و ضمانت ادامه می دهیم تا به نوعی رضایت عمومی مردم حاصل شود و مطمئن شویم هیچ کالای تقلبی و قاچاقی در سطح بازار عرضه نمی شود. معاون صنایع عمومی وزارت صمت با بیان اینکه کالاها دارای ضمانت، کیفیت لازم و استاندارد هستند، افزود: استانداردهایی که در این زمینه مدنظر است با همکاری سازمان ملی استاندارد بعد از ۱۰ سال بروزرسانی شده است.

ضمانتنامه دریافت کنند و این شناسه فروش، تبدیل به شناسه ضمانت کالا می شود که باعث رشد این صنعت، همچنین موجب شده خریداران کالاهای دست دوم و با آلیاژ پایین را از نو تشخیص دهند. برداران با اشاره به اینکه این اقدامی بسیار تاثیر گذار است، گفت: با توجه به اینکه توانسته ایم برخی از اقلام کالایی را به کشورهای صنعتی جهان صادر کنیم، با این وجود برخی ها به خاطر سوداگری، همان محصول را با کمترین کیفیت وارد می کنند که به مال و جان مردم ضربه می زند.

معاون وزیر صمت، نمایشگاه بین المللی خودرو را نتیجه طرح شفافیت کالا و شناسه گذاری دانست و افزود: در این نمایشگاه ضمانت و کیفیت کالا مد نظر قرار گرفته شده است. در یک سال اخیر توانسته ایم در حوزه شناسه کالا ۳۹۲ هزار قطعه یدکی خودرو را ساماندهی کنیم.

معاون وزیر صمت با بیان اینکه نمایشگاه امسال در مقایسه با نمایشگاه سال گذشته رشد کمی و کیفی مناسبی داشته است، افزود: در این نمایشگاه هزار و ۵۰ شرکت کننده حضور داشتند که از این تعداد ۴۶۶ شرکت خارجی و ۱۵ شرکت دانش بنیان بودند. معاون صنایع عمومی وزارت صمت گفت: در این میان، تعدادی از تولیدکنندگانی که قبلاً در قالب تولیدکنندگان غیررسمی تولید می کردند با همیاری اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان قطعات یدکی خودرو به تولیدکنندگان اصلی پیوسته اند.

برادران افزود: نمایشگاه اهداف اقتصادی خوبی را دنبال می کند و تلاش ها در این راستا انجام می شود که بازار را به سمت شفافیت بیشتر و افزایش تولید کیفی سوق دهد و باعث عمق بخشی به تولید داخل شود.

نیازمند حمایت دولت و مجلس

محمدرضا نجفی منش، دبیر انجمن قطعه سازان نیز در حاشیه برگزاری این نمایشگاه در پاسخ به خبرنگار گسترش نیوز، پایگاه خبری-تحلیلی موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صنایع مینا بر تاثیر برگزاری این نمایشگاه بر رونق صنعت خودرو و قطعه سازی گفت: نمایشگاه جایگاهی است که توانمندی های داخل کشور را به منصفه ظهور می رساند و امکان صادرات را فراهم می کند. نمایشگاه در گذشته بیشتر جنبه خرید داشت و ما باید از این مرحله عبور و به سمت فروش حرکت کنیم. از آنجا که نمایشگاه ها بیشتر جنبه فروش و صادرات محصولات دارند باید علاوه بر شرکت در نمایشگاه های داخلی، در نمایشگاه های خارجی هم حضور داشته و محصولات خودمان را به فروش برسانیم. وی ادامه داد: ویژگی دیگر برگزاری نمایشگاه برای دولتمردان و نمایندگان مجلس داخل است که متأسفانه حضور کم رنگی در این بخش دارند.

بازار روسیه، فرصت خوبی برای صادرات

نایب رئیس انجمن صنایع همگن نیرو محرکه و قطعه سازی کشور با اشاره به اینکه در شرایط کنونی، بازار روسیه، یکی از بازارهای پر ظرفیت برای صادرات است، گفت: براساس تصمیم جدیدی که در راستای بازنگری در تامین ارز سازندگان وسایل نقلیه انجام شده ضروری است که ما بازارهایی پیدا کنیم تا بتوانیم قطعات خود را صادر کنیم.

به گزارش ایسنا، مهدی مطلب زاده در حاشیه هجدهمین نمایشگاه بین المللی قطعات و مجموعه های خودرو، در نشست هم اندیشی با قطعه سازان کشور و مجموعه های مرتبط با این حوزه، در آستانه برگزاری دومین نمایشگاه اتوموبیلیتی روسیه با مجوز رسمی سازمان توسعه تجارت ایران، از ۲۱ تا ۲۴ اوت ۲۰۲۳ (۳۰ مرداد تا دوم شهریور) با حضور مقامات و مدیران بلندپایه دولتی و بخش خصوصی ایران و روسیه برگزار می شود، اظهار کرد: نمایشگاه سال گذشته، باوجود اینکه تجربه اول انجمن در برگزاری نمایشگاه بود، اما بسیار موفقیت آمیز بود و با قرارداد خوبی که منعقد شد، تاکنون بخش قابل توجهی از قطعات ایرانی طی یک سال اخیر صادر شده است که برای تجربه و اقدام اول، بسیار تجربه خوب و موفقی بود.

نایب رئیس انجمن صنایع همگن نیرو محرکه و قطعه سازی کشور، خاطرنشان کرد: در نمایشگاه های این گونه نیست که در اولین بازارهایی بسیار موفق باشند، بلکه دوام این بازارهایی ها می تواند ما را در جایگاه موفقیت قرار دهد. یکی از بازارهای با ظرفیت برای ما، بازار روسیه است و نیاز به قطعات ما دارند، چراکه خودروسازی روسیه به غرب وابسته بود؛ بنابراین پس از حمله اوکراین به روسیه و مسائل سیاسی که پیش آمد، تمام خودروسازان خارجی از روسیه خروج کردند. همچون اتفاقی که با تحریم ها برای ایران افتاد، اما صنعت قطعه سازی داخل ایران، آنقدر قوی بود که بتواند در گام نخست تحریم ها را دور بزند و ساخت داخل را توسعه دهد.

وی افزود: در شرایط کنونی، بازار روسیه، یکی از بازارهای پر ظرفیت برای صادرات است.

عکس: آیدو فریدی

واقعیت این است که همیشه تولید داخل سرکوب شده، اما اگر این نمایندگان در این نمایشگاه ها حضور داشته باشند و از نزدیک با شرکت ها و قطعه سازان ارتباط بگیرند، متوجه می شوند که قطعه سازان توانمندی های لازم را برای تولید داخلی دارند. دبیر انجمن قطعه سازان در پایان گفت: نقدی که امسال به نمایشگاه وارد است این است که زمان مناسبی را برای برگزاری نمایشگاه انتخاب نکرده اند و در فصل تابستان و گرما نمایشگاه برگزار شده است. امیدواریم با صحبت هایی که با مسئولان نمایشگاه داشتیم، سال آینده در فصل پاییز و در شرایط آب و هوایی بهتری نمایشگاه برگزار شود.

از سوی دیگر براساس تصمیم جدیدی که در راستای بازنگری محل تامین ارز خطاب به ۳ انجمن خودروسازان، موتورسیکلت سازان و دوچرخه سازان انجام شده، ضروری است ما بازارهایی پیدا کنیم که بتوانیم قطعات خود را صادر کنیم. همچنین با توجه به شرایط موجود و امکاناتی که ایجاد شده که یک بانک ایرانی و یک بانک روسیه فراهم و توافقاتی که انجام شده، عملاً یک نوع سونویف بدون دخالت خزانه داری امریکاست تا پول بین کشور منتقل شود؛ بنابراین فرصت خوبی فراهم شده است.

سخن پایانی

اطلاعات رسمی حاکی از آن است که ۴۶۹ شرکت حاضر در این نمایشگاه از جمله کشورهای ایتالیا، آلمان، هند، چین، ترکیه، امارات، کره جنوبی، تایوان و اندونزی بودند و مشارکت کنندگان در این نمایشگاه نسبت به دوره قبل رشد ۷۵ درصدی داشته اند. بنابر آمار اعلامی بانک مرکزی تولید این گروه کالایی نسبت به یک سال گذشته ۵۸ تا ۹۵ درصد افزایش داشته و همچنین برخی قطعات خودرو مانند لنت از ایران به کشورهای مانند آلمان و ژاپن صادر می شود. نکته قابل توجه در افتتاحیه این نمایشگاه، تاکیدات مکرر وزارت صمت بود. نکته قابل توجه دیگر در مراسم افتتاحیه این نمایشگاه، تاکیدات مکرر محمدمهدی برداران بر تاثیر قیمت گذاری دستوری بر کیفیت محصولات بود. معاون صنایع وزیر صمت چند بار درباره محصولات مختلف اظهار داشت که کمبود کیفیت در این محصولات به علت قیمت گذاری دستوری است.

آگهی مزایده فروش ماشین آلات

شرکت غلطک ها و لاستیک های صنعتی مبارک - میر کو (سهامی خاص)

شرکت غلطک ها و لاستیک های صنعتی مبارک (میر کو) طبق مصوبه هیات مدیره در نظر دارد تعداد ۸ دستگاه ماشین آلات با مشخصات ذیل را از طریق مزایده به فروش برساند. متقاضیان در صورت تمایل می توانند حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۸ نسبت به ارائه قیمت پیشنهادی اقدام نمایند. آدرس تحویل مدارک و مستندات و پاکت ارائه قیمت پیشنهادی شهرک صنعتی سه راهی مبارک فاز دوم، خیابان دهم، پلاک ۳ می باشد.

زمان بازدید ماشین آلات از تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۶ به مدت ۱۰ روز کاری از ساعت ۹ لغایت ۱۴ در محل های ذکر شده می باشد.

جلسه کمیسیون مزایده روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۲ ساعت ۱۰ صبح برگزار می شود.

فروشنده در رد یا قبول یک و یا همه پیشنهادها مختار می باشد.

فروش هر ردیف از ماشین آلات به صورت جداگانه انجام خواهد گردید.

خریدار موظف است حداکثر طی مدت ۴۵ روز کاری نسبت به انتقال سند اقدام نمایند.

ساعت پاسخگویی از ساعت ۸ الی ۱۶ می باشد.

شماره تماس ۳۱۵۲۳۷۳۴۷۶ - داخلی ۲۳ و شماره همراه ۰۹۱۳۸۶۶۰۹۱۳ آقای عسکری

ردیف	نوع ماشین آلات	مدل	رنگ	مکان بازدید
۱	دستگاه تراش بلغاری ۳ متری	۱۹۸۰	-	شهرک صنعتی سه راهی مبارک
۲	دستگاه تراش روس ۵ متری	۱۹۷۳	-	بندر عباس منطقه ویژه اقتصادی کارگاه میر کو
۳	دستگاه تراش روس ۳ متری	۱۹۷۴	-	بندر عباس منطقه ویژه اقتصادی کارگاه میر کو
۴	لیفتراک ۳ تن سهپند مستعمل	DV۳۰	-	شهرک صنعتی سه راهی مبارک
۵	لیفتراک ۳ تن سهپند مستعمل	-	-	شهرک صنعتی سه راهی مبارک
۶	جرثقیل خاور ۳-۶۰۸ تن	۱۲۷۹	نارنجی	شهرک صنعتی سه راهی مبارک
۷	مینی لودر هیوندای مستعمل	۲۰۰۷	-	منطقه صنعتی امیر کبیر گاراژ فولاد
۸	کامیونت هیوندای مسقف فلزی ۵,۵ تن	۱۳۸۵	آبی	شهرک صنعتی سه راهی مبارک

هیات مدیره شرکت غلطک ها و لاستیک های صنعتی مبارک (میر کو)

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون ماده ۱۳ آیین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۲/۰۵/۱۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۰ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بندر گناوه تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای/خانم سیده ساجده حسینی فرزند سید محمد رضا به شماره شناسنامه ۵۶۴۰-۵۶۹۰-۵۶۴۰ کد ملی ۵۶۹۰۰۵۶۴۰ صادره از دهم ران نسبت به شناساندن عرصه و اعیان یک باب خانه به مساحت ۱۲۸/۱ متر مربع در قسمتی از پلاک ۹۱۷ اصلی واقع در امامزاده گناوه خریداری مع الواسطه از آقای سیدجیات موسوی و شرکاء محرز

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۵/۱۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۵/۲۰

محمد جهادپاد، رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون ماده ۱۳ آیین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۲/۰۵/۱۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۲ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بندر گناوه تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای مصطفی زارعی فرزند ناصر به شماره شناسنامه ۵۳۹ کد ملی ۲۵۲۹۶۶۳۱۶ صادره از گناوه را نسبت به شناساندن عرصه و اعیان یک قطعه زمین کشاورزی مشهور به کال خوص به مساحت ۲۷۹۸۳۷/۳۷ متر مربع در قسمتی از پلاک ۱۳۸۲ اصلی واقع در قریه گمارون گناوه خریداری مع الواسطه از آقای/خانم سبکینه بیگم موسوی

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۵/۱۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۵/۲۵

محمد جهادپاد، رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون ماده ۱۳ آیین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۲/۰۵/۱۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۲ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بندر گناوه تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای مصطفی زارعی فرزند ناصر به شماره شناسنامه ۵۳۹ کد ملی ۲۵۲۹۶۶۳۱۶ صادره از گناوه را نسبت به شناساندن عرصه و اعیان یک قطعه زمین کشاورزی مشهور به کال خوص به مساحت ۲۷۹۸۳۷/۳۷ متر مربع در قسمتی از پلاک ۱۳۸۲ اصلی واقع در قریه گمارون گناوه خریداری مع الواسطه از آقای/خانم سبکینه بیگم موسوی

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۵/۱۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۵/۲۵

محمد جهادپاد، رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

سند استراتژی
کلید توسعه صنعتیابوالفضل روغنی گلیاگانی
کارشناس حوزه صنعت

تدوین سند استراتژی توسعه صنعتی کشور از جمله موارد بسیار مهمی بود که چند سال به‌طور جدی به‌دنبال نهایی شدن و به نتیجه رسیدن آن بودیم و بارها در نشست‌ها و گفت‌وگو با رسانه‌های گوناگون درباره آن از جنبه‌های مختلف صحبت‌هایی مطرح شد و در نهایت به نتیجه نرسید.

این فرآیند بعد از سال‌ها تبدیل به یک کلاف سردرگم شده که صنعت و اقتصاد کشور را در مسیر بی‌برنامگی قرار داده است.

برای اینکه راهبردهای بخش صنعت و تولید در چارچوب مشخصی پیش برود تا به موفقیت برسد، نخست باید یک سند بالادستی به‌عنوان سند توسعه استراتژی اقتصاد کشور که به‌نوعی کلید توسعه اقتصاد به‌شمار می‌رود، وجود داشته باشد که بخشی از آن می‌تواند سند استراتژی توسعه صنعت کشور باشد.

اگر سند توسعه استراتژی صنعت را سند بالادستی در نظر بگیریم، بعد از انقلاب در راستای صنعتی شدن کشور برنامه‌هایی اجرا شده‌اند و شاهد تغییراتی بوده‌ایم. در بخشی از برنامه‌هایی که در راستای توسعه صنعتی کشور دنبال می‌شد، صنایع کشور به گروه‌های متفاوتی تقسیم شدند.

یکی از تقسیم‌بندی‌های براساس شرایط جغرافیایی بود که مطابق آن در برخی استان‌های کشور، صنایع سنگین و در برخی دیگر، صنایع متوسط، سبک و کوچک مستقر شدند. البته بعد از انقلاب، شاهد به‌هم‌ریختگی در این زمینه هستیم.

رشد صنعتی، نه براساس آمایش سرزمین دنبال شده و نه براساس یک سند راهبردی و در این بخش، بیشتر اقدامات به‌دلیل منطقه‌ای، سیاسی و لابی‌های استانی یا مجلسی‌ها بوده است.

به‌عنوان نمونه، استان ایلام، منطقه برخوردار برای احداث پتروشیمی نبود، اما در نهایت، برای راه‌اندازی یک واحد پتروشیمی هزاران کیلومتر حمل‌وراک انجام شد.

نیود یک سند استراتژی دقیق و کارشناسی شده، منجر به ایجاد فضای انتقاد و به‌هم‌ریختگی اسناد تدوینی هر دولت می‌شود.

در واقع می‌توان گفت تا امروز در سطح کلان براساس برنامه مشخص و مدونی حرکت نکرده‌ایم و هر دولتی از سندی به‌عنوان سند استراتژی توسعه صنعتی کشور، رونمایی کرده و در نهایت دولت بعدی، به این بهانه که سند کارآمد نیست، آن را کنار گذاشته و تدوین سند دیگری را شروع کرده است.

در این میان، از حدود ۴ سال پیش در دولت روحانی و حتی در دولت سیزدهم هم پیشنهاد شد، دبیرخانه برنامه‌ریزی استراتژی توسعه صنعتی در اتاق بازرگانی تشکیل و از نظرات کارشناسی بخش خصوصی نیز در این زمینه استفاده شود، اما راه به جایی نبردیم.

در تدوین برنامه استراتژیک توسعه صنعتی موفق نیستیم، چون نگاه ما بیشتر سیاسی است تا اقتصادی و صنعتی. به‌عنوان نمونه، یکی از مشکلات بزرگ ما نداشتن پاسخ برای سوالات مهمی است، مانند اینکه آیا چیدمان ما برای صنعت باید در خوشه‌های صنعتی باشد؟ محل استقرار صنایع سنگین براساس آمایش سرزمین کجا باشد؟ در چه صنایعی مزیت داریم و در چه صنایعی مزیت نداریم؟ نبود پاسخ مشخص برای این سوالات هم نشأت‌گرفته از نداشتن یک سند استراتژی کلان بوده که در نهایت هزینه اداره کشور را بالا می‌برد.

برای موفقیت در این مسیر باید نگاه ملی داشت و قوای سه‌گانه به‌طور هماهنگ در تصمیم‌سازی‌ها ورود کنند.

البته در حال حاضر، حدود ۱۲ پیشران اقتصادی انتخاب شده و مبنای برنامه‌ریزی صنعتی قرار گرفته‌اند و صنعت براساس آنها حرکت می‌کند.

سازمان تجارت جهانی با تقسیم‌بندی کشورها براساس آمایش سرزمین، شرایط جغرافیایی، سیاسی و اقتصادی، به تعیین مزیت‌های هر کشور پرداخته و مسیر توسعه و رشد اقتصادی هر کشور را مشخص کرده و استفاده از نظرات بین‌المللی برعهده کشور هدف است.

با تمام اینها به‌نظر می‌رسد در کشور ما مسیر حرکت توسعه، متأسفانه باری به هر جهت است، چراکه از سند و برنامه خاصی پیروی نمی‌کند و بدیهی است بدون استراتژی صنعتی توسعه محقق نخواهد شد.

در این مسیر همکاری قوای سه‌گانه، صنعت و دانشگاه لازم و ضروری است. این تکلیف تا زمانی که قانون نشود و تنها در حد یک سند صرف، تدوین و ابلاغ شود، ضمانت اجرایی ندارد و به‌نتیجه نمی‌رسد.

البته الزام تدوین سند استراتژی توسعه صنعتی در تمام برنامه‌های ۵ ساله توسعه‌ای و سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ پیش‌بینی شده، اما هیچ‌کدام عملیاتی نشده است.

بررسی دلایل تاخیر در تدوین و اجرای استراتژی صنعتی

آرمان‌گرایی مانع از تحقق اهداف می‌شود

این یک اصل اقتصادی تجربه‌شده است که مهار تورم با افزایش تولید رقم می‌خورد و افزایش تولید نیازمند استراتژی صنعتی است؛ از این رو برای تحقق توسعه صنعتی انتظار می‌رود صنعت در یک چارچوب مشخص حرکت کند. هرچند طی ۳ دهه گذشته، ۴ سند با موضوع سیاست توسعه صنعتی در ایران تدوین شده، اما متأسفانه هیچ‌یک از آنها مورد حمایت واقع نشده‌اند. با توجه به اینکه توسعه اقتصادی از مسیر صنعت می‌گذرد، اینکه این بخش مهم و شاخص، بی‌برنامه و در مسیری بدون مقصد حرکت کند که اتفاقاً از آن انتظار معجزه هم می‌رود، پذیرفتنی نیست. به‌نظر می‌رسد دلایل این غفلت بزرگ، عمیق باشد که باید آن را در لایه‌های عمیق تر اقتصاد و سیاست‌گذاری‌های کلان جست‌وجو کرد. در این میان، شاید سوال اصلی این باشد که چرا باوجود اینکه به ظاهر رویکرد صنعتی ما توسعه‌گراست، به اصل موضوع یعنی تدوین یک استراتژی کلان صنعتی و اجرای آن بی‌توجه هستیم.

حوزه صنعت به بررسی موانع تدوین استراتژی جامع پرداخته و آن را از جنبه‌های گوناگون دیده است که در ادامه می‌آید.

شهاب صفایی
editor@smtnews.ir

عکس: سمنه

توسعه پایدار از مسیر توسعه صنعتی می‌گذرد

استراتژی صنعتی، هیچ‌کدام از برنامه‌های ما پایدار و بلندمدت نیست. دلیل دیگری که در تدوین سند استراتژی صنعتی به نتیجه نمی‌رسیم این است که به‌دنبال تدوین یک استراتژی صنعتی تمام و کمال هستیم و این کمال‌گرایی افراطی، ما را از داشتن یک استراتژی کارآمد محروم کرده است. باید بپذیریم برای داشتن یک برنامه صنعتی بلندمدت و قابل ارجاع، تدوین یک استراتژی ساده، قابل‌فهم و اجرا که با مشارکت صاحب‌نظران دانشگاهی و بخش خصوصی تدوین و اجرایی شود هم کفایت می‌کند.

غزنیی ادامه داد: سال‌هاست قراردادهایی برای تدوین استراتژی صنعتی می‌بندیم و گروه‌های اقتصادی مختلف در این زمینه وارد عمل می‌شوند و در حالی که روند ساده و مشخص است، موفق نمی‌شویم. درست این است که با ایجاد یک کمیته متشکل از صاحب‌نظران دانشگاهی، فعالان صنعتی و مجریان اقدام به تدوین استراتژی صنعتی کنیم و در تدوین استراتژی هر بخش، از پیش‌قراوان آن بخش دعوت و از نظرات آنها استفاده کنیم. مثلاً در تدوین استراتژی صنعت لبنیات، نظر تولیدکنندگان بزرگ لبنیات را در نظر بگیریم.

وی افزود: با توجه به پیشینه‌ای که برای تدوین استراتژی صنعتی داشته‌ایم شاید بتوان گفت به حدی تدوین استراتژی توسعه صنعتی برای خودمان بزرگ کرده‌ایم که هیچ‌وقت قادر به حل آن نخواهیم شد. هم در تدوین استراتژی مشکل داریم و هم اینکه اجرای آن به نوعی با مدت زمان فعالیت هر دولت گره خورده و تحت‌تأثیر تغییر دولت‌ها قرار می‌گیرد. البته این هم راه‌حل دارد؛ اگر بعد از تدوین استراتژی صنعتی یک بخش حقوقی مانند کمیسیون صنایع آن را تصویب کند، ضمانت اجرایی بیشتری ایجاد می‌شود و استراتژی تدوین‌شده با تغییر دولت‌ها کنار گذاشته نمی‌شود.

این فعال حوزه صنعت ادامه داد: همان‌گونه که مطرح شد نگاه آرمانی به تدوین این سند، امکان تحقق آن را کم می‌کند. اگر سند استراتژی ساده باشد، برنامه‌ریزی برای تدوین و همچنین اقدام برای اجرای آن امکان‌پذیرتر خواهد بود.

نقشه‌راه یا سند استراتژی

غزنیی با بیان اینکه آنچه تاکنون به‌عنوان سند استراتژی صنعتی معرفی شده، بیشتر نقشه راه و برنامه وزارتخانه‌هاست، افزود: برنامه‌های راهبردی برای بخش صنعت بیشتر محدود به دوره فعالیت یک دولت یا وزیر است که گاه حتی در دوره همان دولت و وزیر هم اجرایی نمی‌شود. استراتژی صنعتی به‌معنای واقعی راهبردی است

تمرکز کلی بر توسعه صنعت نیست

اینکه جنس این صنایع باجنس سایر حوزه‌های اقتصادی متفاوت است، سرریز خاصی برای بخش‌های دیگر ندارند و گویسی حصار دور این صنایع کشیده شده است. آسیب بعدی، بی‌توجهی به سرمایه انسانی است. وقتی کشور را به‌راستی بتواند به ارز حاصل از فروش منابع تولید یابد، دیگر انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاری روی منابع انسانی خود ندارد و آنها را هدر می‌دهد. حال آنکه کشورهایی که درآمد ارزی حاصل از فروش منابع نداشتند، مجبور بودند از سرمایه انسانی خود برای رشد بخش‌های مختلف اقتصاد بهره بگیرند. مجموع این رویدادها منجر به تضعیف بخش تولیدی به‌ویژه صنایع می‌شود.

دام بزرگ توزیع رانت

جعفر تاش امیری درباره اینکه چرا راهبردهای حمایت از صنعت به‌درستی اجرایی نمی‌شود، اظهار کرد: گاهی دولت‌ها برای حفظ حمایت بخش گسترده‌ای از جامعه، اقدام به توزیع گسترده رانت برای گروه‌های مختلف می‌کنند. این در حالی است که توزیع رانت باعث کسری بودجه و در نتیجه بی‌ثباتی اقتصاد کلان شده و در نهایت بر بخش تولید فشار می‌آورد و دیگر منبعی برای حمایت واقعی از تولید باقی نمی‌ماند.

رویکرد حاکم بر اقتصاد جهان

جعفر تاش امیری با اشاره به رویکرد صنعتی حاکم بر اقتصاد جهان افزود: رویکرد حاکم بر اقتصاد جهان سیاست‌های حامی بازار است که

بی‌توجهی به سرمایه انسانی

عضو مجمع کارآفرینان ایران افزود: مشکل دیگر اقتصادهای منبع‌محور، انحصارگرایی است. در این اقتصادها صنایع استخراجی و صناعی که حول محور منابع شکل گرفته‌اند به‌گونه‌ای چشمگیر رشد می‌کنند. در این صنایع تخصص‌ها و حقوق‌ها بسیار بالاست، اما به علت

پرسی الگوهای جهانی

که در تدوین آن، مجریان این بخش یعنی صنعتگران و صنایع پیشران دخیل باشند. واقعیت این است که در سیاست‌گذاری‌های کلان صنعتی در کشور ما تاکنون این‌گونه نبوده و اگر هم اقدامی شده در حد یک دولت و وزارتخانه بوده؛ در حالی که بخش‌های اقتصادی باید درگیر تدوین این سند شوند. باید چند نماینده از سازمان برنامه‌بودجه، وزارت اقتصاد، وزارت صمت، وزارت کار و همچنین نمایندگان از صنایع پیشران و دانشگاهی حضور داشته باشند تا نسبت به تدوین سند اقدام شود و البته بخش‌های مربوطه مکلف باشند که ظرف مدت زمان مشخصی، سند را تنظیم کنند.

وی با اشاره به اینکه در بررسی استراتژی صنعتی کشورهای بزرگ جهان به داده‌ها و اطلاعات بسیار خوبی رسیده‌ایم و براساس آنها راحت می‌توان یک سند استراتژی صنعتی خوب را تدوین کرد، ادامه داد: به‌واسطه نداشتن برنامه و راهبردی کلی برای صنعت از دنیا عقب مانده‌ایم و تا این سند را تدوین کنیم، فاصله ما از جهان بیشتر هم خواهد شد. در حالی که دنیا در حال عبور از انقلاب صنعتی چهارم است که براساس آن سهم مواد اولیه را در نرخ محصول نهایی کاهش دهند، ما هنوز در انقلاب صنعتی اول و دوم مانده‌ایم.

دبیرکل مجمع کارآفرینان ایران در ادامه اظهار کرد: امسال سال مهار تورم نامیده شده که ما برای تحقق آن چاره‌ای نداریم؛ جز اینکه به تولید انبوه برسیم. وقتی به تولید انبوه برسیم، موضوع تورم نیز قابل حل خواهد شد. در این میان چون برنامه‌ای برای تولید انبوه نداریم و مذاکره‌ای هم با شرکت‌های تولیدکننده و حتی کارآفرینان نشده به نتیجه‌ای نمی‌رسیم. در این شرایط مهار تورم هم محقق نخواهد شد.

غزنیی در پایان اظهار کرد: توسعه اقتصاد کشور اتفاق نمی‌افتد؛ مگر از مسیر توسعه صنعتی؛ موضوعی که در دنیا ثابت شده است. برای حرکت در مسیر توسعه صنعتی یا باید علم آن را داشته باشیم و به‌کار بگیریم یا از تجربه سایر کشورها استفاده کنیم. با توجه به اقداماتی که تاکنون انجام داده‌ایم و نتایج چندانی نداشته و گاهی هم تأثیر معکوس داشته، بهتر است ببینیم کشورهای صنعتی دنیا چه کرده‌اند، دست‌کم آنها را بومی‌سازی کنیم و اقدامی هرچند کوچک در این زمینه انجام دهیم.

حضور نهادهایی مانند سازمان خصوصی‌سازی و شسورای رقابت و بحث‌هایی همچون بهبود فضای کسب‌وکار، تنظیم‌گری و شفافیت، نمونه‌ای از تسلط این سیاست‌ها در کشورمان است. این کارشناس حوزه صنعت ادامه داد: یکی از دلایلی که اقبال چندانی به سیاست صنعتی نداشتیم نیز به قدرت رویکرد حاکم بر اقتصاد جهان بازمی‌گردد. بنابر آنچه گفته شد، مجموع سه موضوع فقدان منابع، استقرار سیاسی و رویکرد مسلط اقتصاد جهانی سبب شده در ایران نیز به سیاست‌های صنعتی کلان در قالب استراتژی صنعتی توجه زیادی نشود. در نتیجه، به‌دلیل هدایت رانت به‌سوی صنایع منابع‌محور و میل گروه‌های ثروت و قدرت به سرمایه‌گذاری در صنایع استخراجی، صنایع منابع‌محور توسعه زیادی پیدا کرده‌اند و بخش تولید تضعیف شده است. جعفر تاش امیری در پایان اظهار کرد: در چنین اکوسیستمی که تحت تأثیر یک‌سری الگوهای کلان اقتصادی است اولویت‌بندی‌ها بدون توجه به لایه‌های عمیق راه به جایی نمی‌برد، چون اولاً پولی برای حمایت از دیگر بخش‌ها مانند صنایع وجود ندارد، زیرا به سمت پارانها، خدمات اجتماعی و نهادهای فرهنگی یا به سمت صنایع منابع‌محور رفته و دوم اینکه تمرکز کلی نیز بر توسعه تولید و صنایع نیست.

سخن پایانی

کشور شده است. در این میان با توجه به اهمیتی که توسعه صنعتی برای نجات اقتصاد از نابسامانی‌هایی که گرفتار آن شده دارد، انتظار می‌رود در این زمینه اقدامی جهادی انجام شود و صنعت کشور از این سردرگمی نجات یابد.

آب دریا به فلات مرکزی می‌رسد

ابر پروژه انتقال آب خلیج فارس گامی بزرگ در مسیر مقابله با بحران کم‌آبی با پراکندگی جغرافیایی بسیار زیاد است. انتقال آب خلیج فارس با تمرکز بر ۳ بخش طرح‌های برداشت و استفاده از آب دریا بدون نمک‌زدایی در استان‌های ساحلی برای مصارف آبی‌پروری و خشک کردن برج‌های نیروگاه‌ها، طرح‌های برداشت آب دریا و نمک‌زدایی آن برای انتقال به استان‌های غیرساحلی اجرایی می‌شود و با توجه به قرار گرفتن ایران در منطقه‌ای خشک و نیمه خشک و پراکندگی جغرافیایی و جمعیتی نامتوازن ناچار به انتقال آب دریا از مناطق پربهره به مناطق کم‌برخوردار اقدام کرده است. از سوی دیگر، قرار گرفتن کشورمان در مسیر صنعتی شدن، الزام بر رفع نیازهای داخلی و حضور در بازارهای صادراتی و جلوگیری از بحران‌های ناشی از بی‌آبی و همچنین برقراری تعاملات جهانی و بهره‌وری بهینه از منابع داخلی در حوزه صنعت، استفاده از منابع آبی داخلی کشور را برای ایران ضروری ساخته است. اینک آب دریا در مسیر رسیدن به شهرهای تشنه فلات مرکزی ایران است و به زودی به کرمان، خراسان جنوبی و زاهدان می‌رسد.

آب در مسیر کارخانه تغلیظ مس دره آلو

با شروع فعالیت و بهره‌برداری از مجتمع مس دره آلو، فصلی جدید در توسعه و ارتقای تولیدات، سودآوری و اشتغالزایی شرکت ملی صنایع مس ایران رقم خواهد خورد. مدیرعامل شرکت تامین و انتقال آب خلیج فارس (WASCO)، گفت: انتقال آب به کارخانه تغلیظ مس دره آلو، با انشعاب از خط یک طی ۱۸ ماه آینده، انجام می‌شود. احسان انصاری که در نشست مدیران عامل شرکت‌های انتقال آب سواحل جنوبی با رئیس هیات عامل ایمیدرو سخن می‌گفت، با اشاره به اینکه خط یک انتقال آب از خلیج فارس به فلات مرکزی، در همه بخش‌ها فعال است، تصریح کرد: در نظر داریم طرح فوق را حتی پیش از موعد راه‌اندازی کنیم. وی با اشاره به همکاری سهامداران خط یک (گل‌گهر، چادرمو و ملی مس) اظهار کرد: تاکنون همکاری مناسبی در افزایش سرمایه داشته‌ایم اما برنامه بعدی افزایش میزان سرمایه از ۱۴ هزار میلیارد فعلی به ۲۰ هزار میلیارد تومان است. انصاری تأکید کرد: دریافت مطالبات این شرکت، نقش بزرگی در اجرا و تکمیل پروژه‌ها ایفا می‌کند. وی افزود: منابع مالی این شرکت از صندوق توسعه ملی، تسهیلات بانکی و آورده سهامداران است. مدیرعامل شرکت تامین و انتقال آب خلیج فارس در عین حال، ارائه مشوق به سرمایه‌گذاران را جزو عوامل تأثیرگذار در تامین مالی و بازپرداخت بدهی‌ها دانست.

همچنین محمد حسن اسدی مدیرعامل شرکت تامین آب صنایع معدن (IMWASCO) نیز گزارشی از گام نخست تامین آب زاهدان ارائه کرد. وی افزود: گام بعدی تامین پایدار آب استان‌های نوار شرقی از دریای عمان است که طراحی آن انجام و عملیات اجرایی شروع شده است. اسدی تصریح کرد: شهریور سال آینده، آب دریای عمان به زاهدان خواهد رسید.

برقراری توازن در عرضه و تقاضای آب

مس. تامین به‌موقع آب برای این برنامه اهمیت ویژه‌ای دارد. موفقی‌نیا همچنین با اشاره به اهمیت و اولویت تامین آب برای استان سیستان و بلوچستان، راه‌های کوتاه مدت و بلندمدت را با حضور مدیران عامل شرکت‌های انتقال آب مورد بررسی قرار داد. رئیس هیات عامل ایمیدرو، به موضوع ساخت داخل تجهیزات و استفاده از تجربه خط یک اشاره و تأکید کرد: با بازبینی برنامه‌ها، موانع موجود با همکاری دولت و بخش خصوصی رفع شود.

عامل ایمیدرو با اشاره به حمایت‌های ایمیدرو از طرح‌های انتقال آب به فلات مرکزی (خط یک) و برنامه‌های انتقال آب به استان‌های نوار شرقی و نیز اصفهان، اظهار کرد: تولید تجهیزات با نگاه به ساخت داخل، نرخ و هزینه تمام‌شده، نرخ فروش و... در خطوط انتقال آب اهمیت حیاتی دارد. معاون وزیر صمت همچنین به موضوع تامین آب خط بردسیر-دره آلو استان کرمان اشاره کرد و گفت: با توجه به اینکه کارخانه تغلیظ مس دره آلو راه‌اندازی شده، عدم‌التفیع کمبود آب برای این کارخانه، رقم قابل توجهی است که این امر ضرورت تسریع در تکمیل این طرح را بیش از پیش ضروری می‌کند. وی افزود: به توجه به طرح‌های توسعه صنعت

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، خواستار ارائه برنامه‌های برای ایجاد توازن در تامین آب صنایع معدنی، بازبینی برنامه‌های تامین آب از سواحل جنوبی کشور و تسریع در عملیات اجرایی آن شد. به گزارش ایرنا از سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، محمدرضا موفقی‌نیا در نشست با مدیران شرکت‌های تامین‌کننده آب از سواحل جنوبی (خطوط یک، ۲ و ۳)، تأکید کرد: باید بر اساس نیاز آبی صنایع معدنی، برنامه‌های تامین آب از خلیج فارس و دریای عمان، چگونگی تامین مالی، مشارکت سرمایه‌گذاران و برنامه‌های افزایش سرمایه مورد بازنگری قرار گیرد و طرح‌های به‌روز شده ارائه شود. رئیس هیات

ورود آب به معدن طلای هیرد

از مشکلات این حوزه برطرف می‌شود. جلالیان، توسعه فعالیت‌های معدنی در مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته از جمله خراسان جنوبی را یکی از اهداف شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران عنوان کرد و گفت: در این راستا تلاش می‌شود با ایجاد پروژه‌های زیرساختی و توسعه فعالیت‌های اکتشافی و به تبع آن کاهش ریسک سرمایه‌گذاری، میزان رغبت در سرمایه‌گذاران بخش خصوصی برای حضور در حوزه فعالیت‌های معدنی استان افزایش یابد. به گفته وی پیش‌بینی می‌شود این پروژه تا پایان آذر امسال به بهره‌برداری کامل برسد. معدن طلای هیرد شامل ۴ ناحیه (تارگت) در ۱۵۰ کیلومتری جنوب غرب مرکز استان واقع شده که در حال حاضر بهره‌برداری از یکی از تارگت‌های این معدن با ذخیره قطعی ۵ میلیون

مدیر مجتمع معدنی خراسان جنوبی نیز با اشاره به اهمیت تامین آب معادن اظهار کرد: انجام تست‌های اولیه فاز نخست پروژه انتقال آب مجموعه معادن هیرد به‌عنوان یکی از پروژه‌های زیرساختی در حوزه معدن و صنایع معدنی خراسان جنوبی است. به گزارش دنیای معدن، علیرضا جلالیان گفت: با پایان یافتن عملیات اجرایی و آبگیری مخازن، فاز نخست خط انتقال آب مجموعه معادن هیرد به طول ۳۲ کیلومتر به بهره‌برداری رسید. وی هزینه‌کرد این پروژه را بالغ بر ۹۰۰ میلیارد ریال اعلام کرد و افزود: این پروژه یکی از مهم‌ترین پروژه‌های زیرساختی این مجتمع بود که با اجرای آن در فاز نخست آب مورد نیاز صنایع فراوری طلا در منطقه هیرد تامین شد. مدیر مجتمع معدنی خراسان جنوبی با بیان اینکه نبود زیرساخت‌ها از جمله آب و برق یکی از مشکلات و موانع جدی در بخش فعالیت‌های معدنی استان است گفت: با اجرای این پروژه آب مورد نیاز مجموعه معادن هیرد و همچنین پروژه‌های اکتشافی این منطقه تامین و بخش مهمی

تن کانسنگ طلا با مشارکت بخش خصوصی در حال انجام و فعالیت‌های اکتشافی در سایر بخش‌های محدوده طلای هیرد نیز در دست اقدام است.

سخن پایانی

فلات مرکزی ایران به‌عنوان یکی از مناطق مهم اقتصادی و جمعیتی کشور با مشکلات بسیاری در حوزه آب مواجه است. اجرای موفق طرح بلندمدت انتقال آب خلیج فارس به فلات مرکزی ایران می‌تواند به رفع کمبود و تامین آب مورد نیاز برای کشاورزی و صنایع در استان‌های هرمزگان، کرمان، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، یزد، اصفهان و سیستان و بلوچستان کمک کند. اما از آنجا که ابتدا مشکلات و خطرات زیست‌محیطی برای این طرح پیش‌بینی شده بود، جای آن دارد که امروز و در مرحله بهره‌برداری برای رفع این نگرانی‌ها شفاف‌سازی کافی صورت گیرد.

بانک توسعه تعاون
TOOBE TAYWAN BANK

تجدید آگهی مزایده عمومی سهام

مهلت زمانی دریافت اسناد مزایده از سامانه: از تاریخ انتشار تا ساعت ۱۳:۰۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۳۱

مهلت زمانی ارائه مستندات: ساعت ۱۳:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۳

زمان گشایش پاکت ها: ساعت ۱۰:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۸

اطلاعات تماس و آدرس دستگاه مزایده گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص مزایده: تهران- خیابان ولیعصر - خیابان بزرگمهر- نبش خیابان برادران مقفر- پلاک ۱۴ - بانک توسعه تعاون - اداره کل تدارکات و خدمات- دایره قراردادهای مناقصات و مزایده اقدام نمایند. تلفن ۰۲۱-۳۲۲۲۵۶۱۰

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: ۱۴۵۶

شناسه آگهی: ۱۵۴۲۱۵۵

م الف / ۱۹۶۴

با حضور مدیر عامل فولاد هرمزگان انجام شد؛ تست میدانی شن سیلیسی فعال شده آب شیرین کن برای اولین بار در کشور

برای نخستین بار در کشور، تست میدانی شن سیلیسی فعال شده آب‌شیرین‌کن فولاد هرمزگان که یکی از جدیدترین تکنولوژی‌ها در این زمینه محسوب می‌شود، با حضور مدیرعامل فولاد هرمزگان صورت گرفت.

به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، در حاشیه مراسم تست میدانی شن سیلیسی فعال شده آب‌شیرین‌کن، عطاالله معروفخانی در گفت‌وگو با خبرنگار روابط عمومی بیان کرد: رویکرد فولاد هرمزگان همواره حمایت از طرح‌های دانش‌بنیان بوده و خوشبختانه اتخاذ این رویکرد در بسیاری از موارد با موفقیت همراه است. نمونه این حمایت را می‌توان در تست میدانی شن سیلیسی فعال شده آب‌شیرین‌کن مشاهده کرد که یک طرح ابتکاری بوده و استفاده از آن موجب افزایش راندمان تولید و بهبود کیفیت پیش‌تصفیه آب دریا با کاهش هزینه خواهد شد.

وی با اشاره به اینکه تامین، ارزیابی و تست میدانی شن سیلیسی فعال شده برای اولین بار در سطح منطقه و همچنین کشور در شرکت فولاد هرمزگان در حال انجام است، افزود: استفاده از تکنولوژی‌های جدید و بررسی راهکارهای اصلاحی موفق در سطوح داخلی و خارج از کشور، همواره به عنوان راهکاری جهت بهبود مستمر فرآیندهای داخلی فولاد هرمزگان مد نظر بوده است. حمایت از تکنولوژی‌های نوین، بستری را در اختیار کارشناسان فنی مجموعه قرار داده است تا با شناسایی و انجام ارزیابی‌های فنی محصولات جدید و نوآورانه در سطوح بین‌المللی، بتوانند کمک بسزایی به افزایش کمی و کیفی تولید و کاهش هزینه‌ها و به تبع آن به اقتصاد کشور داشته باشند.

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان خاطر نشان کرد: در همین راستا یک نوع شن سیلیسی فعال شده که ماهیت بازیافتی داشته و در تولید آن از انرژی‌های تجدیدپذیر استفاده شده و دوست‌دار طبیعت است، طی بررسی‌های فنی و ارزیابی نتایج فرآیند‌های ارائه شده در کشورهای مختلف شناسایی شد که در مقایسه با شن و سیلیس‌های متداول که در سیستم‌های تصفیه آب دریا مورد استفاده قرار می‌گیرد، دارای مزایای بیشتری و راندمان بهتر از جمله سطح تماس و طول عمر بیشتری است و از منظر فنی توانایی تصفیه آب با کیفیت مطلوب‌تری را دارد.

معروفخانی با اشاره به مزیت دیگر این طرح، ادامه داد: مزیت دیگر این نوع شن سیلیسی فعال شده، کمک به کاهش مصرف مواد شیمیایی و افزایش طول عمر فیلترها و ممبران‌های شیرین‌سازی است. مزیت‌های

شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند

آگهی فراخوان تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

شماره ۱۴۰۲/۱۸

تحت عنوان انجام حجم خدمات کنترل کیفیت روغن ترانسفورماتورهای قدرت از طریق آنالیز روغن

شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند در نظر دارد خدمات موضوع صدرالاشاره را از طریق تجدید مناقصه عمومی طبق اسناد مناقصه به پیمانکار واجد شرایط و اگادار نماید. شرکت‌های متقاضی می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر و شرایط شرکت در مناقصه به سایت اینترنتی شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند به نشانی WWW.IKORC.IR مراجعه نمایند.

۱- موضوع مناقصه:
شرح مختصر:

ردیف	شماره مناقصه	موضوع مناقصه	مدت زمان	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه (ارقام به ریال)
۱	۱۴۰۲/۱۸	انجام حجم خدمات کنترل کیفیت روغن ترانسفورماتورهای قدرت از طریق آنالیز روغن	یکسال شمسی	۵۶۱,۰۰۰,۰۰۰

(ب) برآورد هزینه انجام موضوع مناقصه ۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

می‌باشد.

(ج) تضمین مورد قبول شامل: ضمانتنامه بانکی / چک تضمینی / چک بین بانکی / واریز وجه نقد

(د) شرکت در رد یا قبول هر یک با تمام پیشنهادها بدون آنکه محتاج به ذکر دلیل باشد مختار است.

۲- کلیه مشخصات حقوقی واجد شرایط می‌توانند مطابق تاریخ‌های ذیل جهت دریافت اسناد استعلام ارزیابی به آدرس اینترنتی فوق‌الذکر مراجعه نمایند و پس از دریافت اسناد و مطالعه آن، مستندات ارزیابی کیفی را در قالب لوح فشرده در مهلت مقرر به آدرس ذیل ارسال نمایند. بدیهی است پیشنهادهایی که با شرایط مندرج در فراخوان اختلاف داشته و ارسال مدارک مناقصه از سوی متقاضیان بعد از مهلت مقرر قابل پذیرش نمی‌باشد. پس تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۵/۲۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۵/۲۵

روابط عمومی شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند

این گروه از کارکنان شرکت فولاد هرمزگان در حاشیه مراسم تست میدانی شن سیلیسی فعال شده آب‌شیرین‌کن، عطاالله معروفخانی در گفت‌وگو با خبرنگار روابط عمومی بیان کرد: رویکرد فولاد هرمزگان همواره حمایت از طرح‌های دانش‌بنیان بوده و خوشبختانه اتخاذ این رویکرد در بسیاری از موارد با موفقیت همراه است. نمونه این حمایت را می‌توان در تست میدانی شن سیلیسی فعال شده آب‌شیرین‌کن مشاهده کرد که یک طرح ابتکاری بوده و استفاده از آن موجب افزایش راندمان تولید و بهبود کیفیت پیش‌تصفیه آب دریا با کاهش هزینه خواهد شد.

وی با اشاره به اینکه تامین، ارزیابی و تست میدانی شن سیلیسی فعال شده برای اولین بار در سطح منطقه و همچنین کشور در شرکت فولاد هرمزگان در حال انجام است، افزود: استفاده از تکنولوژی‌های جدید و بررسی راهکارهای اصلاحی موفق در سطوح داخلی و خارج از کشور، همواره به عنوان راهکاری جهت بهبود مستمر فرآیندهای داخلی فولاد هرمزگان مد نظر بوده است. حمایت از تکنولوژی‌های نوین، بستری را در اختیار کارشناسان فنی مجموعه قرار داده است تا با شناسایی و انجام ارزیابی‌های فنی محصولات جدید و نوآورانه در سطوح بین‌المللی، بتوانند کمک بسزایی به افزایش کمی و کیفی تولید و کاهش هزینه‌ها و به تبع آن به اقتصاد کشور داشته باشند.

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان خاطر نشان کرد: در همین راستا یک نوع شن سیلیسی فعال شده که ماهیت بازیافتی داشته و در تولید آن از انرژی‌های تجدیدپذیر استفاده شده و دوست‌دار طبیعت است، طی بررسی‌های فنی و ارزیابی نتایج فرآیند‌های ارائه شده در کشورهای مختلف شناسایی شد که در مقایسه با شن و سیلیس‌های متداول که در سیستم‌های تصفیه آب دریا مورد استفاده قرار می‌گیرد، دارای مزایای بیشتری و راندمان بهتر از جمله سطح تماس و طول عمر بیشتری است و از منظر فنی توانایی تصفیه آب با کیفیت مطلوب‌تری را دارد.

معروفخانی با اشاره به مزیت دیگر این طرح، ادامه داد: مزیت دیگر این نوع شن سیلیسی فعال شده، کمک به کاهش مصرف مواد شیمیایی و افزایش طول عمر فیلترها و ممبران‌های شیرین‌سازی است. مزیت‌های

در گزارش **صفت در باره فرصت‌ها و چالش‌های خصوصی سازی در حوزه معدن مطرح شد**

بگذارید انحصار شکسته شود

گفته می‌شود بخش خصوصی یکی از اجزای حیاتی اقتصاد است که فرصت‌های بسیاری را در اختیار دارد و می‌تواند به توسعه و رشد پایدار کشورها کمک کند. این بخش، محرک اصلی ایجاد اشتغال، نوآوری و تولید بهینه معرفی می‌شود که با توانمندی‌های تجاری، آزادی عمل در تصمیم‌گیری‌ها و امکان دسترسی به منابع مالی باعث ایجاد فرصت‌های جذاب در جذب سرمایه می‌شود. با این حال، خصوصی‌سازی با چالش‌های متعددی نیز مواجه است. رقابت شدید و تغییرات سریع در بازارها و توجه به نوآوری و تطابق با فناوری‌های جدید را ضروری می‌سازد. همچنین، مسائل مربوط به محیط زیست، اخلاق تجاری و نیاز به توازن بین سودآوری و مسئولیت‌پذیری اجتماعی نیز از جمله چالش‌های این بخش محسوب می‌شوند.

در گزارش امروز صفحه معدن صمت، تلاش کردیم فرصت‌ها و چالش‌های خصوصی‌سازی بخش معدن را از منظر ۲ تن از کارشناسان و فعالان بخش خصوصی بررسی کنیم. آنچه در پی می‌آید، دیدگاه شهرام شریعتی، عضو هیات‌رئیس کمیسیون معدن خانه صنعت، معدن و مسعود کیانی، رئیس انجمن صنفی گوهرسنگ ایران در این زمینه است.

رخت آزادی برای پیکر اقتصاد

کارشناس اقتصاد
سعید باستانی

در تعریف مفهوم عدالت اجتماعی، نظرات مختلفی وجود دارد. عدالت این نیست که تک‌تک افراد جامعه به‌طور یکسان از همه چیز برخوردار باشند و از اساس چنین مفهومی در اقتصاد تعریف نشده است و نمونه‌ای را نمی‌توان سراغ گرفت که همه افراد یک جامعه به‌نسبت مساوی به عرصه‌های اقتصادی وارد شوند و منافع کاملاً برابر داشته باشند، اما وقتی بر مبنای تخصیص بهینه منابع ارزش تولید می‌شود، سطح رفاه جامعه بالا می‌رود و تمامی افراد از منافع نهایی آن بهره‌مند خواهند شد که عامل بسط و گسترش رفاه و عدالت اجتماعی خواهد شد. به عبارت دیگر، وقتی سازگار اقتصاد آزاد بر بازار حاکم است، آنقدر ارزش افزوده ایجاد می‌شود و منافع و خروجی‌ها به اندازه‌ای برتر است که همه افراد یک جامعه از آن برخوردار خواهند شد.

البته، در هر شرایطی، بین سقف و کف برخورداری و انتفاع افراد جامعه حتماً نابرابری‌هایی وجود خواهد داشت، اما ایجاد فرصت‌ها، افزایش ارزش افزوده، ارتقای رفاه و در نهایت، خروجی‌ها در اقتصاد آزاد بیشتر و این مهم‌ترین تفاوتی است که بین اقتصاد آزاد و دولتی وجود دارد.

اما اقتصاد آزاد چگونه شکل می‌گیرد؟ به‌طور کلی می‌توان گفت اقتصادی که دولت در آن دخالتی نداشته باشد، در قالب اقتصاد آزاد تعریف می‌شود و در این سازگار، ذی‌نفعان بازار اعم از تولیدکنندگان، فروشندگان و مصرف‌کنندگان محدودیتی برای تولید، عرضه و تهیه کالاها نخواهند داشت و وظیفه دولت تنها تدوین و نظارت بر بستری حقوقی است که در آن هیچ نگاه ویژه، حمایت خاص و امتیاز متفاوتی برای هیچ‌کدام از عرصه‌ها و مولفه‌های اقتصادی ایجاد نشود، آزادی عمل برای تمام فعالیت اقتصادی به‌صورت یکسان وجود داشته باشد و رقابتی آزادانه در عرصه اقتصادی به‌وجود آید. بنابراین دولت فقط وظیفه بسترسازی حقوقی را برعهده خواهد داشت و فعالیت اقتصادی هم بر مبنای عرضه و تقاضا شکل می‌گیرد و در نهایت اقتصاد آن کشور طبق قواعد و قوانین بازار آزاد رشد و تکامل پیدا می‌کند.

از آنجایی که حوزه‌های مختلف اقتصادی با رشته‌های مختلفی به هم پیوسته‌اند، در عمل امکان ندارد یک بخش از اقتصاد را به‌صورت آزاد اداره کرد و سایر بخش‌ها دولتی باشند. برای مثال، فقط بخش معدن استثنا شده و بر اساس مولفه‌های اقتصاد آزاد اداره شود، اما بخش صنعت، کشاورزی و... دیگر مانند قبل تحت نظارت دولت باشند، زیرا حوزه‌های مختلف برای مثال بخش معدن با صنایع پایین‌دستی یا بالادستی و با بازارهای سرمایه هم‌پوشانی دارند. وقتی مداخله دولتی، حتی در یکی از زیرمجموعه‌های اقتصاد کلان کشور وجود داشته باشد، ردیابی آن در همه زیرساخت‌ها دیده می‌شود و در قوانین، ضوابط، ارتباطات مالی، بازار سرمایه و... تابع آن است. بنابراین، اقتصاد آزاد باید بخش‌ها و زیربخش‌های مختلف اعم از تولید، خدمات، صنعت، معدن و کشاورزی را دربرگیرد تا در قالب یک پیکره واحد اقتصادی عمل کند. البته برای جلوگیری از سوءتفاهمی که می‌تواند این موضوع ایجاد کند، بعضی از مولفه‌ها در ارتباط با اقتصاد آزاد، باید تعیین تکلیف شوند و واژه‌هایی مانند مالکیت خصوصی، انحصار و مانند آن مورد بازتعریف قرار گیرند.

به عبارت دیگر، در این مدل اداره اقتصاد، هدف اصلی این است که منابع به‌صورت بهینه تخصیص داده شود و وقتی چنین اتفاقی رخ دهد، بازار فارغ از مناقشات و مداخلات دولتی شود و بستر حقوقی مناسبی برای فعالان عرصه‌های گوناگون به‌وجود آید. موضوع انحصار دیگر محلی از اعراب نخواهد داشت و عدالت در سایه تولید ارزش افزوده بهتر خواهد شد.

گاهی شنیده می‌شود که اقتصاد آزاد را عامل اشرافیت و رنج بیشتر فقر معرفی می‌کنند که اشتباهی مبالغه‌آمیز است. در هر جامعه‌ای که در نظر بگیرید، تعدادی از افراد در طیف کم‌درآمد تا فقیر و تعدادی نیز در طیف پردرآمد تا اشراف وجود دارند و بخش اعظم جامعه جایی در میانه طیف و در طبقه متوسط قرار دارند. نکته اینجا است که کفه‌های این ترازو به کدام سمت سنگین‌تر است. برای یافتن پاسخ این سوال باید به بررسی مقایسه‌ای پرداخت و با توجه به شواهد و قرائن در کشورهای که بر اساس اقتصاد آزاد اداره می‌شوند، حداقل درآمد و سطح رفاه جامعه بالاتر است و مردم از خروجی چنین سازکاری بیشتر منتفع می‌شوند.

در اقتصاد آزاد زیرمجموعه‌های دولتی باید به‌سمت‌وسویی بروند که بستر حقوقی مناسب را برای رقابت آزاد فراهم کنند تا همه بتوانند در این رقابت شرکت کنند. به‌طبع این تسهیلگری و بسترسازی برای توسعه کسب‌وکار نقش خود را ایفا می‌کند و در تأمین اجتماعی، حوزه‌های مختلف قوانین کار و کاری - کارفرمایی نمود می‌یابد. اگر قرار باشد شیوه مدیریت اقتصادی کشور بر اساس الگوی اقتصاد آزاد بازتعریف شود، تمامی اجزای سیاست‌گذاری باید تغییر رویه دهند. قوانین و موارد حقوقی عرصه کسب‌وکار به‌نوعی طراحی شوند که آزادی رقابت را بین فعالان اقتصادی برقرار کنند و سرمنشأ همه اینها در نهاد قانون‌گذاری یا مجلس است تا بستری حقوقی را در کل کشور ساری و جاری و بر اساس المان‌های اقتصاد آزاد، فرصتی برابر برای همه فعالیت‌ها در عرصه اقتصادی کشور ایجاد کند.

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

واگذاری‌های بزرگ، شرکت‌های قوی می‌خواهد

اینکه با درپیش گرفتن سیاست‌های تشویقی، شرکت‌های بزرگ بین‌المللی را برای ورود به ایران ترغیب کنیم، بیشتر به‌نظر می‌رسد ما تعدادی کارخانه فرآوری داریم که در کنار آن، یک‌سری تجهیزات معدنی قرار داده‌ایم که مواد اولیه را استحصال کنند. برای ورود شرکت‌های خارجی می‌توان با برگزاری مزایده‌های بزرگ و بین‌المللی، زمینه ورود شرکت‌های مطرح بین‌المللی و سرمایه‌گذاری خارجی در کشور را فراهم کرد. با برگزاری مزایده‌های بین‌المللی، بخش خصوصی واقعی ایجاد و از به‌وجود آمدن شرکت‌های خصولتی و واگذاری امور به این بخش‌ها نیز جلوگیری خواهد شد.

آسیب‌شناسی بخش خصوصی

من همیشه طرفدار بخش خصوصی بوده و هستم و همیشه سعی کرده‌ام از منافع این بخش دفاع کنم، اما می‌خواهم به‌طور شفاف بگویم تا زمانی می‌توان از بخش خصوصی حمایت کرد که اصول، روش‌ها و خط قرمزها را محترم نگه دارد. متأسفانه گاهی دیده می‌شود که به هر دلیلی این خط قرمزها شکسته می‌شود و کار از سودجویی به منفعت‌طلبی می‌رسد.

شهرام شریعتی - عضو کمیسیون معدن خانه صنعت ایران: به‌نظر می‌رسد معدن، به‌ویژه معدن بزرگ می‌تواند سود بسیار بیشتری ایجاد کند، اما از آنجایی که بدنه دولت چابکی لازم را ندارد، ارزشی کمتر از ظرفیت‌های موجود این معدن حاصل می‌شود. بنابراین، شاید با واگذاری معدن بزرگ به بخش خصوصی بتوان به ارزش‌آوری بیشتری رسید، اما نکته در واگذاری به بخش خصوصی واقعی است و از سوی دیگر، توان این شرکت‌ها، در بسیاری از موارد، شرکت‌های بخش خصوصی توان اداره و مدیریت چنین مجموعه‌های عظیمی را ندارند. در اصل، ما شرکت‌هایی که بتوانند ارزش معدن را شناسایی و با کمترین ضایعات ذخیره معدن را استحصال کنند، نداریم. بنابراین، درخواست برای در اختیار گرفتن چنین معدنی، محلی از اعراب ندارد.

جذب سرمایه‌گذاران بین‌المللی

به‌طور قطع در ایران حتی یک شرکت هم در مقیاس یک‌پنجاهم ریوتینتو، واله و گلیتکو نداریم. وقتی ما از چنین امکاناتی بی‌بهره هستیم، باید سعی کنیم که ادعاها و گلابه‌هایمان را هم کمتر کنیم. برای افزایش بهره‌وری از معدن بزرگ چاره‌ای نداریم، جز

به‌عنوان مثال، سخت‌ترین نوع کار در تمام دنیا معدنکاری است. البته این درباره فردی که تخصص دانشگاهی دارد، مدیرعامل یک شرکت معدنی است و در دفتر خود نشسته، مصداق ندارد، منظور آن کسی است که کار پدی معدن را انجام می‌دهد، در دل زمین و در بدترین شرایط زیر آفتاب، در سرما و گرما فعالیت می‌کند و چرخ تولید را می‌چرخاند؛ کار این افراد جزو مشاغل سخت و زیان‌آور است و هر قدر به رفاه آنها اهمیت داده شود، باز هم کم است، اما این امکانات رفاهی برای کارگران بخش معدن ما وجود ندارد و متأسفانه دیده می‌شود بخش خصوصی در این زمینه اهمال می‌کند.

پیش از این هم اشاره کرده‌ام که به‌اعتقاد من، سودجویی کار بسیار خوبی است و از اساس تولید یعنی سودجویی. به‌عبارت دیگر، اگر کسی جوینده سود نباشد، به‌طور قطع نگاهش با مشکل مواجه می‌شود، اما سودجویی با منفعت‌طلبی متفاوت است. بنابراین، منفعت‌طلبی و مفت‌خوری، گام برداشتن عکس منافع ملی است.

به‌عنوان مثال، اگر به موضوع گوهرسنگ از زاویه‌ای فراسازمانی نگاه کنیم، صنعتی بسیار پرسود و اشتغالزای است و باید فضای ورود بخش خصوصی به این صنعت ایجاد شود.

در بسیاری از کشورهای دنیا، مناطق یا شهرهای خاصی را به گوهرسنگ اختصاص داده‌اند. برای مثال، ایالت‌های حیدرآباد و گجرات در هند، شهر توسکان در آمریکا، گوانگجو و شنزن در چین، دویی در امارات، استانبول در ترکیه، زوریخ در سوئیس، آنتورپ در بلژیک و... همه مرکز گوهرسنگ شده‌اند. ما هم می‌توانیم کیش و چابهار را که منطقه آزاد هستند و از معافیت‌های تعرفه‌های گمرکی و مالیات برخوردارند، به‌عنوان قطب، یا هاب گوهرسنگ معرفی کنیم.

یا کشورهایی مانند ترکیه، سوئیس، بلژیک، قطر یا دیگر کشورهای حاشیه خلیج فارس و... باوجود اینکه هیچ‌یک معدن الماس ندارند، اما سنگ راف را از کشورهایمانند روسیه، آفریقای جنوبی، آمریکا، کانادا، استرالیا و... وارد کرده و با فرآوری زمینه ارزآوری و اشتغالزایی ایجاد می‌کنند.

به این ترتیب، کشوری مانند امارات، سالانه ۶ میلیون قیراط ورودی الماس راف دارد و کشوری مانند تایلند در زمینه گوهرسنگ‌ها توانسته ۶ میلیون فرصت شغلی ایجاد کند یا هند که ۸۰ درصد الماس دنیا را از نظر حجمی تراش می‌دهد. اگر تجربه هند را در نظر بگیریم، این کشور محدودیتی برای ورود گوهرسنگ و طلا و جواهر به‌صورت خام ندارد، فضای کسب‌وکار در این زمینه را رونق داده و تعرفه‌های گمرکی را برای صادرات پایین آورده است. به این شکل، رونقی در کشور ایجاد شده و کمابیش ۷۸ میلیارد دلار گردش مالی دارد و چیزی در حدود ۵۰ میلیون نفر در این صنعت فعال هستند.

سخن پایانی

اشتغال، تولید برتر و رشد اقتصادی به کار گرفته شود و از سوی دیگر، ضرورت تطابق با تغییرات سریع بازارها، مسائل محیط‌زیستی و حفظ اخلاق تجاری، به‌عنوان چالش‌های مملوس، نیازمند استراتژی‌ها و رویکردهای منعطف و هوشمندانه از سوی این بخش است.

بستر سازی در مسیر هدف

کسب منافع اقتصادی توجه دارند و مدیریت امور کارآفرینانه را به بخش خصوصی واگذار می‌کنند. از طرف دیگر، فرصت و امکانات لازم برای خلاقیت کارآفرینانه را در اختیار ندارند و در بهترین حالت، تنها اشتغال ایجاد می‌کنند. از این‌رو، بهترین راه‌حل برای توسعه اقتصادی و اجتماعی، تشویق کارآفرینی در بخش خصوصی واقعی است.

البته نمی‌توان کتمان کرد که برخی کارخانه‌ها به دلیل نداشتن مدیران کارآمد، با مشکلات مدیریتی روبه‌رو هستند. این مسئله باعث از بین رفتن اشتغال و ایجاد ارزش افزوده در کشور می‌شود. این مشکلات ممکن است به دلیل نداشتن توان ریسک‌پذیری و تفکر کارآفرینانه در مدیران مجموعه باشد.

چالش تضاد منافع

انحصارگرایی یکی از موانع این مسیر است. برای مثال، آیا فرصتی که در بهره‌برداری از فیروزه شهرریابک که در معدن مس میدوک وجود دارد، به بخش خصوصی واگذار می‌شود؟ پاسخ منفی است. فیروزه شهرریابک در معدن مس به‌ویژه معدن مس میدوک در داخل سنگ‌های آذرین تشکیل شده و به دلیل همراهی آن با مس، استخراج و بهره‌برداری آن مورد کم‌توجهی قرار گرفته است و به‌عنوان یک محصول فرعی برداشت می‌شود. با توجه به اینکه تمام مراحل استخراج در معدن مس میدوک، برای استخراج مس برنامه‌ریزی شده است، در عملیات انفجاری مقدار قابل توجهی از فیروزه از بین می‌رود یا کیفیت خود را از دست می‌دهد.

با این‌همه، همچنان برقراری استخراج ساختارمند و اصولی میسر نیست. در معدن دیگر هم، این مشکل صادق است و فرصت بهره‌برداری از گوهرسنگ، عناصر کمیاب و... از بخش خصوصی گرفته می‌شود.

جور دیگر باید دید

درخواست فعالان بخش خصوصی، رفع مشکلات و انحصارگرایی است. دولت نباید رقیب بخش خصوصی شود.

بهترین راه‌حل
برای توسعه
اقتصادی
و اجتماعی،
تشویق
کارآفرینی در
بخش خصوصی
واقعی است

دولت نباید
وارد عرصه
بنگاهداری
شود و با فعالان
اقتصادی بخش
خصوصی رقابت
کند. این رقابت
عادلانه نیست
و منجر به حذف
بخش خصوصی
خواهد شد

اقتصاد سینما
در یک نگاه

۱۳۹۳

قیمت بلیت / تومان

۴۰۰۰

تعداد مخاطبان

۱۲.۶۹۰.۲۴۴

فروش سال / تومان

۵۵۲.۸۴۰.۷۴۴.۵۰۰

۱۳۹۴

قیمت بلیت / تومان

۵۰۰۰

تعداد مخاطبان / نفر

۱۳.۳۷۳.۰۳۸

فروش سال / تومان

۷۷۷.۷۲۸.۰۴۷.۰۰۰

۱۳۹۵

قیمت بلیت / تومان

۶.۵۰۰

تعداد مخاطبان / نفر

۲۵.۸۴۷.۴۸۳

فروش سال / تومان

۱.۶۵۲.۷۸۰.۲۹۳.۰۰۰

۱۳۹۶

قیمت بلیت / تومان

۸۰۰۰

تعداد مخاطبان / نفر

۲۲.۸۵۶.۰۹۷

فروش سال / تومان

۱.۸۰۵.۱۴۵.۵۶۱.۸۵۰

۱۳۹۷

قیمت بلیت / تومان

۹۰۰۰

تعداد مخاطبان / نفر

۲۸.۵۳۷.۴۱۰

فروش سال / تومان

۲.۵۰۷.۷۱۹.۴۹۸.۰۰۰

۱۳۹۸

قیمت بلیت / تومان

۱۱۰۰۰

تعداد مخاطبان / نفر

۲۶.۳۱۰.۳۸۴

فروش سال / تومان

۲.۹۴۷.۴۳۷.۴۶۷.۰۰۰

۱۳۹۹

قیمت بلیت / تومان

۱۵۰۰۰

تعداد مخاطبان / نفر

۶۵۹.۱۸۴

فروش سال / تومان

۹۷.۹۵۴.۰۷۷.۸۸۶

۱۴۰۰

قیمت بلیت / تومان

۲۳۰۰۰

تعداد مخاطبان / نفر

۷.۱۹۷.۱۸۴

فروش سال / تومان

۱.۶۴۲.۹۰۱.۴۳۹.۸۶۸

۱۴۰۱

قیمت بلیت / تومان

۳۲۰۰۰

تعداد مخاطبان / نفر

۱۳.۵۰۰.۰۰۰

فروش سال / تومان

۴.۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰

نخستین انتخابات کشور با استفاده از «هوش مصنوعی» برگزار شد

عضویت ۳۵۰ شرکت ایرانی در اتاق کوالامپور

آسیا و جمعیتی ۲ میلیاردی شرق آسیا دسترسی خواهیم داشت. مصطفوی که خود از تولیدکنندگان بخش کشاورزی است، با بیان اینکه در این مجموعه از هم‌افزایی و تجربیات پیشکسوتان صنایع مختلف در راستای بهبود مستمر سایر اعضای انجمن بهره می‌بریم، عنوان کرد: ما به این نتیجه رسیدیم که هم‌صدایی از هر صدایی شیواتر و همراهی از هر راهی هموارتر است. بهره‌مندی از تجارب پیشکسوتان که اصالت صنعت هستند و توان جوانان که جوهر صنعت به شمار می‌روند برای ما چراغ راه است. بدون تردید خلق آینده پایدار، توسعه ماندگار و صنعت استوار در گرو توجه به این ایده آینده‌دار است. یقیناً ایجاد و توسعه صنایع تبدیلی، فرآوری و بسته‌بندی به منظور توسعه صادرات امری مهم و ضروری است. سرمایه‌گذاری روی ایجاد واحدهای کوچک و بزرگ در حوزه فرآوری و صنایع تبدیلی زیرساختی مهم در جهت ایجاد ارزش افزوده بوده که ضمن تولید مواد غذایی و سایر فرآورده‌های با ارزش، موجبات بهره‌وری بیشتر از منابع را فراهم می‌کند. مصطفوی با گلایه از تناقضات سیاستگذاری در توسعه صادرات کشور گفت: معمولاً ما در کشورمان دچار دو اشکال هستیم، گاهی قانونی خوب است اما بد اجرا می‌شود و گاهی برنامه‌ای بد، خوب اجرا می‌شود. این هر دو برای مدیریت اقتصاد کشور مضر است. رفع تعهد ارزی از آن قوانینی است که نیازمند تجدیدنظر است. هم‌اکنون با نزدیک شدن قیمت‌های پایه صادراتی به قیمت‌های واقعی کمی اوضاع بهتر شده است اما به عنوان یک اصل کلی باید نگاه به این سمت بروید که صادرکننده، برای صادرات محصولش که البته با زحمات جوانان و صنعتگران این آب و خاک تولید و جلوه و تجلی یافته است، انگیزه کافی و وافی داشته باشد. ملاک در تدوین و قوانین باید این باشد که آیا این طرح انگیزه‌ها را تقویت می‌کند یا گلایه‌ها را، قطعاً با این نگاه خیلی مسائل حل خواهد شد. در ادامه این مراسم تفاهم‌نامه سه‌جانبه مشترک میان انجمن فرانگران نوین، کانون کارآفرینان خراسان رضوی و خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان خراسان رضوی امضا شد.

است، «خیری بن عمر» سفیر مالزی در ایران، گواهی عضویت این انجمن در اتاق بازرگانی بین‌المللی کوالامپور را به طرف ایرانی تحویل داد. سفیر مالزی در ایران با بیان اینکه مفتخرم در این جمع حضور دارم، گفت: این اولین تجربه حضور من در جمع فعالان اقتصادی بخش خصوصی ایران است، بهترین احترامات را از طرف مردم مالزی تقدیم شما می‌کنم و مفتخرم که وارد سرمایه‌گذاری در این کشور شدیم. بین عمر با بیان اینکه مالزی نسبت به تسهیل سرمایه‌گذاری میان ایران و مالزی خوش‌بین بوده و خواستار توسعه روابط اقتصادی بین دو کشور است، اظهار کرد: با امضای این تفاهم‌نامه، در آینده خبرهای خوشی را در حوزه سرمایه‌گذاری بین دو کشور شاهد خواهیم بود. هادی شهپر، رئیس شورای تجاری ایران در اتاق بازرگانی کوالامپور نیز طی سخنانی در این مراسم گفت: پس از تعامل با مجموعه فرانگران و تلاش‌های تیم شورای ایران در اتاق بازرگانی کوالامپور، مجموعه فرانگران به عنوان اولین عضو ایرانی اتاق بازرگانی کوالامپور معرفی شد و این مجموعه به عضویت انجمن کسب‌وکارهای پایدار مالزی درآمد. احسان مصطفوی، مدیرعامل انجمن فرانگران نوین در پاسخ به این سوال «دنیای اقتصاد» که عضویت انجمن فرانگران نوین در بازار کسب‌وکار مالزی، چه فرصت‌هایی را پیش روی شرکت‌های داخلی قرار می‌دهد، گفت: مالزی از موفق‌ترین اقتصادهای جنوب شرق آسیاست. از جمله مزایای توسعه روابط تجاری با مالزی، عضویت این کشور در اتحادیه کشورهای جنوب شرق آسیا (آ.سه.ان) است و چنانچه بتوانیم روابط خودمان را با این کشور توسعه دهیم، به بازار ۱۰ کشور جنوب شرق

«فرانگران نوین»، با مجوز رسمی اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی و با هدف ایجاد هم‌افزایی علمی و کاربردی در بین جوانان، کارآفرینان، صنعتگران و فعالان اقتصادی، وارد چهاردهمین سال فعالیت خود شده است. اجلاس سراسری «فرانگران نوین» به منظور تجدید میثاق و انتخاب اعضای هیئت‌مدیره و بازرسان برگزار شد. هفتمین دوره انتخابات هیئت‌مدیره و بازرسان فرانگران نوین در غالب این رویداد بزرگ، برای نخستین بار در کشور با استفاده از هوش مصنوعی و حضور بیش از ۳۰۰ نفر از اعضای فرانگران، فعالان حوزه اقتصادی، صنعت، تولید و چهره‌های شاخص ملی و بین‌المللی برگزار شد. در این رویداد بزرگ، تفاهم‌نامه سه‌جانبه میان «فرانگران نوین»، خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان خراسان رضوی و کانون کارآفرینی استان، با حضور مسئولان استانی، کشوری و سفیر مالزی منعقد شد. اهدای گواهی عضویت «فرانگران نوین» در اتاق بازرگانی بین‌المللی کوالامپور، رخداد دیگری بود که در اجلاس بزرگ با حضور سفیر کشور مالزی و جناب آقای محمد بهشتی‌منفرد، رئیس نمایندگی وزارت امور خارجه در شمال و شرق کشور، به صورت رسمی به سیداحسان مصطفوی، مدیرعامل فرانگران نوین همچنین در این رویداد فاخر، «فرانگران نوین» به عضویت انجمن کسب‌وکارهای پایدار مالزی درآمد.

در هفتمین دوره انتخابات اعضای هیئت‌مدیره و بازرسان انجمن فرانگران نوین که سازمانی مردم‌نهاد متشکل از صاحبان صنایع و برندهای شناخته‌شده خراسان رضوی

در بررسی فرصت‌های همکاری با اقتصادهای نوظهور عنوان شد

در دور باطل تهاتر مانده‌ایم

عکس: ماسک

شکل‌گیری فرصت تجارت و تعامل اقتصادی با کشورهای در حال توسعه یا در اصطلاح اقتصادهای نوظهور، به‌نظر کارشناسان یکی از تحولات مهم طی دهه‌های اخیر است. اقتصادهای نوظهور، توصیفی است که بیشتر برای کشورهای عضو بریکس به‌کار می‌رود. با عبور از زمان سلطه‌گری غرب به‌عنوان قدرتمندترین اقتصاد جهانی و ورود چین در جایگاه رقیب جدی آن در بازار، کشورهای دیگر نیز به این صرافت افتادند تا بتوانند زیر سایه چندپارچه شدن اقتصاد جهانی، رشد کنند. این هدف، باعث شد دولت‌ها به‌دنبال حضور در بازارهای جدید باشند و تعامل خود با کشورهای خواهان پیشرفت و توسعه را افزایش دهند. مجموعه این فعالیت‌ها را می‌توان به‌عنوان بازار اقتصادهای نوظهور توصیف کرد. اقتصاد بازار نوظهور، اقتصاد کشوری در حال توسعه است که در هنگام رشد و شکوفایی، مشارکت بیشتری در بازارهای جهانی دارد. مشخصات مذکور، نشان می‌دهد این کشورها ظرفیتی چندجانبه برای صادرات و هم واردات دارند. به‌دلیل وجود این ظرفیت، کارشناسان معتقدند که ایران باید ضمن تقویت روابط خود با اقتصادهای نوظهور، برنامه‌ریزی جدی و هدفمند برای استفاده از فرصت‌های تجاری شکل گرفته، داشته باشد.

در این گزارش، به بررسی ظرفیت‌های افزایش مرادات تجاری با اقتصادهای نوظهور، بسترها و الزامات آن با کارشناسان اقتصادی به‌گفت‌وگو پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

اهمیت توسعه تجارت با بریکس

گروه بریکس اکنون یک‌چهارم تولید ناخالص ملی و حدود یک‌سوم خاک جهان را در اختیار دارد. ماموریت مهم بریکس و آنچه بریکس را از G7 متمایز کرده، حذف دلار در مبادلات تجاری است. این ویژگی به کشورهای نوظهور در اقتصاد، این اجازه را می‌دهد که برای رهایی از تعاملات تجاری را برای کشور بلوک شرق شود. ایران نیز در فراز و فرود تحریم‌های ظالمانه غرب، نتوانسته ائتلاف اقتصادی با اروپا و آمریکا داشته باشد. بریکس این امکان را به ایران می‌دهد که اقتصاد خود را با کشورهای نوظهور در اقتصاد، متحول کند. همچنین گلدمن ساکس مدعی شده است

وقتی از اقتصاد نوظهور جهان صحبت می‌کنیم، اذهان معطوف می‌شود به کشورهایی مثل چین، هند، برزیل، آفریقای جنوبی و... . در چند دهه گذشته، اقتصاد جهان با محوریت آمریکا و متحدان خود می‌چرخید و به کشورهای خارج از این دایره اجازه ورود داده نمی‌شد، اما اقتصاد نوظهور «بریکس» در حال دوقطبی کردن اقتصاد جهان است. بریکس نام اختصاری است که در سال ۲۰۰۱ با نام BRIC توسط جیم اونیل (یک اقتصاددان گلدمن ساکس) برای برزیل، چین، هند و روسیه ابداع شد. بعداً در سال ۲۰۱۰، آفریقای جنوبی به بریکس اضافه شد.

اهمیت مستحکم کردن روابط اقتصادی

حمیدرضا جیحانی، کارشناس اقتصاد بین‌الملل در گفت‌وگو با **سنت**، با نگاهی کلان به توسعه تجارت ایران، درباره اهمیت آن گفت: فرصت تجارت و تعامل اقتصادی با کشورهای نوظهور مسئله‌ای است که طی چند وقت اخیر در عرصه‌های جهانی بسیار به آن تاکید شده، اما به‌طور کلی، افزایش همکاری‌های بین‌المللی یک اصل تقویت اقتصاد کشورها است. طی چند سال اخیر، دولت سیزدهم به‌سمت مستحکم کردن روابط خود با کشورهای منطقه و فرمانطقه رفت. بهبود روابط تجاری ایران با کشورهای عضو اتحادیه‌های اقتصادی و همچنین حضور در پیمان‌های بین‌المللی، نه‌تنها باعث رشد تجارت و صادرات کشور خواهد شد، بلکه فعالیت تجاری بازرگانان با سرعت و سهولت بیشتری همراه و در مقیاس کلی، منجر به رشد تولید ناخالص داخلی می‌شود، چراکه در این شرایط، جذابیت ایران برای سرمایه‌گذاری بیشتر شده و در نهایت اتفاقات روشن اقتصادی متعددی را شاهد خواهیم بود. وی ادامه داد: دولت سیزدهم تا به امروز برنامه‌های متعددی را برای توسعه تجارت ایران با سایر کشورها مطرح کرده است که بخش زیادی از آنها، تمرکز بر بهبود روابط و تقویت همکاری‌ها دارد. گسترش فعالیت‌ها زیرسایه امنیت روابط دیپلماتیک، دارای ثمرات مثبت زیادی است. اما این کار به‌تنهایی منجر به رشد صادرات ایران نخواهد شد. حتی اگر کشورهای طرف معامله، کشورهای در حال توسعه یا ضعیف‌تر از ایران باشند نیز، توسعه تجارت وابسته به مولفه‌هایی است که باید آن را رعایت کنیم.

از ضعف دیگران استفاده کنیم

جیحانی به مزیت‌های رقابتی ایران در منطقه اشاره کرد و گفت:

آلبرت بزغیان، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با **سنت** تنوع بخشیدن به بازارهای صادراتی را مهم عنوان کرد و گفت: برخی افراد معتقدند تلاش‌های اخیر ایران برای توسعه روابط با کشورهای آفریقایی، روسیه، چین و امثال آنها، به‌منظور ایجاد رابطه با کشورهای در حال توسعه یا توسعه‌یافته و استفاده از ظرفیت آنها است. اما به‌نظر من، اولویت ایران، تعدد همکاری‌ها و یافتن بازارهای صادراتی است و توسعه‌یافتگی و توسعه‌نیافتگی کشورها اهمیتی ندارد. دیپلماسی، تنها مربوط به مسائل سیاسی نیست و فعالیت‌های اقتصادی را نیز شامل می‌شود. برنامه ایران برای افزایش همکاری‌ها با کشورهای مختلف و حضور در اتحادیه‌های اقتصادی، به‌منظور بهبود روابط اقتصادی در سایه کاهش تنش‌های سیاسی است.

وی ادامه داد: مهم‌ترین استراتژی ایران برای تقویت همکاری‌ها، دور زدن تحریم‌ها و پیدا کردن بازارهای مناسب برای صادرات است. یافتن مقصد صادراتی که بتوان معاملات تجاری را با تنش و محدودیت کمتر انجام داد و از گزند تحریم‌های حداکثری دور بود، از اهداف ایران برای توسعه روابط خود با کشورهای منطقه است. اما نکته اساسی اینجاست که تنها یافتن شریک تجاری، ایران را از شرایط فعلی و محدودیت‌های موجود رها نخواهد کرد. مشکل مهم ایران، دستیابی به منابع ارزی و درآمدهای حاصل از صادرات است. تا به امروز، صادرات انجام‌شده، درآمدهایی جدی برای ایران نداشته و ارزهای حاصل از فروش کالاها را دیر یا به‌صورت غیرمالي دریافت کرده‌ایم. تا زمانی که این مشکل را برطرف نکنیم، نمی‌توانیم توسعه روابط تجاری را دستاورد جدی محسوب کنیم.

هدف، یافتن شریک تجاری است

بزرگان بازرگانی از راه‌های صادراتی را مهم و اساسی دانست و گفت: بهترین رویکردی که دولت می‌تواند در رابطه با تعاملات تجاری داشته باشد، برقراری راهی مطمئن و پایتاث برای بازرگانی درآمدهای صادراتی است.

وی با اشاره به مشکلات تعاملات مالی در توسعه تجارت ایران گفت: در حال حاضر ایران کالاهای ارزشمند خود چه نفتی و چه غیرنفتی را به کشورهای مختلف صادر می‌کند، اما بازرگانی درآمدهای حاصل از آن، با تاخیر چندساله و موانع زیادی همراه است. حتی در بسیاری از موارد، این دارایی‌ها در فرآیند تهاتر و واردات کالا به کشور بازمی‌گردند.

وی ادامه داد: برخی معتقدند ایران باید از نیازهای فعلی کشورهای منطقه و کشورهای در حال توسعه، برای تقویت صادرات غیرنفتی خود استفاده کند. آنها بر این باور هستند که کشورهای در حال توسعه می‌توانند نیازهای وارداتی ایران را تامین کنند و در عوض، ما صادرات محصولات فناورانه به این مقاصد داشته باشیم. نمونه بارز نوع تعامل کشورهای در حال توسعه را می‌توان در نیازهای کشورهای آفریقایی دید. این کشورها در تولید اقلام استراتژیک مانند گندم و ذرت، توانایی دارند، اما برای ساخت شهری خود نیازمند محصولات حوزه ساختمانی، راه‌شهرسازی، تولید برق و سایر موارد این‌چنینی هستند.

این کارشناس اقتصادی خاطر نشان کرد: ایران می‌تواند در حوزه‌های مختلف صنعتی به کشورهای در حال توسعه صادرات داشته باشد، اما این صادرات زمانی ارزشمند است که برای کشور،

اقتصاد جهانی تا سال ۲۰۵۰ تحت‌سلطه ۴ اقتصاد BRIC خواهد بود. دلیل اصلی چنین ادعایی این است که چین، هند، برزیل، روسیه و آفریقای جنوبی در زمره سریع‌ترین اقتصادهای بازار در حال رشد و نوظهور قرار گرفته‌اند. این کشورها به‌دلیل هزینه‌های پایین نیروی کار، جمعیت مطلوب و منابع طبیعی فراوان در میان سریع‌ترین اقتصادهای بازار در حال رشد جهان، هستند. بنابراین، توسعه روابط تجاری با این کشورها بدون شک به‌نفع اقتصاد ایران خواهد بود، به‌شرطی که توان بهره از ظرفیت‌های این تجارت را داشته باشیم.

فرصت پیش‌آمده، صادرات غیرنفتی کشور به رونقی جدی دست خواهد یافت.

افزایش بهره‌وری با استفاده از فناوری

این کارشناس اقتصاد بین‌الملل در ادامه صحبت‌های خود، به اهمیت واردات فناوری برای کشورهای در حال توسعه تاکید کرد و گفت: فناوری، یکی از مولفه‌های اصلی افزایش راندمان و بهره‌وری در تمامی حوزه‌های اقتصادی است. به این دلیل، کشورهای در حال توسعه و حتی توسعه‌یافته نیز به‌دنبال محصولات فناورانه و وارد کردن دانش به‌روز برای تقویت خط تولید و صنایع خود هستند. ایران تا به امروز نشان داده است از ظرفیت خوبی در حوزه تولید محصولات فناورانه برخوردار است.

حرکت به‌سمت حضور علم در صنایع مختلف، در بخش تولید ایران جریان گرفته و با توجه بیشتر به ظرفیت‌های موجود در داخل، می‌توان در این حوزه پیشرو بود.

جیحانی خاطر نشان کرد: لازمه شکل‌گیری حضور ایران در بازارهای صادراتی حوزه فناوری، افزایش توانمندی در مجموعه تولیدکنندگان است. نباید به‌منظور ارزآوری، تنها فناوری و دانش را به‌صورت مستقیم صادر کنیم. باید دانش و علم به‌دست‌آمده، در قالب کالای قابل‌عرضه قرار گیرد و به‌عنوان محصولی با ارزش افزوده بالا صادر شود. در نهایت، مجموعه این اقدامات، ظرفیت ایران را برای افزایش تعاملات اقتصادی با سایر کشورهای منطقه و جهان، بالا می‌برد.

آورده اقتصادی به‌همراه داشته باشد. کشورهای آفریقایی کالایی ندارند که بتوانند در مقابل صادرات فناوری، به ایران بپردازند.

دنبال صادرات ارزآور باشیم

بزرگان در پایان صحبت‌های خود، هزینه‌بر بودن انتقال ارز در تعاملات تجاری را نقطه ضعف برای ایران دانست و توضیح داد: به‌طور کلی حفظ روابط با سایر کشورها، بهتر از انزوا است. اما نکته اصلی در اینجاست که چه میزان می‌توانیم از تجارت خارجی درآمد ارزی مستقیم کسب کنیم. زمانی که منبع مالی درآمدهای خود را به‌طور مستقیم و سهل‌الوصول داشته باشیم، هرچقدر کالای فناورانه‌تر بفروشیم یا حتی خام‌فروشی کنیم، باز هم عایدی برای کشور نخواهد داشت. بنابراین، باید در ابتدا پیش از ایجاد روابط و امضای تفاهننامه‌ها، به‌دنبال رفع محدودیت‌های بانکی و بازرگانی ارزهای حاصل از صادرات باشیم.

وی ادامه داد: مشکلات بانکی تنها بر صادرات اثرگذار نبوده و برای واردات نیز چالش ایجاد کرده است. بنابراین، مهم است تا کاهش تنش‌های دیپلماتیک و در ادامه، پیدا کردن راهکار مطمئن برای رفع محدودیت‌های بانکی را مدنظر قرار دهیم. در این صورت، هزینه‌های وارداتی ایران نیز تامین خواهد شد. نباید فراموش کرد برای واردات، نیاز به تامین ارز داریم و این منبع مالی تنها از راه صادرات تامین می‌شود. بنابراین، بازرگانی ارزهای صادراتی، اهمیتی استراتژیک برای کشور دارند.

تاثیر رمز ارزها بر اقتصاد

علی بابک‌نیا
کارشناس اقتصاد

رمزارز (یا ارز رمزپایه) گونه‌ای پول دیجیتال است که در آن تولید واحد پول و تایید اصالت تراکنش پول با استفاده از الگوریتم‌های رمزگذاری کنترل می‌شود و معمولاً به‌صورت نامتمرکز (بدون وابستگی به یک مرجعیت مرکزی) کار می‌کند. با توجه به تعدد تعاریف و تغییرات در مصادیق رایج رمزارز این عبارت از نظر حقوقی دقت کافی ندارد.

در جایی دیگر، رمزارز این‌گونه تعریف شده است: «هرگونه ارزی که تنها به‌صورت دیجیتالی وجود دارد، معمولاً صادرکننده یا تنظیم‌کننده مرکزی ندارد، اما از سامانه توزیع‌شده برای ذخیره تراکنش‌ها و مدیریت انتشار واحدهای جدید استفاده می‌کند و برای ممانعت از جعل و تراکنش‌های متقلبانه بر رمزنگاری تکیه دارد». همچنین، در واژه‌نامه آکسفورد ابتدا در سال ۲۰۱۴ رمزارز همان ارز دیجیتالی تعریف شده بود که در آن از فنون رمزنگاری برای قانون‌گذاری تولید واحدهای جدید ارز و تایید انتقال وجوه استفاده می‌کند و مستقل از یک بانک مرکزی وجود دارد، اما امروزه هرگونه سامانه پول الکترونیک را که برای خریدوفروش آنلاین استفاده شود و نیازی به بانک مرکزی نداشته باشد، رمزارز تعریف می‌کنند.

تاثیر رمزارزها بر اقتصاد، از ۲ منظر حائز توجه است: در نگاه نخست، نقش تبادلات کریپتوکارنسی‌ها در اقتصاد خرد و در نگاهی دیگر، رد صنایع ماینینگ در فعالیت‌های کلان است. اگر بخواهیم درباره نقش رمزارزها در تجارت کلان صحبت کنیم، به‌طبع باید تمرکز بر بازار رمزارزها داشته باشیم. کریپتوکارنسی ظرفیت آن را دارد تا بخشی از حجم تبادلات تجاری در سطح بین‌المللی را به‌دوش بکشد. از سوی دیگر، صنعت ماینینگ عمق و نفوذ کمتری در معاملات کلان و بین‌المللی دارد.

استخراج رمزارزها بیشتر در بحث تجارت خرد و نیازهای داخلی بازار تاثیرگذار است، بنابراین در تحلیل‌های آثار این ۲ بخش، باید نگاهی تفکیک‌شده داشته باشیم. در ایران به‌دلیل ۲ اتفاق، بحث اقتصاد رمزارز و صنعت ماینینگ بیشتر مورد توجه عموم و دولت قرار گرفته است. در زمان تلاش‌ها برای صرفه‌جویی در مصرف برق هنگام پیک مصرف آن و تلاش برای ساماندهی به برق‌های بارانه‌ای اعطاشده به برخی واحدهای تولیدی، فعالیت‌های ماینینگ و اقتصاد آن در اذهان پرنرگ‌تر شد. علاوه بر آن، بحث نیازهای بازار به رمزارزها، باعث شد تا توانایی داخل در تولید و تامین این نیازها بیشتر مورد بررسی قرار گیرد. نیاز فعالان اقتصاد دیجیتال به رمزارزها، بیشتر از میزان تولید داخل در بخش ماینینگ است، اما با بررسی‌های انجام‌شده، دریافتیم که ظرفیت صنعت ماینینگ داخل، توان تامین حداقل ۳۰ الی ۵۰ درصد نیاز رمزارزی را دارد. در ادامه، حتی می‌توانستیم مازاد تولید را به‌سمت بازارهای بین‌المللی روانه کنیم، اما تمام ظرفیت‌های اقتصادی صنعت رمزارز و اقتصاد کریپتوکارنسی‌ها از سوی دولت دیده نشد و در عوض این بخش، به‌عنوان حوزه‌ای برای جبران بدهی‌ها و کمبودهای صنعت برق شناخته شد. بحث تامین درآمدهای دولت از صنعت ماینینگ در بالای زنجیره تامین مدیریت این بخش قرار گرفت و در نهایت، بهای برق برای این صنعت افزایش یافت. در ماه‌های ابتدایی تغییر قیمت‌ها، باوجود فشارهای سنگین قیمتی به صنعتگران، فعالیت‌ها همچنان ادامه داشت، اما استمرار افزایش قیمت‌ها تا جایی بود که هزینه برق مصرفی، بیشتر از بهای نهایی تولید و عرضه شد. باید تاکید کرد که هیچ صنعتی نمی‌تواند با ناترازی اقتصادی به حیات خود ادامه دهد. افزایش جدی نرخ برق، باعث شد تا امروز با خاموش بودن صنعت ماینینگ در کشور روبه‌رو باشیم. نبود نگاهی صحیح به صنعت ماینینگ و قرارگیری به‌عنوان منبع درآمد برای دولت، باعث تعطیل شدن این صنعت شده است.

در کنار ایجاد محدودیت‌های سنگین برای فعالیت ماینرها، برخی مدیران دولتی عقیده دارند که رمزارزها می‌توانند به‌عنوان ابزار دور زدن تحریم‌ها در تجارت خارجی به‌کار گرفته شوند.

در ابتدا باید گفت که حجم تولید (در زمانی که صنعت ماینینگ کشور فعال بود) و بازار رمزارزها، به‌گونه‌ای نیستند که بتوانند بار مشکلات اقتصاد کلان به‌ویژه چالش‌های تجاری را به‌دوش بکشند. از سوی دیگر، در عرصه جهانی نیز بازار اقتصاد دیجیتال، بلوغ و بالندگی لازم برای پذیرش تبادلات اقتصادی گسترده را ندارد، به این دلیل اغلب کشورها تنها به‌عنوان بازاری که تبادلات مالی خرد و نیازهای عموم مردم در سطح کم تا برطرف کند، به آن نگاه می‌کنند. هرچند روسیه در چند وقت اخیر تغییر رویه داده و در تلاش است تا فشارهای تحریمی خود را با استفاده از رمزارزها بشکند. اما به‌طور کلی نمی‌توان رمزارزها را ناجی تجارت و راه دور زدن تحریم‌های بانکی در عرصه‌های بین‌المللی توصیف کرد. با این وجود، اگر دولت خواهان استفاده از ظرفیت رمزارزها در تجارت خارجی است، باید بسترهای مناسب شکوفایی این بخش را فراهم کند. در حال حاضر تحریم‌های داخلی برای صنعت ماینینگ و اقتصاد رمزارزها وجود دارد. این فشارها به‌نفع اقتصاد و صنعت رمزارزها نیست و با ادامه این روند، نمی‌توان آینده روشنی را در این زمینه پیش‌بینی کرد.

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

فناوری، یکی از مولفه‌های اصلی افزایش راندمان و بهره‌وری در تمامی حوزه‌های اقتصادی است

هزینه‌بر بودن انتقال ارز در تعاملات تجاری یک نقطه ضعف جدی برای ایران به‌شمار می‌رود

سخن پایانی

خدمت از سوی ایران نیست. بازرگانی ارزهای حاصل از صادرات و انتقال هزینه‌های وارداتی با کمترین ریسک، بزرگ‌ترین مشکل ایران در عرصه تجارت خارجی است، حتی اگر کشورهای طرف تعامل، بدون توجه به برخی محدودیت‌ها به تجارت با ایران بپردازند، اما تحریم‌های بین‌المللی

بانک‌ها، چالشی است که نمی‌توان نسبت به آن بی‌تفاوت بود. بنابراین، ایران باید ضمن برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری صحیح برای افزایش تعاملات اقتصادی با اقتصادهای نوظهور و کشورهای در حال توسعه، فکری به حال گروه‌های تجاری خود کند و هرچه سریع‌تر، راهکاری اجرایی را در دستور کار خود قرار دهد.

تکالیف بانک‌ها در برنامه هفتم

مدتی است که موضوع ناترازی بانک‌ها و اضافه‌برداشت برخی بانک‌ها به دغدغه جدی و زمینه‌ساز اختلال در نظام بانکی بدل شده است و به گفته مسئولان، کارشناسان بانک مرکزی و وزارت اقتصاد موظف به بررسی و اصلاح این وضعیت هستند. حتی رئیس‌جمهوری نیز در سخنرانی‌های متعددی به موضوع ناترازی و اضافه‌برداشت برخی بانک‌ها به‌عنوان یک دغدغه جدی و زمینه‌ساز اختلال در نظام بانکی اشاره و اظهار کرد: هیچ تاخیری در تعیین تکلیف و رسیدگی به عملکرد چند بانک متخلف پذیرفته نیست.

رئیس‌ی تکلیف‌دار دارد که بانک مرکزی و وزارت اقتصاد موظف هستند در یک بازه زمانی مشخص برای اصلاح این وضعیت برنامه‌ریزی و اقدام کنند. در همین حال، سخنگوی کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه مجلس شورای اسلامی نیز از تصویب برخی مواد مربوط به انتظام‌بخشی به بانک‌ها از جمله امکان انحلال بانک‌های غیرقابل‌احیا خبر داده است.

محسن زنگنه باشا
به مصوبات بانکی
کمیسیون تلفیق برنامه
هفتم توسعه بر الزام
بانک‌ها برای ثبت
املاک خود در سامانه
املاک بانک‌ها تاکید
داشت و گفت: براساس

مواد مصوب در کمیسیون تلفیق برنامه هفتم مجلس، بانک‌های دولتی امکان افزایش سرمایه از طریق تجدید ارزیابی دارایی‌های خود را پیدا کردند. همچنین، بانک‌ها ملزم شدند در یک بازه زمانی مشخص، املاک خود را در سامانه املاک بانک‌ها ثبت کنند؛ در غیر این صورت، این املاک به شرکت مدیریت دارایی بانک‌ها منتقل و این اموال با مالکیت بانک خارج می‌شود.

انحلال بانک‌های زیانده

وی افزود: اگر بانک‌ها نتوانند این املاک خود را در دوره زمانی مشخص به فروش برسانند، شرکت مدیریت دارایی بانک‌ها ملزم به فروش آنهاست. زنگنه ادامه داد: دولت مکلف شده است برای بانک‌های غیرقابل‌احیا در یک دوره گریز، مسیر انحلال آنها را فراهم کند.

وی دیگر مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه هفتم را لزوم افشای صورت‌های مالی بانک‌ها عنوان و اظهار کرد: براساس مصوبه کمیسیون تلفیق برنامه هفتم مجلس، انجام هر گونه فعالیت‌های صرافی، واسطه‌گری و تصدی سمت رکن در نهادهای مالی از سوی بانک‌ها ممنوع است. سخنگوی کمیسیون تلفیق برنامه هفتم مجلس بیان کرد: بانک‌ها ملزم هستند که اطلاعات مالکان سهام حتی یک درصد را در سامانه مربوطه ثبت کنند؛ همچنین، حساب‌های راكد باید تعیین تکلیف شوند.

زنگنه گفت: یکی از عوامل خلق نقدینگی در کشور، بانک‌ها اعم از خصوصی و عمومی هستند؛ بنابراین، اگر این لایحه در صحن علنی مجلس تصویب شود، انتظام‌بخشی به بانک‌ها افزایش می‌یابد و به بانک مرکزی برای نظارت بیشتر بر بانک‌ها قدرت بیشتری داده می‌شود.

بانک مرکزی، مسئول مهار تورم می‌شود

وی خاطر نشان کرد: بانک مرکزی مسئول مهار تورم خواهد شد و هر سال تا ماه مهر باید برنامه مهار تورم را اعلام کند؛ دستگاه‌ها هم ملزم به اجرای این برنامه برای مهار تورم خواهند بود.

سخنگوی کمیسیون تلفیق گفت: در این کمیسیون مقرر شد نسبت تسهیلات به سپرده بانک‌ها برای شهرهای محروم ۲۰ درصد بیشتر شود و در حال حاضر بیشتر تسهیلات از محل سپرده‌های بانکی، به شهرهای بزرگ داده می‌شود.

وی یکی دیگر از بندهای مهم مصوب در کمیسیون تلفیق برنامه هفتم مجلس را درباره ربح مرکب دانست و ادامه داد: نمایندگان عضو این کمیسیون اخذ سود بر سود یا سود بر وجه التزام را از سوی بانک‌ها ممنوع اعلام کردند.

ممنوعیت اخذ سود از وام‌های قرض الحسنه

زنگنه با بیان اینکه برنامه دولت، افزایش تسهیلات قرض‌الحسنه بود، تصریح کرد: در کمیسیون تلفیق برنامه هفتم، دولت از اخذ سود بر وام‌های قرض‌الحسنه منع شد.

وی خاطر نشان کرد: در حوزه درآمد‌ها، دولت مکلف شد تا تمام وجوهی که بابت جرایم و تخلفات می‌ستاند، به خزانه اداره کل واریز کند و ایجاد هر گونه درآمد اختصاصی جدید برای دستگاه‌ها جز دستگاه‌ها ممنوع شد.

ممنوعیت کمک به بخش‌های غیردولتی

این نماینده مجلس یادآور شد: یکی از بی‌نظمی‌ها، اعطای کمک‌ها به بخش‌های غیردولتی بود که ادامه این روند ممنوع شد. همچنین، ایجاد بار مالی توسط شوراهای و مجموعه‌های مختلف برای دولت ممنوع شد و نباید مصوبات شوراهای عالی جز فضای مجازی و انقلاب فرهنگی بار مالی برای دولت داشته باشند. در بودجه حق نداریم برای صندوق‌های بازنشستگی بار مالی ایجاد کنیم. در بخش‌های عمرانی و طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیز، پروژه‌های جدید باید مجوزهای لازم را اخذ کنند.

وی بیان کرد: شرایطی ایجاد شده است که دولت بتواند پروژه‌های قابل‌ارائه به بخش خصوصی را به این بخش‌ها واگذار کند. پروژه‌های نیمه‌کاره خیرساز که نیمی از آن انجام شده اما راكد است، اجازه داده شده تا آخرین آنها را تکمیل کنند و هزینه‌های مازاد آنها به‌عنوان دیون و بدهی‌های مالیاتی منظور شود.

یک عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق (ع) درباره کاهش رشد نقدینگی و تورم به گفت‌وگو می‌گوید: «تورم اگر ناگهان به صفر درصد هم برسد، هر چند یک اتفاق خوب و مهم است، اما به خوشبختی مردم منجر نمی‌شود. مزدبگیر ایرانی که در ۵ سال گذشته تورم‌های فزاینده را تجربه کرده و در این مدت هرگز قدرت خریدش متناسب با افزایش هزینه‌ها بالا نرفته، همین امروز هم با مشکلات اقتصادی مواجه است و اگر تورم هم از بین برود، باز هم مشکل خواهد داشت. دولت اگر

این روزها بانک مرکزی در گزارشی اعلام کرده که نرخ رشد نقدینگی به ۲۷ درصد کاهش یافته است. برخی این امر را در کنار کاهش تورم در آمارهای مرکز آمار، حرکت به سمت ثبات اقتصادی می‌دانند. به نظر شما آیا اقتصاد ایران به سمت ثبات حرکت می‌کند؟

اینکه کشور به سوی ثبات می‌رود یا خیر، قبل از هر چیز نیاز به توضیح مفهوم ثبات اقتصادی وجود دارد. ثبات را اگر ثابت ماندن شرایط موجود در نظر بگیریم، ثبات یادشده از نظر مسئولان، معنی نمی‌دهد چون وضعیت فعلی نامطلوب و حتی نگران‌کننده است. ثبات در درون خود، یک نرخ هدف دارد که با دستیابی به آن می‌توان ادعا کرد که اقتصاد به وضعیت پایداری رسیده است. متأسفانه اغلب از بیان این نرخ هدف خودداری می‌شود.

در جهان برای نرخ تورم چه نرخ‌ها به‌عنوان نرخ هدف در نظر می‌گیرند؟

در جهان امروز، وقتی در کشورهای پیشرفته یا در حال پیشرفت، آن ثبات قیمت‌ها و بازارها صحبت می‌شود، پیش از هر چیز به معنای آن است که یک نظام سیاسی تصمیم گرفته تا نرخ تورم را به‌اندازه نرخ جهانی آن که کمتر از ۵ درصد است، کاهش دهد. بیان حرکت به سمت ثبات، چیزی جز این نیست که سیاست‌گذاران قصد دارند کشور را به سمت کاهش نرخ تورم در کانال یک تا ۵ درصدی ببرند. اینکه برای هر کشور چه نرخ معقول است، وابسته به این است که وضعیت آن کشور چگونه است، اما در هر حال، نرخ تورم هدف باید کمتر از ۵ درصد باشد.

چقدر این هدف‌گذاری درباره ایران امروز صدق می‌کند؟ در این باره اظهارات مختلفی مطرح می‌شود که من ترجیح می‌دهم صحبت‌های سیاست‌گذار پولی یا همان بانک مرکزی را مینا قرار دهم. این نهاد در ابتدای سال، هدف‌گذاری کنترل نرخ تورم را رسیدن به نرخ ۳۰ درصدی اعلام کرده، هر چند در این هدف‌گذاری مشخص نکردند که منظور آنها تورم نقطه به نقطه است یا سالانه و بحث‌های فنی و تخصصی که در رابطه با آن مطرح بود و در نهایت هم، به‌طور رسمی جواب نگرفتند.

به هر روی، رئیس کل بانک مرکزی در ادامه باز هم هدف خود را تورم ۳۰ درصد و رشد نقدینگی ۲۵ درصدی اعلام کرد. پس در واقع، مفهوم تثبیت اقتصادی در ایران معنای متفاوتی از جهان دارد. در حقیقت، هدف‌گذاری مطلوب سیاست‌گذار در ایران از حداکثر هدف‌گذاری سیاست‌گذاران جهان (تورم ۵ درصد) ۶۰۰ درصد بیشتر است.

نمی‌توان گفت چنین هدفی در بیشتر کشورهای جهان به معنای بحران است؟

دقیقا همین‌طور است. رسیدن تورم در آمریکا یا آلمان به حدود ۱۰ درصد منجر به اتخاذ تصمیمات جدی در آن کشورها شد و اگر تورم به ۲۰ درصد برسد، احتمالا بحران سیاسی و اجتماعی آنها را در بر خواهد گرفت.

شمار رسیدن به این هدف را تا چه اندازه می‌توانید حرکتی مثبت بدانید؟

از نظر من و فکر می‌کنم بسیاری از افراد و کارشناسان، تورم ۳۰ درصدی حتما بهتر از تورم ۶۰ درصدی است، اما هرگز رسیدن به تورم ۳۰ درصدی را توفیق نمی‌دانم. چرا که وقتی می‌گوییم تورم ۶۰ درصدی به ۳۰ درصد رسیده، از افزایش به‌روزی مردم سخن نمی‌گوییم، بلکه فقط اعلام می‌کنیم که مردم با سرعتی کمتر دچار فقر و تنگدستی می‌شوند. مردم برای اینکه گشایش در امور را حس کنند، نباید شتاب مشکلات‌شان کم شود، بلکه باید راه‌های بهبود اوضاع را برای‌شان گسترش داد. فراموش نکنیم که جهان امروز مدت‌ها است وارد مرحله ریشه‌کن‌سازی فقر شده است.

از یک طرف، رئیس کل بانک مرکزی «تثبیت» شرایط و سیاست‌های انقباضی را ضروری می‌داند و از سوی دیگر، برخی حذف قیمت‌گذاری را مطرح می‌کنند که سیاستی انبساطی است. پارادایم حاکم بر این سیاست‌های کلان چیست؟ به‌طورمثال، اکنون رکورد دو سرعت در جهان حدود ۹ ثانیه است و ایران در این رشته ضعیف است. بنابراین رئیس فدراسیون دوومیدانی اگر یک ایرانی در ۵ دقیقه این مسیر را طی کند، نمی‌تواند ادعا کند که موفقیتی حاصل شده است. تورم ۳۰ درصدی در این حد نسبت به استانداردهای امروز جهان، ناچیز است.

یک استاد دانشگاه در گفت‌وگو با گفت‌وگو:

اقتصاد ایران رو به احتضار است

امیر عباس آذروند
editor@smtnews.ir

تورم را به صفر هم برساند (که البته چنین چیزی نه مطلوب است و نه ممکن) باید به فکر وضعیت بهبود معیشت باشد. کامران ندری، کارشناس حوزه پولی، در ادامه درباره الزامات بهبود وضعیت اقتصاد، تاکید کرد: «باید در ارائه آمارهای مربوط به کاهش نسبی رشد نقدینگی یا تورم عجلانه رفتار کرد و همه موارد را به‌عنوان دستاورد جلوه داد. حال اقتصاد ایران خوب نیست. پس اگر درمان موثری پیدا نمی‌شود، لاقل القا نکنیم که مسکن، درمان بیماری است. من معتقدم

از سوی دیگر، ساختار اقتصاد سیاسی ایران به‌گونه‌ای است که نمی‌توان تنها از مسئولان بانک مرکزی انتظار چندانی داشت. به هر حال شاهد بودیم که در سال ۱۴۰۰ یکی از مهم‌ترین وزرای اقتصادی، وعده تکرر می‌شدن تورم تا پایان ۱۴۰۰ را داد. این وعده‌ها را چطور تعبیر می‌کنیم؟

ساختار اقتصاد سیاسی ایران به وضعیتی دچار شده است که امکان تکرر می‌شدن نرخ تورم وجود ندارد و کسانی که این وعده‌ها را می‌دهند، در هر جایگاهی که باشند، در بهترین حالت خاک به چشم حقیقت می‌باشند.

هر نگاهی که به وضعیت فعلی داشته باشیم، تورم بیماری قدیمی اقتصاد ایران است و در تمام سال‌های گذشته تورم شده است. حتی در بهترین سال‌ها در دوره دولت اصلاحات نیز، نرخ تورم تکرر می‌شد. در طول اقتصاد ایران، تنها ۴ بار این اتفاق افتاد و نرخ تورم تکرر می‌بود که بیش از اینکه اصلاحات اقتصادی مسبب آن باشد، شرایط آن را محقق کرد. در ساختار فعلی، بعید است تورم تکرر می‌شود و باید نگران افزایش بیشتر آن بود. امروز هدف تعیین‌شده برای نرخ تورم از سوی سیاست‌گذار پولی کشور ۳۰ درصد است و یک دهه پیش میانگین نرخ تورم ۱۵ تا ۱۷ درصد بود. پس ما در بن‌بستی قرار گرفتیم که سیاست‌گذاران را هم مستاصل کرده و تورم ۳۰ درصدی را به‌عنوان دستاورد به‌حساب آوردن، ترجمانی از این استیصال است.

به نظر می‌رسد رئیس کل فعلی بانک مرکزی در مقایسه با دیگر مقامات، وعده‌های بزرگ نمی‌دهد. شما به‌عنوان عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق (ع) که بسیاری از مسئولان دولتی از آن می‌آیند، بیان وعده‌های بزرگ غیر عملی را مناسب‌تر می‌دانید یا دستاورد شمردن اقدامات ناچیز را؟

طبیعی است که اگر رسیدن به تورم ۳۰ درصدی دستاورد نباشد که نیست، لاقل رئیس کل بانک مرکزی را در چشم مردم ناصداق جلوه نمی‌دهد. به‌نظر من، مشی آقای فرزین، از این بابت که به دور از شعارهای غیرواقعی، رفتار می‌کند، مشی بهتری از بسیاری مدیران فعلی اقتصاد کشور است.

فکر می‌کنید رسیدن به هدف تورم ۳۰ درصدی چقدر عملی است؟

فکر می‌کنم محقق‌شدنی است و بانک مرکزی اگر درست عمل کند و شانس داشته باشد، چنین نرخ محقق می‌شود. به هر حال، فراموش نکنید آزادسازی منابع و دارایی‌های بلوکه ایران در سایر کشورها، ولو به‌شکل فعلی برای بانک مرکزی فرصتی ایجاد کرد. بنابراین، اگر کشور با تنش‌های سیاسی یا بحران منطقه‌ای مواجه نشود، من فکر می‌کنم رسیدن به تورم ۳۰ درصدی و حتی ۲۵ درصدی تا پایان سال ممکن است. در این میان، نباید مرتکب یک اشتباه بزرگ شد؛ تورم اگر ناگهان به صفر درصد هم برسد، هر چند یک اتفاق خوب و مهم است، اما به خوشبختی مردم منجر نمی‌شود. مزدبگیر ایرانی که در ۵ سال گذشته تورم‌های فزاینده را تجربه کرده و در این مدت هرگز قدرت خریدش متناسب با افزایش هزینه‌ها بالا نرفته، همین امروز هم فقیر است و مشکل اقتصادی دارد. اگر تورم هم از بین برود، باز هم دچار همین شرایط خواهد بود. دولت اگر تورم را به صفر هم برساند (که البته چنین چیزی مطلوب است و نه ممکن) باید به فکر وضعیت دهک‌های آسیب‌پذیر ایران که امروز تعدادشان بیش از هر زمانی است، باشد.

ایران در تمام دوران تحریم تنها توانست حامیان خود را از مشکلات نجات دهد که به خصلت حامی‌پروری آن مرتبط است. کاسیان تحریم نیز از این وضعیت حداکثر سود را بردند و این عموم مردم ایران بودند که هر روز یک مشکل جدید را تجربه کردند.

مشکل اقتصادی در ۳۱ درصد ایرانیان زیر خط فقر بودند. من این رقم را خوش‌بینانه می‌دانم و فکر می‌کنم در ۲ سال گذشته باز هم صف افراد حاضر در دهک‌های پایینی جامعه طولانی‌تر شده است. ضعف اقتصادی در خانوار که از سال ۹۰ آغاز شد، با روندی صعودی، بحرانی‌تر فرایگیر را به‌وجود آورده است. امروز می‌گویند برای اینکه یک جوان بتواند مالک یک واحد مسکونی ۶۰ متری باشد، باید حداقل ۵۰ سال کار کند و حداقل دستمزد خویش را پس‌انداز کند. اگر تورم روی صفر هم بماند، باز هم باید جوان مذکور به مدت نیم قرن همه درآمدش را پس‌انداز کند. پس کنترل تورم تنها با سیاست‌هایی که رفاه عمومی و اشتغال را افزایش می‌دهد، می‌تواند به بهبود وضعیت مردم منجر شود.

شانس هم مهم است و ممکن است یک بیمار رو به مرگ هم ناگهان حالش خوب و معجزه شود. در این وضعیت اگر اقتصاد ایران بتواند بر بیماری غلبه کند، از نظر من بیش از اینکه عملکرد هر دولتی باشد، ناشی از معجزه الهی است.» متن کامل این گفت‌وگو را در ادامه بخوانید.

برخی انتقال منابع بلوکه‌شده به قطر را یک موفقیت می‌نامند و در پاسخ به دلیل کاهش پول ایران، دولت روحانی و عبدالناصر همتی را متهم می‌کنند. آقای همتی نیز در یادداشتی، از آنها خواسته «شارلاتانیسم» را کنار بگذارند. در این مسئله چه کسی مقصر کاهش ارزش پول منابع مردم ایران شده است؟

به‌نظر من، در این موضوع هم باز می‌توان تفاوت آقای فرزین با حامیان دولت را متوجه شد. او بدون برخورداری سیاسی حقیقت را گفت و حتی توضیح داد که چه عواملی موجب کاهش ارزش منابع بلوکه‌شده ایران شده است و اینکه پولی وارد ایران نخواهد شد. به‌نظر می‌رسد رئیس کل بانک مرکزی بیش از آنکه خواهد خودنمایی کند یا مقامات پیش از خود را متهم کند، سعی می‌کند دقیق حرف بزند.

جمهوری اسلامی در شرایطی قرار داشت که امکان نگهداشتن دلاری منابع خویش را نداشت. این مسئله در اختیار دولت روحانی یا دیگران نبوده و ناشی از تحریم‌هایی بوده که فدرال رزرو علیه ایران تصویب کرده بود. از سوی دیگر، ارزش وون کره نسبت به گذشته کاهش پیدا کرد که این را هم نمی‌توان به روحانی و دولت قبلی نسبت داد. پس از پایان کرونا و به دلیل افزایش نرخ تورم، فدرال رزرو تصمیم گرفت تا نرخ بهره را بالا ببرد. این اقدام هر زمانی که در دستور باشد، نرخ برابری دلار در مقابل ارزهای دیگر را افزایش می‌دهد. پس نه دولت روحانی نقشی در این ماجرا داشت و نه حتی دولت‌مردان کره جنوبی که بدون تورم کشور را اداره می‌کردند.

به این ترتیب نمی‌توان قصولی را به دولت وقت نسبت داد؟

نه تنها قصولی مرتکب شدند که اگر بخواهیم واقع‌بینانه بنگریم، کسانی دچار خطا شدند که پیش از تصمیم به افزایش نرخ بهره بانکی امریکا، اقدام به بازگرداندن منابع نکردند. همه می‌دانیم که در اردیبهشت ۱۴۰۰ شرایط برای بازگشت منابع ایران از کره و ژاپن فراهم بود و در آن زمان تمام طلب ایران به‌شکل نقدی پرداخت می‌شد. کسانی که اجازه ندادند این اتفاق بیفتد، باعث این مشکلات هستند. صریح بخواهم بگویم مقصر این وضعیت بیش از آنکه همتی باشد، دولت سیزدهم است که حامیانش به آدرس غلط دادن ادامه می‌دهند.

باتوجه به اینکه منابع بلوکه‌شده به کشور بازنگشتند و تنها برای خرید دارو و غذا می‌توان آنها را هزینه کرد، چقدر می‌توانیم این اتفاق را گشایش در نظر بگیریم؟

همان‌طوری که گفتیم، از نظر اقبال، آقای فرزین خوش شانس بود، چون منابع در اختیار بانک مرکزی بیشتری شده است. گرچه گفته شما را هم نفی نمی‌کنم که اگر این منابع به‌شکل نقدی وارد ایران می‌شد، اثر بیشتری داشت، اما این را هم نایده‌نگریم که اقتصادی با ابعاد و مشکلات ایران، با ۶ میلیارد دلار، مشککش حل نخواهد شد. امروز چون بیماری است که در حال احتضار است و با تزریق مسکنی، در چند ساعت پایانی عمرش حال بهتری دارد. ممکن است برخی اطرافیانش امیدوار به بهبود حال او شوند، اما این توهمی بیش نیست. از همین زاویه است که وقتی می‌گویند نرخ تورم ماهانه ایران نزدیک به صفر شده، من آن را درمان موثر نمی‌دانم، زیرا کاهش تورم یا آزادسازی منابع به این شکل باعث تغییر در چیزی نشده است. اقتصاد ایران جز این به‌اصطلاح آزادسازی، تغییر جهت خاصی نداشته که بخواهیم امیدوار شویم که جسم رنجور اقتصادی در حال بهبود بر مشکلات است. بدون تغییر در میزان سرمایه‌گذاری، رفع ناترازی بانک‌ها و حل مشکلات صندوق‌های بازنشستگی نمی‌توانیم تصور کنیم درمان موثری انجام شده است. در حال حاضر این منابع چون مسکن موقتی هستند که برای دقایقی شرایط را تسهیل می‌کنند. ضمن اینکه فراموش نکنیم که بنگاه‌های بزرگ صادراتی ایران به دلیل تحریم و تورم، مشکلات زیادی دارند و با جهش‌های نرخ ارز است که موفق به حفظ خود شده‌اند. اگر دولت بی‌احتیاط عمل کند، کنترل نرخ ارز موجب رکود این شرکت‌های بزرگ و تعیین‌کننده خواهد شد. بهتر است بی‌احتیاطی نکنیم و درباره ارائه آمارهای کاهش نسبی رشد نقدینگی یا تورم عجلانه تصمیم نگیریم و آنها را دستاورد جلوه ندهیم. حال اقتصاد ایران خوب نیست. پس از درمان موثری را پیدا نمی‌کنند، لاقل القا نکنند که مسکن درمان بیماری است. من معتقدم شانس هم مهم و ممکن است یک بیمار رو به مرگ هم ناگهان حالش خوب شود که معجزه است. در این وضعیت، اگر اقتصاد ایران بتواند بر بیماری غلبه کند، از نظر من بیش از اینکه عملکرد دولت سیزدهم، آن را محقق کرده باشد، ناشی از معجزه الهی بوده است.

در تحلیل سه‌شنبه از عملکرد ابزارهای کنترل نوسان مالی مطرح شد

تعیین سقف برای برداشت از دلارهای نفتی

امیرعباس آذرمنوند: در کشورهای صادرکننده منابع طبیعی مانند نفت و گاز، تثبیت سهم دولت از محل این منابع پرنوسان اهمیت ویژه‌ای دارد. در کشور ما و در برنامه‌های سوم و چهارم توسعه، این موضوع با ایجاد حساب ذخیره ارزی و طراحی یک قاعده مالی میان‌مدت دنبال شد. در این قاعده، سقف بهره‌مندی دولت از منابع نفتی در سال‌های برنامه تعیین و مازاد آن به حساب ذخیره ارزی واریز می‌شد. در برنامه‌های پنجم و ششم توسعه و با تأسیس صندوق توسعه ملی، موضوع تثبیت به‌حاشیه رفت و قاعده مالی میان‌مدت جای خود را به تعیین میزان بهره‌مندی دولت از منابع نفتی در بودجه سنواتی داد. انگیزه دولت برای بیش‌برآورد منابع نفتی در بودجه و استفاده هرچه بیشتر از این منابع، سرریز منابع به حساب ذخیره ارزی در دوران وفور درآمد را به‌حداقل رساند تا در دوران کاهش این درآمدها، دولت‌ها برای جبران کسری بودجه به برداشت‌های بی‌رویه از صندوق توسعه ملی اقدام کنند. ارتقای جایگاه صندوق توسعه ملی و دستیابی به اهداف آن در زمینه سرمایه‌گذاری و توسعه، مستلزم ایجاد و پایبندی به یک قاعده مالی میان‌مدت در زمینه میزان بهره‌مندی دولت‌ها از منابع نفتی است. این تجارب نشان می‌دهد که در برنامه هفتم به تعیین سقف ثابت دلار (برای مثال ۲۰ میلیارد دلار) به‌عنوان سقف بهره‌مندی سالانه دولت از منابع نفتی در دوران برنامه تعیین و واریز مازاد منابع به حساب صندوق توسعه ملی اقدام کند.

ثروت‌های زیرزمینی بین نسلی هستند

نهاد حساب ذخیره ارزی و صندوق توسعه ملی را ایجاد کرده است. از آنجا که برنامه‌های توسعه به‌نوعی خاستگاه هردو نهاد یادشده هستند، شناسایی نقاط قوت و ضعف الگوهای پیاده‌شده برای مدیریت درآمدهای نفتی، می‌تواند دلالت‌های مهمی در مسیر تدوین و تصویب برنامه پنج‌ساله هفتم توسعه داشته باشد.

از جمله مسائل مهمی است که کشورهای صادرکننده نفت را بر آن داشته تا الگویی برای مدیریت این درآمدها طراحی کنند. از نظر دارا بودن ذخایر زیرزمینی، ایران از جمله ثروتمندترین کشورهای جهان است؛ در راستای پاسخ به این موضوع با طراحی قواعد مالی (بودجه‌ای) برای ورود منابع نفتی به بودجه دولت، ۲

بررسی ابعاد این مسئله و راه‌های فرارفتن از این مشکل پرداخته است. مدیریت درآمدهای ارزی حاصل از منابع طبیعی مانند نفت، یکی از مسائلی است که در ادبیات اقتصادی کلان به تفصیل به آن پرداخته شده است.

نوسانات شدید نرخ نفت و ورود حجم بزرگی از منابع ارزی به اقتصاد

از قدیم بنا بود تا بخشی از درآمدهای حاصل از فروش نفت، از آنجایی که ثروت‌های زیرزمینی بین‌نسلی هستند، در حساب ذخیره ارزی یا صندوق توسعه ملی ذخیره و منابع آن، صرف توسعه اقتصاد شوند. این مهم به‌ویژه پس از اعمال تحریم‌ها از ابتدای دهه ۹۰ دسوارتر از هر زمانی شد. مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی به

حساب ذخیره ارزی پا گرفت

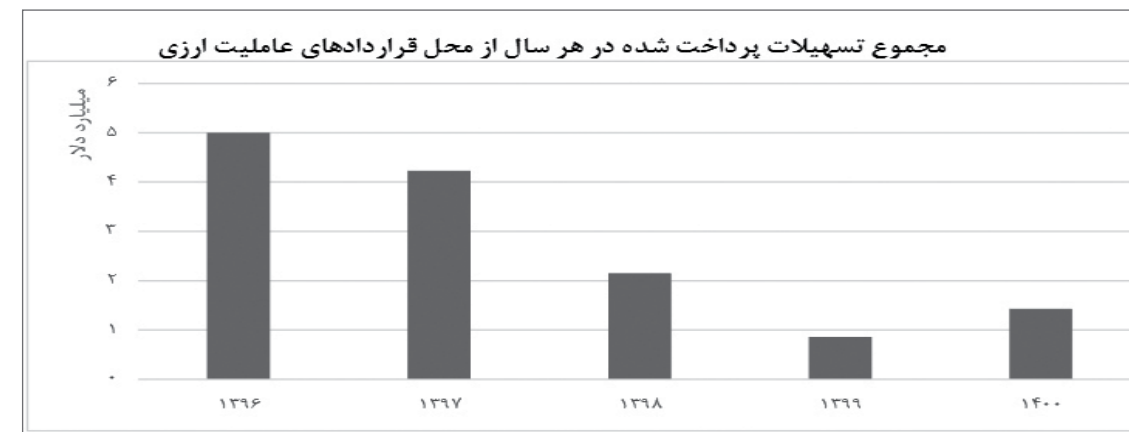
همین موضوع سبب شد تا مسئله استفاده بهینه از این منابع بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد. به‌این‌منظور و به پشتوانه بند «۲۲» سیاست‌های کلی برنامه پنجم، نهاد جدیدی به نام «صندوق توسعه ملی» شکل گرفت. این صندوق گرچه نقشی درباره تثبیت منابع بودجه دولت نداشت، اما به‌دلیل توجه به ملاحظات جلوگیری از سرکوب نرخ ارز، از تبدیل منابع ارزی به ریال منع شد.

ماموریت اصلی صندوق، تبدیل بخشی از عواید نفتی به ثروت‌های ماندگار، مولد و سرمایه‌های زاینده اقتصادی و نیز حفظ سهم نسل‌های آینده از راه سرمایه‌گذاری در بازارهای پولی و مالی یا اعطای تسهیلات به بخش‌های غیردولتی بود. از سوی دیگر، ماموریت تثبیت منابع ورودی به بودجه دولت برعهده حساب ذخیره ارزی باقی ماند.

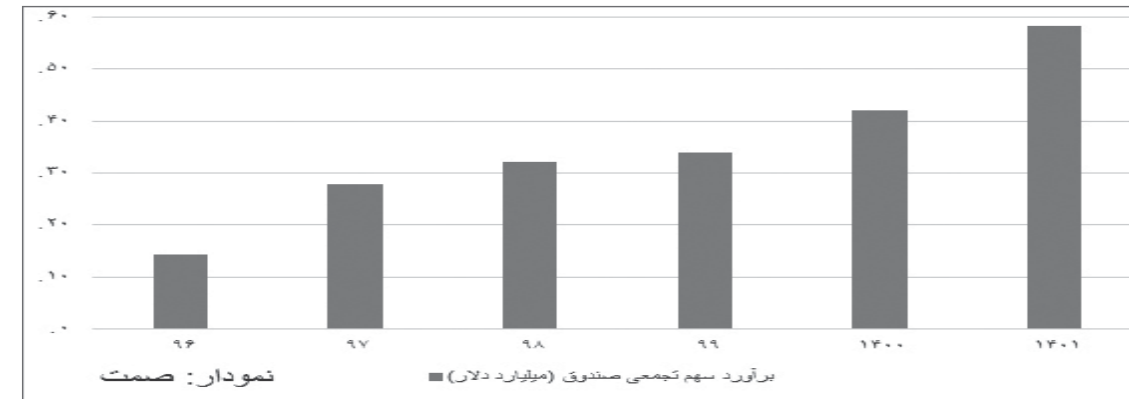
این امر موجب شد که تمرکز برنامه‌های توسعه کشور در حوزه مدیریت درآمدهای نفتی از مسئله تثبیت به مسئله بهره‌گیری هرچه بیشتر آن در راه سرمایه‌گذاری و توسعه تغییر یافت. یکی از عوامل این تغییر نگاه به مدیریت منابع حاصل از صادرات نفت خام را می‌توان در روند نرخ نفت خام در بازارهای جهانی جست‌وجو کرد.

در برنامه ششم با آسیب‌شناسی برنامه پنجم، بند «۱۰» سیاست‌های کلی برنامه ششم، ضمن دائمی کردن اساسنامه صندوق توسعه ملی تنفیذ اساسنامه موجود، به برخی آسیب‌ها پرداختند. از جمله استقلال مدیریت حساب‌ها با بانک مرکزی، ارائه تسهیلات از منابع صندوق به بخش‌های غیردولتی به شکل ارزی، جدا کردن منابع صندوق از تکالیف بودجه‌ای و سپرده‌گذاری ارزی حداکثر ۲۰ منابع ورودی صندوق نزد بانک‌های عامل در قبال اخذ خط اعتبار ریالی از این بانک‌ها. در هر ۴ محور فوق عملکرد

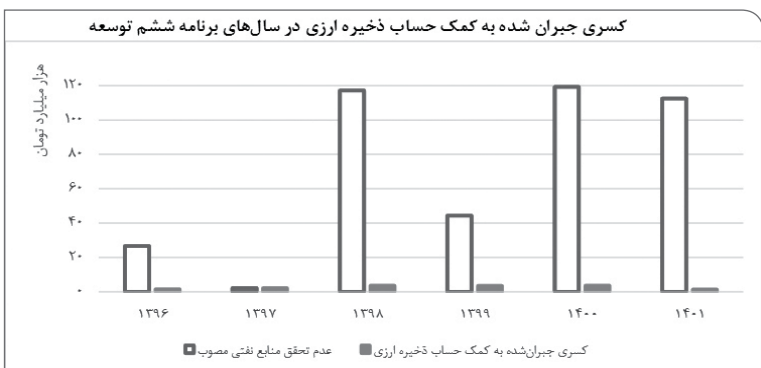

به‌جرات می‌توان گفت ناموفق‌ترین بند از احکام سیاست‌های کلی مربوط به صندوق توسعه ملی، بند مربوط به استقلال منابع صندوق از مصارف بودجه‌ای و قوانین عادی و براساس برآوردهای انجام‌شده سهم قانونی صندوق از محل صادرات نفت خام، گاز طبیعی و میعانات گازی در

به این ترتیب، مهم‌ترین آسیب در عملکرد صندوق توسعه ملی، عدم استقلال آن از مصارف دولتی است که به‌موجب قوانین بودجه، قوانین عادی یا مجوزهای خاص منجر به از دست رفتن بخش مهمی از

دولت تمایلی به پس انداز ندارد

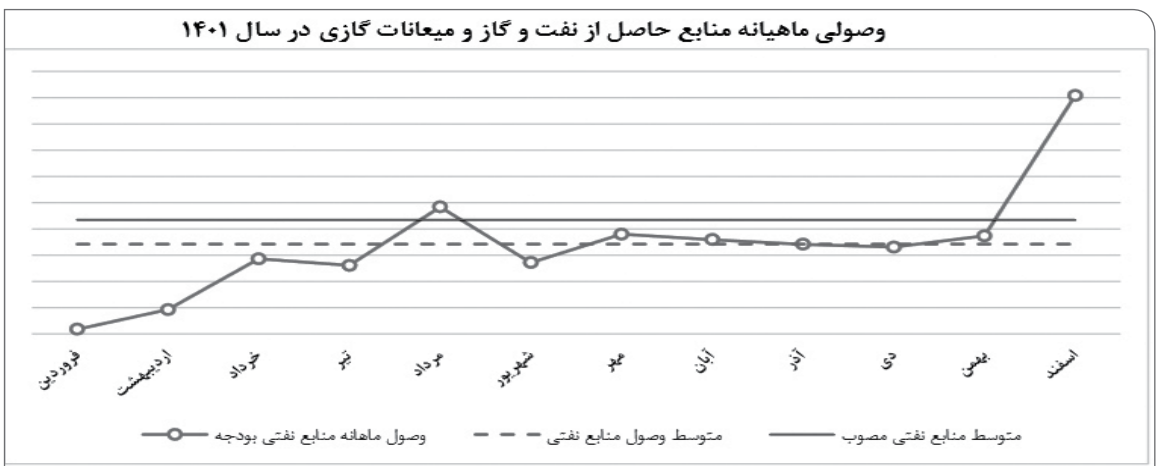

ششم توسعه، محدود به اعطای تسهیلات به بخش‌های غیردولتی با عاملیت بانک‌ها بوده و این رویکرد فعالی در سرمایه‌گذاری بخش بزرگی از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز کشور، موجب شده است تا بخش قابل توجهی از منابع صندوق به‌صورت موجودی نقدی باقی بماند و از سوی دیگر، نسبت آن با برنامه‌های توسعه کشور و اهداف کلان دولت‌ها نامشخص باشد. به‌تعبیر دیگر، در صورت شفاف شدن راهبردهای سرمایه‌گذاری صندوق و اتخاذ روش‌های فعالانه در سرمایه‌گذاری، بخشی از دغدغه‌های دولت درباره توسعه و تقویت زیرساخت‌های اقتصادی و مولد کشور رفع شده است و نگاه دولت به صندوق از وضعیت کنونی به وضعیت مطلوب تغییر خواهد کرد.

چالش‌های برنامه هفتم توسعه

پرداخت می‌شود که در صورت متغیر بودن منابع نفتی از ماهی به ماه دیگر، این تغییرات به همه ذی‌نفعان منتقل می‌شود. باتوجه به اینکه براساس این حکم، صندوق موظف است سهم دولت از منابع نفتی را که در بودجه تعیین می‌شود، به‌صورت یک‌دوازدهم و ماهانه در اختیار دولت قرار دهد، نوسانات درون‌دوره‌ای منابع نفتی به صندوق منتقل و بودجه دولت هم از این نوسانات مصون می‌شود.

در لایحه برنامه هفتم از ۲ منظر به مسئله صندوق توسعه ملی پرداخته شده است. یکی از این مسائل، قاعده تسهیم درآمدهای نفتی میان صندوق و دولت است. در این زمینه مهم‌ترین نکته، ابهاماتی است که درباره آن مطرح می‌شود. از مهم‌ترین پرسش‌ها در زمینه منطبق واریز منابع به حساب صندوق توسعه ملی و سپس واریز آن به حساب دولت است. گفته می‌شود در ابتدا سهم هریک از ذی‌نفعان به حساب مربوطه

مالی دولت، این موضوع نامحتمل به‌نظر می‌رسد، شاید بهینه دوم آن باشد که برخی از دارایی‌های بالقوه دولت، نظیر سهم دولت در برخی میادین جدید نفت و گاز، به صندوق توسعه ملی واگذار شود. در یکی از بندهای لایحه آمده است: «به دولت اجازه داده می‌شود به‌منظور تسویه بدهی‌های خود به صندوق توسعه ملی، از طریق وزارت نفت نسبت به عقد قرارداد توسعه و بهره‌برداری از میادین جدید نفت و گاز مشترک با صندوق توسعه ملی اقدام کند. صندوق مکلف است با جذب سرمایه‌های مردمی و سرمایه‌گذاری خارجی و از راه شرکت‌های غیردولتی اکتشاف، توسعه، استخراج و تولید دارای صلاحیت به توسعه و بهره‌برداری از این میادین بپردازد، مشروط بر آنکه سرمایه‌گذاری صندوق کمتر از ۵۰ درصد باشد و در ۵ تا ۱۰ سال پس از بهره‌برداری، نسبت به واگذاری سهم خود به بخش غیردولتی اقدام کند.»

مهم‌ترین نکته در این‌باره این است که گرچه در صدر آن به موضوع تسویه بدهی‌های دولت به صندوق توسعه ملی اشاره شده است، اما در محتوا نه‌تنها سازکار تسویه بدهی‌ها مشخص نیست، بلکه برای مصارف صندوق توسعه ملی نیز تعیین تکلیف صورت گرفته است. به بیان دیگر، مشخص نیست عقد قرارداد با صندوق توسعه ملی و سرمایه‌گذاری این صندوق در میادین جدید نفت و گاز چگونه قرار است به تسویه مطالبات صندوق از دولت منجر شود.

بررسی‌ها نشان می‌دهند اگرچه تبدیل جریان ورودی منابع نفتی به بودجه در طول سال از یک جریان پرنوسان به جریانی ثابت و قابل‌برنامه‌ریزی، انضباط مالی دولت را افزایش می‌دهد، اما باید در نظر داشت که باتوجه به اینکه منابع نفتی به‌طورمعمول در قوانین بودجه سنواتی بیش‌برآوردی دارد، در عمل پرداختی صندوق به بودجه دولت بیش از میزان سهم واقعی دولت از این منابع خواهد شد. به این ترتیب، این رویکرد مبنایی قانونی برای تخلیه منابع باقیمانده در صندوق توسعه ملی خواهد بود.

علاوه بر این موارد، این رویکرد هرچند در تثبیت درون‌سالگی منابع نفتی بودجه موثر باشد، اما درباره تثبیت بین‌سالگی این منابع راهکاری ندارد. به این ترتیب، موضوع تثبیت «میان‌مدت» جریان منابع نفتی ورودی به بودجه در برنامه هفتم توسعه نیز مغفول مانده و تکرار تجربیات ناموفق حساب ذخیره ارزی و صندوق توسعه ملی در برنامه هفتم هم بسیار محتمل خواهد بود.

ضمن اینکه حدود دوسوم منابع صندوق توسعه ملی به‌شکل مطالبات این صندوق از دولت درآمده، بنابراین تعیین تکلیف نحوه تسویه این مطالعات اهمیت زیادی دارد، اگرچه بهینه اول در زمینه تسویه‌حساب بدهی‌های دولت به صندوق، واگذاری بخشی از منابع ارزی یا دارایی‌های دولت به صندوق است، اما باتوجه به اینکه در شرایط کنونی و در تنگنای

در بررسی نقش دانش بنیان‌ها در توسعه استان‌ها مطرح شد

واگذاری ارزیابی دانش بنیان‌ها به نهادهای استانی

به گفته بسیاری از کارشناسان اقتصادی، شرکت‌های دانش بنیان با تحول در عرصه علم و دانش و کشف یافته‌ها و نتایج جدید اقتصادی در رشد و توسعه استان‌ها تأثیر زیادی دارند به طوری که رهبر معظم انقلاب اسلامی چندی قبل در دیدار با نخبگان و فعالان شرکت‌های دانش بنیان بر اهمیت نقش این شرکت‌ها در رونق اقتصادی و اقتصاد مقاومتی تأکید و آنها را موثرترین مولفه‌های تحقق پایدار اقتصاد توصیف کردند. گفتنی است، پایین بودن خلایقیت، نوآوری و ضعف فناوری در نگاه‌های اقتصادی در استان‌های مختلف موجب افزایش وابستگی صنعت و اقتصاد کشور به فناوری‌های خارجی شده و این برای کشور ما که از منابع سرشار اقتصادی برخوردار است یک ضعف مهم به شمار می‌رود. همچنین با توجه به اینکه بیکاری به ویژه در قشر تحصیل کرده به یک دغدغه مهم تبدیل شده است، شرکت‌های دانش بنیان از ظرفیت غنی توسعه و اشتغالزایی برخوردارند. در واقع با توجه به شرایط و زیرساخت‌های مناسب استان‌های کشور مانند نیروی کار تحصیل کرده و وجود دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی بستر خوبی برای فعالیت این شرکت‌ها فراهم شده است.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

سنگ اندازی بانک‌ها پیش پای صنایع

محمد تقی خالقیه، رئیس کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی یزد در نخستین جلسه کمیسیون صنعت با اشاره به فعالیت جدید این کمیسیون در این دوره از اتاق، گفت: تلاش می‌کنیم با برنامه‌ریزی مناسب، ارتباط موثری با انجمن و تشکل‌های صنایع برقرار و چالش‌های این حوزه را پیگیری کنیم. به گزارش خبرنگار صنایع از استان یزد در این جلسه که نمایندگان انجمن‌های مختلف صنعت نیز حضور داشتند، خالقیه با اشاره به وضعیت اقتصادی کشور گفت: برخی بانک‌ها، نگاه صنعتی ندارند و این مسئله باعث بروز مشکلاتی برای صنایع می‌شود. به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی یزد، وی افزود: از شورای هماهنگی بانک‌ها در استان درخواست داریم انعطاف بیشتری برای تولیدکنندگان و صنایع نشان دهند تا در این وضعیت دشوار اقتصادی، صنعت استان بتواند تحرک مناسبی داشته باشد. وی با اشاره به ضرورت همراهی و همدلی در بین انجمن و تشکل‌های حوزه صنعت، گفت: در کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی یزد، از حضور این تشکل‌ها حمایت و تلاش می‌کنیم در کمیته‌های تخصصی، مشکلات صنایع را استخراج و راهکارهایی برای حل آن پیشنهاد دهیم. در این جلسه که مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان، مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان و نمایندگان تعدادی از تشکل‌های حوزه صنعت حضور داشتند، برخی چالش‌های حوزه صنعت از جمله چالش رفع تعهد ارزی، چالش قطع برق و صنایع بحث و تبادل نظر شد.

روی خط خبر

ارزیابی‌ها صلاحیت محور می‌شود

تغییراتی ایجاد شده که همه این تغییرات از منظر توسعه زیست‌بوم فناوری و نوآوری و افزایش کارایی و کارآمدی اقدامات در حوزه حمایت از بازیگران این زیست‌بوم اعمال شده است. در واقع حدود ۱۰ سال معاونت علمی در زمینه گفتمان‌سازی برای این عرصه تازه‌نفس فعالیت کرده و زمان آن رسیده بود که تغییراتی در رویکردها و سیاست‌ها ایجاد شود.

معاون توسعه شرکت‌های دانش بنیان معاونت علمی ادامه داد: تلاش می‌کنیم ارزیابی‌های استانی را به نهادهای اثرگذار و ذی‌ربط استانی واگذار کنیم و در این کار مزیت‌ها و محدودیت‌های مناطق مختلف را نیز در نظر بگیریم. در دور جدید ارزیابی‌ها صلاحیت‌محور خواهد بود نه برندمحور. وی افزود: در ارزیابی‌های جدید، شاخص‌هایی چون اشتغالزایی، امکان صادرات محصولات و خدمات، افزایش بهره‌وری، کاهش تقاضا و... مدنظر است و شرکت‌های دانش بنیان برای بقا در زیست‌بوم فناوری و نوآوری باید این شاخص‌ها را داشته باشند.

رضا اسدی‌فرد، معاون توسعه شرکت‌های دانش بنیان معاونت علمی، چندی پیش در نشستی با اشاره به اینکه در شاخص‌های جدید ارزیابی شرکت‌های دانش بنیان، محدودیت‌های ملی نیز لحاظ شده است، گفت: امروز زمان ریل‌گذاری برای شرکت‌های دانش بنیان فناوری است که ظرفیت اتصال به بدنه اقتصادی کشور را دارند و می‌توانند در توسعه علمی و فناوری کشور نقش آفرینی بزرگ‌تر و جدی‌تری داشته باشند. در ارزیابی‌های جدید برای شرکت‌های دانش بنیان، شاخص‌ها و محدودیت‌های ملی نیز در نظر گرفته‌ایم تا توان این مجموعه‌ها به حل مسائل کلان کشور کمک بیشتری کند.

آبگیری سد بلوین زنجان در اسفند ۱۴۰۲

مدیرعامل آب منطقه‌ای زنجان از آبگیری سد بلوین تا پایان امسال خبر داد و گفت: این سد بعد از گذشت ۱۰ سال از آغاز عملیات اجرایی آب ۲ شهر و ۹۲ روستا را

تامین خواهد کرد. به گزارش خبرنگار صنایع از استان زنجان، اکبر باقری در حاشیه بازدید خبرنگاران از سد بلوین با اشاره به آغاز عملیات اجرایی این سد از سال ۹۲ اظهار کرد: این سد تاکنون آب شهر حلب و زرین آباد و ۹۲ روستای حوزه شهرستان را تامین خواهد کرد. وی افزود: این سد تاکنون آب ۳۵ میلیون متر مکعب آب شرب و ۶ میلیون متر مکعب آب صنعت و ۶ میلیون متر مکعب آب منطقه‌ای در زنجان حجم مخزن سد را ۳۰ میلیون متر مکعب و حجم آب تنظیمی را ۱۷۵ متر مکعب، ارتفاع از بستر رودخانه را ۴۷ متر و ارتفاع روز پی را ۷۳ متر ذکر کرد. وی طول تاج سد را ۲۹۵ متر ضمن اراضی تملک برای سد را ۱۱۶ هکتار عنوان کرد و افزود: این سد اسفند امسال به آبگیری خواهد رسید. این مسئول با اشاره به اینکه سد بلوین ۷۵ درصد پیشرفت فیزیکی دارد گفت: اعتبار مورد نیاز این سد ۹۰۰ میلیارد تومان است و ۱۴۰ میلیارد تومان نیز مطالبات پیمانکار از کارفرماست. وی با بیان اینکه ارتفاع اولیه سد ۴۷ متر از بستر رودخانه بوده و در بازنگری‌های بعدی ۱۰ متر کاهش داشته است. تاکنون ۲۶ هکتار از اراضی تملک شده و برای تملک اراضی باقیمانده ۷۰ میلیارد تومان مورد نیاز است. مدیرعامل آب منطقه‌ای زنجان در پاسخ به سؤالی در خصوص تاریخی بودن سد گفت: سد بلوین از آثار تاریخی کشف نشده و مطلبی از میراث فرهنگی در این خصوص گزارش نشده است. وی با تأکید بر اینکه این طرح جزء طرح‌های اولویت‌دار آب منطقه‌ای است گفت: بر این اساس ۲۰۰ میلیارد تومان برای ردیف اعتباری سد بلوین اختصاص می‌یابد.

در استان اردبیل ۴۲ شرکت دانش بنیان در حال فعالیت هستند. در بسیاری از موارد خروجی فعالیت آنها در راستای حل مسائل فناوریانه تخصصی بوده و ماهیت تولید انبوه ندارد

توسعه اردبیل با توان دانش بنیان‌ها

و حتی در صورت کپی‌سازی، با درصد بالایی بومی‌سازی شده است، اشاره کرد. به گفته وی، ضعف در حوزه تجاری‌سازی، ضعف در حوزه تبلیغات و بازاریابی، عدم آشنایی و احاطه بر قوانین حمایتی در زمینه شرکت‌های دانش بنیان، نداشتن برنامه استراتژیک و بلندمدت برای توسعه آتی شرکت، ضعف در شبکه‌سازی و ایجاد ارتباط و همکاری با شرکت‌ها و کسب‌وکارهای دیگر از جمله ضعف‌های این شرکت‌ها هستند.

نوع تولیدی (یک و ۲) و تولیدی مستعد دانش بنیان مدنظر قرار گیرد ۱۱ شرکت در مرحله تولیدی دانش بنیان قرار دارند. وی افزود: ۷ شرکت در حوزه کشاورزی، فناوری زیستی و صنایع غذایی، ۴ شرکت در حوزه دارو و فرآورده‌های پیشرفته حوزه تشخیص و درمان، ۳ شرکت در حوزه مواد پیشرفته و محصولات مبتنی بر فناوری‌های شیمیایی، ۸ شرکت در حوزه ماشین‌آلات و تجهیزات پیشرفته، ۳ شرکت در حوزه وسایل، ملزومات و تجهیزات پزشکی، ۱۲ شرکت در حوزه سخت‌افزارهای برق و الکترونیک، لیزر و فوتونیک، ۳ شرکت در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات و نرم‌افزارهای رایانه‌ای و ۲ شرکت در حوزه خدمات تجاری‌سازی فعالیت می‌کنند؛ بنابراین حوزه برق الکترونیک با تعداد ۱۲ شرکت و سهم بیش از ۲۸ درصدی بالاترین میزان شرکت‌های دانش بنیان را به خود اختصاص داده‌اند و حوزه ماشین‌آلات و تجهیزات پیشرفته با تعداد ۸ شرکت و سهم ۱۹ درصدی در جایگاه دوم قرار دارد. عباسپور گفت: از جمله نقاط قوت این شرکت‌ها می‌توان به مواردی همچون برخورداری از منابع انسانی ماهر و دانشی، پیچیدگی فنی بالای محصولات، ارائه محصولات متناسب با نیازهای فناورانه کشور، مسئولیت اجتماعی و کسب دانش توسط نیروی انسانی شرکت‌ها

به گفته رئیس پارک علم و فناوری استان اردبیل، به نظر می‌رسد در استان اردبیل به دلیل عدم تکمیل زنجیره ارزش در درون استان بخش بزرگی از فرصت‌های اقتصادی آن، که می‌تواند به افزایش GDP آن منجر شود از طریق سایر استان‌ها تصاحب می‌شود. قسمت اعظمی از محصولات کشاورزی استان که منابع اولیه ایجاد صنایع بزرگ و کوچک کشاورزی هستند به‌صورت خام و بدون فرآوری از استان خارج شده و در نتیجه بخش مولد ثروت زنجیره ارزش حوزه‌های اقتصادی استان در سایر نواحی کشور اتفاق می‌افتد. براین اساس درونی‌سازی زنجیره ارزش بخش‌های اقتصادی استان که از مزیت نسبی و رقابتی ملی و بین‌المللی برخوردار است از طریق تقویت و جهت‌دهی شرکت‌های دانش بنیان می‌تواند به افزایش سهم GDP آن منجر شود. یوسف عباسپور، در گفت‌وگو با سینیپرس درباره وضعیت شرکت‌های دانش بنیان این استان گفت: هم اکنون در استان اردبیل ۴۲ شرکت دانش بنیان در حال فعالیت هستند که ۳ شرکت نوپا نوع یک، ۲۳ شرکت نوپا نوع دو، یک شرکت تولیدی نوع یک، ۹ شرکت تولیدی نوع ۲، یک شرکت تولیدی مستعد دانش بنیان و ۵ شرکت نوپا مستعد دانش بنیان هستند. اگر معیار مجوز دانش بنیان

بهره از هوش مصنوعی برای نوآوری در صنعت

مصرف کننده، کاهش تامین مالی از طریق بانک‌ها، بالا بودن نرخ سود تسهیلات و در نتیجه افزایش نرخ هزینه‌های تولید، کاهش روند روزرسانی خطوط تولید در صنایع را از دیگر مشکلات صنعت عنوان کرد.

قطعات تا مرحله تولید محصول نهایی و تحویل به موقع به بازار عرضه و مصرف همانند حلقه‌های بهم پیوسته یک زنجیره است که هرگونه تصمیم اشتباه، متغیرهای تامین انرژی پایدار و مواد اولیه، نوسانات نرخ ارز و تلاطم بازار مصرف و کاهش قدرت خرید مصرف‌کننده، هر کدام به تنهایی می‌تواند باعث اختلال در عملکرد این اکوسیستم شده و اثرات مخربی بر اشتغال، اقتصاد و صنعت ایجاد کند. رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت گیلان در ادامه با بیان اینکه درد دل‌های یک صنعتگر؛ شکایت و گله‌مندی نیست، ادامه داد: بیان معضلاتی که هم اکنون با آنها مواجهیم در واقع حکایت صنعت است و همچنان برای حل آنها امیدواریم. پورعلی با انتقاد از برنامه‌های قطعی برق صنایع گفت: همانطور که گفته شد تولید یک اکوسیستم است و با قطعی برق ضرر و زیان‌های جبران ناپذیری بر صنعت وارد می‌شود و این در حالی است که هیچ سازمان و نهادی جابجایی تامین و جبران این ضررها نیست. رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت گیلان کاهش قدرت خرید

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان گیلان گفت: سرمایه‌گذاری و بکارگیری هوش مصنوعی راهکاری برای نوآوری در صنعت است. به گزارش ایلنا، فرحمن پورعلی در نخستین مراسم تجلیل از واحدهای صنعتی رشت با رویکرد فناورانه گفت: این مجموعه عظیم صنعتی یکی از ۵ شهر صنعتی بزرگ کشور است که تماماً توسط بخش خصوصی مدیریت و راهبری می‌شود. پورعلی در ادامه تصریح کرد: در بدو تأسیس و راه‌اندازی این شهر صنعتی شاهد سرمایه‌گذاری‌های ارزشمندی در فناوری‌های نوین بودیم ولی به دلایلی همچون نوسانات و افزایش شدید نرخ ارز و تحریم‌های ظالمانه علیه ایران تکنولوژی در بسیاری از شرکت‌ها روزرسانی نشده و برخی از شرکت‌های بزرگ تولیدی همچنان با تکنولوژی و خطوط تولید قدیمی در تلاش هستند تا بازار مصرف اشتغال آفرینی خود را حفظ کنند. وی چرخه تولید را اکوسیستمی بزرگ با اجزایی متصل و بهم پیوسته عنوان کرد و افزود: در مرحله تولید و تامین مواد اولیه و

۷۷ شرکت دانش بنیان در کرمانشاه فعالیت دارند و پرونده ۴۰ شرکت دیگر برای اخذ رتبه دانش بنیان به معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری ارسال شده است

رشد صادرات کالا در هر مژگان

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت هرمزگان از رشد ۷۸ درصدی تناژ صادراتی این استان در ابتدای امسال در همسنجی با مدت مشابه در سال گذشته خبر داد.

به گزارش خبرنگار صنایع از استان هرمزگان، خلیل قاسمی افزود: با توجه به گزارش گیری وضعیت شرکت‌های تولیدی و صادراتی استان که محصولات و تولیدات خود را در سامانه جامع تجارت ثبت کرده‌اند، شرکت فولاد کاهو جنوب کیش در صدر جدول صادرات کالای استان قرار گرفته است. وی گفت: تمامی فعالان اقتصادی استان باید محصولات و تولیدات خود را در سامانه جامع تجارت بارگذاری کنند و شرکت فولاد کاهو جنوب کیش با صادرات شمش فولادی به میزان ۱۸۹ هزار تن و ثبت آن در سامانه جامع تجارت، رشد چشمگیری در صادرات امسال داشته است. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت هرمزگان ضمن تأکید به ثبت تولید و فروش محصولات توسط واحدهای تولیدی اظهار کرد: کلیه واحدهای تولیدی موظف به ثبت میزان تولید، فروش، خرید مواد اولیه و... خود در سامانه هستند و هرگونه فعالیت خارج از سامانه، تخلف محسوب می‌شود.

دانش بنیان‌ها، اولویت اصلی در توسعه استانی

گفتنی است، هم اکنون ۷۷ شرکت دانش بنیان در استان کرمانشاه فعالیت می‌کنند و پرونده ۴۰ شرکت دیگر برای اخذ رتبه دانش بنیان به معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری ارسال شده است. استان کرمانشاه با ۲ میلیون نفر جمعیت دارای بیش از ۳۵۰ هزار دانش آموز و بیش از ۱۰۰ هزار دانشجو است.

باید تا براساس آن بتوان برنامه‌ریزی مناسبی برای رشد و توسعه آنها انجام داد. استاندار کرمانشاه تأکید کرد: بعد از مشخص شدن تعداد و خوشه‌بندی این مجموعه‌ها می‌توان اولویت‌ها را برای رشد شرکت‌های دانش بنیان برای کمک به توسعه فضای کارآفرینی در استان تعیین کرد. وی ادامه داد: بعد از تعیین اولویت‌ها ضرورت دارد که تسهیلات و امکانات لازم را برای توسعه این مجموعه‌ها به کار بگیریم. بنابراین باید هرچه سریع‌تر این نقشه راه با محوریت نوع فعالیت و مهارت شرکت‌های دانش بنیان تهیه شود.

استاندار کرمانشاه اعلام کرد: یکی از اولویت‌های کاری استان توجه ویژه به توسعه و گسترش شرکت‌های دانش بنیان است اما قبل از هر نوع برنامه‌ریزی باید به تصویر روشن از آمایش، توان و تخصص آنها برسیم. به گزارش ایلنا، محمدرضا صحرایی چندی پیش در دیدار با تعدادی از کارآفرینان و صنعتگران جوانان استان، با بیان اینکه یکی از دغدغه‌ها و پیگیری‌های جدی مدیریت ارشد استان کمک به توسعه فضای کسب و کار و رشد شرکت‌های دانش بنیان به منظور افزایش اشتغالزایی و غلبه بر مشکل بیکاری است، افزود: باید طی فرآیندی مشخص و دقیق، اطلاعات کاملی از جامعه آماري شرکت‌های دانش بنیان و نوع دسته‌بندی و خوشه‌بندی آنها ایجاد شود. وی با اشاره به ضرورت تهیه و دسته‌بندی مشخصات فعالیت شرکت‌های دانش بنیان برای استفاده از توانمندی و کمک به رشد این مجموعه‌ها تصریح کرد: این اطلاعات باید شامل نوع عملکرد این شرکت‌ها اعم از فعال و نیمه فعال بودن و همچنین راکد بودن

سخن پایانی

که اقتصاد وابسته به نفت دارد، به سمت اقتصاد دانش بنیان حرکت کنند؛ چراکه در این صورت یک مدل اقتصادی پایدار در بلند مدت ایجاد می‌شود، مشکل نابرابری در کشور کاهش می‌یابد و همچنین کارگران محدود نمی‌شوند و می‌توانند با افزایش مهارت‌های‌شان دستمزد بالاتری دریافت کنند.

اقتصاد دانش بنیان موضوعی است که از دیرباز به عنوان شاهراه اساسی تولید در کنار اشتغال پایدار و توسعه اقتصادی کشور مطرح شده است تا بتوانیم به جای وابستگی به سایر کشورها، فناوری خود را تولید و یک مدل اقتصادی پایدارتر در بلند مدت ایجاد کنیم. به گفته کارشناسان ضروری است تا کشورها به ویژه ایران

سودجویی

از طبیعت‌دوستی

سوکل جوانبخش
کارشناس حوزه مد

در سال‌های اخیر به دلیل تشدید انتشار آلاینده‌ها در جو زمین، آگاهی مردم نسبت به محیط‌زیست بیشتر و این باعث شده است که آحاد زیادی از جوامع، خواهان استفاده از محصولاتی باشند که ردپای کربن کم‌رنگ‌تری برجای گذاشته و میزان آلاینده‌ی کمتری را به جو زمین وارد کرده‌اند.

به این ترتیب، شرکت‌های بزرگ صنعت مد و لباس هم که یکی از آلوده‌کننده‌ترین صنایع در جهان به حساب می‌آیند، به این فکر افتادند که به افق‌های مشتریان در بحث حفاظت از محیط‌زیست بپردازند و بسیاری از شرکت‌ها به دنبال روش‌هایی از بازاریابی رفتند که در نهایت مشتریان را مجاب می‌کرد که کالای موردنظر آسبیبی به محیط‌زیست وارد نکرده است. در حالی که آنها به موارد گفته‌شده در تبلیغات خود اتکالی نداشتند و به آنها عمل نمی‌کردند.

در اینجا بسیاری از مشتریان نمی‌دانستند که چنین روندهایی تنها برای تبلیغات است و واقعیت ندارد. بی‌شک تغییری در شیوه تولید برندها اتفاق نیفتاده است. گفتنی است، ایالات‌متحده آمریکا، چین و هند که جزو آلوده‌کننده‌ترین کشورها به حساب می‌آیند، در بحث سبزشویی پیشرو هستند.

تحقیقات نشان داده است که ۶۶ درصد مصرف‌کنندگان در سطح دنیا حاضر هستند که بابت کالایی که در فرآیند تولیدش، آسیب کمتری به منابع طبیعی وارد شده است، پول بیشتری بپردازند، اما به هر حال باز هم صاحبان برندها از این احساسات سوءاستفاده کرده و این تبلیغات بیشتر در حد حرف باقی مانده است و کم پیش می‌آید که به تعهدات خود در تبلیغات وفادار باشند.

در سبزشویی معمولاً از برچسب‌های دروغین استفاده می‌کنند. البته ناگفته نماند که هستند برندهای بزرگی که در دنیا تاحدی در این حوزه شفاف‌سازی کردند و گام‌های مهمی را برداشتند.

حتی برخی رسانه‌های جهان هم به‌منظور شناسایی این برندها اقدامات موثری را در پیش گرفتند. برندهای بزرگی مانند زارا، اچ اند ام، نایک، آدیداس و ... در تلاش برای شفاف‌سازی هستند. ناگفته نماند که سبزشویی تنها مربوط به حوزه مد و لباس نمی‌شود، بلکه در صنایع لوازم الکترونیک و لوازم‌خانگی و حتی لوازم‌په‌داشتی هم، چنین روندی مشاهده می‌شود.

به‌اعتقاد من، چند روش برای شناسایی محصولات دوستدار محیط‌زیست وجود دارد که افراد می‌توانند به‌منظور پیشگیری از محیط‌زیست آنها را پیگیری کنند. ابتدا اینکه افراد می‌توانند با بررسی وب‌سایت برندها، پی بگیرند که فرآیند تولید ببرد و درباره معیارهای زیست‌محیطی که تولیدکنندگان از تولید شفاف‌سازی کرده‌اند، بدانند. در واقع، درباره تهیه مواد اولیه تا فرآیندهایی که منجر به تولید محصول نهایی شده است، می‌توانند در وب‌سایت‌های برندهای بزرگ بخوانند. برخی شرکت‌ها حتی دارای توافقه‌هایی هستند که افراد می‌توانند با خواندن آنها به فعالیت برندها پی ببرند؛ این روش حتی برای برندهای داخلی هم کارساز است.

دومین راهکار این است که به‌دنبال شواهد دقیق علمی باشند. در واقع از نظر کارشناسان بهره بگیرند و بیشتر درباره کالاهای دوستدار محیط‌زیست جست‌وجو و شناخت بیشتری از آنها کسب کنند.

برای مثال، آنها می‌توانند گزارش‌هایی را از هر برندی که منتشر شده است، پیدا کنند و بخوانند، چراکه اغلب این گزارش‌ها از سوی شخص سوم نوشته می‌شود و صداقت بیشتری دارد. همچنین، برخی وب‌سایت‌ها وجود دارند که افراد می‌توانند با چوب‌بند به آنها بفهمند که چه برندی یا چه شرکت بزرگی، چه میزان به محیط‌زیست اهمیت می‌دهد و ردپای کربن آن چقدر است. برای مثال، در وب‌سایتی به نام گود آن یو «good on you» افراد می‌توانند با جست‌وجوی هر برند در آن، اطلاعاتی را که می‌خواهند، کسب کنند. اینکه مشتریان درباره برندهایی که خریداری می‌کنند، اطلاعات کافی به دست آورند، یک روش مهم است.

در واقع، همه مردم باید بدانند که پول‌شان صرف خرید چه کالایی می‌شود و آن کالا چقدر برای محیط‌زیست‌شان هزینه‌ساز و ضرر‌بار بوده است. این یکی از حقوق مشتریان در بحث خرید کالاها است.

یک روش دیگر هم این است که افراد باید گواهینامه‌های برندها را بررسی کنند و بدانند که شرکت‌ها چه گواهینامه‌هایی، در چه زمینه‌هایی دریافت کرده‌اند. حتی مشتریان می‌توانند با مسئولان روابط‌عمومی در شرکت‌های بزرگ و کوچک ارتباط برقرار کنند و سوالات خود را در بحث محیط‌زیست از آنها بپرسند.

یکی از نمودهای اصلی سبزشویی که به‌شدت موجب فریب مردم می‌شود چرم‌های گیاهی است؛ بسیاری از افراد تصور می‌کنند این نوع چرم آسبیبی به محیط‌زیست وارد نمی‌کند. با اینکه مواد اولیه این چرم حیوانی نیست، اما بیشتر از آنکه از گیاهان استفاده شده باشد، از پلاستیک استفاده شده و برپایه سوخت فسیلی است و آلاینده زیادی را وارد محیط‌زیست می‌کند.

در نتیجه، نمی‌توان انتظار وگان بودن از این چرم‌ها را داشت و چندان هم برپایه گیاه نیستند. بنابراین، باید خیلی مراقب انتخاب‌های مان باشیم و حواس‌مان باشد که گول برندها را نخوریم و انتخاب آگاهانه و هوشمندانه‌تری داشته باشیم.

بررسی صنعت از راهکارهای جلوگیری از سبزشویی صنایع

دروغی سبز برای جذب مشتری

اگر به کره زمین اهمیت می‌دهید، به‌احتمال زیاد به‌دنبال راه‌هایی برای خرید کالاهایی سازگار با محیط‌زیست هستید، اما ممکن است تمام تلاش‌های شما برای خرید از شرکت‌هایی که به انتخاب‌های بهتر برای محیط‌زیست افتخار می‌کنند، به هدر رود و نداشته باشند، چراکه ترفندهای تبلیغاتی برای فروش کالا و خدمات بسیار است. «سبزشویی» یک ترفند بازاریابی رایج است که از سال ۱۹۸۶ برای پایداری جلوه دادن محصولات از آنچه واقعاً هستند، طراحی شده است. این ترفند از اساس راهی برای متقاعد کردن مشتریانی بود که در فرآیند خرید کالا انتخاب‌های زیست‌محیطی مثبتی را در پیش می‌گیرند. چنین کاری اغلب از طریق نشان دادن طبیعی‌تر، سالم‌تر یا عاری از سموم محصول نسبت به رقبا انجام می‌شود. شرکت‌هایی از سبزشویی استفاده می‌کنند تا مشتریانی را که به محیط‌زیست اهمیت می‌دهند، جلب کنند. برای شرکت‌هایی که سبزشویی می‌کنند، معمول است که زمان و پول بیشتری را صرف بازاریابی «محیط‌زیست‌پسند» بطورمشخص کاهش هزینه خشکشویی و مصرف آب، مدعی شد که شست‌وشوی حوله‌ها به محیط‌زیست آسیب می‌رساند؛ بنابراین بهتر است مشتریان حوله‌های خود را چندبارمصرف کنند. از همان زمان، اصطلاح «گرین‌واشینگ» یا سبزشویی وارد ادبیات کسب‌وکار و شرکت‌های بزرگ تولیدی و صنعتی جهان شد. وی افزود: از این به بعد، شمار زیادی از شرکت‌های فعال در عرصه مد و فشن و البته دیگر فعالان صنعتی تلاش کردند تا با استفاده از آن در فرآیند بازاریابی و تبلیغات، محصولات خود را در قالب کالاهایی معرفی کنند که در روند تولید به محیط‌زیست آسیب نزنند. همچنین، شرکت‌های تولیدکننده محصولات آرایشی و بهداشتی هم چند سالی می‌شود که از این شیوه برای جذب مشتری استفاده می‌کنند. گفتنی است، شرکت‌های نفتی هم برای کاهش حجم‌های رسانه در بحث محیط‌زیست تلاش می‌کنند تا با استفاده از سبزشویی از این همه‌ها بکاهند.

سبزشویی در صنایع پرداخته است.

گول برندها را نخورید

دومین راهکار، به برچسب‌ها و گواهینامه‌های معتبر شرکت‌ها برمی‌گردد که باید با درج برچسب‌هایی روی محصولات به مشتریان این آگاهی داده شود که محصول یا خدمت خریداری‌شده تا چه میزان به محیط‌زیست آسیب زده و به‌عبارت‌روشن‌تر، چقدر کربن منتشر کرده است.

محیط‌زیستی‌ها قدرت کافی ندارند

گل‌زاری درباره صلاحیت سازمان‌های دولتی کشور در ارائه برچسب ردپای کربن گفت: در اغلب کشورهای توسعه‌یافته، برچسب ردپای کربن روی محصولات درج شده است؛ بنابراین این برچسب می‌تواند معیار دقیقی برای کسب آگاهی مشتریان باشد. اینکه کدام مرجع یا سازمان صلاحیت ارائه این برچسب‌ها را در کشورمان برعهده دارد، خود موضوع مهمی است. متأسفانه در ایران توان فنی و دانش لازم در ارائه چنین برچسبی از سوی نهادهای متولی محیط‌زیست وجود ندارد و فقدان قدرت کافی هم به‌شدت در این سازمان‌ها احساس می‌شود. بنابراین، نمی‌توان انتظار داشت که حتی سازمان محیط‌زیست بتواند اقدامی مهمی در راستای ارائه برچسب‌های ردپای کربن به محصولات انجام دهد. به‌همین دلیل من معتقدم باید سازمان برنامه و بودجه نقش نظارتی و عملکردی را در ارائه برچسب ردپای کربن، برعهده بگیرد.

به‌گفته این کارشناس، از آنجایی که این سازمان به‌عنوان نهاد بالادستی شناخته می‌شود و از طرفی هم، منابع مالی کافی را در اختیارش دارد، نهاد مناسب‌تری برای شنجش و ارزیابی شرکت‌ها در بحث حفاظت از محیط‌زیست است.

بی‌شک روند اعتمادسازی در بحث حفاظت از محیط‌زیست در اغلب کشورهای دنیا دشوار است و متأسفانه در سال‌های اخیر اعتماد مردم کشورمان از سازمان‌ها و نهادهای دولتی کاهش یافته؛ بنابراین تنها راه این است که اگر بخواهیم در بحث پیشگیری یا جلوگیری از سبزشویی اقدامی کنیم، پیگیری آن از طریق سازمان برنامه و بودجه مناسب می‌نماید.

گل‌زاری گفت: ناگفته نماند که سازمان جهانی محیط‌زیست شایستگی این را دارد که برای محصولات تولیدشده، استاندارد ردپای کربن ارائه دهد، اما به‌شکل معمول حکومت‌ها و دولت‌ها پذیرای آن نیستند، چراکه بر این عقیده استوارند که یک نهاد

ایفای مسئولیت اجتماعی، وظیفه هر صنعتگری است

در بحث ساخت کیف و کفش چرم، بی‌شک یکی از سخت‌ترین کارها است؛ اما یکی از موضوعاتی که در ساخت کیف و کفش چرم به‌شدت پیگیری آن هستیم و در دستور کار خود قرار داده‌ایم، یکی است که به‌ویژه در بحث مواد اولیه، کالاهای خود را تا جایی که کمترین آسیب را به منابع طبیعی بزند، به مرحله تولید برسانیم. گل‌زاری گفت: یکی از استانداردهایی که در تلاش هستیم آن را رعایت کنیم، این است که از موادی بهره ببریم که در فرآیند تولید آن، آسبیبی به محیط‌زیست زده نشده است. نظیر ساخت چرم‌های

در ادامه احمد گل‌زانی، رئیس اتحادیه کیف و کفش چرم استان همدان به **سبز** گفت: در واقع، مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها تعهداتی است که یک بنگاه اقتصادی یا شرکت تجاری در قبال جامعه دارد. از اواخر قرن ۲۰ ادبیاتی مبنی بر اینکه شرکت‌ها غیر از مسئولیت‌های اقتصادی به‌عنوان یک شخصیت حقوقی، تکالیفی در قبال پیشرفت و توسعه جامعه دارند، در سیاست‌های جهانی وارد شد و به این شکل بود که مسئولیت اجتماعی موردتوجه قرار گرفت. وی افزود: صحبت کردن درباره حفاظت از محیط‌زیست،

نمونه‌ای از یک دروغ سبز

به‌نوعی به بحران آلودگی پلاستیکی دامن می‌زند.

صلح سبیز، سازمان AEPW از عاملی برای حواس‌پرتی از برنامه‌های توسعه BIG OIL نامیده است.

در ماه نوامبر، AEPW مطلبی را با عنوان اینکه چرا مدیریت صحیح زباله مهم‌تر از زباله‌های عاری از پلاستیک است، در وب‌سایت خود منتشر کرد که در واقع مخالف ممنوعیت‌ها یا سایر روش‌های کاهش تولید پلاستیک است. تام پیکوک - نایزلی، یکی از بنیان‌گذاران بنیاد Seven Clean Seas که یک سازمان پاکسازی اقیانوس است، در سایت لینکدین اظهار کرده که مقاله AEPW تنها یک مقاله تبلیغاتی است.

اتحاد برای پایان دادن به زباله‌های پلاستیکی (AEPW)، یک سازمان غیرانتفاعی مستقر در سنگاپور است که در سال ۲۰۱۹ توسط شرکت‌های بزرگ نفتی و شیمیایی مانند شل، اکسون موبیل و داو، راه‌اندازی و حمایت شده و پایگاه مسئولیت‌اجتماعی شرکت‌ها در ایران نوشته است. این سازمان ادعا می‌کند که ۱.۵ میلیارد دلار برای پاکسازی زباله‌های پلاستیکی در کشورهای در حال توسعه هزینه می‌کند، اما تحقیقات روبرنز در ژانویه نه‌تنها شکست یکی از پروژه‌های شاخص این سازمان را در رودخانه گنگ در هند نشان داد، بلکه این واقعیت را نیز روشن کرده است که این شرکت‌ها در حال برنامه‌ریزی برای افزایش چشمگیر تولید پلاستیک هستند که خود

مهتاب دمی‌چی
editor@smtnews.ir

خارجی نباید ارزیابی روی کالاهای تولیدی در کشور داشته باشد.

مردم بیشتر بخوانند و بدانند

وی در ادامه، درباره دیگر راهکارهای جلوگیری از سبزشویی گفت: راهکار بعدی، اعتماد مردم به حقایق علمی است؛ خوب است مردم اشراف کافی روی حقایق علمی در بحث محیط‌زیست داشته باشند تا قدرت تشخیص اینکه تبلیغات صورت‌گرفته برای یک کالا چیزی جز سبزشویی نیست را داشته باشند. گفتنی است، راهکار بعدی به حمایت از شرکت‌هایی برمی‌گردد که الزامات محیط‌زیستی را در جریان تولید کالا و خدمات‌شان ارائه داده‌اند. در واقع، باید حمایت کافی از شرکت‌هایی انجام شود که تصمیمات اصولی می‌گیرند و به توسعه پایدار و محیط‌زیست پایبند هستند. بخش مهمی از این حمایت برعهده مجامع دانشگاهی و رسانه‌ها است.

بگذارید مردم نظر بدهند

وی ادامه داد: در نهایت، آخرین راهکار هم درج انتقاد و بازخورد مشتریان در وب‌سایت‌های شرکت‌های تولیدکننده است؛ به‌عبارت‌روشن‌تر، اگر شرکتی ادعا می‌کند که در فرآیند تولید، اقدامات سودبخش و دوستدار محیط‌زیست را در پیش گرفته است؛ باید فضایی را برای درج انتقادات و نظرات مشتریان در نظر بگیرد تا مردم به‌راحتی بتوانند بازخوردهای خود را از کالاها و خدمات در آنجا ارائه دهند.

همه چیز به پول برمی‌گردد

وی افزود: متأسفانه این جریان در اغلب کشورهای دنیا وجود دارد که بیشتر شرکت‌های تولیدی و صنعتی برای افق مخاطب، سبزشویی می‌کنند. شرکت‌های بزرگ نفتی با شواقت‌ها و دادن گرنت‌هایی به برخی سازمان‌های دیگر، در تلاش برای تفهیم اذهان عمومی در راستای محیط‌زیست می‌دهند، اما این چیزی جز سبزشویی نیست. دولت‌ها به‌دلیل اینکه معمولاً این شرکت‌ها از منابع مالی کافی و بالا برخوردارند، چندان به آنها هشدار و تذکر نمی‌دهند و موردنظارت سختگیرانه قرار نمی‌گیرند.

منابع طبیعی وارد کند و صنعت کیف و کفش چرم میرا از این جریان نیست.

سخن پایانی

بی‌شک شرکت‌هایی که سبزشویی می‌کنند، ممکن است از عباراتی استفاده کنند که اگرچه از نظر فنی درست است، اما درک نادرستی از محصولاتی که مصرف‌کننده می‌خرد، به او می‌دهد. به‌عنوان مثال، یک شرکت پوشاک ممکن است، اعلام کند که پیراهن‌هایش «کنون با ۵۰ درصد الیاف بازیافتی ساخته می‌شوند» در صورتی که این مقدار از ۲ تا ۳ درصد از کل لباس را تشکیل داده است. ادعای این شرکت تاحدی درست، اما به‌عنوان یک مزیت دارای اغراق است. با نگاهی به مطالعات موردی شرکت‌های

سازمان حفاظت محیط‌زیست که متولی اصلی و قانونی محیط‌زیست در کشور است، توان فنی لازم را در بحث جلوگیری از سبزشویی ندارد

یکی از وظایف هر صنعتگری که به تولید کالا و محصولات می‌پردازد، این است که تلاش کند کمترین آسیب به منابع طبیعی وارد شود

واکش کارشناسان به تفاهنامه طرح تجمیع کارت‌های بانکی در کارت ملی:

این طرح راه به جایی نمی‌برد!

تقلا برای توجیه هوشمندسازی کارت‌های ملی

چند سالی است که موضوع تجمیع کارت‌ها (اعم از کارت‌های بانکی، گواهینامه و...) در کارت ملی هوشمند مطرح است و هراز گاهی هم با امضای تفاهنامه‌های در این زمینه دوباره موضوع در صدر خبرها قرار می‌گیرد. موافقان اجرای این طرح معتقدند ارائه کارت‌های هوشمند متعدد توسط دستگاه‌های مختلف باعث هدررفت بودجه کشور می‌شود؛ از این رو بهتر است تمام کارت‌های هوشمند در کارت ملی تجمیع شوند. از میان کارت‌های موجود در کشور، کارت‌های بانکی بالاترین تعداد را دارند که تفاهنامه اخیر این طرح نیز بین سازمان اسناد بانک ملی ایران با هدف تجمیع کارت‌های بانکی در کارت ملی امضا شده است. این در حالی است که بسیاری از کارشناسان بانکداری الکترونیک می‌گویند بانک مرکزی از ابتدا با اجرای این طرح مخالف بوده و قوه قضاییه برای توجیه هزینه‌های صرف شده برای هوشمندسازی کارت‌های ملی بر تجمیع کارت‌ها تاکید دارد. بسیاری از کارشناسان حوزه فناوری نیز تجمیع کارت‌ها را از نظر فنی ممکن می‌دانند، اما می‌گویند این طرح چندان کاربردی نخواهد بود. با همه اماو اگرهای اجرای طرح تجمیع کارت‌ها در روزهای اخیر خبر امضای تفاهنامه‌های میان بانک ملی و سازمان ثبت احوال رسانهای شد که در صورت اجرایی شدن آن، شهروندان می‌توانند به زودی از کارت ملی خود به عنوان کارت بانکی استفاده کنند. پیش از این نیز تجمیع کارت سوخت در کارت هوشمند ملی مطرح شده بود که واکنش‌های بسیاری را در خبرگزاری‌ها و فضای مجازی به همراه داشت.

سیرانوش موسوی
editor@smtnews.ir

بیمه، اسیر بند
روزمرگی

اگر بخواهیم از نظر عددی بازار بیمه ایران را بررسی کنیم، طبق آخرین سالنامه که مربوط به سالنامه سال ۱۴۰۰ است حدود ۱۲۵ هزار میلیارد تومان حق بیمه داشتیم که پارسال این عدد به حدود ۱۸۰ تا ۱۹۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. البته این عدد رسمی و قطعی نیست اما تقریباً ۴۰ تا ۵۰ درصد با رشد همراه بوده است.

مقایسه این عدد با حجم اقتصاد ایران نشان می‌دهد این مقدار، مقدار خیلی کوچکی بوده و ضریب نفوذ بیمه در ایران خیلی کم است. در واقع نمی‌توانیم بگوییم نقش بیمه در ایران خیلی پررنگ بوده و جدی گرفته شده است. به طور کلی در صنعت بیمه توسعه‌ای صورت نگرفته و این عدم توسعه دلایل زیادی داشته است. یکی از این دلایل، عدم توجه حاکمیت است.

اگر اجبار از بحث بیمه‌هایی مانند بیمه شخص ثالث یا بیمه درمان برداشته و اختیاری شود، اهمیت آن نزد مردم بیش از پیش از بین می‌رود، زیرا حدود ۶۰ تا ۶۴ درصد صنعت بیمه را این دو بیمه شکل می‌دهند. بیمه‌نامه شخص ثالث حدود ۳۰ تا ۳۵ درصد و بیمه‌نامه درمان حدود ۲۴ تا ۲۵ درصد صنعت بیمه را تشکیل می‌دهد. اینکه اهمیت بیمه در زندگی برای مردم جا نیفتاده، می‌تواند عوامل مختلفی داشته باشد. یکی از این عوامل، بحث آموزش و پرورش و دیگری بحث گردش مالی است. یعنی اینکه این صنعت چندان در بحث اقتصاد کشور تعیین کننده نیست.

در واقع بیمه و اقتصاد مانند یک چرخه به هم متصل هستند؛ وقتی بیمه ضریب نفوذ بالایی نداشته باشد، در اقتصاد خیلی تاثیرگذار نخواهد بود و به همین دلیل به آن نیز توجهی نمی‌شود. عامل دیگر این است که مردم بیمه را نمی‌شناسند یا اینکه حکومت خیلی به مسئله بیمه نپرداخته و آن را مهم جلوه نداده است.

در خیلی از مواقع بیمه‌های ناقص به مردم فروخته می‌شود. برای مثال در قیوض برق، بیمه‌نامه حوادث طبیعی را به مردم می‌فروشند و ماهی ۲ هزار تومان از آنها بابت این بیمه دریافت می‌کنند، اما درباره جزئیات این نوع بیمه چیزی به مردم نمی‌گویند.

همین موضوع باعث می‌شود اگر اتفاقی رخ دهد، بیمه حدود ۳۰ میلیون تومان از خسارت وارد شده را پوشش می‌دهد، در حالی که این ۳۰ میلیون تومان حتی برای خرید یک تلویزیون هم کافی نیست؛ بنابراین با پوشش خسارت ناقصی که انجام می‌شود این دیدگاه در میان مردم شکل می‌گیرد که بیمه‌ها خسارت نمی‌دهند. این باعث نوعی زدگی در مردم می‌شود.

بیمه باید تعیین کننده باشد؛ باید به آن قدرت و استقلال داده شود، اما متأسفانه به آن توجه نمی‌شود و این مسئله باعث می‌شود فرهنگ بیمه در جامعه جا نیفتد و مردم اهمیت بیمه را در زندگی حس نکنند. اینها همگی عواملی هستند که باعث می‌شوند بیمه آن گونه که در کشورهای توسعه یافته جایگاه دارد، رشد نکند و در نتیجه ظرفیت آن نادیده گرفته شود.

بحث دیگر، بحث دانشگاه‌ها ما است. در دانشگاه‌های دولتی رشته بیمه خیلی انگشت‌شمار است. ما در این زمینه به برنامه‌ریزی مشخص و ملموس احتیاج داریم. همچنین مطالعات شرکت‌های بیمه خیلی زیاد است. همان طور که مردم اولویت آخرشان بیمه است، حتی سازمان‌های خصوصی و دولتی هم اولویت آخرشان بیمه است. یعنی در شرایطی، اجبار باعث می‌شود بیمه بخردند و وقتی می‌خرند هم به شرکت‌های بیمه بدهکارند. برای رشد صنعت بیمه، بحث آموزش باید جدی گرفته و اهمیت بیمه در جامعه نشان داده شود.

همچنین شرایط اقتصادی مردم هم بسیار حائز اهمیت است. اکثر مردم در جامعه، طبقه متوسط و رو به پایین هستند، به همین دلیل اولویت آخرشان بیمه است، زیرا قدرت اقتصادی‌شان باعث می‌شود نتوانند بیمه‌نامه خریداری کنند. به‌طور کلی فرهنگ بیمه و قدرت اقتصادی در جامعه وجود ندارد و همه اینها در کنار هم باعث می‌شود به این نتیجه برسیم که کم بودن عدد صنعت بیمه با این شرایط خیلی هم بیهوده و غیرمنطقی نیست.

توانایی و فرهنگ مردم، قدرت بیمه مرکزی و سیاست‌گذاری دولت روی صنعت بیمه تاثیر دارد. علم و دانش هم می‌تواند روی این صنعت تاثیرگذار باشد، در حالی که در حوزه بیمه مکتوبات زیادی وجود ندارد. کتاب‌های موجود در زمینه بیمه بیشتر ترجمه هستند و کتاب‌های تالیفی نیز مطالب تکراری دارند. به‌طور کلی گردش اطلاعات در حوزه بیمه در کشور ما ضعیف است. اگر در این زمینه فکر اساسی نکنیم و بخواهیم با همین سیستم پیش برویم و همین روال ادامه داشته باشد، صنعت بیمه آینده خیلی روشنی نخواهد داشت.

شرکت‌های بیمه فقط می‌خواهند تاسیس شوند و اسم‌شان باشد، اما هیچ کار فرهنگی و بیمه‌ای و همچنین هیچ کاری برای توسعه و افزایش ضریب نفوذ بیمه انجام نمی‌دهند. اگر بخواهیم وضعیت صنعت بیمه را با ۱۰ سال گذشته مقایسه کنیم هیچ پیشرفتی در آن وجود نداشته است. یعنی شرکت‌های بیمه بدون تولید ظرفیت‌های جدید، مانند سایر بخش‌های اقتصادی ما صرفاً تاسیس شده‌اند. موارد یادشده در کنار هم منجر به زیاده‌ی صنعت بیمه شده و صورت مالی شرکت‌های بیمه در بازار سرمایه نیز نشان از نبود ارزش افزوده بالا در فعالیت این شرکت‌ها دارد؛ بنابراین برای تغییر این روند و سودآوری این صنعت راهی جز برنامه‌ریزی دقیق در این حوزه نداریم.

یک کارت ملی به جای تمام کارت‌های خدماتی

احوال چیاخته بانک ملی چاپ کارت‌های ملی هوشمند را در دستور کار قرار داده تا به‌عنوان دستگاه همکار این خدمات را به شهروندان ارائه کند. همچنین سرمایه‌گذاری در پروژه‌های آتی و مشترک در بحث‌های هویتی و سبسی-نسبی به‌صورت مشترک با سازمان ثبت احوال انجام خواهد شد تا در جهت تحقق دولت الکترونیک

کارشناسان بر این باورند که هر کدام از کارت‌های موجود در دست مردم، متعلق به یک سازمان یا شرکت خاص است و در حال حاضر مدیریت یکپارچه‌ای که بتوان از طریق آن تجمیع کارت‌ها را انجام داد در کشور وجود ندارد. چاپ و عرضه کارت ملی هوشمند یکی از دغدغه‌های سال‌های گذشته بوده که با تدبیر سازمان ثبت

تجربه ناموفق تجمیع کارت‌های بانکی

استفاده کنیم؟ امروز بسیاری از کشورها از عنیبه چشم به‌جای پاسپورت استفاده می‌کنند. به‌گفته این کارشناس اقتصاد دیتا بدن افراد است و لازم نیست برای آن هزینه اضافی کرد؛ کافی است که نرم‌افزارهای درست طراحی و به‌موقع از آنها استفاده کرد.

وی بانک مرکزی را جزو مخالفان اصلی طرح تجمیع کارت‌های بانکی معرفی کرد و افزود: از سال‌ها پیش این بحث مطرح و بانک مرکزی از ابتدا به استناد به اینکه نسبتی بین قوه قضاییه و بانکداری وجود ندارد، از پذیرش آن امتناع و موضع مخالف را در رابطه با این طرح انتخاب کرد. ممکن است بانک‌های مختلف با قوه قضاییه لابی کنند و بخواهند این طرح را اجرایی کنند، اما آنچه مسلم است این حرکت ملی و رسمی نیست.

این کارشناس بانکداری الکترونیک با تاکید بر اینکه قوه قضاییه می‌خواهد کاربری فراگیری برای کارت‌های هوشمند ایجاد کند، اضافه کرد: قوه قضاییه تا امروز در این مسیر موفق نبوده و فقط هرازگاهی خبری در این زمینه آمده است.

امیرشکاری در پایان بیان کرد: تجمیع کارت‌ها از نظر فنی شدنی است، اما کاربردی نیست و به درد کسی نمی‌خورد. به‌نظر می‌رسد یک یا دو بانک ناگزیر در این مسیر قدم بگذارند، اما با این اقدام کاربر به نتیجه مشخصی نخواهد رسید و روزه جدیدی پیش رویش باز نخواهد شد.

کارت‌های بانکی پایه تراشه ندارند
وی با تاکید بر اینکه کارت‌های بانکی در ایران پایه تراشه ندارند، افزود: کارت‌های بانکی در ایران مگنتی و کارت‌های هوشمند ملی تراشهای هستند. بی‌تردید بهتر است کارت‌های بانکی تراشهای شوند، اما باز هم این کارت‌ها نسبتی با کارت‌های هوشمند ملی ندارند و هر بانکی با کمک بانک مرکزی می‌تواند به شبکه شتاب و شاپرک متصل شود و تراشه را بپذیرد و کارت تراشه‌دار را که از نظر اقتصادی به‌صرفه است، وارد چرخه کاری خود کند.

بانک مرکزی مخالف تجمیع کارت‌هاست
این کارشناس بانکی قوه قضاییه را پیگیر اجرای این طرح معرفی کرد و ادامه داد: به‌نظر می‌رسد قوه قضاییه می‌خواهد با طرح چنین طرح‌هایی کارت ملی هوشمند را توجیه‌پذیر کند. در جریان قرار دادن کارت‌های هوشمند ملی هزینه بالایی را به کشور تحمیل کرد؛ از این‌رو آنها می‌خواهند برای دکمه‌ای که پیدا کردند یک کت بدوزند تا اگر این پرسش مطرح شد که چرا کارت‌های ملی را هوشمند کردند؟ بتوانند توجیهی برای آن بیان کنند و بگویند حجمی از هزینه‌های که این سال‌ها به دولت تحمیل شده بیهوده نبوده است.

امیرشکاری در پاسخ به این پرسش که فرض را بر این بگیریم که کارت‌های ملی هوشمند برای همه افراد صادر شود آیا زیرساخت‌های اتصال ایسن کارت‌ها به بانک‌ها وجود دارد؟ گفت: دنیا از فیزیک به سمت الکترونیک حرکت کرده و این سوال مطرح است که وقتی اثر انگشت، عنیبه چشم و ابزارهای بدن وجود دارد چرا باید از تراشه

نیما امیرشکاری، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با **سنت** برشمرده موانع پیش روی اجرای طرح تجمیع کارت‌های بانکی در کارت ملی هوشمند، بیان کرد: تجمیع همه کارت‌های بانکی یک فرد در یک کارت هوشمند دیگر، در هیچ جای دنیا تجربه نشده است. نخستین چالش پیش روی اجرای این طرح این است که تاریخ اعتبار و گشایش حساب‌های بانکی افراد در بانک‌های مختلف متفاوت است؛ از این رو نمی‌توان دیتاهای این کارت‌ها را یک کارت تجمیع کرد. وی با بیان اینکه دلایل افتتاح حساب در بانک‌های مختلف متفاوت است، تصریح کرد: کاربردها و تاریخ انقضای کارت‌های بانکی متفاوت است و مشتریان هنگام گشایش حساب، مصارف تجاری و کاربری مختلفی را مدنظر دارند؛ از این‌رو نباید ابزار مشخص و یکسانی برای کارکردهای متفاوت در نظر گرفته شود؛ به همین دلیل است که در هیچ جای دنیا شاهد اجرای این طرح نیستیم.

امیرشکاری تاکید کرد: کارت‌های هوشمند ملی به‌لحاظ فنی می‌توانند همه کارت‌ها را در خود جای دهند، اما برای تجمیع کارت‌ها این اصل کافی نیست، زیرا از نظر عملی هر سازمان یا بانکی از فرآیندهایی خاص برای صدور و احراز هویت کاربران خود استفاده می‌کند.

همچنین از نظر تجاری طرف‌های قرارداد مختلف هستند و ممکن است یک مشتری با یک بانک خصوصی یا دولتی طرف قرارداد شود. در واقع هیچ کدام از این بانک‌ها طرف‌های تجاری یکسانی ندارند که بخواهیم از یک جا تعدیه شوند و به‌نظر می‌رسد یکسان کردن قراردادهای آنها در واقع انجام کاری بی‌منطق است.

شاید کاسبی جدیدی در راه است

این در حالی است که تا امروز حتی یک کارت مشخص برای ارائه این خدمات صادر نشده است؛ بنابراین به‌نظر می‌رسد طرح تجمیع همه کارت‌ها در کارت ملی نیز قابلیت اجرا نداشته باشد. این کارشناس بانکداری الکترونیک در پایان افزود: ممکن است برای تصویب و پیگیری این طرح بودجه تصویب شود و شرکتی به‌صورت پروژه این طرح را پیگیری کند و حتی ۵ تا ۶ سال نیز سرگرم آن شویم، اما در نهایت به چیزی نخواهیم نرسید. ما تجربه پروژه‌های سلامت، کارت ملی املاک و... را داریم که متأسفانه در آخر چیزی عاید ما نشد.

هم نخواهد داشت؟
خمسده در پاسخ به این پرسش که ممکن است یک مشتری در ۲ بانک افتتاح حساب کرده باشد، آیا با کارت ملی می‌توانم دسترسی به حساب‌های همه بانک‌های طرف قراردادمان داشته باشم؟ گفت: در سال‌های اخیر هرازگاهی از هر گوشه‌ای خبرهایی از این دست رسانهای می‌شود که قرار است کارت ملی با کارت گواهینامه و کارت بانکی و... یکی شود؛ این در حالی است که در هیچ جای دنیا این مهم عملیاتی نشده و در ایران نیز اجرایی نخواهد شد.
وی بیان کرد: به‌نظر می‌رسد از رهگذر این تغییر عده‌ای منتفع شوند یا دکان جدیدی برای کاسبی راه بیفتد. در ایران بیش از ۲۵ سال است که ارائه خدمات «ام‌وی» برای کارت‌های بانکی اجباری شده،

کریم خمسه، کارشناس بانکداری الکترونیک در گفت‌وگو با **سنت**، طرح تجمیع کارت‌های بانکی در کارت ملی را نشدنی خواند و افزود: حساب‌های مالی افراد از طریق کد ملی قابل رصد و پایش هستند و گزارش تراکنش‌ها نیز در بانک مرکزی موجود است؛ از این رو نمی‌توانم درک کنم که تجمیع کارت‌های بانکی در کارت ملی چه نتایجی می‌تواند برای نظام پولی و مالی داشته باشد؟
وی با طعنه به برخی ایده‌پردازان در حوزه بانکی، ادامه داد: برخی از دوستان ایده‌هایی را که به ذهن‌شان می‌رسد با صدای بلند مطرح می‌کنند و هرچه در اجرا جلوتر می‌روند با چالش‌های بیشتر آن مواجه می‌شوند؛ از این رو یا ایده اولیه تغییر می‌کند یا بعد از مدتی به فراموشی سپرده می‌شود. به نظر می‌رسد این ایده نیز مشمول یکی از دو حالت یادشده شود.

این کارشناس بانکداری الکترونیک با اشاره به تجربه ناکام مالزی در تجمیع کارت‌های بانکی، خاطرنشان کرد: سوالات فنی زیادی در اجرای این طرح مطرح می‌شود؛ نخست اینکه باید مشخص شود کارت‌هایی که قرار است در کارت ملی تجمیع شوند به کدام بانک‌ها تعلق دارند؟ و اگر کارت فردی گم شد باید برای دریافت کارت جدید به کجا مراجعه کند؟ تجمیع کارت‌ها در کارت ملی نیازمند تغییرات اساسی در پوزها، شاپرک، ای‌تی‌ام‌ها و شبکه شتاب است و به‌نظر می‌رسد باید از ابتدا نظام پرداخت ایجاد شود و این گونه در آخر عایدی

استفاده کنیم؟ امروز بسیاری از کشورها از عنیبه چشم به‌جای پاسپورت استفاده می‌کنند. به‌گفته این کارشناس اقتصاد دیتا بدن افراد است و لازم نیست برای آن هزینه اضافی کرد؛ کافی است که نرم‌افزارهای درست طراحی و به‌موقع از آنها استفاده کرد.

این در حالی است که تا امروز حتی یک کارت مشخص برای ارائه این خدمات صادر نشده است؛ بنابراین به‌نظر می‌رسد طرح تجمیع همه کارت‌ها در کارت ملی نیز قابلیت اجرا نداشته باشد. این کارشناس بانکداری الکترونیک در پایان افزود: ممکن است برای تصویب و پیگیری این طرح بودجه تصویب شود و شرکتی به‌صورت پروژه این طرح را پیگیری کند و حتی ۵ تا ۶ سال نیز سرگرم آن شویم، اما در نهایت به چیزی نخواهیم نرسید. ما تجربه پروژه‌های سلامت، کارت ملی املاک و... را داریم که متأسفانه در آخر چیزی عاید ما نشد.

سخن پایانی

نظام بانکی و صدور کارت باید به سمت‌وسویی برود که در نهایت هر فرد بتواند با کارت ملی خود به‌عنوان کارت بانکی خرید کند؛ این در حالی است که کارشناسان حوزه بانکداری الکترونیک بر این باورند که به لحاظ تکنولوژیکی امکان اجرایی شدن این طرح در یک یا چند بانک وجود دارد، اما نمی‌توان آن را به همه بانک‌ها تسری داد، چراکه زمان افتتاح و تاریخ انقضای هر کارت بانکی متفاوت است.

عکس‌ها: آیدآ خریدی

دستفروشی یا تراژدی سرنوشت

آیدآ خریدی: بیابید یک بار دیگر به یک فرد دستفروش فکر کنیم. افرادی که بارها و هر روز از کنارشان عبور کرده‌ایم، با این تصور که دستفروش بخشی از پازل یک جامعه است. آیا دستفروشی نوعی سرنوشت غم‌انگیز، یا نتیجه جبر سرمایه‌داری است؟ دستفروشی موضوع اقتصادی، اجتماعی یا زیستی تازه‌ای نیست و مثل بسیاری از مسائل معیشتی دیگر در کشورهای کمتر توسعه یافته گستره بیشتری دارد. آرتور میلر، نویسنده آمریکایی در فوریه ۱۹۶۹ نمایشنامه «هرگ دستفروش» را روی صحنه برد؛ نمایشنامه‌ای که با استقبال روبه‌رو و به زبان‌ها و در کشورهای مختلف ترجمه و اجرا شد. این نمایشنامه داستان غم‌انگیز مردی به نام «ویلی» است که کمرش زیر بار مشکلات زندگی خم شده است. تراژدی یک انسان که اختیار زندگی‌اش را از دست داده و سرمایه‌داری پا بر گلویش گذاشته است. اما در کشور ما گویا دستفروشی در دایره‌المعارف مشاغل جایگاه عجیبی یافته و تبدیل به نوعی شغل دوم و ثابت برای کارگران کم‌دستمزد، بازنشستگان و افرادی شده که از شهرهای کوچک وارد پایتخت شده‌اند و حالا حاشیه خیابان‌ها را فرصتی برای یافتن اندکی سود می‌دانند. دستفروشی در خیابان‌های تهران به‌طور کلی مسئله‌ای است که یک سمت آن تنگنای معیشتی و سمت دیگر آن مهاجرت‌های گسترده به پایتخت، بحران تورم و اشتغال است. هر سال موضوع ساماندهی دستفروش‌ها در خیابان‌ها، معابر و بازار تهران سرفصل اخبار و موضوع جلسات شورای شهر و شهرداری مناطق مختلف پایتخت است. گزارش تصویری این شماره صمت را به همین بهانه به موضوع دستفروشی اختصاص داده‌ایم.

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه منعت معدن تجارت www.smtnews.ir/about.html	
صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «منعت»	
مدیرمسئول: عاطفه خسروی	
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۷۲۲۲ - ۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱ ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmail.com	
تلفن: ۸۲۱۹۰ - شماره (داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰ امور مشترکین: ۸۸۷۲۷۲۲۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۲۰۹ توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۷۲۲۷ تهران: خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۲۳۸۱۱ روابط عمومی: pr@smtnews.ir امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir چاپخانه: صمیم	
www.smtnews.ir telegram.me/smtnews	info@smtnews.ir instagram.com/smtnews tozi.smtnews@gmail.com
عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی عضو انجمن مدیران رسانه عضو تعاونی مطبوعات	روزنامه منعت با رتبه ۱ در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

طرح: حسین عزیزاده

بدون شرح

دست‌ها به هزار زبان به ما اشارت دارند!

و کارکردهای نشانه‌شناسی هم می‌رسیم، انگشت اشاره یا سبابه که از واژه عربی دشنام گرفته شده است (تهدید کردن، اجازه گرفتن، اشاره کردن و...)، انگشت شست (رو به پایین منفی و معادل مرگ، رو به بالا تصدیق و مثبت و پیروزی)، انگشت میانی (که برای توهین کاربرد دارد)، انگشت انگشتری و کوچک. در اهمیت دست و معانی حرکات و اجزای آن همان بس که با اثر انگشت اشاره‌مان شناسایی می‌شویم،

بابک دوشان - منتقد عکس: دست و هم‌ترازی‌اش با انسان و همانندی جزء به جزءش با پیکره آدمی دارای تاریخ و فرهنگ مستقل خودش است و حتی دارای زبان بدن (بادی لنگویج - انگلیسی) نیز هست. از مشت کردن (نشانه خشم و قدرت) کف زدن (شادی و تشویق)، سلام‌های نظامی (سلام نازی و...) گرفته تا نشانه‌های مودت و ارادت (دست دادن و دست بر سینه گذاشتن). در ادامه این نقش مهم به نام‌گذاری انگشتان

رأی می‌دهیم و... .

پس بیاییم ببینیم دست‌ها در عکس‌ها با ما چه زبانی سخن می‌گویند.

که دست‌ها به هزار زبان به ما اشارت دارند.

تا دست به اتفاق بر هم ننیزیم

پای ز نشاط بر سر غم ننیزیم

عکاس: شهلا جان‌پور

نقاد: علی خرم

عکس سیاه و سفید با کادری عمودی، سمت راست کادر کمی خالی است. عکسی مستند و واقعی.

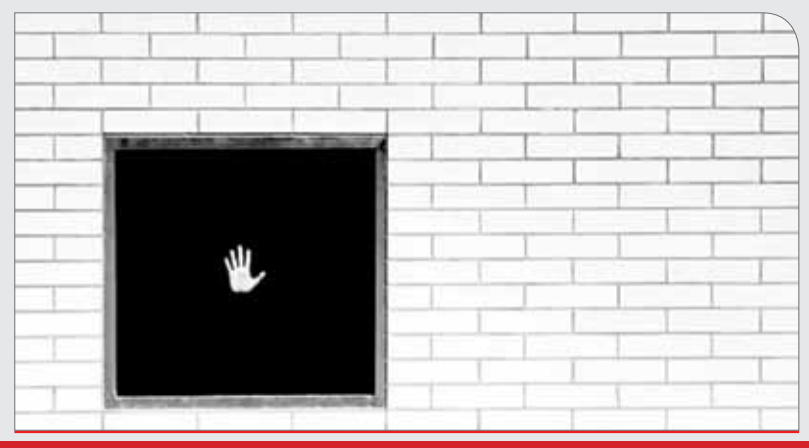
عکاس سعی کرده است که جز دو دست عنصر دیگری در کادر وجود نداشته باشد. گویا وجود این دو دست را برای انتقال بیان مفاهیم خود کافی دانسته است.

در تصویر دستی مردانه، کار کرده، کمی بزرگ‌تر از اندازه دست‌های معمولی، با پوستی سیاه و زبر و خشن که رد سرد و گرم روزگار بر آن نقش بسته است می‌بینیم که انگشت اشاره آن در دستان کوچک سفید و معصوم کودکی است که هنوز با زندگی رو در رویی مستقیمی نداشته است. عکس دارای چندین تضاد (کنتراست) است: بین دست بزرگ و کوچک. بین دستی با پوست سیاه شده بر اثر کار کردن در سرما و گرما با دستی سفید و زیبا که هنوز گذر زمان نقشی بر آن نبسته، بین دستان فردی پا به سن گذاشته و فردی کم سن و سال.

دست کوچک کودک، به دور انگشت دست بزرگ و مهربانی حلقه زده تا محبت خود را نثار آن کند، از او راهنمایی خواهد یا به او کمک کند. عکس از جنبه برانگیختن احساسات متفاوت و نشان دادن دو دنیای متفاوت، عکس موفق است. عکاس با حذف رنگ توانسته در انتقال دید و احساس خود به کمک تصویر، کمک بیشتری به دریافت این دید و حس به مخاطب کند.

عکاس: حمید مرادی

عکسی کارگردانی شده، سیاه و سفید، کادر افقی، پنجه دست چپ، یک مربع سیاه (پنجره یا چارچوب!) محصور حدود ۱۵۰ آجر یا سرامیک! نخستین برخورد دیداری مخاطب با دست گشوده‌ای در میان رنگ سیاه و متعارضش رنگ روشن اتفاق می‌افتد و سپس توجهش به کف دست که در فضای محصور اما بی‌انتهای معطوف می‌شود. از ویژگی‌های عکس کار با یکی از مهم‌ترین آثار هنر معاصر همانا مربع سیاه (اثری پر آوازه از نقاش روس کازیمیر مالویچ) است بی‌آنکه اثر تحت تاثیر و سیطره‌اش قرار گیرد در عین آنکه از ژرفا و معنایش نیز بهره‌مند شده است. توازن بین ایده دست و مباحث هستی‌شناسی با هم‌پوشانی فرم همراه شده و در توضیح نقش فرم کافی است به جایگیری اثر کارکتر دست = انسان (در نقطه طلایی) توجه کرده و تصویر دست را در جای دیگر در نظر بگیریم. ارتباط ارگانیک بین اجزا و جهت‌های متضاد خطوط با یکدیگر، مربع و نمادشناسی‌اش، و در نهایت غلبه قدرت پنجه در جهت عمودی بر سایر خطوط افقی آنچنان نیرومند است که نگاه را هم به بالا و هم درون سیاهی فروری برد. حال نقش و جایگاه پنجه در فرهنگ و ادبیات و باورها خود نیز بحث مفصلی است که دیگر در باورهای مذهبی نمود عینی دارد (علم‌ها و کاسه‌های سفاخانه‌ها و...) و هم در فرهنگ کوچک معادل زیبایی (پنجه خورشید) و هم‌ردیف مرگ دانستن (دستش از دنیا کوتاه، دست اجل) و... است. اینک برای ادامه مسیر پنجه در پنجه تصویری دیگر می‌افتیم تا ببینیم به کجا می‌رسیم.

عکاس: محمد فتوحی

عکس سیاه و سفید، کادر افقی، یک جفت دستکش کارگری بر زمینهای سپید با اندکی سایه. پوشش چیزی (در اینجا دستکش) و جایگزینی‌اش به‌جای خود آن چیز (دست) جرقه نخستین برای توجه بیننده به عکس است خصوصاً راه بودن نشان در مکانی بی‌نشان، که شاید بشود سرزمین هرزش (منظومه‌ای از توماس اسپنسر الیوت - انگلیسی) نامید، خلوتی اطراف تنهایی را بیشتر القا می‌کند با همه انرژی که در چین و چروک دستکش‌ها موج می‌زند، حس بودن دست‌ها در دستکش‌ها چنان عینی و زنده جلوه می‌کند که حتی می‌شود آنها را نه تنها به فالگیر بلکه به همگان نشان داد تا خلاف همیشه نه آینده موهوم بلکه زیست واقعی و عینی صاحبش را بازخوانی کند. اینها آینه‌هایی هستند که می‌شود تلاش‌ها و زخم‌ها و رنج‌ها را به‌خوبی در آنها مشاهده کرد. با توجه به نحوه قرار گیری دستکش‌ها در تصویر، نوک انگشتان به سمت جلو و سیاهی میچ‌ها در انتهای دستکش‌ها می‌تواند نشانه انسداد و جدا افتادگی آفرینشگر از ساخته‌هایش در دنیای واقعی اشاره داشته باشد. بهره‌مندی‌های فرمی و خلوتی صحنه عامل اصلی توجه ما به این اثر است، حسی که به‌سرعت تبدیل به معنا و مفهوم می‌شود و به‌واسطه خوانش مخاطب غنا و ادامه می‌یابد. باری من از این شیارهای رنج چون سیزیفی بالا می‌روم، هرچند باره و بارها به پایین بغلتم!

عکاس: جمشید فرچوند

عکس رنگی، کادر عمودی و بسیار بسته، دست‌هایی بانشانه بیماری پروانه‌ای که یکی باندپیچی شده (دست راست)، کیسه نایلونی با دو ماهی قرمز. عکس دارای چندین نشانه پنهان و آشکار است. ماهی‌ها که به احتمال قوی برای سفره هفت سین و عید نوروز است (نماد شادی و امید و...) از یک سو و از سوی دیگر نشانه عمل می‌کنم (حمل وسایل با دستانی اینچنینی) پس هستم و امید و بودن بخش مهم پیام تصویر است، آنهم در این دوران تیره و با موضوعی چنین تلخ و رنج آور که در لایه بیرونی‌اش آشکار است. امید پرنده جهانیست که بر شانه همه ملل می‌نشیند و قابل شناسایی است. او همان جا مانده در جعبه پاندورا (جعبه‌ای است که تمامی بلاها، بیماری، مرگ و... به همراه امید در آن نگهداری می‌شدند - اسطوره یونانی) است که در تصویر به‌صورت ماهی‌ها و توان نگهداری‌شان با آن دست‌ها تصویر شده است. نمای فشرده و تمرکز بر دست‌ها، تیرگی نیمه پایین عکس برای نمایش بهتر و برجسته ماهی‌ها، حفظ رنگ و... نکات فرمی هستند که ایده را برجسته و متن درون تصویر را خواندنی‌تر می‌کنند.

اصل اول هنر: رنگ را بزن تا چشم و گوش و حواسم میان این همه فریاد و هیاهو برخاسته از رنج آماده شنیدن نغمه، آن پرنده کوچکی شود که نامش امید است و این رنگ چند بار نواخته شده است. باشد که پس از شنیدنش حداقل رو صدلی‌مان جابه‌جا شویم. هنر تکانه است.

جمع بندی

«کمتر بیشتر، کمتر غنی‌تر» به‌سوی ما بازگشته است. در آثار

پیش رو مینیمال بودن (مرکزیت و عمده بودن دست) نقطه و نکته مشترک است و همین موضوعیت و مرکزیت داشتن دست و خلوت بودن آثار از سایر المان‌ها و دیگر عناصر، باعث جلب توجه

و تمرکز مخاطب بر ایده مطرح از سوی هنرمند می‌شود.

باری:

«پیرهن چاک و غزل خوان و صراحی در دست»
باشد که دست به‌کاری ز نیم غصه سر آید

شیرجه در دریای عمیق و بی‌پایان

این روزها بحث ان.اف.تی، حسایی داغ است. تکنولوژی جدید و پرزرق و برق، با قابلیت‌هایی بالا که هم هنرمندان نسل جدید را کنجکاو می‌کند و هم نوید آرمان‌شهری را می‌دهد که هنرمندان آثار خود را هزاران دلار می‌فروشند.

با این حال ان.اف.تی بیشتر از اینکه یک چیز جادویی باشد که زندگی‌ها را یک‌شبه از این رو به آن رو کند، چالشی نو برای هنرمندان است، درک و پذیرش ماهیت آن و یادگیری کار با این فضا یک‌طرف، پذیرش ریسک ورود به آن خود بحث مفصلی است که جلوتر به آن خواهیم پرداخت.

نمی‌توان منکر شد که ایده ان.اف.تی نه تنها درخشان است بلکه روز به روز بیشتر مورد استقبال کمپانی‌های بزرگ دنیا قرار می‌گیرد. خبرگزاری CNN، شرکت پورشه، سازمان فضایی امریکا، کمپانی فاکس، NBA، اینستاگرام، بخشی از شرکت‌هایی هستند که روی خوش به ان.اف.تی نشان داده‌اند. اما اوضاع برای یک هنرمند جوان ایرانی چگونه است؟

مهم‌ترین چیزی که باید درباره فروش ان.اف.تی آثارتان بدانید این است که میان شما و خریدار هیچ واسطه‌ای وجود ندارد. اساساً یکی از اهداف کریپتوآرت همین مرکزیت زدایی و حذف واسطه است. اگر در هنر سنتی گالری مسئولیت عرضه آثار شما را داشت، اینجا فقط خودتان هستید و مشتری و این معنی زیادی دارد. اول از همه اینکه جایی برای اثر شما تبلیغ نمی‌کند. کسی هم برای شما خریدار پیدا نخواهد کرد. پلتفرم‌هایی که ان.اف.تی عرضه می‌کند، تنها کار شما را نمایش می‌دهد، اما برای بیشتر دیده شدنش خودتان، باید تلاش کنید. این بر عهده شماست که برای اثرتان خریدار پیدا کنید. باید بتوانید کار خود را در شبکه‌های اجتماعی به نمایش بگذارید تا کالکتورها و خریداران بیشتری آن را ببینند. بنابراین:

قانون اول: اگر در بازاربایی چندان موفق نیستید یا طرفدارهای زیادی ندارید که هنر شما دنبال کنند و نشر دهند، بهتر است محتاطانه‌تر به این عرصه ورود کنید. حذف واسطه‌ای مثل گالری اگرچه کار فروش را دشوار می‌کند اما در عوض مزایایی غیرقابل انکار دارد. نخست، پول قابل توجهی که گالری یا دلال هنر از فروش اثر به‌دست می‌آورد حذف می‌شود. البته خود بسترهای عرضه ان.اف.تی درصد کمی از نرخ اثر را بعد از فروش آن بر می‌دارند. اما این مقدار قابل مقایسه با مبلغی که سایر واسطه‌ها دریافت می‌کنند نیست و در ضمن شما از مبلغی که هنرتان به فروش رفته است اطمینان خواهید داشت. در ضمن تا همیشه می‌توانید اثر خود را ردیابی کنید و ببینید سرنوشتش چه خواهد شد، خریداران آن را به چه کسی و به چه قیمتی فروخته است و مشتری که مالک قبلی، کار را به او فروخته، تصمیم دارد با آن اثر هنری چه کند و چه قیمتی برایش در نظر بگیرد. این دسترسی و شفافیت نه فقط برای هنرمند اثر، بلکه برای هرکسی وجود دارد. این‌گونه تمام گمانه‌زنی‌هایی که در خصوص انتقال پول‌های غیرمتعارف در خرید و فروش اثر هنری رد و بدل می‌شود، فسخ خواهد شد. زیرا ان.اف.تی هر اثر، آدرسی یکتا برای احراز هویت دارد و هرکسی می‌تواند به تاریخچه مالکان اثر دسترسی داشته باشد. قضیه تنها به اینجا ختم نمی‌شود. اثر شما برای همگان نمایش داده می‌شود و هرکسی می‌تواند از روی آن کپی کند و یک اثر جعلی بسازد اما به یمن وجود همین آدرس یگانه، خریدار به سادگی می‌تواند اصالت اثر هنری را بسنجد.

هرچند وجود آدرس منحصر به فرد می‌تواند مشکل جعلی بودن اثر را برطرف کند اما هنوز نمایش هنر دیجیتال برای عموم، یک مشکل بزرگ دیگر دارد: این اثر در دسترس و قابل دانلود است. اگرچه درنهایت حق مالکیت‌اش متعلق به خریدار آن خواهد بود اما این یعنی هرکسی از هر جای دنیا می‌تواند کار شما را دانلود کند، پرینت بگیرد و یا روی تیشرت، ماگ یا بوم چاپ کند و به فروش برساند و در بسیاری از موارد شما هرگز متوجه آن نخواهید شد.

وقتی اثر خودتان را تبدیل به ان.اف.تی می‌کنید، دیگر محدود به یک گالری، یک شهر و کشور نیستید. حالا می‌توانید دنبال‌کننده‌هایی از سراسر دنیا داشته باشید و این هم یعنی به اندازه تمامی آدم‌های فعال در این عرصه سلیقه و خریدار وجود دارد.

تکنولوژی همیشه هیجان‌انگیز بوده است. ایده بستری که تمام هنرمندان بتوانند فارغ از جایگاه حرفه‌ای و ملیت‌شان با یکدیگر تعامل داشته باشند و آثار هنری خود را برای فروش به نمایش بگذارند، درخشان است اما بهتر است همیشه در مواجهه با دنیای مجازی کمی بدبین باشیم.

شاید مهم‌ترین ویژگی ان.اف.تی‌ها که هر هنرمندی مشتاق است بیشتر درباره‌اش بدانند، جنبه اقتصادی آن است. آیا ورود به این عرصه، صرفه اقتصادی دارد؟ پاسخ این سوال برای هنرمند ایرانی اهمیت بیشتری دارد، چرا که در دنیای رمز ارزها همه چیز به دلار حساب می‌شود. نخستین چیزی که باید بدانید این است که ورود به این عرصه به هیچ عنوان ارزان نیست. در واقع یکی از معایب اصلی این تکنولوژی همین است. تنها برای اینکه اجازه داشته باشید اثرتان را به نمایش بگذارید باید مبلغی پرداخت کنید، چیزی در حدود ۵۰ تا ۱۰۰ دلار که این پول تنها با ارز دیجیتال (معمولاً اتریوم) قابل پرداخت است. شما باید این ارز دیجیتال را ابتدا از یک صرافی مرتبط خریداری کنید و سپس از طریق کیف پول مجازی به حساب بستری که در آن اثر خود را آپلود می‌کنید، واریز کنید. طراحان و صاحبان این تکنولوژی قول این را داده‌اند که در آینده این امکان برای هنرمندان ارزان‌تر خواهد شد و البته راهکارهایی هم برای کاهش این هزینه هم وجود دارد، اما درنهایت شما باید مبلغ ورودی نسبتاً زیادی پرداخت کنید.

اما این روند یک حسن هم دارد. در هنر سنتی شما فقط یکبار می‌توانید اثرتان را بفروشید و بعد از اینکه خریدار شما مبلغ را کامل پرداخت کرد دیگر هرگز پولی اضافه بر آن برای هنرتان دریافت نخواهید کرد حتی اگر خریدار اولیه اثر را به نرخ دو برابر به شخص دیگر بفروشد. اما در ان.اف.تی‌ها اوضاع شکل دیگری است. می‌توانید از همان ابتدا تعیین کنید که هر بار مالک اثر، کار را به خریداری جدید بفروشد، درصدی از نرخ نهایی به حساب شما واریز شود. این‌گونه تا هروقتی که هنرتان بین مجموعه‌داران و خریداران دست به‌دست بشود، شما هم سودی می‌برید.

روی هم رفته بسیار بعید به نظر می‌آید که این تکنولوژی به این زودی‌ها از بین برود به‌ویژه حالا که حمایت کمپانی‌های بزرگ را با خود دارد. هرچند هنوز زود است که تخمین بزنیم این امکانات دیجیتال تا چه حد می‌تواند در خدمت اقتصاد هنر باشد و زمان، مشخص خواهد کرد که این بستر تا چه حد مورد اقبال قرار می‌گیرد. در واقع ورود به این دنیا، شیرجه زدن در دریایی عمیق و بی‌پایان است.